

OBSAH

1. ÚVOD

- 1.1. O Průvodci
- 1.2. Změny v oblasti kontrol podmíněnosti pro rok 2015
- 1.3. Zdroje informací
- 1.4. Slovníček pojmů
- 1.5. Stručná informace o Kontrole podmíněnosti v ČR

2. DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV (DZES) PŮDY

- 2.1. Téma: Voda
 - 2.1.1. Standard DZES 1
 - 2.1.2. Standard DZES 2
 - 2.1.3. Standard DZES 3
- 2.2. Téma: Půda a zásoby uhlíku
 - 2.2.1. Standard DZES 4
 - 2.2.2. Standard DZES 5
 - 2.2.3. Standard DZES 6
- 2.3. Téma: Krajina, minimální úroveň péče
 - 2.3.1. Standard DZES 7
- 2.4. Hodnotící tabulky

3. POVINNÉ POŽADAVKY NA HOSPODAŘENÍ (PPH)

- 3.1. Téma: Voda
 - 3.1.1. PPH 1: Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů
- 3.2. Téma: Biologická rozmanitost
 - 3.2.1. PPH 2: Ochrana volně žijících ptáků
 - 3.2.2. PPH 3: Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
- 3.3. Téma: Bezpečnost potravin
 - 3.3.1. PPH 4: Zásady a požadavky potravinového práva
 - 3.3.2. PPH 5: Zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat
- 3.4. Téma: Identifikace a evidence zvířat
 - 3.4.1. PPH 6: Identifikace a evidování prasat
 - 3.4.2. PPH 7: Identifikace a evidování skotu
 - 3.4.3. PPH 8: Identifikace a evidování ovcí a koz
- 3.5. Téma: Nákazy zvířat
 - 3.5.1. PPH 9: Pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií – TSE
- 3.6. Téma: Přípravky na ochranu rostlin
 - 3.6.1. PPH 10: Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh
- 3.7. Téma: Dobré životní podmínky zvířat
 - 3.7.1. PPH 11: Minimální požadavky na ochranu telat
 - 3.7.2. PPH 12: Minimální požadavky na ochranu prasat
 - 3.7.3. PPH 13: Požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely

4. KONTROLA A HODNOCENÍ V ROCE 2015

- 4.1. Výběr subjektů ke kontrole, počet kontrol
- 4.2. Způsob a průběh kontroly

- 4.3. Výsledek kontroly a jeho vyhodnocení
- 4.4. Příklad hodnocení a výpočtu snížení
- 4.5. Souhrnné vyhodnocení zpráv o kontrole a stanovení výše podpory
- 4.6. Práva a povinnosti kontrolovaného subjektu a kontrolních pracovníků

5. PŘÍLOHY

- 5.1. Seznam kontrolovaných požadavků podle aktů pro oblasti pravidel podmíněnosti
- 5.2. Kontrolní dotazy pro standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu
- 5.3. Dodatek ke standardu DZES 5
- 5.4. Dodatek k PPH 1
- 5.5. Tabulka kontrolovaných požadavků, jejichž porušení představuje přímé nebezpečí pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat
- 5.6. Seznam zkratk
- 5.7. Důležité kontakty

1. ÚVOD

1.1. O PRŮVODCI

Průvodce zemědělce Kontrolou podmíněnosti pro rok 2015 je určen zejména všem zemědělským subjektům, které žádají o:

- přímé platby,
- dobrovolné podpory vázané na produkci,
- některé podpory Programu rozvoje venkova (PRV),
- a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem (SOT).

Tato publikace poskytuje informace o aktualizovaných nebo nových požadavcích a podmínkách kontrol podmíněnosti pro rok 2015 v novém období Společné zemědělské politiky 2014 – 2020.

Přináší právě aktuální přehled kontrolovaných požadavků podmíněnosti včetně uvedení způsobu jejich kontroly a vysvětlení používaného systému vyhodnocování případných porušení.

Dodržování požadavků uvedených přílohou 1 a 2 **nařízení vlády č. 309/2014 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor** je podmínkou pro poskytování vybraných zemědělských podpor v plné požadované výši.

Údaje uvedené v publikaci slouží jako pomůcka pro rychlou orientaci v problematice kontrol podmíněnosti, nejsou však právně závazné a nenahrazují výklad metodických postupů dozorových organizací.

V jednotlivých kapitolách najdete

Kapitola 1: základní přehled o systému Kontroly podmíněnosti,

Kapitola 2: znění každého kontrolovaného standardu dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES 1 až 7),

Kapitola 3: znění každého kontrolovaného povinného požadavku na hospodaření (PPH 1 až 13),

Tyto dvě kapitoly jsou strukturované do odstavců, které obsahují:

- cíle, které mají být dle požadavků a standardů dosaženy,
- zdůvodnění kontroly požadavků a standardů,
- upřesnění, co bude při kontrole zejména hodnoceno příslušnou dozorovou organizací,
- užitečné poznámky a informace, kde můžete získat informace,
- příklady z praxe
- a nezbytné tabulky hodnocení případných porušení.

Kapitola 4: detailní popis systému kontroly a vyhodnocování porušení,

Kapitola 5: přehledy požadavků, podrobnější důležité informace ke kontrolovaným požadavkům, seznam důležitých kontaktů na organizace podílejících se na kontrolách podmíněnosti nebo organizace, u kterých můžete získat podrobnější informace.

ZMĚNY V OBLASTI KONTROL PODMÍNĚNOSTI PRO ROK 2015

Informace v Průvodci jsou platné pro rok 2015 nového období Společné zemědělské politiky 2014 – 2020 (SZP).

O změnách spojených s přechodem na nové nastavení SZP, které se dotkly také pravidel Kontroly podmíněnosti, zejména o aktuálních povinných požadavcích na hospodaření a standardech dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro rok 2015 se dozvíte potřebné informace v této příručce.

Všechny změny jsou také zveřejněny na internetových stránkách eAGRI Ministerstva zemědělství ČR v sekci Dotace/Kontroly podmíněnosti. Na těchto stránkách je příručka Průvodce dostupná rovněž v elektronické podobě ke stažení.

Změny v podmínkách kontrol podmíněnosti pro nadcházející období, které bylo nutné provést s ohledem na změny související evropské legislativy, se dotýkají zejména odlišného uspořádání požadavků a standardů, některé požadavky a standardy nejsou již v nadcházejícím období uplatňovány a v rámci standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu byly doplněny některé podmínky v souladu s již zmíněnou úpravou evropské legislativy.

POŽADAVKY A STANDARDY

U stanovených požadavků a standardů k plnění podmínek podmíněnosti **dochází k úpravě označení a změně číslování**.

Označení, na které jsme si již zvykli, zkratka SMR (*Statutory Management Requirements*) pro označení povinných požadavků na hospodaření, je nahrazena označením PPH (**povinné požadavky na hospodaření**). Dochází také ke změně označení standardů známých zkratkou GAEC (*Good Agricultural and Environmental Conditions*), které budou uváděny pod zkratkou DZES (**dobrý zemědělský a environmentální stav**).

Přehled změn v označení povinných požadavků na hospodaření:

2014	navazující požadavky 2015
SMR 1 ochrana ptáků	PPH 2 ochrana ptáků
SMR 3 kaly	<i>pouze jako požadavky národní legislativy</i>
SMR 4 nitrátová směrnice	PPH 1 nitrátová směrnice
SMR 5 ochrana EVL	PPH 3 ochrana EVL
5a AEO hnojiva	<i>pouze jako požadavky PRV</i>
SMR 6 označování a evidence prasat	PPH 6 označování a evidence prasat
SMR 7 označování a evidence skotu	PPH 7 označování a evidence skotu
SMR 8 označování a evidence ovcí a koz	PPH 8 označování a evidence ovcí a koz
8a AEO přípravky na ochranu rostlin	<i>pouze jako požadavky PRV</i>
SMR 9 přípravky na ochranu rostlin	PPH 10 přípravky na ochranu rostlin
SMR 10 zákaz používání hormon. látek	PPH 5 zákaz používání hormon. látek
SMR 11 potravinové právo	PPH 4 potravinové právo
SMR 12 TSE	PPH 9 TSE

SMR 13 tlumení kulhavky a slintavky	<i>pouze jako požadavky národní legislativy</i>
SMR 14 vezikulár. choroby prasat	<i>pouze jako požadavky národní legislativy</i>
SMR 15 katarál. horečka ovčí	<i>pouze jako požadavky národní legislativy</i>
SMR 16 ochrana telat	PPH 11 ochrana telat
SMR 17 ochrana prasat	PPH 12 ochrana prasat
SMR 18 ochrana hospodář. zvířat	PPH 13 ochrana hospodář. zvířat

Nadále nejsou zařazeny požadavky kalové směrnice (dříve SMR 3) a požadavky na včasné oznamování nálezů u zvířat (dříve SMR 13 – tlumení slintavky kulhavky, SMR 14 – tlumení některých nálezů a opatření týkající se vezikulární choroby prasat, SMR 15 – tlumení katarální horečky ovčí), a nebude tak v rámci podmíněnosti probíhat jejich kontrola.

V rámci podmíněnosti nebudou také dále prováděny kontroly minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin (dříve 5a/AEO 1-6 a 8a/AEO 7-10) agroenvironmentálních opatření, které však zůstávají nadále platné pro splnění podmínek agroenvironmentálně-klimatických opatření v rámci Programu rozvoje venkova na období 2014 - 2020.

Podmínky pro zachování dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy jsou řešeny v rámci **sedmi standardů**, které se týkají:

1. ochranných pásů podél vodních toků
2. zavlažovacích soustav
3. ochrany podzemních vod před znečištěním
4. minimálního pokryvu půdy
5. minimální úrovně obhospodařování půdy k omezování eroze
6. zachování úrovně organických složek půdy, včetně zákazu vypalování strnišť
7. zachování krajinných prvků a opatření proti invazním druhům rostlin.

Nadále nejsou v rámci Kontroly podmíněnosti uplatňovány podmínky minimální péče o travní porosty (dříve GAEC 9) a zákazu přeměny kultury travní porost na ornou půdu tzv. rozorání (dříve GAEC 8). Pravidla ochrany trvalých travních porostů jsou pro nové období SZP řešeny v rámci plnění podmínek pro poskytování přímých plateb (greening).

Snížen je počet oblastí pravidel podmíněnosti pro účely vyhodnocování, které jsou nyní definovány pouze tři a to:

- oblast Životní prostředí, změna klimatu a dobrý zemědělský a environmentální stav půdy;
- oblast Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin;
- oblast Dobré životní podmínky zvířat.

1.1. ZDROJE INFORMACÍ

Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 110 00 Praha 1
Tel.: 222 000 270
Fax: 222 000 630
<http://eagri.cz>
E-mail: cross-compliance@mze.cz

HelpDesk

Dotazy technického nebo informačního charakteru vám budou zodpovězeny v rámci informačního servisu. Kontakty prostřednictvím, kterých se můžete získat další informace, naleznete na internetových stránkách Ministerstva zemědělství eAGRI v sekci Dotace/Kontroly podmíněnosti/HelpDesk Cross Compliance.

Naleznete zde také odpovědi na nejčastěji kladené otázky (FAQ).

Zemědělský poradenský systém MZe

Poradenskou pomoc k problematice Kontrol podmíněnosti poskytnou:

- Regionální odbory SZIF;
- Oborové nevládní organizace;
- Akreditovaní poradci vedení v Registru poradců Ministerstva zemědělství, kontakty naleznete v příslušné sekci na Portálu farmáře;
- Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) prostřednictvím metodiků poradenství.

Další odkazy na vzdělávací a poradenské aktivity

www.eagri.cz

www.agronavigator.cz

www.agroporadenstvi.cz

1.2. SLOVNÍČEK POJMŮ

Akt: každá směrnice a každé nařízení EU popř. standard DZES uvedený v příloze II nařízení (EU) č. 1306/2013, o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky.

Analýza rizik: část procesu výběru zemědělského subjektu ke kontrole založená na vyhodnocení rizik hospodaření.

Cross Compliance: anglický výraz pro Kontrolu podmíněnosti tzn. plnění vybraných požadavků, kterým je podmíněno poskytování stanovených podpor.

Kontrola podmíněnosti: poskytování přímých plateb, některých podpor Programu rozvoje venkova (PRV) a některých podpor společné organizace trhu s vínem je „podmíněno“ dodržováním vybraných legislativních předpisů. Kontrola podmíněnosti v roce 2015 zahrnuje dvě části – standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) a povinné požadavky na hospodaření (PPH).

Dozorová organizace (Kontrolní orgán): organizace oprávněná ke Kontrole podmíněnosti. Pro rok 2015 to jsou Česká inspekce životního prostředí, Česká plemenářská inspekce, Státní veterinární správa, Státní zemědělský intervenční fond, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.

Kontrolovaný požadavek: vybraná základní povinnost vyplývající z právních předpisů, které je třeba v rámci Kontroly podmíněnosti dodržovat. Kontrolované požadavky jsou formulovány do jednoduchých otázek, na které je v případě správného plnění požadavku možno odpovědět ANO.

Oblast pravidel podmíněnosti: požadavky podmíněnosti jsou rozděleny do 3 oblastí, které se použijí pro účely vyhodnocování¹⁾:

1) Podrobně o způsobu hodnocení v kapitole 4.3.

Povinné požadavky na hospodaření (PPH): požadavky, stanovené dle ustanovení 13 nařízení a směrnic Evropské Unie. Jednotlivé požadavky jsou stanoveny nařízením vlády č. 309/2014 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor. Jejich dodržování je ověřováno prostřednictvím 94 kontrolních otázek.

Program rozvoje venkova: jeho účelem je stanovit strategii, priority a opatření pro účinné a efektivní využívání prostředků Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v České republice. Realizace Programu rozvoje venkova přispěje k naplňování cílů Společné zemědělské politiky a Strategie Evropa 2020.

Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) půdy: tento termín označuje standardy hospodaření, které definuje každý členský stát Evropské unie dle svých národních specifik v souvislosti se zachováním kvality půdy, minimální úrovní péče o půdu a krajinu a ochranu vody a hospodaření s ní na základě rámce stanoveného v příloze č. II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky. Podmínky standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy platné v ČR jsou stanoveny nařízením vlády č. 309/2014 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor.

1.3. STRUČNÁ INFORMACE O KONTROLE PODMÍNĚNOSTI V ČR

CO JE KONTROLA PODMÍNĚNOSTI:

Vyplácení přímých plateb a dalších podpor vyjmenovaných v Přehledu podpor v roce 2015 „podmíněno“ plněním podmínek udržování půdy v Dobrém zemědělském a environmentálním stavu, dodržováním povinných požadavků v oblasti Životní prostředí, změna klimatu a dobrý zemědělský a environmentální stav půdy, Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin a Dobré životních podmínek zvířat.

V případě, že žadatel o podpory tyto podmínky nedodrží, může mu být snížena nebo, v krajním případě, neposkytnuta výplata vybraných podpor.

Plnění těchto povinností je ověřováno pomocí kontrolovaných požadavků. Jejich formu a metodu kontroly dle stanoveného legislativního rámce každá země EU stanovuje sama dle vlastních národních potřeb.

V roce 2015 platí, že:

Na všechny žadatele o přímé platby, některé podpory Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem se vztahuje povinnost plnit:

- Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES 1 až 7);
- Povinné požadavky na hospodaření (PPH – vybrané požadavky z 13 směrnic a nařízení EU).

PŘEHLED PODPOR V ROCE 2015

NA ŽADATELE O UVEDENÉ PODPORY SE VZTAHUJE POVINNOST PLNĚNÍ POŽADAVKŮ KONTROL PODMÍNĚNOSTI

PŘÍMÉ PLATBY

dle nařízení vlády o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělci:

Jednotná platba na plochu (SAPS)

včetně **dobrovolných podpor vázaných na produkci:**

- a) podpora na produkci brambor určených pro výrobu škrobu,
- b) podpora na produkci chmele,
- c) podpora na produkci ovocných druhů s velmi vysokou pracností,
- d) podpora na produkci ovocných druhů s vysokou pracností,
- e) podpora na produkci konzumních brambor,
- f) podpora na produkci zeleninových druhů s velmi vysokou pracností,
- g) podpora na produkci zeleninových druhů s vysokou pracností,
- h) podpora na produkci cukrové řepy,
- i) podpora na produkci bílkovinných plodin,
- j) podpora na chov telete masného typu,
- k) podpora na chov krávy chované v systému chovu s tržní produkcí mléka nebo
- l) podpora na chov bahnice nebo na chov kozy.

Přechodné vnitrostátní podpory (PVP) – nařízení vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám

- Platba na chmel
- Platba na přežvýkavce
- Platba na chov ovcí, popřípadě na chov koz
- Platba na chov krav bez tržní produkce mléka
- Platba na zemědělskou půdu
- Platba na brambory pro výrobu škrobu

Oddělená platba za cukr (SSP) - nařízení vlády č. 45/2007 Sb. o stanovení některých podmínek poskytování oddělené platby za cukr pěstitelům cukrové řepy;

Oddělená platba za rajčata (STP) - nařízení vlády č. 95/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování oddělené platby za rajčata určená ke zpracování;

OPATŘENÍ PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA

Dobíhající závazky období 2007–2013:

- **Agroenvironmentální opatření (AEO)** - nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření;

- **Zalesnění zemědělské půdy** - nařízení vlády č. 239/2007 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy;
- **Zachování hospodářského souboru lesního porostu v rámci opatření Natura 2000 v lesích** - nařízení vlády č. 147/2008 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotací na zachování hospodářského souboru lesního porostu v rámci opatření Natura 2000 v lesích;
- **Zlepšování druhové skladby lesů v rámci lesnicko-environmentálních plateb** - nařízení vlády č. 53/2009 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotací na lesnicko-environmentální opatření.

Závazky pro období 2014 – 2020:

- **Agroenvironmentálně - klimatická opatření (AEKO)** - nařízení vlády, o podmínkách provádění agroenvironmentálních a klimatických opatření,
- **Ekologické zemědělství (EZ)** - nařízení vlády, o podmínkách poskytování plateb v rámci ekologického zemědělství,
- **Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními (LFA)** - nařízení vlády, o podmínkách poskytování plateb pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními,
- **Platby v oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě** - nařízení vlády, o podmínkách poskytování plateb v oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě,
- **Dobré životní podmínky zvířat** - nařízení vlády, o podmínkách poskytování plateb na opatření Dobré životní podmínky zvířat,
- **Platby na lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochranu lesů** - nařízení vlády, o podmínkách poskytování plateb na lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochranu lesů,
- **Platby na zalesňování zemědělské půdy** - nařízení vlády, o podmínkách poskytování plateb na zalesňování zemědělské půdy.

Poznámka:

Podmínky pro poskytování přímých plateb, podpor vázaných na produkci a opatření PRV jsou v současné době připravovány. Doplnění příslušných legislativních předpisů upravujících tyto podpory bude uvedeno v návaznosti na jejich schválení a účinnost.

SPOLEČNÁ ORGANIZACE TRHU S VÍNEM

nařízení vlády č. 245/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek při provádění opatření společné organizace trhu s vínem

- Podpora na restrukturalizaci a přeměnu vinic,
- Podpora na investice.

Právní rámec

Evropské právní předpisy:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém a o podmínky pro zamítnutí nebo odnětí plateb a správní sankce uplatňované na přímé platby, podporu na rozvoj venkova a podmíněnost.

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 808/2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV).

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 809/2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost.

Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). *(pro dobíhající závazky PRV 2007-13)*

Nařízení Komise (EU) č. 65/2011, o provádění kontrolních postupů a podmíněnosti s ohledem na opatření na podporu rozvoje venkova. *(pro dobíhající závazky PRV 2007-13)*

Národní právní předpisy:

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

Nařízení vlády č. 309/2014 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor.

Nařízení vlády č. 308/2014 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor a nařízení vlády o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů.

Nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů.

DOZOROVÉ ORGANIZACE

V roce 2015 kontroly podmíněnosti provádí **6 dozorových organizací (kontrolních orgánů)**:

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) kontroluje podmínky Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES 2 (*zavlažování*), DZES 4 (*minimální pokryv půdy*), DZES 5 (*eroze*), DZES 6 (*pálení a org. složky půdy*) a DZES 7 (*krajinné prvky*));

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) kontroluje povinné požadavky na hospodaření PPH 2 (*ochrana ptáků*) a PPH 3 (*ochrana EVL*) v oblasti Životní prostředí, změna klimatu a Dobrého zemědělského a environmentálního stavu;

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) kontroluje povinné požadavky na hospodaření PPH 1 (*nitratová směrnice*) v oblasti Životní prostředí, změna klimatu a Dobrého zemědělského a environmentálního stavu; v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin patří do jeho působnosti požadavky PPH 10 (*přípravky na ochranu rostlin*) a participuje na kontrole požadavků PPH 4 (*potravinové právo*), PPH 9 (*TSE*) a delegovaně provádí kontroly standardu DZES 1 (*ochranné pásy podél vod*) a DZES 3 (*ochrana podzemních vod*).

Česká plemenářská inspekce (ČPI) kontroluje povinné požadavky na hospodaření PPH 6, 7, 8 (*evidence a označování zvířat*) v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin;

Státní veterinární správa (SVS) se podílí na kontrole povinných požadavků na hospodaření PPH 4 a 9 a od Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL) převzala gesci nad kontrolami požadavků PPH 5 (*zákaz používání některých látek v chovech zvířat*) v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin, dále provádí kontrolu plnění požadavků PPH 11, 12 a 13 (*welfare zvířat*) z oblasti Dobré životní podmínky zvířat;

Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) participuje na kontrole povinných požadavků na hospodaření PPH 4 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin.

Počet a výběr kontrolního vzorku

Počet subjektů vybraných ke Kontrole podmíněnosti musí dosahovat míry nejméně 1 % všech žadatelů o přímé platby, některé podpory a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem v daném roce. Tato minimální míra kontrol je stanovena na úrovni každé příslušné dozorové organizace. Pro zajištění reprezentativnosti kontrolního vzorku je cca 25 % z minimálního počtu kontrolovaných zemědělců vybráno náhodným výběrem a cca 75 % je vybráno na základě analýzy rizik.

Hodnocení míry porušení

Nedodržení požadavků a podmínek standardů v rámci systému podmíněnosti je hodnoceno pomocí kritérií: rozsah, závažnost, trvalost a opakování²⁾.

Pro účely hodnocení při zjištění porušení stanovených podmínek i dále platí, že za méně závažná tzv. zanedbatelná porušení bude možné sankci (snížení dotace) neuložit v případě, že žadatel splní nápravná opatření a to u požadavků, kde je možné je uložit. Teprve v případě, že zjištěné nedostatky v případě odstranitelných porušení nejsou napraveny nebo dochází k opakovanému porušení, úmyslnému porušení nebo je kontrola zcela ze strany žadatele zmařena, je celková výše podpor, které mají být poskytnuty, snížena výrazněji. Snížení v případě zjištění nedbalostního porušení je možné uplatnit v rozsahu 1 %, 3 % nebo 5% z celkové částky všech požadovaných dotací žadatele. V případě opakovaných porušení se může jednat o výši až 15 % z celkové částky požadovaných dotací a v případech úmyslného porušení nebo zmaření kontroly se může jednat až o celkové neposkytnutí dotace.

Vztah Kontroly podmíněnosti a ostatních kontrol

Pokud u kontrolovaného subjektu, který nebyl cíleně vybrán ke Kontrole podmíněnosti, proběhne kontrola národní legislativy a bude při ní zjištěno porušení kontrolovaného požadavku podmíněnosti, může mít toto porušení dopad na výši některých požadovaných podpor.

Upozornění: Porušení požadavků Kontroly podmíněnosti znamená současné porušení i požadavků národních právních předpisů a proto jejich nedodržením se žadatel vystavuje také možnému postihu i za toto porušení. Snížení výše podpory nenahrazuje správní pokutu ani jakoukoli jinou sankci, která může být udělena dozorovou organizací nebo soudem za porušení národních právních předpisů.

2) Podrobně o kritériích hodnocení v kapitole 4.3.

2. DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV (DZES) půdy

Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) půdy zajišťují zemědělské hospodaření ve shodě s ochranou životního prostředí. Jsou definovány v nařízeních vlády jednotlivých dotačních titulů a jejich dodržování je pro zemědělce žádající o zemědělské dotace v České republice povinné od roku 2004.

Standardy DZES individuálně definují členské země Evropské unie na základě rámce stanoveného v příloze č. II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, jež obsahuje tyto tematické okruhy: voda, půda a zásoby uhlíku, krajina, minimální úroveň péče.

Rok 2015 je po skončení přechodného období, prvním rokem nového programovací období Společné zemědělské politiky 2014 – 2020, proto na základě nových legislativních předpisů dochází v podmínkách standardů DZES k celé řadě změn.

Původní označení standardů zkratkou GAEC vycházející z anglického názvu *Good Agricultural and Environmental Conditions* přechází na označení ve zkratce DZES vystihující název Dobrý zemědělský a environmentální stav půdy.

Dále jsou podmínky některých standardů dříve samostatně uváděných sloučeny do jednoho znění standardu DZES, proto dochází ke snížení počtu definovaných standardů na celkový počet sedm. Jedno znění standardu DZES však může obsahovat několik samostatných požadavků. V souvislosti s provedením přearování samostatných podmínek standardů je změněno jejich označení a přechíslování.

Týká se: Subjektů, které žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4. U podpor týkajících se lesnické problematiky jsou předmětem kontroly i lesní pozemky uvedené v žádosti o podporu resp. evidované na žadatele v LPIS.

Kontroluje: DZES 1, 3 Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ).
DZES 2, 4 až 7 Státní zemědělský intervenční fond (SZIF),

Co bude zejména hodnoceno:

Kontrola ověřuje aktuální stav v terénu a to na veškeré zemědělské půdě skutečně obhospodařované žadatelem.

Kontrola vychází z evidence dílu půdního bloku (LPIS) s podkladem leteckých ortofotografických snímků. Kontrola může být prováděna prostřednictvím dálkového

průzkumu Země (DPZ) a/nebo fyzickou kontrolou na místě (FKNM) a formou administrativní kontroly.

Kontrola na základě DPZ vychází z leteckých a satelitních snímků pořízených v průběhu roku i snímků historických a může být doplněna ověřením stavu pozemku v terénu (rychlou polní návštěvou). Při administrativní kontrole se ověřují informace vztahující se k předmětu příslušné podpory (např. informace z LPIS) a při FKNM je vždy prováděno šetření v terénu.

Kde můžete získat informace:

- Systém evidence využití půdy (LPIS),
- Regionální odbory SZIF,
- Příručka ochrany proti vodní erozi,
- internetové stránky MZe (www.eagri.cz) včetně stránek Portálu farmáře.

2.1. Téma: Voda

2.1.1. Standard DZES 1

Žadatel na jím užívaném dílu půdního bloku sousedícím s útvarem povrchových vod splňuje podmínky pro aplikaci hnojiv a přípravků na ochranu rostlin ve stanovených pásmech vymezených kolem vodních útvarů a

- a) zachová uvnitř i vně zranitelných oblastí ochranný pás nehnojené půdy stanovený v souladu s § 12 nařízení vlády č. 262/2012 Sb. o šířce nejméně 3 m od břehové čáry; u dílu půdního bloku s průměrnou sklonitostí převyšující 7 stupňů ochranný pás o šířce nejméně 25 m od břehové čáry s tím, že v něm nebudou užita tekutá hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem, a**
- b) dodrží při aplikaci přípravku na ochranu rostlin stanovenou ochrannou vzdálenost za účelem ochrany vodních organismů od břehové čáry.**

Důvod: Záměrem je ochrana vody před znečištěním pocházejícím ze zemědělské činnosti a předcházení možnému vzniku takového znečištění. Voda je stejně jako půda cenný a nenahraditelný přírodní zdroj. Vzhledem k problematice změny klimatu, jejímž následkem se bude mimo jiné také snižovat dostupnost kvalitní vody, je nutné věnovat vodě zvýšenou ochranu. Povinnost zabránit vniknutí hnojivých látek do vody přímo vyplývá z § 39 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí.

Kontrolní otázky:

Jsou v blízkosti útvarů povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?

Jsou v blízkosti povrchových vod u DPB s průměrnou sklonitostí převyšující 7 stupňů udržovány ochranné pásy v šířce 25 m od břehové čáry, v nichž nebudou použita tekutá hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem?

Jsou v blízkosti povrchových vod dodržovány ochranné vzdálenosti od břehové čáry při aplikaci přípravků na ochranu rostlin za účelem ochrany vodních organismů?

Co bude zejména hodnoceno - ochranné pásy 3 m a 25 m:

- udržování nehnojeného ochranného pásu při kontrole na místě, zakázána je aplikace všech hnojiv (včetně hnojiv statkových). Nevztahuje se na exkrementy zanechané

hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na travních porostech a na ponechané rostlinné zbytky. Musí však být zabráněno vstupu zvířat do povrchového trvalého vodního toku (optimálně za pomoci ohradníků). Zemědělec nemá povinnost zaznamenávat skutečnost udržování nehnojeného pásu a tento standard je tedy kontrolován pouze v terénu.

- v případě nálezů tzv. “přestřiků, či úletů” hnojiva bude zkontrolována evidence o použitých hnojivech z důvodu ověření použitého druhu hnojiva.
- u 25 m pásu může být provedena kontrola evidence hnojení, ze které musí být zřejmé snížení aplikované výměry v případě hnojení tekutými hnojivy s rychle uvolnitelným dusíkem (jedná se např. o kejdu, močůvku, digestát).

Co bude zejména hodnoceno - POR:

- záznamy (evidence) o aplikovaných POR a použití hnojiv
- použití přípravků v souladu s pokyny k ochraně vodních organismů
- u vybraných pozemků (DPB sousedících s povrchovou vodou), na nichž byl použit přípravek s omezením z důvodu ochrany vodních organismů, bude kontrolován stav porostů s ohledem na POR vykázané v evidenci používání POR (stav plevelných rostlin v ochranném pásmu po aplikaci herbicidu a stav chorob nebo živočišných škůdců po aplikaci fungicidu nebo insekticidu)
- možnost zkrácení ochranné vzdálenosti použitím protiúletového zařízení (trysky s omezením úletu např. 90 %) pro vybraný DPB sousedící s povrchovou vodou, a to z hlediska zjištění konečné ochranné vzdálenosti od povrchové vody pro výpočet výměry neošetřené části pozemku z celkové výměry DPB.
- doklady o nákupu POR a hnojiv
- v případě existujícího skladu POR a hnojiv skladová evidence.
- dále podklady z LPIS, a to informace o pozemcích (DPB), které kontrolovaný subjekt obhospodařuje a sousedí s útvary povrchových vod.

Poznámka:

Při hnojení je nutné přizpůsobit odstup aplikační techniky povětrnostním podmínkám, typu zařízení, druhu, skupenství a vlastnostem hnojiva, charakteru břehu a hnojeného porostu.

Útvar povrchových vod je pojem definovaný v § 2 odst. 4 zákona o vodách. Je to vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, např. v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku.

Vodním tokem se dle § 43 zákona o vodách rozumí povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo převažující část roku. Při pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad.

Břehová čára je dle zákona o vodách určena hladinou vody, která zpravidla stačí protékat tímto korytem, aniž se vylévá do přilehlého území.

Obr. DZES 1_ochranné pásy kolem vody (zdroj ÚKZÚZ)

Požadované ochranné vzdálenosti lze zkrátit použitím vhodného protiúletového zařízení (trysek). Základní pravidla, která zde platí, jsou:

- Zařízení k aplikaci přípravků jsou rozdělena do 3 tříd podle procenta redukce úletu (50 %, 75 % nebo 90 %) – na což následně navazují možnosti zkrácení ochranných vzdáleností.
- Zkrácení vzdáleností od povrchové vody nesmí být menší než 4 metry (u trvalých kultur včetně lesů, dřevin a okrasných stromů nad 100 cm pak menší než 6 metrů).

Kde můžete získat informace:

- § 12 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu,
- § 39 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů,
- § 2 odst. 4 zákona o vodách,
- čl. 55, věta první a druhá nařízení ES; § 49 odst. 1 písm. a) a odst. 6 zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů v provedení dle § 13 odst. 1, 5, 6, 7 vyhlášky č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin.
- Způsob a rozsah možného použití přípravku na ochranu rostlin je uveden v Registru POR vedeném ÚKZÚZ dostupném na stránkách eAGRI a na etiketě přípravku na ochranu rostlin.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

1) Při kontrole na místě byla na půdním bloku (s průměrnou svažitostí 3 stupně) s kulturou orná půda, který v délce 65 m přímo přiléhá k vodnímu toku, zjištěna aplikace hnoje v 1,5 m vzdálenosti od břehové čáry. Hodnocení: Rozsah porušení je malý (hnojení bylo zjištěno na jednom DPB), závažnost je střední (hnojení bylo provedeno ve vzdálenosti 1,5 m od břehové čáry), porušení je trvalé (nelze odstranit).

2) Na základě kontroly evidence používání POR, údajů na etiketě použitých POR a kontrolou na místě třech DPB bylo zjištěno, že nebyly dodrženy při použití přípravků stanovené ochranné vzdálenosti od povrchové vody.

Hodnocení: Rozsah porušení je střední (na třech DPB došlo k porušení), závažnost je velká (pevně stanovená závažnost požadavku), porušení je trvalé (nelze odstranit).

2.1.2. Standard DZES 2

Žadatel, který využívá v souladu s § 6 odst. 1 vodního zákona zvláštní technické zařízení k zavlažování, předloží pro tento účel platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, které bylo vydáno v souladu s vodním zákonem.

Důvod: Záměrem je ochrana vody a hospodaření s ní v souladu s platným právním předpisem (zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů). Plnění povinnosti je vztaženo na žadatele, který závlahový systém využívá. Rozsah zaměření standardu je zúžen na zavlažovací soustavy, které se omezují pouze na technická zařízení k zavlažování mimo takových, která využívají pouze spádu vody.

Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami je jedním ze základních institutů vodního práva. Na základě povolení vznikne danému subjektu právo nakládat s povrchovou nebo podzemní vodou, resp. právo ji odebírat nebo používat pro účely v povolení uvedené. K udělení povolení k nakládání s vodami je kompetentní příslušný vodoprávní úřad, a to po provedeném vodoprávním řízení zahájeném na žádost fyzické nebo

právníky osoby.

Príslušným vodoprávním úřadem je většinou obecní úřad obce s rozšířenou působností, v některých případech krajský úřad, pověřený obecní úřad nebo újezdni úřad. Vzor žádosti žadatele se specifikací potřebných dokladů je uveden ve vyhlášce č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu.

Kontrolní otázka:

Bylo předloženo platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami?

Co bude zejména hodnoceno:

- existence platného povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.

Poznámka:

Odběry povrchových vod fyzickými osobami (jednotlivci, domácnostmi) realizované pro (jejich) vlastní potřebu (např. za účelem zalévání zahrádky konví z přilehlého vodního útvaru) a na vlastní nebezpečí, pokud k tomu není využito zvláštního technického zařízení, nevyžadují povolení k nakládání s vodami.

Podle zákona č. 254/2001 Sb. (vodní zákon) je třeba k odběru povrchové vody povolení vodoprávního úřadu, pokud je odběr uskutečňován pomocí zvláštního technického zařízení. Zvláštní technické zařízení je zařízení, pro jehož provoz je třeba dodávat elektrickou, mechanickou nebo jinou energii (např. čerpadlo).

Povolení k nakládání s vodami se vydává na základě žádosti na časově omezenou dobu. Při kontrole na místě bude požadováno předložení platného povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami žadatelem, který využívá zvláštní technické zařízení k zavlažování.

Kde můžete získat informace:

- § 6 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů,
- vyhláška č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu

PŘÍKLADY Z PRAXE:

Příklad: Zemědělec, který k zavlažování pozemků, na kterých pěstuje zeleninu, používá vodu z podzemních zdrojů a vlastní technické zařízení k zavlažování. Při kontrole nepředložil platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2.1.3. Standard DZES 3

Žadatel v souladu s § 38 a § 39 vodního zákona, při zacházení se závadnými látkami podle předpisu Evropské unie upravujícího společná pravidla pro režimy přímých podpor dodržuje pravidla, vedoucí k ochraně povrchových a podzemních vod a životního prostředí

- a) při manipulaci se závadnými látkami zajistí ochranu povrchových a podzemních vod, blízkého okolí a životního prostředí a zamezí vypouštění odpadních vod do vod povrchových a podzemních bez platného povolení,
- b) závadné látky skladuje tak, aby nedošlo k jejich úniku, popřípadě k jejich nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami a zároveň zajistí, aby technický stav skladovacích zařízení závadných látek splňoval kvalitativní

- požadavky vodního zákona,**
- c) nejméně jednou za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, zajistí provedení zkoušky těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování ropných látek, a**
 - d) pro kontrolu zjišťování úniku skladovaných ropných látek vybuduje a provozuje odpovídající kontrolní systém.**

Důvod: Podmínka je stanovena podle přílohy č. II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 pro DZES 3, která definuje zaměření standardu pro zákaz přímého vypouštění do podzemních vod a opatření k předcházení nepřímému znečištění podzemních vod vypouštěním nebezpečných látek uvedených v příloze směrnice 80/68/EHS, ve znění platném v poslední den její platnosti, pokud se týká zemědělské činnosti.

Cílem je zabránit znečišťování podzemních vod nebezpečnými látkami a omezovat nebo odstraňovat důsledky znečištění, ke kterému již došlo.

Týká se:

Subjektů, které zachází se závadnými látkami, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontrolní otázky:

Nedošlo při manipulaci s nebezpečnými látkami k jejich vniknutí do povrchových či podzemních vod nebo k ohrožení blízkého okolí a životního prostředí?

Došlo k vypouštění odpadních vod bez platného povolení?

Jsou závadné látky skladovány tak, aby nedošlo k jejich úniku, popřípadě k jejich nežádoucím smísení s odpadními nebo srážkovými vodami a zároveň je zajištěn technický stav skladovacích zařízení závadných látek tak, aby splňoval kvalitativní požadavky vodního zákona?

Jsou nejméně jednu za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, prováděny zkoušky těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování ropných látek?

Je vybudován a provozován odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku skladovaných ropných látek?

Co bude zejména hodnoceno:

- stavu skladů a skládek závadných látek při kontrole na místě.
- provozní deník se záznamy o výsledcích vlastní kontroly skladů (včetně kontroly výstupů jejich kontrolního systému).
- technické zabezpečení skladovacích prostor, včetně jejich manipulačních ploch.
- nepropustnost konstrukce skladů;
- zamezení přítoku srážkových vod z okolních ploch;
- zabezpečení skladu proti úniku závadných látek:
 - do povrchových vod,
 - do podzemních vod,
 - do půdy a okolního prostředí.
- u skladů ropných látek bude vyžadováno doložení existence kontrolního systému a dokladu o platné zkoušce těsnosti.

Poznámka:

Podmínka je tak nově doplněna o zákaz přímého vypouštění dle § 38 zákona č. 254/2001 Sb.,

o vodách a o změně některých zákonů. Rozšířen je dále požadavek na technický stav jímek pro tekutá statková hnojiva (močůvka, kejda apod.), kapalná minerální hnojiva (např. DAM 390) a kapalná organická hnojiva (např. digestát), nikoli tedy jen ropných látek ve sjednocené podobě s aktuálně platným požadavkem PPH 1/8.

Závadné látky jsou obecně všechny látky, které mohou ohrozit jakost nebo zdravotní nezávadnost povrchových nebo podzemních vod. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí.

V rámci závadných látek jsou definovány dvě skupiny:

- zvlášť nebezpečné závadné látky (dále jen „zvlášť nebezpečné látky“);
- nebezpečné závadné látky (dále jen „nebezpečné látky“).

Na zacházení s nimi se většinou vztahují přísnější opatření než na nakládání s ostatními závadnými látkami.

V zemědělství se zachází s nebezpečnými látkami (nikoliv tedy se zvlášť nebezpečnými látkami), mezi které patří zejména:

- minerální oleje a ropné látky (nafta, benzin apod.);
- přípravky na ochranu rostlin;
- minerální dusíkatá a fosforečná hnojiva (jednosložková i vícenosložková);
- organická, příp. organominerální hnojiva a jejich výluhy (např. digestát z bioplynových stanic, komposty a jejich výluhy apod.);
- statková hnojiva (hnůj, kejda, močůvka, hnojůvka, silážní šťávy apod.).

Obr. DZES 3 nevhodné skladování nebezpečných látek (zdroj ÚKZÚZ)

Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby tyto látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod.

Povinnosti při zacházení s nebezpečnými látkami:

- Vypracovat havarijní plán, který schvaluje příslušný vodoprávní úřad.
- Zabránit nežádoucímu úniku závadných látek do půdy a jejich nežádoucímu smísení s odpadními vodami.
- Používat jen takové zařízení, které je vhodné i z hlediska ochrany vod.
- Sklady musí být zabezpečeny nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod;
- Nejméně jednou za 6 měsíců kontrolovat sklady a skládky (vizuálně, smyslově posoudit v případě kontrolního systému).
- Nejméně jednou za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, zkoušet těsnosti potrubí nebo nádrží určených pro skladování nebezpečných a zvlášť nebezpečných látek;
- Vybudovat a provozovat odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku závadných látek;
- O veškerých kontrolách, případných opravách je nutné vést záznamy do provozního deníku.

Kde můžete získat informace:

- § 38 a § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

1. Během kontroly na místě kontrolovaná osoba nedoložila platné povolení opravňující k přímému vypouštění odpadních vod do vodního toku.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je velká (došlo k vypouštění odpadních vod bez povolení), porušení je trvalé.

2. Kontrolou na místě bylo dále zjištěno, že nebyly prováděny zkoušky těsnosti nádrží na naftu v požadovaných intervalech. Ohrožení vod nebylo zjištěno.

Hodnocení: Rozsah porušení je střední (zkoušky těsnosti nebyly provedeny), závažnost je střední (jedná se o skladování v podzemních jednopláškových nádržích), porušení je odstranitelné (na místě bylo uloženo nápravné opatření).

3. Navíc nebyl vybudován kontrolní systém pro zjišťování úniku látek. Ani v tomto případě nebylo konstatováno ohrožení vod.

Hodnocení: Rozsah je střední (kontrolní systém pro zjišťování úniku není vybudován), závažnost je malá (kontrolní systém není funkční), porušení je odstranitelné. Na místě bylo uloženo nápravné opatření.

2.2. Téma: Půda a zásoby uhlíku

2.2.1. Standard DZES 4

Žadatel na ploše dílu půdního bloku s druhem zemědělské kultury standardní orná půda, jehož průměrná sklonitost přesahuje 5 stupňů, zajistí po sklizni plodiny založení porostu ozimé plodiny, nebo uplatní alespoň jedno z níže uvedených opatření

- a) ponechání strniště sklizené plodiny na dílu půdního bloku do založení porostu následné jarní plodiny,**
- b) podmítnutí strniště sklizené plodiny a jeho ponechání bez orby až do založení porostu následné jarní plodiny, nebo**
- c) díl půdního bloku je nejpozději do 20. září oset meziplodinou a tento porost plodiny je zachován nejméně do 31. října.**

Tato opatření se neuplatní v případě, kdy je v rámci agrotechnického postupu provedeno zapravení statkových hnojiv, s výjimkou hnojiv z chovu drůbeže, nebo organických hnojiv nejméně v dávce 10 tun na hektar a nejvýše v dávce 50 tun na hektar.

Důvod: Záměrem je ponechání pokryvu půdy v období po sklizni a v mimovegetačním období z důvodu omezení povrchového odtoku vody, proti působení vodní, větrné eroze a zachování půdní vláhové bilance.

Opatřeními v rámci tohoto standardu je řešena problematika jak protierozní ochrany půdy prováděním minimálních opatření vedoucích k omezení smyvu půdy, zpomalení povrchového odtoku, tak zvýšení retence vody v krajině a zachování či zvýšení kvality půdy zapravením hnojiv. Zmíněná opatření jsou zároveň důležitá pro snižování rizika povodní a jimi působených škod.

Kontrolní otázka:

Byly na DPB s průměrnou sklonitostí nad 5 stupňů dodrženy předepsané zásady pro minimální pokryv půdy?

Co bude zejména hodnoceno:

Při kontrole na místě bude zjišťováno, zda byl na dotčených pozemcích po sklizni

- založen porost ozimé plodiny, nebo
- ponecháno strniště sklizené plodiny včetně i možného opakovaného podmítnutí strniště a ponecháno až do založení porostu jarní plodiny, nebo
- byl díl půdního bloku oset meziplodinami, jejichž porost byl ponechán minimálně do 31. října, nebo
- v případě, že nebylo provedeno ani jedno z nabízených opatření a byla provedena orba musí současně dojít k zapravení statkových nebo organických hnojiv v dávce 10 až 50 tun na hektar.

Splněním standardu je i úprava půdy pomocí kultivátoru, pouze za předpokladu, že nebude použito žádné přídavné zařízení urovnávající půdu a bude naplněn smysl standardu.

Za porušení podmínek standardu bude považováno provedení předset'ové přípravy půdy bez následného založení porostu.

Za porušení podmínek tohoto standardu nebude považován výskyt strniště erozně nebezpečné plodiny na ploše dílu půdního bloku (DPB) s průměrnou sklonitostí nad 5 stupňů, která je zároveň označená v LPIS jako silně erozně ohrožená (SEO) plocha.

Rovněž, za porušení podmínek tohoto standardu nebude považován výskyt strniště erozně nebezpečné plodiny na ploše DPB s průměrnou sklonitostí nad 5 stupňů, která je zároveň označená v LPIS jako mírně erozně ohrožená (MEO) plocha – jedná se o porušení DZES 5.

Poznámka:

Průměrná sklonitost dílu půdního bloku je uvedena v LPIS v podrobných údajích o dílu půdního bloku.

V případě provedení orby není stanovena její hloubka - záleží na místních podmínkách a na rozhodnutí zemědělce, jakou hloubku orby použije. Tato možnost umožňuje použít i středně hlubokou a hlubokou orbu a ponechat brázdu přes zimu.

V souvislosti s požadavkem na zapravení hnojiv je nezbytné upozornit především na platné znění zákona o hnojivech č. 156/1998 Sb., kde se rozumí statkovým hnojivem „hnojivo, vznikající jako vedlejší produkt při chovu hospodářských zvířat nebo produkt při pěstování kulturních rostlin, není-li dále upravováno“ tzn. sklíditelné rostlinné zbytky je možno využít např. i chrást cukrovky, nebo organickou hmotu po sklizni kukuřice na zrna, plodiny na zelené hnojení apod. Sláma či jiné produkty po pěstování rostlin ponechané na pozemku jsou také tuhými statkovými hnojivy, takže splněním podmínky je např. zapravení slámy (zapsáno v evidenci hnojení), a to bez vyrovnávací dávky dusíku nebo s ní (kapalná nebo tuhá minerální hnojiva; tekutá statková hnojiva – např. kejda; kapalná organická hnojiva – např. digestát, výpalky).

Tekutá statková hnojiva (močůvka, hnojůvka, kejda nebo tekutý podíl po její mechanické separaci = fugát) a kapalná organická hnojiva (melasové výpalky, digestát z bioplynové stanice nebo tekutý podíl po jeho mechanické separaci = fugát) je povinností zapravit do orné půdy nejpozději do 24 hodin po jejich aplikaci. Při použití kejdy pro řádkové přihnojování porostů hadicovými aplikátory a přihnojování travních nebo jetelotravních porostů na orné půdě však platí výjimka – zapravovat se nemusí. Pro uplatnění této výjimky však musí být na pozemku skutečně porost. Nelze tedy uznat aplikaci např. v krátké době po zasetí.

Hnojení kejdou, digestátem, hnojůvkou, močůvkou je vhodné k podpoře rozkladu slámy

obilnin (vyrovnání nepříznivého poměru C:N) a ke hnojení před setím ozimých plodin. Při používání kejdy pro jarní plodiny je vhodnější až její pozdní aplikace. U tekutých statkových hnojiv se zhruba polovina dusíku nachází v minerální formě, jako amoniakální dusík. Tento dusík může být využit rostlinami nebo v krátkém období přeměněn na dusičnany. Tyto přeměny jsou při nižších teplotách půdy v měsíci říjnu zpomaleny, a proto jsou pozdější aplikace méně rizikové. Pokud je na podzim aplikována kejda pod jarní plodiny, neměla by být zapravena hlubokou orbou. Hluboká orba se volí většinou v případě, kdy se spolu s kejdou zapravuje větší množství posklizňových zbytků nebo je např. ve 25 cm utužená vrstva půdy. Čím hlouběji kejdou zapravíme do půdy, tím většinou probíhá pomaleji nitrifikace.

Tuhá statková hnojiva (hnůj, tuhý podíl kejdy po její mechanické separaci = separát) kromě hnojiv z chovu drůbeže (drůbeží trus, drůbeží podestýlka) nebo tuhá organická hnojiva (kompost, tuhý podíl digestátu po jeho mechanické separaci = separát) je nutné zapravit do orné půdy nejpozději do 48 hodin.

S ohledem na cíle standardu, kterými prostřednictvím pokryvu jsou zejména v mimovegetačním období zamezení ztrát půdy a půdní vlhkosti, doporučujeme v případě osetí mezipločin ponechat tento porost minimálně do 15. 2. následujícího roku. Plochy oseté meziplochinami je možné započíst jako plochy v ekologickém zájmu dle **nařízení vlády č. .../2015 Sb.**, o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům.

Znění standardu nevylučuje provádět orbu, je možná před každou definovanou operací - založení porostu ozimé plodiny, založení porostu jarní plodiny, osetí meziplochinou, zapravení statkových a organických hnojiv minimálně v dávce 10 t/ha. Obsah organických látek v půdě, doplněných v rámci uvedeného opatření spolu s provedením orby, včetně hluboké orby, hraje klíčovou roli na jaře v době od založení porostu do jeho zapojení v ochraně půdy před erozí a dalšími degradačními vlivy. Prokázána je závislost mezi obsahem organické hmoty v orniční vrstvě a odolností půdy vůči erozi.

Kde můžete získat informace:

- zákon o hnojivech č. 156/1998 Sb.,
- § 11 odst. 1 písm. f) a § 17 nařízení vlády č. .../2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům,

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec založil 5. 10. porost ozimého ječmene na pozemku o výměře 10 ha s průměrnou sklonitostí nad 5 stupňů. Tento porost vlivem sucha nevzešel. Zemědělec následně tento pozemek nově neosel, ponechal jej v tomto stavu a chce provést výsev jarní plodiny. V případě provedení osevu ozimu přímo do strniště se nejedná o porušení podmínek standardu.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost velká, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec ponechal strniště kukuřice na pozemku o výměře 1,2 ha, který je charakterizován průměrnou sklonitostí nad 5 stupňů a zároveň kategorií SEO plocha.

Hodnocení: Nejedná se o porušení standardu 4 – bylo ponecháno strniště. Zároveň ale došlo k rozporu se standardem DZES 5 - na SEO ploše byla pěstována kukuřice.

2.2.2. Standard DZES 5

Žadatel na ploše dílu půdního bloku označené v evidenci půdy jako půda

- a) silně erozně ohrožená vodní erozí zajistí, že se nebudou pěstovat erozně nebezpečné plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok;**

porosty ostatních obilnin a řepky olejné na takto označené ploše budou zakládány s využitím půdoochranných technologií; v případě ostatních obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin, travních nebo jetelotravních směsí,

- b) mírně erozně ohrožená vodní erozí zajistí, že erozně nebezpečné plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.**

Podmínky podle písmen a) a b) nemusí být dodrženy na ploše, jejíž celková výměra nepřesáhne výměru 0,40 ha zemědělské půdy z celkové obhospodařované plochy žadatelem za předpokladu, že směr řádků erozně nebezpečné plodiny je orientován ve směru vrstevnic s maximální odchylkou od vrstevnice do 30 stupňů a pod plochou erozně nebezpečné plodiny se nachází pás zemědělské půdy o minimální šíři 24 m, který na erozně nebezpečnou plodinu navazuje a přerušuje všechny odtokové linie procházející erozně nebezpečnou plodinou na erozně ohrožené ploše, a na kterém bude žadatelem pěstován travní porost, víceletá pícnina nebo jiná než erozně nebezpečná plodina.

Vysvětlení výjimky:

- výjimka 0,40 ha se vztahuje na žadatele;
- souvislé plochy erozně nebezpečné plodiny se mohou počítat libovolně na jednom DPB nebo více DPB žadatele, ale součet nesmí přesáhnout 0,40 ha;
- pod plochou erozně nebezpečné plodiny se nachází pás zemědělské půdy = bezprostředně pod ní (pouze s tolerancí danou zákresy v LPIS) a pás se může vyskytovat i na sousedním/sousedních DPB, pokud též patří žadateli a ten na nich pěstuje travní porost, víceletou pícninu nebo jinou než erozně nebezpečnou plodinu;
- všechny odtokové linie procházející erozně nebezpečnou plodinou = pás musí přerušit všechny odtokové linie procházející erozně nebezpečnou plodinou na erozně nebezpečné ploše.

Za „ostatní obilniny“ jsou považovány všechny ostatní druhy obilnin kromě vyjmenovaných ve znění standardu tj. kromě kukuřice a čiroku.

Obr. DZES 5 výjimka (zdroj SZIF)

Důvod: Cílem standardu je ochrana půdy před vodní erozí a předcházení důsledkům eroze například zaplavení nebo zanesení komunikací a dalších staveb splavenou půdou. Protierozní ochrana půdy je řešena stanovením požadavků na způsob pěstování vybraných hlavních plodin na silně a mírně erozně ohrožených plochách evidovaných v LPIS.

Kontrolní otázka:

Byly na plochách DPB, označených jako silně nebo mírně erozně ohrožené, dodrženy předepsané zásady hospodaření?

Co bude zejména hodnoceno na silně erozně ohrožených plochách (SEO):

- zda jsou pěstovány erozně nebezpečné plodiny (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) a
- zda jsou porosty ostatních obilnin a řepky olejné zakládány pouze s využitím obecných půdoochranných technologií. Využití specifických půdoochranných

technologií při zakládání ostatních obilnin a řepky olejné na SEO na plochách půdních bloků je porušení standardu DZES 5.

- ponechání dostatečného množství (pokryvnost povrchu půdy min. 30%) rostlinných zbytků na pozemku pomocí kontrolních snímků, tzv. etalonů, které na jednoduchých příkladech ukazují, jak vypadá pozemek po ponechání určitého množství posklizňových zbytků.
- Pokud budou na pozemku pěstovány ostatní obilniny bez využití obecné půdoochranné technologie, bude kontrolováno, zda byl proveden podsev jetelovin, travních nebo jetelotravních směsí.

Co bude zejména hodnoceno na mírně erozně ohrožených plochách (MEO):

- zda jsou pěstovány erozně nebezpečné plodiny (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) s využitím buď obecných půdoochranných technologií anebo specifických půdoochranných technologií.
- v případě využití obecných půdoochranných technologií bude hodnoceno ponechání dostatečného množství (pokryvnost povrchu půdy min. 20 %/10 %) rostlinných zbytků na pozemku pomocí kontrolních snímků, tzv. etalonů, které na jednoduchých příkladech ukazují, jak vypadá pozemek po ponechání určitého množství posklizňových zbytků.
- V případě využití specifických půdoochranných technologií bude hodnoceno, zda byla dodržena:
 - šíře u přerušovacího, zasakovacího pásu a souvratě (min. 12 m),
 - protnutí všech odtokových linií zasahujících do plochy MEO,
 - dodržení max. nepřerušené délky odtokových linií podle průměrné sklonitosti DPB,
 - odchylka směru řádků porostu od vrstevnice (do 30°),
 - realizace technologie odkameňování,
 - u podryvání u cukrové řepy se na místě zkontroluje hloubka podrytí, a zda žadatel vlastní nebo si pronajal při realizaci půdoochranné technologie kypřič. Z faktury musí být zřejmé, že bylo provedeno nakypření.
 - v případě pěstování LOS na ploše MEO budou kontrolovány všechny uvedené parametry.
- Pokud budou na pozemku pěstovány erozně nebezpečné plodiny bez využití buď obecné anebo specifické půdoochranné technologie bude kontrolováno, zda byl proveden podsev jiné než erozně nebezpečné plodiny.
- V případě využití krajinného prvku jako přerušovacího pásu, zasakovacího pásu nebo souvratě, musí příslušný krajinný prvek splnit všechny podmínky specifické půdoochranné technologie
 - minimální šířka 12 m,
 - protnutí všech odtokových linií zasahujících do plochy MEO atd.

Poznámka:

Pro vymezení kategorií erozní ohroženosti půd je využito kritérium sklonitosti svahu a další

faktory jako délka svahu po spádnici, erodovatelnost půdy, faktor přívalových dešťů faktor protierozních opatření a faktor ochranného vlivu vegetace.

Vrstva erozní ohroženosti půd je přístupná v LPIS prostřednictvím Portálu farmáře či na Agenturách pro zemědělství a venkov/Oddělení příjmu žádostí a LPIS nebo Regionálních odborech SZIF. **LPIS poskytuje jak vlastní vymezení ohrožených půd, tak doporučený management pro půdní blok.**

Konkrétnější informace o svém dílu půdního bloku (DPB) získá zemědělec po přihlášení do systému LPIS. LPIS poskytuje možnost kromě zobrazení každého půdního bloku samostatně, vyexportovat i informativní výpis pro všechny DPB přes záložku „Tisky“ a odrážku „Erozní ohroženost DPB“. Výpis obsahuje kompletní informace o tom, jaké půdoochranné technologie se mohou použít na DPB a i další relevantní podkladové informace k půdním blokům, jako je průměrná sklonitost, největší délka odtokové linie, výměry jednotlivých kategorií erozní ohroženosti a uplatňovaná opatření pro splnění definovaného managementu a samotnou realizaci předepsaných specifických půdoochranných technologií. Viz kapitola 5. Přílohy – Dodatek ke standardu DZES 5.

Obecné půdoochranné technologie pro silně erozně ohrožené (SEO) plochy:

- bezorebné setí/sázení (technologie přímého setí do nezpracované půdy)
- setí/sázení do mulče
- setí/sázení do mělké podmítky
- setí/sázení do ochranné plodiny (např. do vymrzající meziplodiny – svazenka vratičolistá, hořčice bílá)
- důlkování a *hrázkování*

Minimální pokryvnost pro pěstování ostatních obilnin a řepky olejné na SEO plochách:

Při použití výše uvedených obecných půdoochranných technologií při zakládání porostů ostatních obilnin a řepky olejné na SEO plochách platí podmínka dodržení stanovené minimální 30% pokryvnosti půdy rostlinnými zbytky do doby vzcházení porostu.

Podsev:

použití obecných půdoochranných technologií při zakládání porostů ostatních obilnin na SEO ploše nemusí být dodržena v případě, že budou pěstovány pouze s podsevem jetelovin, travních nebo jetelotravních směsí setím nejpozději společně s hlavní plodinou.

Obecné půdoochranné technologie pro mírně erozně ohrožené (MEO) plochy:

- bezorebné setí/sázení (technologie přímého setí do nezpracované půdy)
- setí/sázení do mulče
- setí/sázení do mělké podmítky
- setí/sázení do ochranné plodiny (např. do vymrzající meziplodiny – svazenka vratičolistá, hořčice bílá)
- důlkování a *hrázkování*

Minimální pokryvnost pro pěstování erozně nebezpečných plodin na MEO plochách:

Při použití výše uvedených obecných půdoochranných technologií při zakládání porostů vybraných erozně nebezpečných plodin na MEO plochách platí podmínka dodržení stanovené minimální 20% pokryvnosti půdy rostlinnými zbytky. Přičemž do 30. června musí být zachována ještě minimální 10% pokryvnost půdy rostlinnými zbytky a po 1. červenci musí být vizuálně prokazatelné, že při zakládání porostů vybraných erozně nebezpečných plodin

na MEO plochách byla použita obecná půdoochranná technologie. Výčet těchto obecných půdoochranných technologií je pouze orientační. Žadatel musí porost založit takovým způsobem, který umožní splnit podmínku minimální pokrývnosti. SZIF při kontrolách hodnotí ponechání dostatečného množství rostlinných zbytků.

Obr. DZES 5 setí do mulče (zdroj SZIF)

Specifické půdoochranné technologie na mírně erozně ohrožených (MEO) plochách:

- přerušovací pásy
- zasakovací pásy
- osetí souvratí
- setí/sázení po vrstevnici
- odkameňování
- podrývání u cukrové řepy
- pěstování luskobílných směsí (LOS)
- *pásové zpracování půdy*
- *pěstování kukuřice s šířkou řádku 45 cm bezorebným způsobem*

Podmínka použití obecných či specifických půdoochranných technologií při zakládání porostů erozně nebezpečných plodin na MEO ploše nemusí být dodržena v případě, že budou pěstovány s podsevem jiné než erozně nebezpečné plodiny setým nejpozději společně s hlavní plodinou.

Přerušovací pásy (P)

Přerušovací pás jiné než erozně nebezpečné plodiny o minimální šířce 12 m, který bude založen na ploše MEO, nebo na ploše souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO, nebo na ploše DPB tak, aby max. nepřerušovaná délka odtokové linie byla (měřeno proti směru odtokové linie od hranice DPB):

- na DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně max. 300 m (P1)
- na DPB o průměrné sklonitosti 3 – 5° včetně max. 250 m (P2)
- na DPB o průměrné sklonitosti nad 5° max. 200 m (P3)

Zároveň platí, že tento pás je založen minimálně tak, že protíná všechny odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS v rámci příslušného DPB, které zasahují do plochy MEO. V případech, ve kterých šířka plochy MEO, popřípadě souvislé plochy plodiny zasahující do plochy MEO je užší než stanovená vzdálenost mezi pásy, bude založen minimálně jeden přerušovací pás.

Jako přerušovací pás pro účely plnění podmínek DZES 5 nelze použít biopás založený s dotací v rámci AEO EAFRD.

Zasakovací pásy (Z)

Pás jiné než erozně nebezpečné plodiny o minimální šířce 12 m bude založen na spodní hranici DPB, nebo na spodní hranici souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO, nebo na spodní hranici plochy MEO, a to minimálně tak, aby tento pás v místě svého založení protínal všechny odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS v rámci příslušného DPB, které zasahují do plochy MEO. Toto platí pro DPB s velikostí menší než 35 ha (ZO).

V případě DPB větších než 35 ha platí, že pokud souvislá délka odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS přesahuje od zasakovacího pásu aplikovaného na hranici DPB, nebo

na hranici souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO k horní hranici vyznačené plochy MEO (měřeno proti směru odtokové linie od horní hrany zasakovacího pásu):

- 300 metrů na DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně (Z1)
- 250 metrů na DPB o průměrné sklonitosti 3 - 5° včetně (Z2)
- 200 metrů na DPB o průměrné sklonitosti nad 5° (Z3)

je kromě zasakovacího pásu nutné realizovat i půdoochrannou technologii přerušovacích pásů. Na vzdálenosti pásů se aplikují vzdálenosti z půdoochranné technologie přerušovacích pásů.

Osetí souvratí (S)

Souvrat' osetá jinou než erozně nebezpečnou plodinou o minimální šířce 12 m bude založena na hranici DPB nebo na hranici souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO, a to minimálně tak, aby tato souvrat' v místě svého založení protínala všechny odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS v rámci příslušného DPB, které zasahují do plochy MEO. Toto platí pro DPB s velikostí menší než 35 ha (SO).

V případě DPB větších než 35 ha platí, že pokud souvislá délka odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS přesahuje od souvratě k horní hranici vyznačené plochy MEO (měřeno proti směru odtokové linie od horní hrany souvratě):

- 300 metrů na DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně (S1)
- 250 metrů na DPB o průměrné sklonitosti 3 - 5° včetně (S2)
- 200 metrů na DPB o průměrné sklonitosti nad 5° (S3)

je kromě osetí souvratí nutné realizovat i půdoochrannou technologii přerušovacích pásů. Na vzdálenosti pásů se aplikují vzdálenosti z půdoochranné technologie přerušovacích pásů.

Jako souvrat' pro účely plnění podmínek DZES 5 nelze použít biopás založený s dotací v rámci AEO EAFRD.

Pásky nebo souvratě oseté jinou než erozně nebezpečnou plodinou nesmí být zorány do sklizně erozně nebezpečné plodiny.

Setí/sázení po vrstevnici (V)

Na DPB s velikostí přes 35 ha nelze tuto technologii realizovat jako jedinou půdoochrannou pro splnění podmínek standardu DZES 5. Půdoochrannou technologii setí/sázení po vrstevnici lze použít, avšak nebude ze strany SZIF považována za splnění podmínky DZES 5 – MEO a také nebude kontrolována (V0).

Tuto půdoochrannou technologii lze realizovat pouze na DPB do velikosti 35 ha. Řádky porostu budou vedeny ve směru vrstevnic, přičemž tolerovaná bude odchylka od vrstevnice do 30°. V případě, že je na odtokové linii vedené v LPIS vyznačena značka přerušovacího pásu při setí/sázení po vrstevnici, je tato půdoochranná technologie pro DPB do 35 ha včetně nedostatečná. Je nutné realizovat i půdoochrannou technologii přerušovacích pásů, a to tak, aby max. nepřerušovaná délka odtokové linie byla:

- na DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně max. 600 m (V1)
- na DPB o průměrné sklonitosti 3 – 5° včetně max. 500 m (V2)
- na DPB o průměrné sklonitosti nad 5° max. 400 m (V3)

U DPB do 35 ha včetně jsou v LPIS uvedeny kategorie vhodnosti těchto DPB k použití půdoochranné technologie setí/sázení po vrstevnici. Vhodnost DPB pro půdoochrannou technologii setí/sázení po vrstevnici je určena „jednosměrností“ svahu. Podle expozice svahu

se plochy třídí zpravidla do čtyř nebo osmi hlavních kvadrantů směrové růžice. Expozici plochy pak rozumíme úhel mezi normálou k ní a směrem, vůči němuž expozici uvažujeme, např. vůči slunečním paprskům. Expozice svahu je závislá na jeho orientaci a sklonu. Měříme ji buď přímo v terénu, nebo nejčastěji na mapách a digitálních modelech terénu. Expozice se vyjadřuje ve stupních ve směru hodinových ručiček od 0 (sever) až 360 (opět na sever).

Na základě provedených testů byly DPB s plochou MEO rozděleny dle rozsahu expozice na 4 kategorie vhodnosti:

- **vhodné:** míra rizika porušení požadavků na opatření setí/sázení po vrstevnici je velmi nízká,
- **méně vhodné:** míra rizika porušení požadavků na opatření setí/sázení po vrstevnici je nízká,
- **nevhodné:** míra rizika porušení požadavků na opatření setí/sázení po vrstevnici je střední,
- **rizikové:** míra rizika porušení požadavků na opatření setí/sázení po vrstevnici je vysoká.

Setí/sázení po vrstevnici se doporučuje, pokud je vhodnost setí/sázení po vrstevnici vhodné či méně vhodné a naopak se nedoporučuje na pozemcích nevhodných a rizikových.

Odkameňování (K)

Tato půdoochranná technologie je tvořena následujícími operacemi: rýhování, separace hrud a kamene, sázení do odkameněné půdy. Současně platí, že mezi jednotlivými dvojřádky prostor, kam byly separátorem uloženy kameny a hroudy, které mohou tvořit drenážní vrstvu. Tato půdoochranná technologie je mezi specifické půdoochranné technologie na MEO plochách zařazena podmíněně.

Podrývání u cukrové řepy (R)

Zemědělec zajistí v případě této PT následující kroky:

- podrytí (prokypření) půdního profilu do hloubky minimálně 35 cm s maximálním rozchodem pracovních nástrojů (rýh) 1 m,
- prokáže vlastnictví/pronájem kypřiče.
- *nahlásit podrývání na regionální pracoviště SZIFu, z důvodu kontroly možné max. do půl roku po podrytí,*

Při kontrolách na místě bude terénní šetření se SZIF provádět i pracovník VÚMOP, který v terénu prověří stanovenou minimální hloubku prokypření.

Pěstování luskobilných směsí (LOS) při dodržení níže uvedených parametrů:

- plodiny obsažené ve směsi se na metr čtvereční výsevu LOS nahodile střídají;
- v porostu se nachází na metr čtvereční výsevu LOS min. 50% rostlin obilovin;
- šířka řádku = meziřádkové rozmezí je max. 15 cm;
- LOS obsahuje z výčtu erozně nebezpečných plodin pouze bob setý nebo sóju.

Výhodou porostu LOS z hlediska protierozní ochrany je jeho schopnost rychlého vzcházení a zapojení porostu. Díky této vlastnosti dokáže zajistit včasné pokrytí půdy a tím působit protierozně. Při zakládání porostů LOS, tedy směsi luskoviny a obilniny, je třeba dbát zvýšené opatrnosti na možnou separaci semen secím strojem. Je tedy vhodné zvýšit poměr ostatních obilovin vůči luskovině, protože minimální zastoupení bude počítáno na zkusných plochách MEO.

Pásové zpracování půdy – strip – till

Zemědělec zajistí zpracování půdy v pruzích ve směru vysévané plodiny, jehož plošný podíl nepřesáhne více než jednu čtvrtinu povrchu pozemku. Principem je kombinace výhod plošného zpracování půdy a setí do nezpracované půdy. Technologie pásového zpracování půdy přináší zemědělské praxi řadu výhod: zvýšená teplota seťového lůžka, podryvání půdy, přesné hnojení, zlepšení vláhových poměrů a snížení erozního ohrožení.

Podrobnosti dále k diskusi.

Pěstování kukuřice s šířkou řádku 45 cm bezorebným způsobem

Zemědělec zajistí vysetí kukuřice s šířkou řádku 45 cm technologií přímého setí do nezpracované půdy.

Podrobnosti dále k diskusi.

Shrnutí správné aplikace použití půdoochranných technologií:

Pro splnění standardu DZES 5 při pěstování ostatních obilnin a řepky na SEO ploše a erozně nebezpečných plodin na MEO ploše PB/DPB je nutné použít jednu z půdoochranných technologií

– obecných pro SEO plochy, obecných nebo specifických pro MEO plochy nebo využít podsev (a to opět za podmínek definovaných pro příslušnou kategorii erozní ohroženosti):

- **Pro SEO plochy pouze podsev jetelovin, travních nebo jetelotravních směsí setý nejpozději společně s hlavní plodinou (tedy s porosty ostatních obilnin).**
- **Pro MEO plochy pouze podsev jiné než erozně nebezpečné plodiny setý nejpozději společně s hlavní plodinou.**

Kde můžete získat informace:

- Příručka ochrany proti vodní erozi
- Metodika Ochrana zemědělské půdy před erozí, Janeček a kol., 2012

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec pěstuje na ploše 0,50 ha označené v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená kukuřicí s použitím půdoochranné technologie.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je malý, závažnost střední, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec pěstuje na ploše 1,20 ha označené v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená pšenici bez podsevu jetelovin, travních nebo jetelotravních směsí. Tento porost nebyl založen půdoochrannou technologií.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, závažnost malá, porušení je trvalé.

3. příklad: Zemědělec pěstuje na ploše 0,80 ha označené v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená kukuřicí. Tento porost nebyl založen půdoochrannou technologií. Na ploše 1,50 ha označené v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená pěstuje slunečnici s využitím specifické půdoochranné technologie. Zasadovací pás má šířku 10 m a nedodržel max. nepřerušenu délku odtokové linie. Na ploše 0,60 ha označené v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená pěstuje brambory s využitím specifické půdoochranné technologie. Odchylna směru řádku porostu od vrstevnice je 37°.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost velká, porušení je trvalé.

4. příklad: Zemědělec pěstuje na celé výměře DPB kukuřici. Tento porost byl založen specifickou půdoochrannou technologií, kde šíře pásu je 10 m. Na DPB se nachází plocha 0,40 ha označená v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená a plocha 1,70 ha označená v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost velká, porušení je trvalé.

Obr. DZES 5 Důsledek vodní eroze (zdroj SZIF)

2.2.3. Standard DZES 6

Žadatel nebude na jím užívaném dílu půdního bloku pálit bylinné zbytky a současně na minimálně 20 % jím užívané výměry dílů půdních bloků s druhem zemědělské kultury orná půda, vztažené k celkové výměře tohoto druhu kultury užívané žadatelem k 31. květnu příslušného kalendářního roku v evidenci půdy, zajistí každoročně

- a) aplikování tuhých statkových hnojiv nebo tuhých organických hnojiv minimálně v dávce 25 tun na hektar, s výjimkou tuhých statkových hnojiv z chovu drůbeže minimálně v dávce 4 tuny na hektar; při plnění podmínky zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin, například slámy, není podle zákona o hnojivech stanovena minimální dávka, nebo
- b) pokrytí tohoto procenta výměry, popřípadě jeho odpovídající části v termínu minimálně od 1. června do 31. července příslušného kalendářního roku porostem dusík vážících plodin druhu, a to cizrna, čočka, fazol, hrách, peluška, jetel, komonice, lupina, sója, *štírovník*, vojtěška, úročník, vikev, bob a vičenec; popřípadě jejich směsí; porosty výše uvedených druhů plodin lze zakládat i jako podsev do krycí plodiny, popřípadě jako směsi s travami v případě, že zastoupení trav v porostu nepřesáhne 50 %.

Důvod: Cílem opatření je zachování a zlepšení organických složek půdy vhodnými postupy, včetně zákazu vypalování stnišť na orné půdě. Důvod zákazu vypalování je ochrana živočichů a půdních organismů a využití biomasy jiným způsobem než neproduktivním spálením. Vypalování porostu je také přímo zakázáno zákonem o požární ochraně, zákonem o odpadech a zákonem o ovzduší.

Seznam plodin zlepšujících kvalitu půdy a zásobení následné plodiny dusíkem (dusík vážících plodin) je shodný pro využití v rámci podmínek tzv. greeningu pro poskytování přímých plateb dle nařízení vlády č. .../2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům.

Kontrolní otázky:

Nebyly na plochách DPB páleny bylinné zbytky?

Byla na předepsané ploše DPB použita nařízená opatření vedoucí k zachování úrovně organických složek půdy?

Co bude zejména hodnoceno – pálení bylinných zbytků:

- skutečně vypálená plocha nikoli plocha celého půdního bloku nebo jeho dílu.
- zda vypalování bylo provedeno bodově (na shrabaných hromadách bylinných zbytků) nebo plošně.

Poznámka:

Nejzávažnější je plošné vypalování travních porostů, a to i v trvalých kulturách (sady, vinice). Pálení staré chmelové natě, větví a ostříhaných výhonů révy vinné není porušením standardu

DZES 7.

Za porušení podmínek tohoto standardu není považováno ani pálení bramborové natě z nařízení Státní rostlinolékařské správy (od 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) v rámci mimořádných rostlinolékařských opatření podle § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění. Tato mimořádná opatření může ÚKZÚZ nařídit z důvodu ochrany proti zavlečení a šíření „karanténních škodlivých organismů“ (původce bakteriální kroužkovitosti bramboru, původce bakteriální hnědé hniloby, původce rakoviny bramboru, hád'átka bramborového a hád'átka nažloutlého).

Kde můžete získat informace:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a zákon č. 201/2012 Sb., o ovzduší,

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Na půdním bloku s kulturou sad o výměře 0,50 ha zemědělec plošně vypálil travu. Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2. příklad: Na půdním bloku s kulturou travní porost zemědělec posekal starou travu, pro kterou neměl využití v rámci podniku. Proto ji zapálil na hromadě o velikosti 10 m². Kvůli silnému větru došlo k rozšíření plamenů na jím obhospodařovaný sousední půdní blok o výměře 7 ha s kulturou travní porost. Došlo tak k požáru louky a celoplošnému vypálení travního porostu.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je velká, porušení je trvalé.

Obr. DZES 6 Nedovolené vypalování bylinných zbytků (zdroj SZIF)

Co bude zejména hodnoceno – organické složky půdy:

- skutečný stav pozemků při kontrole na místě, tedy je-li jejich předepsaná část pokryta porostem uvedených plodin či vyhnojena v souladu se standardem,
- aplikace hnojiv (včetně jejich množství) bude zjišťována dle evidence hnojení,
- pokud bude zemědělec plnit podmínky standardu zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin (např. sláma, chrást), minimální dávka se na toto plnění nevztahuje. Použití produktů při pěstování rostlin však zemědělec musí v každém případě zanést do evidence hnojení, v opačném případě podmínky standardu nesplnil,
- aplikace digestátu z bioplynových stanic, pokud obsah sušiny digestátu (nebo jeho separátu) přesáhne 13 %.

Poznámka:

Na předepsané výměře lze kombinovat plnění požadavku jak možnostmi uvedenými v odstavci a), tak v odstavci b). Lze tedy např. na 5% rozlohy zaorat slámu, na 5% použít kompost, na 5% aplikovat hnůj a na 5% pěstovat vyjmenované zlepšující plodiny.

Kde můžete získat informace:

- zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF
- nařízení vlády č. .../2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec aplikoval tuhá statková hnojiva na výměře 20 ha, což činí 15 % celkové

výměry užívané orné půdy, kterou má evidovanou k 31. 5. v LPIS; tato hnojiva byla aplikována v dávce 21 t/ha. Dále zaoral slámu na 4 ha, což činí 3 % celkové výměry užívané orné půdy.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost velká, porušení není trvalé.

2. příklad: Zemědělec provozuje pouze rostlinnou výrobu a zachování úrovně organických složek půdy řeší zapravením posklizňových zbytků. Zaoral slámu na 30 ha, což činí 15 % celkové výměry užívané orné půdy, kterou má evidovanou k 31. 5. v LPIS a dále pěstoval porost jetelotrávy na výměře 12 ha, což činí 6 % celkové výměry užívané orné půdy. Zastoupení trav v tomto porostu přesáhlo 50 %.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, závažnost velká, porušení není trvalé.

2.3. Téma: Krajina, minimální úroveň péče

2.3.1. Standard DZES 7

Žadatel

- a) nezruší a nepoškodí krajinný prvek podle § 5 odst. 2 písm. a) nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů a o změně některých souvisejících nařízení vlády, a druh zemědělské kultury rybník podle § 3 odst. 13 nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů a o změně některých souvisejících nařízení vlády, včetně zákazu řezu dřevin v době od 31. března do 1. listopadu; uvedené podmínky se nevztahují na zásahy provedené se souhlasem příslušného orgánu ochrany přírody a krajiny, a
- b) zajistí na jím užívaném dílu půdního bloku regulaci rostlin netýkavky žláznaté tak, aby se na něm v průběhu příslušného kalendářního roku nevyskytovaly kvetoucí nebo odkvetlé rostliny tohoto druhu; zároveň zajistí regulaci rostlin bolševníku velkolepého tak, aby výška těchto rostlin nepřesáhla 70 cm v průběhu příslušného kalendářního roku.

Důvod: Cílem je stanovení takových opatření, která přispějí k zachování stanovených krajinných prvků a druhu zemědělské kultury rybník, včetně zákazu řezu křovin a stromů v období hnízdění a odchovu mláďat resp. ve vegetačním období (31. 3. – 1. 11.). Vegetačním obdobím se rozumí časový úsek, kdy trvají příznivé klimatické podmínky pro růst a vývoj rostlin. Krajinné prvky se podílí na zachování agrobiodiverzity, mají významnou protierozní funkci, jsou nedílnou součástí zemědělské krajiny, člení ji a spoluvytváří její ráz. Společně s rybníky mají též příznivý vliv na vodní režim krajiny.

Cílem opatření proti invazním druhům rostlin je zabránění šíření nežádoucích invazních rostlin na zemědělskou půdu a snížení zásoby jejich semen v půdním fondu. Geograficky nepůvodní rostliny se snadno rozmnožují, velmi rychle se šíří a osidlují všechna příhodná stanoviště, což vede k degradaci přirozených společenstev či obsazení zemědělské půdy.

Kontrolní otázky:

Nebyly rušeny, případně poškozovány definované krajinné prvky a druh zemědělská kultura rybník?

Nebyl proveden řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11.?

Nevyskytují se na plochách DPB neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?

Co bude zejména hodnoceno – krajinné prvky (KP):

- zda v souvislosti se zemědělským hospodařením nedošlo k rušení, popřípadě poškození některého KP (i neevidovaného v LPIS),
- nepovolené vykácení této dřevinné vegetace (která je součástí KP) je posuzováno jako poškození příslušného KP,
- za poškození druhu zemědělské kultury rybník bude primárně považováno zavinění zeminou, odpady apod.

Definice krajinných prvků a kultury rybník:

Mez – souvislý útvar liniového typu, sloužící zejména ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, zpravidla vymezující hranici dílu půdního bloku. Součástí meze může být dřevinná vegetace, kamenná zídka nebo travnatá plocha.

Terasa – souvislý svažitý útvar liniového typu tvořený terasovým stupněm, sloužící ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, a zmenšující sklon části svahu dílu půdního bloku, zpravidla vymezující hranici dílu půdního bloku. Součástí terasy může být dřevinná vegetace, popřípadě kamenná zídka.

Travnatá údolnice - členitý svažitý útvar, sloužící ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, vymezující dráhu soustředěného odtoku vody z dílu půdního bloku se zemědělskou kulturou orná půda. Součástí travnaté údolnice může být dřevinná vegetace.

Skupina dřevin – samostatný útvar neliniového typu, tvořený nejméně 2 kusy dřevinné vegetace s nejvyšší možnou výměrou 3 000 m². Za skupinu dřevin se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona.

Stromořadí - útvar liniového typu, tvořený nejméně 5 kusy dřevinné vegetace a zpravidla s pravidelně se opakujícími prvky. Za stromořadí se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona.

Solitérní dřevina - izolovaně rostoucí dřevina s průmětem koruny od 8 m² vyskytující se v zemědělsky obhospodařované krajině mimo les. Za solitérní dřevinu se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice.

Příkop - útvar liniového typu široký nejvýše 6 metrů, jehož hlavní funkcí je přerušení délky svahu zachycením vody s jejím odvedením nebo zasáknutím.

Rybníkem se rozumí vodní dílo k chovu ryb, vodního ptactva, vodních živočichů a pěstování vodních rostlin, určené k provozování rybníkářství podle vodního zákona a zákona o rybářství. Pro účely evidence půdy se za hranice rybníka považuje obvod vodní plochy stanovený ve výši jeho provozní hladiny.

Poznámka:

Vrstva evidovaných krajinných prvků je k dispozici v LPIS. Každému krajinnému prvku jsou přiřazeny základní údaje: identifikační číslo, druh, příslušnost k půdnímu bloku, výměra, vlastník, uživatel a zařazení do katastrálního území.

Druhy a definice uvedených krajinných prvků jsou sladěny s pravidly tzv. ozelenění –

greeningu pro stanovení podmínek poskytování přímých plateb, které lze vyhradit jako plochy v ekologickém zájmu podle nařízení vlády č. .../2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělci.

Za krajinný prvek není nepovažován keř rostoucí kolem sloupů elektrického vedení, skruží, náletové dřeviny apod., pokud nesplňuje definici dle nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů.

Udržování KP:

Péče o dřeviny (výchovné či zdravotní řezy, ošetření, včetně citlivé údržby liniových dřevinných pásů) nepodléhá povolovacímu režimu a je dokonce povinností vlastníka dřeviny. Nesmí se však jednat o natolik razantní zásah, který by bylo možno kvalifikovat jako poškození dřevin. Takové jednání je obvykle charakterizováno jako nedovolený zásah, který způsobí podstatné a trvalé snížení ekologických a estetických funkcí dřeviny nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření. V praxi je takové poškození obvykle spojeno s odstraněním podstatné části koruny, změnou přirozeného růstového tvaru (např. odstraněním terminálu u některých dřevin) nebo necitlivým či jednostranným ořezem kosterních větví či větví velkého průměru. Stejně tak se může jednat o nadměrné poškození kořenů dřevin. Existuje celá řada doporučených postupů při údržbě dřevin a jedním z příkladů je standard Řez stromů, kde jsou uvedeny zásady správné arboristické praxe. Schválené standardy jsou uvedeny na internetových stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR) v sekci Standardy péče o přírodu a krajinu: <http://standards.nature.cz/schvalene-zneni-standardu/>.

Za poškození KP není považováno udržování KP v jeho hranicích (zaštípnutí šlahounů keřů na mezi, likvidace náletů apod.), poškození vegetace na KP způsobené běžnou, nedestruktivní pastvou nebo divokou zvěří, kácení dřevin, je-li jejich stavem ohrožen život či zdraví nebo hrozí škoda značného rozsahu (kácení z těchto důvodů musí být do 15 dnů od provedení oznámeno orgánu ochrany přírody (OOP)), odstraňování dřevin při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (ochranné pásmo elektrického vedení, plynovodu, železnice, atd.)

Za rušení, popřípadě poškození krajinného prvku se nepovažuje, dojde-li k zásahu vůči němu se souhlasem příslušného orgánu (OOP dle § 75 zákona č. 114/1992 Sb.). Dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny jsou před poškozováním a ničením chráněny i tzv. významné krajinné prvky (VKP) a dále dřeviny rostoucí mimo les. Na dodržování povinnosti nepoškozovat a neničit VKP a dřeviny rostoucí mimo les dohlíží Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP). VKP jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy; a dále jiné části krajiny, které zaregistruje orgán OOP jako VKP - zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, atd. Dřevina rostoucí mimo les je strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách na pozemcích mimo lesní půdní fond.

Při kácení dřevin rostoucích mimo les obecně platí, že dřeviny s obvodem kmene do 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí lze kácet bez povolení, stejně jako zapojený porost keřů či náletových dřevin na ploše menší než 40 m². Povolení orgánu ochrany přírody je nezbytné ve všech ostatních případech, tj. zejména u dřevin větších rozměrů a nově také u dřevin (i menších), které jsou součástí stromořadí, tj. souvislé řady nejméně 10 stromů. Ke kácení dřevin, které by mohlo významně ovlivnit vzhled krajiny (solitérní dřeviny jako krajinné dominanty, dřeviny porůstající meze, dřeviny rostoucí na kamenicích, staré ovocné sady, remízky apod.), je třeba si mimo povolení kácení opatřit ještě souhlas k zásahu do krajinného rázu (příslušný je většinou jiný úřad než ten, který vydává povolení ke kácení).

Dle znění standardu DZES 7 zemědělec nesmí rušit KP, tedy ani kácet tzv. podměrečné dřeviny (dřeviny s obvodem kmene do 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí). V případě, že existuje závažný důvod k pokácení podměrečné dřeviny, neplatí podmínka o kácení bez povolení. Pro takové dřeviny pak musí zemědělec mít povolení od OOP.

Dodržování ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. je povinné pro všechny fyzické i právnické osoby, bez ohledu na to, zda zemědělsky hospodaří či nikoli – tzn. i pro majitele půdy. Hospodaření v souladu se standardy DZES je povinné pro všechny zemědělce – žadatele o zemědělské podpory. V případě, že je zemědělcem poškozen nebo zničen KP, který je současně i VKP, může být zemědělec pokutován ČIŽP a zároveň mu může být snížena výše požadovaných podpor.

V případě, že zásah do KP chce provést vlastník pozemku, musí tak provést v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb. Z hlediska dodržování podmínek DZES je vhodné, aby se vlastník a uživatel na zásahu do KP dohodli. Uživatel se pak při eventuální kontrole ze strany SZIF může prokázat písemným sdělením vlastníka, že zásah provedl.

V případě, že došlo poškození/zrušení KP bez vědomí a přičinění zemědělce/žadatele musí tuto skutečnost prokázat. V obdobných případech je při posuzování přičitatelnosti porušení brán zřetel zejména na potvrzení institucí, které předmětné porušení způsobily - např. poškození KP správou a údržbou silnic a železnic nebo pracovníky správy energetických sítí, či potvrzení Policie ČR o tom, že KP byl poškozen jinou osobou než uživatelem - zejména v případě škod přesahující 5 000 Kč = trestný čin. Při kontrole je každý takový případ posuzován individuálně.

V případě, že k poškození KP došlo **zásahem vyšší moci a mimořádných okolností** a zemědělec tuto skutečnost písemně v termínu 15 pracovních dní ode dne, kdy tak může učinit, doloží příslušnému orgánu SZIF, nebude toto poškození považováno za porušení podmínek standardu DZES 7. Každý takový případ bude posuzován individuálně.

Kde můžete získat informace:

- nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů,
- nařízení vlády č. .../2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec na pozemku s kulturou orná půda vykácel část dřevinné vegetace na krajinném prvku mez, krajinný prvek však zůstal zachován (nedošlo k poškození travnaté plochy vymezující mez).

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je střední, porušení je trvalé

2. příklad: Zemědělec na pozemku s kulturou travní porost vykácel dřevinnou vegetaci dvou krajinných prvků skupina dřevin, čímž úplně zrušil tyto krajinné prvky.

Hodnocení: Rozsah porušení je střední, závažnost je vysoká, porušení je trvalé.

Obr. DZES 7 (KP)

Co bude zejména hodnoceno – Invazní druhy rostlin

- výskyt rostlin druhů netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý,
- množství kvetoucích či odkvetlých rostlin netýkavky žláznaté a množství rostlin bolševníku velkolepého vyšších než 70 cm.

Poznámka:

Netýkavku žláznatou lze regulovat v zásadě dvěma metodami: chemicky nebo mechanicky. Chemická metoda regulace spočívá v postřiku lodyh. Nejvhodnější je použít postřik před kvetením, aby se tak zabránilo tvorbě semen. Mechanické metody regulace jsou vhodné v porostech, kde se netýkavka vyskytuje v menším zápoji a pro zemědělce zařazené do systému ekologického zemědělství. Nejúčinnějším mechanickým způsobem regulace je vytrhávání. Alternativním způsobem je kosení a následná likvidace biomasy. Účinným způsobem potlačování netýkavky tam, kde je to vhodné, může být též pastva a pošlapávání skotem a ovci. Klíčení semen pomůže zabránit též udržování a podporování hustého travního drnu.

Bolševník velkolepý lze regulovat podobným způsobem jako netýkavku, avšak s určitými omezeními vycházejícími z jeho specifických vlastností. Bolševník je velmi nebezpečný, šťáva z lodyh a listů obsahuje fototoxické látky - po kontaktu s rostlinou a následném oslunění se na kůži vytváří velmi bolestivé a obtížně hojitelné puchýře; nebezpečné je i nadýchání ve vzduchu rozprášených šťáv. Bolševník velkolepý lze regulovat **chemickými postřiky**, přičemž nejúčinnější aplikace postřiku je brzy na jaře. Jen minimální nebo žádný účinek má v době kvetení rostliny. Mezi **mechanické metody** patří přesekávání kořenů, kosení, případně **pastva**. Kořeny je ideální přesekat brzy na jaře a zásah v případě potřeby opakovat uprostřed léta. Další vhodnou metodou regulace bolševníku je pravidelné kosení. Jako účinná metoda kontroly mladých rostlin bolševníku se ukazuje i pastva. Zvířata však potřebují určitou dobu, aby si na chuť bolševníku zvykla.

Vzhledem k odborným studiím prokazujícím, že tento druh invazní rostliny kvete již při výšce 30 cm, doporučuje se pro zvýšení účinnosti regulace, provádět **zejména regulaci kvetoucích a časně odkvetlých rostlin před jejich vysemeněním** a v případě mechanického zásahu následné odstranění (spálení) částí odstraněných rostlin. Bolševník velkolepý kvete v období červen až srpen.

Pokud má žadatel na svém DPB evidovaný vnitřní krajinný prvek, zajistí regulaci invazních rostlin i na ploše tohoto KP.

Na regulaci šíření invazních druhů rostlin lze získat finanční podporu – více informací naleznete na internetových stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR) www.dotace.nature.cz.

Obr. DZES 7- bolševník, KP

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec hospodaří na celkové výměře 150 ha, která je tvořena 20 DPB. Na jednom DPB s kulturou travní porost nezabránil vykvetení rostlin netýkavky žláznaté. Tento DPB tvoří 5 % počtu všech DPB užívaných žadatelem. Na DPB byl nalezen porost kvetoucích rostlin v počtu 20 ks.

Hodnocení: Rozsah porušení je střední, závažnost je malá, porušení není trvalé.

2. příklad: Zemědělec na 4 DPB s kulturou travní porost neprovedl regulaci rostlin bolševníku velkolepého. Tyto DPB tvoří celkem 33 % počtu všech DPB užívaných žadatelem. Počet neregulovaných rostlin, tj. vyšších než 70 cm, byl na těchto DPB celkem 35 ks.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je velká, porušení není trvalé.

2.4. Hodnotící tabulky

DZES 1/a: Jsou v blízkosti útvarů povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
DZES 1/a	Počet DPB, kde došlo k porušení je 1	Počet DPB, kde došlo k porušení je 2 až 3	Počet DPB, kde došlo k porušení je 4 a více.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 2 do 3 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 1 do 2 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti do 1 metru od břehové čáry.			
	2	7	13	2	7	14	x	2	29

DZES 1/aa: Jsou v blízkosti povrchových vod u DPB s průměrnou sklonitostí převyšující 7 stupňů udržovány ochranné pásy v šířce 25 m od břehové čáry, v nichž nebudou použita tekutá hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
DZES 1/aa	Počet DPB, kde došlo k porušení je 1	Počet DPB, kde došlo k porušení je 2 až 3.	Počet DPB, kde došlo k porušení je 4 a více.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 20 do 25 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 10 do 20 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti do 10 metrů od břehové čáry.			
	2	7	13	2	7	14	x	2	29

DZES 1/b: Jsou v blízkosti povrchových vod dodržovány ochranné vzdálenosti od břehové čáry při aplikaci přípravků na ochranu rostlin za účelem ochrany vodních organismů?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.

DZES 1/b	Počet DPB, kde došlo k porušení je 1.	Počet DPB, kde došlo k porušení je 2 až 3.	Počet DPB, kde došlo k porušení je 4 a více.	x	x	Přípravek nebyl použit v souladu s požadavky na použití.			
	2	6	20	x	x	20	x	2	42
Celkem za DZES 1	6	20	46	4	14	48	x	6	100

DZES 2: Bylo předloženo platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
DZES 2	x	x	Nepředloženo	x	x	Nepředloženo			
	x	x	49	x	x	49	x	2	100

DZES 3/a: Nedošlo při manipulaci s nebezpečnými látkami k jejich vniknutí do povrchových či podzemních vod nebo k ohrožení blízkého okolí a životního prostředí?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
DZES 3/a	x	x	Došlo k ohrožení nebo znečištění podzemních nebo povrchových vod.	x	Došlo k ohrožení vod.	Došlo ke znečištění povrchových nebo podzemních vod.			
	x	x	20	x	10	20	x	2	42

DZES 3/aa: Došlo k vypouštění odpadních vod bez platného povolení?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Bod y
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	An o	max .
DZES 3/aa	x	x	Došlo k vypouštění odpadních vod bez povolení.	x	x	Došlo k vypouštění odpadních vod bez povolení			
	x	x	8	x	x	8	x	2	18

DZES 3/b: Jsou závadné látky skladovány tak, aby nedošlo k jejich úniku, popřípadě k jejich nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami a zároveň je zajištěn technický stav skladovacích zařízení závadných látek tak, aby splňoval kvalitativní požadavky vodního zákona?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Bod y
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	An o	max .
DZES 3/b	Technické zabezpečení skladů neodpovídá v jednom případě.	Technické zabezpečení skladů neodpovídá v 1 a více případech.	x	Sklady vykazují drobné nedostatky.	Sklady vykazují závažné nedostatky.	x			
	2	8	x	2	8	x	2	x	18

DZES 3/c: Jsou nejméně jednu za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, prováděny zkoušky těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování ropných látek?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Bod y
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	An o	max .
DZES 3/c	Zkoušky těsnosti byly	Zkoušky těsnosti	x	Jedná se o	Jedná se o	x			

	provedeny, ale ne v požadovaných intervalech.	nebyly provedeny.		skladování v nadzemních dvouplášťových nádržích nebo s havarijní vanou.	skladování v podzemních jednoplášťových nádržích.				
	2	4	x	2	5	x	2	x	11

DZES 3/d: Je vybudován a provozován odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku skladovaných ropných látek?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Bod y
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max .
DZES 3/d	Kontrolní systém pro zjišťování úniku je vybudován, ale není provozován.	Kontrolní systém pro zjišťování úniku není vybudován.	x	Kontrolní systém není funkční.	x	x			
	2	4	x	5	x	x	2	x	11
Celkem za DZES 3	6	16	28	9	23	28	6	4	100

DZES 4: Byly na DPB s průměrnou sklonitostí nad 5 stupňů dodrženy předepsané zásady pro minimální pokryv půdy?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
DZES 4	Součet ploch, kde nebyl zajištěn pokryv, nepřesáhl 1 ha.	Součet ploch, kde nebyl zajištěn pokryv, je 1-2 ha.	Součet ploch, kde nebyl zajištěn pokryv, je nad 2 ha.	x	x	Neprovedl žádnou z možností zajišťující pokryvnost půdy u DPB s průměrnou sklonitostí nad 5°.			
	8	24	49	x	x	49	2	x	100

DZES 5: Byly na plochách DPB označených jako silně nebo mírně erozně ohrožené dodrženy předepsané zásady hospodaření?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Bod y
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max
DZES 5	Součet ploch, kde došlo k porušení, nepřesáhl 1 ha.	Součet ploch, kde došlo k porušení, je 1-2 ha.	Součet ploch, kde došlo k porušení, je nad 2 ha.	Pro SEO: Na silně erozně ohrožené ploše byla pěstována řepka olejná nebo obilniny bez použití OPT, případně obilniny bez podsevu jetelovin Pro MEO - SPT P: Přerušovací pás osetý jinou než širokořádkovou plodinou nemá šířku alespoň 12 m a/nebo neprotl max. 10 % OL zasahujících do plochy MEO a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti. Pro MEO - SPT Z: Zasakovací pás osetý jinou než širokořádkovou plodinou nemá šířku alespoň 12 m a/nebo neprotl max. 10 % OL zasahujících do plochy MEO a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti. Pro MEO - SPT S: Souvrať osetá jinou než širokořádkovou plodinou nemá šířku alespoň 12 m a/nebo neprotla max. 10 % OL zasahujících	Pro SEO: Na silně erozně ohrožené ploše byly pěstovány širokořádkové plodiny OPT. Pro MEO - SPT P: Přerušovací pás neprotl více než 10 % OL zasahujících do plochy MEO a/nebo byla překročena maximální nepřerušovaná délka OL podle průměrné sklonitosti PB a/nebo v případech, ve kterých šířka plochy MEO, popřípadě souvislé plochy plodiny zasahující do plochy MEO, je užší než stanovená vzdálenost mezi pásy, nebyl založen minimálně jeden přerušovací pás. Pro MEO - SPT Z: Zasakovací pás neprotl více než 10 % OL zasahujících do plochy MEO a/nebo byla překročena maximální nepřerušovaná délka OL podle průměrné sklonitosti PB většího než 35 ha. Pro MEO - SPT S: Souvrať neprotla více než 10 % OL zasahujících do plochy MEO	Pro SEO: Na silně erozně ohrožené ploše byly pěstovány širokořádkové plodiny bez použití OPT. Pro MEO - SPT P: PT nebyla realizována. Pro MEO - SPT Z: PT nebyla realizována. Pro MEO - SPT S: PT nebyla realizována. Pro MEO - SPT V: Odchylka směru řádků porostu od vrstevnice je nad 50°. Pro MEO - SPT			

Textový podklad pro příručku Průvodce zemědělce kontrolou podmíněnosti
- Pracovní verze bez textové korektury

				do plochy MEO a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti. Pro MEO - SPT V: Odchylka směru řádků porostu od vrstevnice překročila 30° a je do 40° a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti.	a/nebo byla překročena maximální nepřerušená délka OL podle průměrné sklonitosti PB většího než 35 ha. Pro MEO - SPT V: Odchylka směru řádků porostu od vrstevnice je 40° - 50° a/nebo maximální nepřerušená délka OL označené značkou byla překročena.	K: PT nebyla realizována. Pro MEO - OPT: PT nebyla realizována.			
	8	12	32	8	24	66	2	x	100

DZES 6/a: Nebyly na plochách DPB páleny bylinné zbytky?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body max.
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
DZES 6/a	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), nepřesáhl 1 ha.	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), je 1-2 ha.	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), je nad 2 ha.	Pálení bylo prováděno pouze na DPB se zemědělskou kulturou standardní orná půda.	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom DPB se zemědělskou kulturou neuvedenou v kategorii malá závažnost a nebylo prováděno plošně.	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom DPB se zemědělskou kulturou neuvedenou v kategorii malá závažnost a bylo prováděno plošně.			
	2	6	14	2	10	26	x	2	42

DZES 6/a, b: Byla na předepsané ploše DPB použita nařízená opatření vedoucí k zachování úrovně organických složek půdy?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
DZES 6/a, b	Opatření byla použita na více než 15 % ploch avšak méně než 20 %.	Opatření byla použita na 10-15 % ploch.	Opatření byla použita na méně než 10 % ploch.	x	x	Zjištěno porušení.			
	4	12	28	x	x	28	2	x	58
Celkem za DZES 6	6	18	42	2	10	54	2	2	100

DZES 7/a: Nebyly rušeny, případně poškozovány definované krajinné prvky a druh zemědělská kultura rybník?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
DZES 7/a	Došlo k poškození nebo zrušení 1 krajinného prvku.	Došlo k poškození nebo zrušení 2 krajinných prvků.	Došlo k poškození nebo zrušení 3 a více krajinných prvků.	x	Došlo k poškození nebo zrušení výhradně dřevinné vegetace na krajinných prvcích mez, terasa a/nebo travnatá údolnice.	Došlo k poškození nebo zrušení krajinných prvků solitér, skupina dřevin, stromořadí a/nebo kultury rybník, popřípadě došlo k poškození nebo zrušení krajinných prvků mez, terasa a/nebo travnatá údolnice a			

						nejedná se o případ střední závažnosti.			
	2	6	14	x	10	26	x	2	42

DZES 7/aa: Nebyl proveden řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11.?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body max.
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
DZES 7/aa	Řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11. zjištěn u 1 krajinného prvku.	Řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11. zjištěn u 2 krajinných prvků.	Řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11. Zjištěn u 3 a více krajinných prvků.	x	x	Řez dřevin zjištěn v době od 31. 3. do 1. 11.			
	1	2	8	x	x	8	x	1	17

DZES 7/b: Nevyskytují se na plochách DPB neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body max.
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
DZES 7/b	Počet všech neregulovaných rostlin nepřesáhl 15 jedinců.	Počet všech neregulovaných rostlin dosáhl 15-30 jedinců.	Počet všech neregulovaných rostlin přesáhl 30 jedinců.	Neregulované rostliny se vyskytovaly na méně než 10 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly.	Neregulované rostliny se vyskytovaly na 10 – 30 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly.	Neregulované rostliny se vyskytovaly na více než 30 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly.			

Textový podklad pro příručku Průvodce zemědělce kontrolou podmíněnosti
- Pracovní verze bez textové korektury

	1	6	14	1	10	26	1	x	41
Celkem za DZES 7	4	14	36	1	28	60	2	2	100

3. POVINNÉ POŽADAVKY NA HOSPODAŘENÍ (PPH)

Povinné požadavky na hospodaření zemědělského subjektu (PPH) jsou stanoveny vybranými články nařízení a směrnic Evropské Unie. Ustanovení daná evropskými nařízeními jsou přímo použitelná v rámci českého právního řádu, ustanovení uvedená směrnicemi EU jsou zapracována do platných národních právních předpisů. Kontrola dodržování stanovených požadavků je prováděna státními kontrolními orgány. Od roku 2009 je dodržování vybraných povinných požadavků propojeno s vyplácením přímých plateb, některých podpor z Programu rozvoje venkova (PRV) a některých podpor v rámci společné organizace trhu s vínem.

Zemědělci, kteří podají žádost o dotace v rámci jedné nebo více uvedených podpor, jsou zavázáni k dodržování těchto požadavků.

Nařízení a směrnice (EU) určují pouze výsledek, kterého má být plněním vybraných ustanovení dosaženo. Každý členský stát si formu a metody, jak tohoto výsledku dosáhnout, stanovuje prostřednictvím určených požadavků sám tak, aby mohl zohledňovat své národní potřeby.

V rámci systému kontrol podmíněnosti jsou definovány 3 oblasti pravidel (Životní prostředí, změna klimatu a dobrý zemědělský a environmentální stav; Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin; Dobré životní podmínky zvířat) obsahující požadavky 13 nařízení a směrnic EU dle témat: Voda, Biologická rozmanitost, Bezpečnost potravin, Identifikace a evidence zvířat, Nákazy zvířat, Přípravky na ochranu rostlin a Dobré životní podmínky zvířat.

Počet stanovených kontrolovaných požadavků PPH dle evropských nařízení a směrnic platných v ČR pro rok 2015 je 94³.

Oblast ochrany životního prostředí

Cílem je chránit životní prostředí a jeho složky, zejména volně žijící ptáky, ostatní volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a přírodní stanoviště, půdu a vodu.

Oblast veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin

Cílem požadavků je zajištění potravinové bezpečnosti, plnění řádné identifikace a evidence zvířat, opatření pro prevenci a tlumení nákaz zvířat a zacházení s přípravky na ochranu rostlin.

Oblast dobrých životních podmínek zvířat

Povinné požadavky jsou zaměřené na udržování základních podmínek života a zdraví zvířat a jejich ochranu.

3 Přehled všech požadavků dle nařízení a směrnic (EU) naleznete v příloze č. 5.1.

3.1. Téma Voda

3.1.1. PPH 1: Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

Na základě požadavků evropské nitrátové směrnice¹³ jsou vymezeny zranitelné oblasti, kde znečištění podzemních a povrchových vod dusičnany již přesáhlo nebo by mohlo přesáhnout stanovenou mez 50 mg/l. Pro zemědělce ve zranitelných oblastech je stanoven povinný akční program, který má vést ke snížení obsahu dusičnanů ve vodách. Akční program obsahuje požadavky uvedené v obecných zásadách správné zemědělské praxe a další požadavky, výslovně stanovené nitrátovou směrnicí v těchto okruzích:

- zákaz aplikace hnojiv v období zákazu hnojení (neplatí pro výkaly a moč zanechané

hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na zemědělské půdě a pro hnojení zakrytých ploch)

- dodržení stanovených limitů přívodu dusíku pro jednotlivé plodiny;
- kontrola technického stavu a dostatečných skladovacích kapacit u skladů statkových hnojiv;
- omezená aplikace hnojiv s ohledem na půdní a klimatické podmínky;
- maximální limit organického hnojení 170 kg N/ha;
- omezená aplikace hnojiv a zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin na svažitých pozemcích;
- omezená aplikace hnojiv v blízkosti vodních toků, rybníků a nádrží;
- zákaz aplikace hnojiv na podmačených, zaplavených, promrzlých a sněhem pokrytých půdách.

¹³ Směrnice Rady č. 91/676/EHS, implementovaná nařízením vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programem.

Týká se: Subjektů, které hospodaří ve zranitelných oblastech, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontroluje: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kde můžete získat informace:

Zranitelné oblasti i akční program jsou vyhlášeny v nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programem v aktuálním znění.

Komentované znění nařízení vlády č. 262/2012 Sb. je vydáno jako odborná publikace a je k dispozici na Agenturách pro zemědělství a venkov a na internetových stránkách www.nitrat.cz.

Kontrolovaný požadavek PPH 1/1:

Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?

Důvod: Omezit hnojení dusíkatými hnojivými látkami v nevhodném období a tím zabránit jejich smyvu do povrchových vod a průsaku do zdrojů podzemních vod.

Co bude zejména hodnoceno:

- evidence o hnojivech použitých na zemědělské půdě,
- případně i kniha jízd nebo výkaz práce,
- porušení v období zákazu hnojení při kontrole na místě.
(viz. podrobnosti v Dodatku k PPH 1 v kapitole 5 Přílohy).

Poznámka:

Období zákazu neplatí pro výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na zemědělské půdě a pro hnojení zakrytých ploch (zejména skleníků a fóliovníků).

Kde můžete získat informace:

- Portál farmáře:
 - zařazení do klimatického regionu a období zákazu hnojení u jednotlivých dílů půdních bloků (DPB) dle informativního výpisu z evidence dílů půdních bloků v LPIS nebo mapy dílů půdních bloků na Portálu farmáře v LPIS.

- bezplatná Evidence o hnojivech.

Prostřednictvím tlačítka NITRÁT lze zjistit, jaké omezující podmínky, včetně termínů zákazu hnojení, se k půdnímu bloku vážou. Pro plánované aplikace hnojiv lze zjistit, zda nedojde ke konfliktu s termíny zákazu hnojení.

Kontrolovaný požadavek PPH 1/2:

Byly při hnojení jednotlivých plodin dodrženy limity stanovené v příloze č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb.?

Důvod: Zamezit přehnojování zemědělské půdy dusíkem, který pěstovaná plodina nevyužije k tvorbě výnosu, a který může ohrozit povrchové nebo podzemní vody.

Co bude zejména hodnoceno:

- **evidence o hnojivech použitých na zemědělské půdě.**

Poznámka:

Kontrolující inspektor provede výpočet dodaného dusíku v použitých hnojivech a upravených kalech a porovná takto vypočítané množství dusíku se stanoveným limitem.

V případě překročení limitu musí být předloženy údaje z vlastní evidence zemědělského podniku o výnosech na konkrétních pozemcích. Výsledky agrochemického zkoušení zemědělských půd (AZZP), jako podpůrný údaj vysoké úrodnosti půdy, jsou dostupné k jednotlivým DPB na Portálu farmáře v aplikaci LPIS. Dokladem pro zdůvodnění překročení může být např. i rozbor rostlin a půd na obsah dusíku, který charakterizuje momentální výživný stav porostu nebo půdy na daném zemědělském pozemku. Těchto údajů se využije ve sporných případech a nebo, pokud se v posledních letech na pozemku pěstovaly plodiny, u nichž není v tabulce přílohy č. 3 nařízení vlády č. 262/2012 Sb. stanoven výnos odpovídající hnojení. (více informací naleznete v Dodatku k PPH 1 v kapitole 5 Přílohy)

Kontrolovaný požadavek PPH 1/3:

Byl dodržen maximální limit 170 kg/ha/rok v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech v průměru zemědělského podniku?

Důvod: Zabránit nepřiměřenému přehnojování zemědělské půdy dusíkem, které by mohlo vést ke znečištění povrchových a podzemních zdrojů vod.

Co bude zejména hodnoceno:

- **skutečné množství vyprodukovaných statkových hnojiv a dusíku ve statkových hnojivech za 1 rok,**

na základě průměrných stavů hospodářských zvířat v posuzovaném kalendářním roce a technologie jejich ustájení. Stanovené množství je upraveno na základě doloženého příjmu nebo výdeje statkových, organických a organominerálních hnojiv a upravených kalů.

- **evidence o hnojivech použitých na zemědělské půdě,**
- **další doklady předložené zemědělcem o jiném použití statkového nebo organického hnojiva než ke hnojení.**

Odtud kontrolující inspektor vypočte množství dusíku v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech a kalech. Dále stanoví průměrnou výměru zemědělské půdy zemědělského podniku v daném kalendářním roce. Od ní odečte celé zemědělské pozemky nevhodné pro hnojení a vypočte průměrnou dávku dusíku v použitých statkových, organických a organominerálních hnojivech a upravených kalech na 1 ha zemědělské půdy vhodné ke hnojení.

Poznámka:

Průměrný stav hospodářských zvířat¹³ zemědělského podniku v daném kalendářním roce se stanoví z evidence hospodářských zvířat jako 365 denní průměr. Průměrná výměra zemědělské půdy zemědělského podniku v daném kalendářním roce se stanoví jako průměr z 12 výměr zemědělské půdy zjišťovaných k poslednímu dni v každém kalendářním měsíci.

Kde můžete získat informace:

Portál farmáře:

- průměrná výměra zemědělské půdy zemědělského podniku je uvedena na informačním výpisu,
- bezplatná základní Evidence o hnojivech - lze ji použít vedle ručního výpočtu nebo použití běžných komerčních softwarových programů ke zjištění průměrného přísunu dusíku na 1 ha zemědělské půdy. Nabízí sestavu s automatickým výpočtem průměrného ročního přísunu N z hnojiv a z pastvy za kalendářní rok¹⁴.

Započítávají se všechny dusíkaté hnojivé látky, které obsahují organickou formu dusíku živočišného původu, tedy statková hnojiva, organická a organominerální hnojiva, ale také upravené kaly používané na zemědělské půdě. Počítá se pouze se zemědělskými pozemky (půdními bloky nebo díly půdních bloků) vhodnými k aplikaci uvedených hnojiv. Použije se průměrná výměra zemědělské půdy zemědělského podniku v daném kalendářním roce. Na jednotlivých pozemcích je možno překročit limit 170 kg N/ha/rok pouze za předpokladu, že celková dávka v rámci zemědělského podniku překročena nebude.

Výši aplikované dávky dusíku lze vypočítat dvěma způsoby:

- podle průměrných obsahů celkového dusíku v použitých organických a organominerálních hnojivech a statkových hnojivech podle evidence hnojení;
- podle produkce dusíku ve statkových hnojivech podle počtu chovaných hospodářských zvířat a použitých technologií ustájení.

Pro druhý způsob výpočtu je nutno stanovit průměrný stav hospodářských zvířat zemědělského podniku v daném kalendářním roce.

¹³ Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě, označování a evidenci hospodářských zvířat (plemenářský zákon), v platném znění a jeho prováděcí vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, v platném znění.

¹⁴ Při výpočtu jsou použity koeficienty uvedené v přílohách č. 1 a 3 vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

Zemědělský podnik obhospodařuje v ročním průměru 100 ha orné půdy. Z toho má 80 ha ve zranitelné oblasti. Na jednom půdním bloku s výměrou 5 ha je zakázáno jakékoliv hnojení. Průměrný stav zvířat během roku byl 80 ks dojených krav a 40 ks telat, při ustájení bez produkce močůvky. Produkce statkových hnojiv v podniku se rovná jejich roční aplikaci (vyrovnaný meziroční skladový obrat). Zemědělský podnik však v daném roce prodal 200 t hnoje sousednímu podniku. O toto množství je produkce hnoje použitého ke hnojení ponížena.

Způsob výpočtu podle počtu chovaných zvířat:

1) Přepočet stavu zvířat na DJ

1A) Krávy: 80 dojených krav o průměrné hmotnosti 650 kg = 104 DJ.

1B) Telata: 40 telat do 6 měsíců o průměrné hmotnosti 115 kg = 9,2 DJ.

2) Výpočet průměrné roční produkce dusíku ve statkových hnojivech, po započtení přívodu N ve stelivu a po odpočtu ztrát N ve stájích a při skladování statkových hnojiv

2A) Krávy dojené: 85 kg N v přepočtu na 1 DJ (vyhláška č. 377/2013 Sb., příloha č. 3, tabulka C), tj. celkem $104 \times 85 = 8\,840$ kg N.

2B) Telata: 83 kg N/ DJ (vyhláška č. 377/2013 Sb., příloha č. 3, tabulka C), tj. $9,2 \text{ DJ} \times 83 = 763,6$ kg N/ DJ.

Průměrná roční produkce N za rok = $8\,840 + 763,6 = 9\,603,6$ kg N.

3) Odpočet N v prodaném hnoji od dojených krav (200 t) = $200 \text{ t} \times 6,9 \text{ kg N} = 1\,380$ kg N
 $9\,603,6 - 1\,380 = 8\,223,6$ kg N.

4) Výpočet limitu 170 kg N/ha

Vypočtená produkce N v aplikovaných statkových hnojivech je 8 223,6 kg N.

Celková výměra zemědělské půdy vhodné ke hnojení činí 95 ha.

Průměrná dávka N na 1 ha zemědělské půdy je $8\,223,6/95 \text{ ha} = 86,6$ kg N/ha.

DJ = dobytčí jednotka (500 kg živé hmotnosti).

Pokud nejsou k dispozici vlastní údaje o průměrné hmotnosti dobytka, použijí se údaje z vyhlášky č. 377/2013 Sb., příloha č. 1, tabulka C.

Kontrolovaný požadavek PPH 1/4:

Jsou kapacity skladovacích prostor pro statková hnojiva dostatečné pro potřebu jejich uskladnění?

Důvod: Zabezpečit skladování statkových hnojiv po dobu nevhodnou ke hnojení a zamezit tak jejich použití na zemědělskou půdu při nepříznivých klimatických podmínkách.

Co bude zejména hodnoceno:

- **výpočet skutečné produkce statkových hnojiv.**

Při kontrole dostatečnosti kapacity jímek se vychází z průměrných stavů hospodářských zvířat v posuzovaném kalendářním roce a technologie jejich ustájení.

- **skutečná kapacita skladovacích prostor podniku** na základě fyzické kontroly v terénu,
- **doklady o příjmu a výdeji statkových hnojiv.**

Poté je provedeno porovnání produkce statkových hnojiv s kapacitami pro jejich skladování.

Poznámka:

Při výpočtu skutečné produkce statkových hnojiv se použijí koeficienty stanovené v příloze č. 1 vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, pokud podnik nepředloží podklady o zjištění produkce statkových hnojiv, získané prokazatelným způsobem¹⁵. Kapacity skladovacích prostor mohou být sníženy v případě (dodacím listem, fakturou) doložitelného uvádění statkových hnojiv do oběhu, jejich využití k výrobě organických hnojiv nebo k produkci bioplynu, popř. jejich likvidace jako odpadu. Pozor – i po tomto snížení musí zemědělský podnikatel disponovat kapacitou pro uskladnění dvouměsíční produkce statkových hnojiv. Pro výpočet skladovacích kapacit je nutné stanovit průměrný stav hospodářských zvířat zemědělského podniku v daném kalendářním roce z evidence hospodářských zvířat (zákon č. 154/2000 Sb. (plemenářský zákon), vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem) jako 365 denní průměr.

Kde můžete získat informace:

Minimální kapacita skladů na statková hnojiva je stanovena nařízením vlády č. 262/2012 Sb. v platném znění. **Od 1. ledna 2014 je požadována kapacita na uskladnění nejméně šestiměsíční produkce statkových hnojiv.** Jímky pro skladování močůvky a hnojůvky musí odpovídat minimálně 5 měsíční předpokládané produkci.

Ke zjištění potřebných skladových kapacit doporučujeme používat údaje o stavech zvířat z ústřední evidence (průměrný roční stav) zjistitelné na Portálu farmáře, aplikace Registr zvířat, a tabulkovou produkci kapacity dle přílohy č. 1 části A vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění. Je možno využít i souborů s přednastavenými vzorci pro výpočet skladové kapacity umístěných v sekci Důležité manuály na Portálu farmáře.

¹⁵ § 6 odst. 3 vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Příklad výpočtu kapacity skladovacích prostor: Zemědělský podnik má průměrný stav 480 ks prasat ve výkrmu, s produkcí kejdy. Tento podnik hospodaří na 900 ha zařazených do zranitelných oblastí. Jako sklad pro kejdu vlastní 2 jímky o celkové kapacitě 400 m³. Jímky pro kejdu musí kapacitně odpovídat minimálně šestiměsíční produkci kejdy.

480 ks prasat (výkrm) = 67,2 DJ prasat (koeficient přepočtu hmotnosti na DJ je 0,14 – vyhláška č. 377/2013 Sb., v platném znění, příloha č. 1, tabulka C)

Produkce statkových hnojiv: 1 DJ prasat (výkrm) produkuje ročně 16 t kejdy (ředěná, vč. technologických vod) (příloha č. 1 vyhlášky, tabulka A)

Výpočet požadované 6měs. kapacity:

67,2 DJ x 16 t kejdy = 1 075,2 t (rok), to představuje za rok 1 043,9 m³
(1075,2 : 1,03 t/m³ = 1 043,9 m³)
1 043,9 m³/12 (rok) x 6 měs. = 522 m³/6 měs.

Požadovaná půlroční skladovací kapacita produkovaných statkových hnojiv u chovaných prasat činí 522 m³, přičemž zemědělský podnik disponuje jímkami o kapacitě pouhých 400 m³. Podnik tedy nemá dostatečnou kapacitu na uskladnění kejdy prasat. Při kontrole na místě mu bude uloženo nápravné opatření. Porušení bude vyhodnoceno jako: velký rozsah (11 b.), závažnost velká (12 b.), porušení odstranitelné (1 b.).

Kontrolovaný požadavek PPH 1/5:

Byl dodržen zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod?

Důvod: Ochrana půd a vod před erozí a jejími dopady, včetně znečištění dusičnany.

Co bude zejména hodnoceno:

- údaje v předložené evidenci o hnojivech použitých na zemědělské půdě,
- kontrola u DPB, které přímo sousedí, tj. přímo se dotýkají břehové čáry útvaru povrchových vod a u DPB, které jakoukoliv svou částí jsou od břehové čáry útvaru povrchových vod vzdáleny do 25 m.

- popřípadě kontrola i knihy jízd nebo výkaz práce.

Kontrolující inspektor může ověřit plnění požadavku také v průběhu vegetačního období fyzickou kontrolou na místě.

Výše uvedené se nevztahuje na svahy upravené terasováním.

Obr. Vzor evidence o použití hnojiv, statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů

Obr. Vhodné využití svažitého pozemku (stálá pastvina) Nevhodné využití svažitého pozemku (pěstování kukuřice)

Kde můžete získat informace:

- Portál farmáře:
 - informativní výpisy z nitrátové směrnice (informace u jednotlivých půdních bloků nebo dílů půdních bloků). Vzdálenost od útvaru povrchových vod je v mapě označena pouze orientačně, rozhodující je skutečný stav na místě.

Útvar povrchových vod je pojem stanovený v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách a zahrnuje vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, např. v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku. Vodním tokem se podle § 43 zákona rozumějí povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku. Při pochybnostech o skutečnosti, zda se jedná o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad.

Kontrolovaný požadavek PPH 1/6:

Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?

Důvod: Omezení průsaku a povrchového smyvu látek, zejména dusíkatých, z použitých hnojiv do útvarů povrchových vod.

Co bude zejména hodnoceno:

- výskytu hnojiva v ochranném pásu.

Splnění kontrolního požadavku se zjišťuje kontrolou v terénu.

Poznámka:

Trímetrový ochranný pás se vztahuje pouze na zemědělské pozemky přímo přiléhající k útvaru povrchových vod (definice útvaru povrchových vod je uvedena výše u kontrolovaného požadavku PPH 1/5). Zákaz hnojení v ochranném pásu se vztahuje pouze na aplikaci hnojiv, včetně hnojiv statkových a nevztahuje se na ponechané sklíditelné rostlinné zbytky ani na výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na zemědělském pozemku (viz podrobnosti v Dodatku k PPH 1 v kapitole 6 Přílohy). V případě povrchového trvalého vodního toku však musí být zabráněno vstupu zvířat do vody (optimálně za pomoci ohradníků).

Kde můžete získat informace:

- Portál farmáře:
 - informace o zemědělských pozemcích sousedících s útvary povrchových vod (informace u jednotlivých půdních bloků nebo dílů půdních bloků). Vzdálenost od útvaru povrchových vod je v mapě označena pouze orientačně, rozhodující je skutečný stav na místě.

Obr. Příklad ochranného pásu kolem břehu rybníka

Kontrolovaný požadavek PPH 1/7:

Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek na půdu zaplavenou, přesycenou vodou, promrzlou nebo pokrytou sněhem?

Důvod: Zamezit smyvu látek, zejména dusíkatých, z použitých hnojiv do povrchových vod, popř. též jejich rychlému průsaku do půdy, drenáží a podzemních vod.

Co bude zejména hodnoceno:

- plnění specifikováno na všechny dusíkaté hnojivé látky,
- výjimkou jsou sklíditelné rostlinné zbytky a výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na zemědělském pozemku.

Kontrola tohoto požadavku probíhá v terénu a ve zranitelných oblastech.

Kde můžete získat informace:

Zákaz aplikace dusíkatých hnojivých látek, s výjimkou sklíditelných rostlinných zbytků, na zemědělskou půdu, která je zaplavená, přesycená vodou, promrzlá nebo pokrytá sněhem je uveden v § 7 odst. 6 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.

Posuzování požadavku je ověřováno v terénu pomocí **exaktního měření teploty** půdy půdními teploměry (kalibrovanými) v hloubce výskytu kořenů hnojených plodin (cca 4-6 cm) v době **samotné aplikace hnojiva (popř. v době prováděné kontroly)**. Zemědělské pozemky nesmí být hnojeny v případě, že jsou v době prováděné aplikace hnojiv v této hloubce promrzlé (teplota pod 0°C). **Tuto podmínku je nutné dodržet v době prováděné aplikace dusíkaté hnojivé látky.**

Zjištěný stav bude současně porovnán s vedenou evidencí hnojiv, popř. s knihou jízd, výkazů práce s možným využitím záznamů nejbližších hydrometeorologických stanic.

Obr. Nesprávné hnojení na půdu pokrytou vrstvou sněhu

Kontrolovaný požadavek PPH 1/8:

Splňují skladovací kapacity statkových hnojiv kvalitativní požadavky z hlediska ochrany vod?

Důvod: Používat sklady vhodné z hlediska ochrany jakosti vod, aby bylo zabráněno nežádoucímu úniku skladovaných závadných látek do podzemních, povrchových vod nebo do okolního prostředí.

Co bude zejména hodnoceno:

- fyzická prohlídka stavu skladů statkových hnojiv i hnojišť,
- předložení provozního deníku se záznamy o výsledcích vlastní kontroly skladů (včetně kontroly výstupů jejich kontrolního systému),
- technické zabezpečení skladovacích prostor, včetně jejich manipulačních ploch.

Posouzena bude zejména:

- nepropustnost konstrukce skladů;
- zamezení přítoku srážkových vod z okolních ploch;
- zabezpečení skladu proti úniku závadných látek:
 - o do povrchových vod,
 - o do podzemních vod,
 - o do půdy a okolního prostředí.

Poznámka:

Zařízení, v němž se závadné látky skladují, musí být konstruováno tak, aby bylo zabráněno úniku těchto látek do půdy nebo jejich smísení s odpadními nebo srážkovými vodami. Konstrukce skladů musí být nepropustná. Sklady závadných látek je nutné vizuálně kontrolovat nejméně jednou za 6 měsíců a v případě technických nedostatků je nutné bezodkladně provádět jejich včasné opravy. O veškerých kontrolách, případných opravách je nutné vést záznamy do provozního deníku.

Kde můžete získat informace:

- § 39 odst. 4 písm. b) a c) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění.

Skladování tekutých statkových hnojiv: kejda, močůvka, hnojůvka musí být skladovány v technicky zabezpečených nádržích a jímkách tak, aby bylo zabráněno znečištění vod a okolního prostředí únikem, průsakem či vytékáním skladovaného materiálu.

- § 9 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.,

Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

PPH 1/1: BYL DODRŽEN ZÁKAZ POUŽITÍ DUSÍKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK V OBDOBÍ ZÁKAZU HNOJENÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
1	Nedodržení do 5 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení 5-10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení nad 10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.			
	6	8	10	6	8	10	x	10	30

PPH 1/2: BYLY PŘI HNOJENÍ JEDNOTLIVÝCH PLODIN DODRŽENY LIMITY STANOVENÉ V PŘÍLOZE č. 3 K NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 262/2012 Sb.?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
2	Nedodržení limitu na ploše do 20 ha.	Nedodržení limitu na ploše 20-50 ha.	Nedodržení limitu na ploše nad 50 ha.	Překročení limitu do 20 kg N/ha.	Překročení limitu o 20-40 kg N/ha.	Překročení limitu nad 40 kg N/ha.			
	6	7	8	6	7	8	x	10	26

PPH 1/3: BYL DODRŽEN MAXIMÁLNÍ LIMIT 170 kg N/ha/rok V POUŽITÝCH ORGANICKÝCH, ORGANOMINERÁLNÍCH A STATKOVÝCH HNOJIVECH V PRŮMĚRU ZEMĚDĚLSKÉHO PODNIKU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
3	x	x	Pevně stanoveno.	Limit překročen do 20 kg dávky N/ha.	Limit překročen o 20-40 kg dávky N/ha.	Limit překročen nad 40 kg dávky N/ha.			
	x	x	10	6	8	10	x	10	30

PPH 1/4: JSOU KAPACITY SKLADOVACÍCH PROSTOR PRO STATKOVÁ HNOJIVA DOSTATEČNÉ PRO POTŘEBU JEJICH USKLADNĚNÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
4	Podnik do 5 dobytčích jednotek.	Podnik od 5 do 10 dobytčích jednotek.	Podnik nad 10 dobytčích jednotek.	Chybí do 10% skladovacích kapacit.	Chybí 10 – 20% skladovacích kapacit.	Chybí 20% a více skladovacích kapacit.			
	9	10	11	10	11	12	1	x	24

PPH 1/5: BYL DODRŽEN ZÁKAZ PĚSTOVÁNÍ EROZNĚ NEBEZPEČNÝCH PLODIN (KUKUŘICE, BRAMBORY, ŘEPA, BOB SETÝ, SÓJA, SLUNEČNICE A ČIROK) NA ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMCÍCH SE SKLONITOSTÍ PŘEVYŠUJÍCÍ 7°, JEJICHŽ JAKÁKOLIV ČÁST SE NACHÁZÍ VE VZDÁLENOSTI MENŠÍ NEŽ 25 m OD ÚTVARU POVRCHOVÝCH VOD?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	An	
5	Nedodržení na ploše do 5 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sou- sedí s útvarem povrchových vod.	Nedodržení na ploše od 5 ha do 10 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod.	Nedodržení na ploše nad 10 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sou- sedí s útvarem povrchových vod.	Erozně nebezpečné plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvary povrchových vod, v délce do 25 m.	Erozně nebezpečné plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvary povrchových vod, v délce 26-50 m.	Erozně nebezpečné plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvary povrchových vod, v délce nad 50 m.			

6	7	8	6	7	8	x	10	26
---	---	---	---	---	---	---	----	----

PPH 1/6: JSOU V BLÍZKOSTI POVRCHOVÝCH VOD UDRŽOVÁNY OCHRANNÉ NEHNOJENÉ PÁSY V ŠÍŘCE 3 M OD BŘEHOVÉ ČÁRY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
6	Počet PB/DPB, kde došlo k po- rušení je 1.	Počet PB/DPB, kde došlo k po- rušení je 2 až 3.	Počet PB/DPB, kde došlo k po- rušení je 4 a více.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 2 do 3 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 1 do 2 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti do 1 metru od břehové čáry.			
	6	7	8	6	7	8	x	10	26

PPH 1/7: BYL NA ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMCÍCH DODRŽEN ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ DUSIKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK NA PŮDU ZAPLAVENOU, PŘESYCENOU VODOU, PROMRZLOU NEBO POKRYTOU SNĚHEM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
7	Nedodržení na ploše do 5 ha.	Nedodržení na ploše 5-10 ha.	Nedodržení na ploše nad 10 ha.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.			
	6	7	8	6	7	8	x	10	26

PPH 1/8: SPLŇUJÍ SKLADOVACÍ KAPACITY STATKOVÝCH HNOJIV KVALITATIVNÍ POŽADAVKY Z HLEDISKA OCHRANY VOD?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
8	Technické zabezpečení neodpovídá v jednom případě.	Technické zabezpečení neodpovídá ve dvou případech.	Technické zabezpečení neodpovídá více než ve dvou případech.	Malé technické nedostatky.	Střední technické nedostatky.	Převážně nesplňuje požadavky technického zabezpečení.			
	9	10	11	10	11	12	1	x	24

3.2. Téma: Biologická rozmanitost

3.2.1. PPH 2: Ochrana volně žijících ptáků

Hlavním cílem je ochrana populací vybraných druhů ptáků, které jsou ohroženy vyhubením nebo poškozením jejich stanovišť, jsou vzácné nebo vyžadují zvláštní pozornost. Pro ochranu těchto ptačích druhů jsou na území České republiky vybrané lokality vymezeny jako tzv. ptačí oblasti⁴. Na celém území České republiky platí zákaz úmyslného zabíjení, odchytu, zraňování a rušení volně žijících ptáků, úmyslného poškozování, ničení nebo odstraňování jejich hnízd a vajec a dalších činností přímo poškozujících ptačí jedince nebo jejich stanoviště. Pro zajištění ochrany ptáků a v návaznosti i dalších živočichů je nutno udržovat dobrý stav jejich stanoviště (biotopu), zejména zachovat vhodné podmínky pro rozmnožování, hnízdění, odpočinek a obstarávání potravy. Mezi biotopy významné z pohledu ochrany ptáků patří například zejména přírodě blízké travní porosty, podmáčené plocha a mokřady, křoviny a jiná rozptýlená zeleň v krajině. Podpora populací vybraných druhů ptáků je zohledněna i zařazením nadstavbového dotačního titulu na půdní bloky s hnízděním chřástala nebo bahňáků na travních porostech a čejky chocholaté na orné půdě.

⁴ Součástí soustavy chráněných území Natura 2000 vytvářené na území států EU v souladu se směrnicí Rady č. 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků, dále jen „směrnice o ptácích“

Týká se: Subjektů, které žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontroluje: Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)

Kontrolovaný požadavek PPH 2/1:

Nedošlo v souvislosti se zemědělským hospodařením k poškození nebo zničení významného krajinného prvku⁵ vodní tok nebo údolní niva?

⁵ Významné krajinné prvky jsou definovány v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Důvod: Mnoho ptačích druhů je svou existencí vázáno na okolí vodních toků a údolní nivy. Břehy a břehové porosty dřevin či mokřadní vegetace představují pro řadu druhů vhodné místo pro hnízdění, zdroj potravy, úkryt i odpočinek. Prostřednictvím tzv. obecné ochrany významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva je chráněno také ptactvo.

Co bude zejména hodnoceno:

- nedovolené zásahy v souvislosti se zemědělským hospodařením do významných krajinných prvků – vodních toků a údolních niv,
- zasypávání a úprava koryt vodních toků,
- poškozování koryt a údolních niv pastvou hospodářských zvířat,
- změna stávajícího vodního režimu vysušováním nebo odvodňováním,
- změna trvalých travních porostů údolních niv na ornou půdu.

Poznámka:

Při zamýšleném zásahu do významných krajinných prvků je nutno opatřit si závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.

Obr. Pohyb zvířat ve vodním zdroji

Kde můžete získat informace:

- V případě, že hospodaříte na území národního parku nebo chráněné krajinné oblasti, informace vám podá Správa příslušného národního parku nebo chráněné krajinné oblasti. V ostatních případech podá informace obec s rozšířenou působností.
- V zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- Ve vyhlášce č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení.

Kontrolovaný požadavek PPH 2/2:

Nedošlo v souvislosti se zemědělským hospodařením k poškození nebo zničení dřevin rostoucích mimo les v rozporu se zákonem?

Důvod: Rozptýlená zeleň tvoří nedílnou součást venkovské krajiny, člení ji a utváří její ráz. Poskytuje útočiště mnoha druhům živočichů i rostlin, které by jinde v zemědělské krajině už nenašly životní prostor. Nabízí úkryt a potravní zdroje zejména pro ptáky a drobné savce a tím podporuje biologickou ochranu pěstovaných rostlin před škůdci.

Co bude zejména hodnoceno:

- poškozování nebo kácení dřevin rostoucích mimo les bez příslušných povolení orgánu ochrany přírody,
- provádění údržby zeleně v období od 1. 3. do 15. 8. (tj. v době hnízdění), poškozování nelesní zeleně v souvislosti s pastvou hospodářských zvířat.

Poznámka:

Doporučuje se kácet zeleň jen v nezbytně nutných případech a její údržbu provádět pouze tak, aby nedošlo k významnému snížení estetického a ekologického významu dřevin a nedocházelo k nadměrné likvidaci stanovišť a ke zbytečnému úhynu volně žijících ptáků, tzn. v souladu se zákonnými pravidly⁶ a mimo vegetační dobu, kdy není ohroženo hnízdění.

Pokud jde o **kácení dřevin rostoucích mimo les**, tak obecně platí, že povolení ke kácení dřevin, za předpokladu, že tyto nejsou součástí významného krajinného prvku (§ 3 odst. 1 písm. b) zákona) nebo stromořadí, se nevyžaduje pro dřeviny o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí, pro zapojené porosty dřevin, pokud celková plocha kácených zapojených porostů nepřesahuje 40 m², pro dřeviny pěstované na pozemcích vedených v katastru nemovitostí ve způsobu využití jako plantáž dřevin a pro ovocné stromy rostoucí na na pozemcích v zastavěném území evidovaných v katastru nemovitostí jako druh zahrada, zastavěná plocha a nádvoří nebo ostatní plocha se způsobem využití pozemku zeleň. Povolení orgánu ochrany přírody je nezbytné ve všech ostatních případech, tj. zejména u dřevin větších rozměrů a u dřevin které jsou součástí VKP nebo stromořadí.

Péče o dřeviny (výchovné či zdravotní řezy, ošetření, včetně citlivé údržby liniových dřevinných pásů) nepodléhá povolovacímu režimu a je dokonce povinností vlastníka dřeviny. Nesmí se však jednat o natolik razantní zásah, který by bylo možno kvalifikovat jako poškození dřevin.

Takové jednání je obvykle charakterizováno jako nedovolený zásah, který způsobí podstatné a trvalé snížení ekologických a estetických funkcí dřeviny nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření. V praxi je takové poškození obvykle spojeno s odstraněním

podstatné části koruny, změnou přirozeného růstového tvaru (např. odstraněním terminálu u některých dřevin) nebo necitlivým či jednostranným ořezem kosterních větví či větví velkého průměru. Stejně tak se může jednat o nadměrné poškození kořenů dřevin. V zásadě neexistuje nějaké univerzální kritérium, které by bylo možno aplikovat na všechny myslitelné situace, přestože jistým vodítkem může být kromě estetické stránky věci například zhoršení fyziologického stavu dřeviny.

Existuje celá řada doporučených postupů při údržbě dřevin a jedním z příkladů je standard Řez stromů, kde jsou uvedeny zásady správné arboristické praxe. Schválené standardy jsou uvedeny na stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR)/Standardy péče o přírodu a krajinu: <http://standards.nature.cz/schvalene-zneni-standardu/>.

Z pohledu směrnice o ptácích je významné dodržování doporučeného období pro kácení či údržbu dřevin, kterým je období vegetačního klidu, kdy nedochází k přímému ohrožení hnízdících ptáků.

⁶ Zejména § 8 a § 5a odst. 1 zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Kde můžete získat informace:

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- Vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení.
- Internetové stránky Ministerstva životního prostředí www.mzp.cz (kácecí vyhláška).
- Internetové stránky Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR).

Doporučení:

Při zamýšleném zásahu do dřevin a krajinných prvků se v případě nejasností obraťte na příslušný orgán ochrany přírody – obecní úřad, úřad obce s rozšířenou působností, Správu národního parku či Správu chráněné krajinné oblasti.

Kontrolovaný požadavek PPH 2/3:

Nedošlo v souvislosti se zemědělským hospodařením k závažnému rušení (zejména během rozmnožování a odchovu mlád'at) či jinému škodlivému zásahu do přirozeného vývoje (včetně usmrcení nebo zničení vývojových stadií) vybraných druhů ptáků nebo poškození obývaných stanovišť s negativním dopadem na populaci těchto druhů, zejména při hospodaření na plochách určených k jejich rozmnožování?

Důvod: Při zemědělských činnostech je důležité minimalizovat ztráty na ptačích populacích, které může způsobit zemědělská mechanizace (při orbě, seči a dalších pojezdech).

Obr. Čejka chocholátá autor Zdeněk Papoušek

Co bude zejména hodnoceno:

- usmrcení ptáků,
- poškození nebo ničení jejich hnízd,
- rušení ptáků či další škodlivé zásahy vedoucí k narušení jejich přirozeného vývoje,
- soulad hospodaření a zájmů příslušného druhu ptáka na půdních blocích, které byly v rámci dotační politiky přímo vymezeny k ochraně cílových druhů ptáků (PB chřástal, PB bahňák a PB čejka),
- ochrana terénně vymezených hnízd, jejichž vyznačená plocha pak musí být po dobu hnízdění vynechána z obhospodařování.

Vymezení hnízda/hnízdíště – V případě, že orgán ochrany přírody vymezí hnízdo nebo hnízdíště, bude o tom dotčeného zemědělce písemně informovat. Současně informuje také regionální pracoviště České inspekce životního prostředí. Součástí tohoto oznámení bude:

- Vymezení hnízda/hnízdíště v mapovém podkladu – letecký snímek (maximální možná vymezená plocha činí 400 m²);
- Popis orientace k významným bodům v krajině (zeleň, tok, morfologie apod.);
- Uvedení termínu, kdy lze předpokládat ukončení doby hnízdění, a kdy je tedy možné zahájit zemědělské práce na ploše vynechané z hospodaření.

V případě, že je obtížné identifikovat místo v terénu, může být hnízdo nebo hnízdíště vytýčeno na žádost dotčeného zemědělce.

Druhy ptáků, u kterých může být vymezováno hnízdíště a termíny, do kdy bude zemědělec o jejich vymezení informován:

moták lužní – oznámení o vymezení hnízd/a do 31. 7. v zemědělských plodinách;

čejka chocholátá – oznámení o vymezení hnízd/a do 30. 4. na orné půdě;

kulík říční – oznámení o vymezení hnízd/a do 30. 4. na orné půdě;

břehouš černoocasý, vodouš rudonohý, koliha velká, bekasina otavní a chřástal polní

– oznámení o vymezení hnízd do 30. 6. na travních porostech.

Předmětem kontrol mohou být i moták pochop a moták pilich.

Kde můžete získat informace:

- Instituce, které mohou vymezit v terénu hnízda vybraných druhů ptáků zemědělské krajiny – Správy národních parků, Správy CHKO, střediska AOPK ČR⁷. Informace o vymezení může zemědělcům rovněž poskytnout Česká společnost ornitologická.
- Informace k PB s kulturou travní porost se závazkem na ochranu chráněných druhů ptáků jsou přístupné v LPIS.

Obr. Vodouš rudonohý, autor Zdeněk Papoušek

⁷ Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, www.ochranaprirody.cz.

Ochrana volně žijících ptáků

PPH 2/1: NEDOŠLO V SOUVISLOSTI SE ZEMĚDĚLSKÝM HOSPODAŘENÍM K POŠKOZENÍ NEBO ZNIČENÍ VÝZNAMNÉHO KRAJINNÉHO PRVKU VODNÍ TOK NEBO ÚDOLNÍ NIVA?

1	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Bod y
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Ma x. poč et

Poškození nebo negativní zásah na max. 30 % rozlohy příslušné části údolní nivy nebo úseku toku.*	Poškození nebo negativní zásah na více než 30 % rozlohy příslušné části údolní nivy nebo úseku toku. *	Zničení příslušné části údolní nivy nebo úseku toku, případně zásadní eliminace ekostabilizace zační funkce VKP. *	Po eliminaci škodlivého vlivu možný návrat do původního stavu samovolným vývojem.	K návratu do původního stavu je nezbytné provést vhodné opatření.	Návrat do původního stavu není při použití běžných opatření možný.	Jednorázový a pomíjející škodlivý zásah.	Opakovaný či trvající škodlivý vliv.	
3	6	10	3	6	10	1	5	25

* Postižená plocha se obecně vztahuje k rozloze chráněného prvku v rámci půdních bloků, které jsou kontrolovaným subjektem na daném místě obhospodařovány (tj. např. více než 50 % délky toku nebo plochy údolní nivy, která je součástí těchto půdních bloků). V případech, kdy je součástí obhospodařovaných půdních bloků chráněný prvek pouze okrajově (např. chráněný zájem tvoří méně než 1/10 plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je součástí těchto půdních bloků méně než 1/10 celkové rozlohy chráněného zájmu na daném území), posuzuje se případné poškození mírněji. V případech, kdy naopak chráněný zájem zaujímá většinu plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je v těchto blocích obsažen celý či jeho převážná část, posuzuje se případné poškození přísněji.

Ochrana volně žijících ptáků

PPH 2/2: NEDOŠLO V SOUVISLOST SE ZEMĚDĚLSKÝM HOSPODAŘENÍM K POŠKOZENÍ NEBO ZNIČENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES V ROZPORU SE ZÁKONEM?

2	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Bod y
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet

Závažné poškození nebo kácení max. 2 ks stromů z velké skupiny nebo likvidace max. 10 % ostatní zeleně z většího celku. *	Závažné poškození nebo kácení 3-10 ks stromů nebo max. 1/3 jejich počtu z velké skupiny nebo kácení max. 5 ks solitérních stromů nebo likvidace max. 50 % plochy ostatní zeleně. *	Závažné poškození nebo kácení více než 10 ks stromů nebo více než 1/3 jejich počtu z velké skupiny nebo více než 5 ks solitérních stromů nebo likvidace více než 50 % plochy ostatní zeleně. *	Poškození, kácení nebo likvidace dřevin mimo vegetační období dřevin.	Poškození, kácení nebo likvidace dřevin ve vegetačním období dřevin.	Poškození, kácení nebo likvidace dřevin ve vegetačním období dřevin a v době předpokládaného hnízdění ptactva.	Jednorázový a pomíjející zásah.	Opakovaný či trvající zásah nebo vliv.	
3	6	10	3	6	10	1	5	25

* Postižená plocha se obecně vztahuje k rozloze chráněného prvku v rámci půdních bloků, které jsou kontrolovaným subjektem na daném místě obhospodařovány (tj. např. více než 50 % plochy krajinného prvku s dřevinami, které jsou součástí těchto půdních bloků).

Ochrana volně žijících ptáků

PPH 2/3: NEDOŠLO V SOUVISLOSTI SE ZEMĚDĚLSKÝM HOSPODAŘENÍM K ZÁVAŽNÉMU RUŠENÍ (ZEJMÉNA BĚHEM ROZMNOŽOVÁNÍ A ODCHOVU MLÁDAT) ČI JINÉMU ŠKODLIVÉMU ZÁSAHU DO PŘÍROZENÉHO VÝVOJE (VČETNĚ USMRCENÍ NEBO ZNIČENÍ VÝVOJOVÝCH STADIÍ) VYBRANÝCH DRUHŮ PTÁKŮ NEBO POŠKOZOVÁNÍ OBÝVANÝCH STANOVÍŠŤ S NEGATIVNÍM DOPADEM NA POPULACI TĚCHTO DRUHŮ, ZEJMÉNA PŘI HOSPODAŘENÍ NA PLOCHÁCH URČENÝCH K JEJICH ROZMNOŽOVÁNÍ?

3	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Bod y Max · poče t
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	

Škodlivý zásah týkající se jednotlivého hnízda, jedince nebo území do 30 % rozlohy příslušné části hnízdiště cílového druhu.	Škodlivý zásah týkající se většího množství hnízd, jedinců nebo území nad 30 % rozlohy příslušné části hnízdiště cílového druhu.	Zničení hnízdní kolonie nebo usmrčení velkého počtu jedinců nebo destrukce příslušné části hnízdiště cílového druhu.	Zničení užívaného hnízda mimo hnízdní období nebo rušení či jiný škodlivý zásah do přirozeného vývoje, při němž je ohrožena hnízdní sezóna, ale není ohrožena hnízdní sezóna cílového druhu. **	Zničení užívaného hnízda v hnízdním období, usmrčení ptáka nebo takový škodlivý zásah do přirozeného vývoje, při němž je ohrožena hnízdní sezóna, zároveň ale nedojde k ohrožení místní populace cílového druhu. **	Záměrné zničení obsazeného hnízda, nebo takový škodlivý zásah do přirozeného vývoje, při němž je ohrožena místní populace cílového druhu.	Jednorázový a pomíjející škodlivý zásah.	Opakovaný či trvající škodlivý vliv.	
3	6	10	3	6	10	1	5	25

** Užívaným hnízdem se rozumí pravidelně obsazované hnízdo nebo hnízdiště těch druhů, které využívají a obsazují svá hnízda po více let.

3.2.2. PPH 3: Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Evropské směrnice a zákon o ochraně přírody a krajiny¹⁷ definují, pro které druhy rostlin, živočichů a typy přírodních stanovišť mají být vymezeny lokality soustavy Natura 2000. Podle směrnice o stanovištích jsou to **evropsky významné lokality** (EVL). Často se jedná o území, kde se díky tradičnímu a citlivému hospodaření dochovala cenná stanoviště nebo vzácný rostlinný či živočišný druh. Předmětem ochrany EVL může být jeden nebo více typů stanovišť (např. podmáčené louky, stepní lokality) nebo evropsky významné druhy rostlin či živočichů (jako např. hořeček český, orchidej střevíčník pantoflíček, sysel obecný nebo modrásek očkovaný).

Týká se: Subjektů, které hospodaří v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Obr. Střevíčník pantoflíček autor Zdeněk Papoušek 2x

¹⁷ Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Kontroluje: Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)

Kontrolovaný požadavek PPH 3/1:

Nedochází v souvislosti se zemědělským hospodařením k poškození předmětu ochrany evropsky významné lokality?

Důvod: Přispět k zachování rozmanitosti živočišných a rostlinných druhů prostřednictvím ochrany stanovišť (biotopů) volně žijících živočichů a volně rostoucích rostlin a zabezpečit ochranu těch druhů a typů přírodních stanovišť, která jsou z evropského pohledu nejceněnější, nejvíce ohrožená, vzácná či omezená jen na určitou oblast.

Co bude zejména hodnoceno:

- poškození předmětu ochrany¹⁸, pro který je evropsky významná lokalita zřízena,
- změna vodního režimu (vysušování pozemků) na lokalitách, kde je předmětem ochrany nivní společenstvo nebo druhy na ně vázané,
- necitlivá obnova travních porostů či jejich přeměna na ornou půdu, jsou-li předmětem ochrany luční společenstva nebo druhy rostlin a živočichů vázané na tato společenstva,
- nevhodně nastavený způsob hospodaření, například termín nebo způsob provedení seče travního porostu.

¹⁸ § 45b a § 45c zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Poznámka:

Evropsky významné lokality je možno využívat pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození či zničení evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů. Podmínky hospodaření nejsou všeobecné, ale vždy se podřizují potřebám konkrétního území, respektive předmětů ochrany dané lokality. K zásahům, které by mohly vést k takovým nežádoucím důsledkům, si musí ten, kdo tyto zásahy zamýšlí, předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody (na území národních parků správy národních parků, na území CHKO správy CHKO, na území vojenských újezdů újezdního úřadu a na ostatním území odboru životního prostředí krajského úřadu). Na příslušný orgán ochrany přírody je vhodné se obrátit i při jakýchkoli nejasnostech ohledně způsobu hospodaření na území EVL. V EVL, které již byly vyhlášeny jako jedna z kategorií ZCHÚ, se hospodaření řídí základními a bližšími ochrannými podmínkami dané lokality.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. Příklad: Zemědělec obhospodařuje travní porost (podmáčenou louku) na půdním bloku o ploše 5 ha. Na část tohoto půdního bloku (cca 50 % rozlohy) zasahuje EVL s předmětem ochrany Nivní louka říčních údolí svazu *Cnidion dubii*, předmět ochrany se nachází právě na území posuzovaného půdního bloku. Na pozemek přitom zasahuje velmi malá část rozlohy EVL (do 5 %). Zemědělec v rámci využití louky změnil vodní režim podmáčené části (obnovou v minulosti zazemněných odvodňovacích rýh) a v rámci zvýšení výnosu na celé ploše louky přisel kulturní travní směs. Důsledkem je částečné vysušení louky a změna druhové struktury lučního společenstva na podmáčené louce.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, vzhledem k poměrně malé části EVL zasahující na daný půdní blok, byť se škodlivý zásah týká celé plochy předmětu ochrany na daném půdním bloku. Závažnost porušení je střední, protože prostřednictvím vhodných opatření (opětovnou změnou vodního režimu a následnou správnou údržbou) by bylo možno dosáhnout původního stavu. V případě výrazné změny kultury (rozorání nebo dramatická změna druhové skladby) by závažnost byla hodnocena jako velká. Poškození je primárně

hodnoceno jako trvalé, neboť bez přijetí adekvátních opatření dojde k dlouhodobé změně charakteru lučního společenstva.

2. Příklad: Zemědělec obhospodařuje travní porost na půdním bloku o rozloze 10 ha. Na půdní blok zasahuje převážná část EVL s předmětem ochrany hořeček český (*Gentiana praecox*). Chráněné území přitom tvoří cca 10 % rozlohy hodnoceného půdního bloku. Zemědělec rozšířil navazující půdní blok s ornou půdou na úkor travního porostu a rozorál i část travního porostu s těžištěm výskytu hořečku.

Hodnocení: Rozsah i závažnost zjištěného porušení jsou velké, neboť došlo k pravděpodobnému zničení předmětu ochrany. Porušení je trvalé. Inspektor zároveň nahlásí porušení (rozorání) příslušné kontrolní organizaci.

Obr. Cenným typem stanoviště je např. podmáčená druhově bohatá louka

Obr. Chráněnými druhy na loukách v EVL mohou být například orchideje, jako je rudohrávek jehlanovitý

Kde můžete získat informace:

- Informačními místy pro zemědělce ohledně směrnice č. 2009/167/ES „o ptácích“ a směrnice č. 92/43/EHS „o stanovištích“ jsou instituce ochrany přírody – správy NP, správy CHKO, střediska AOPK ČR.
- Informace a popisy všech EVL naleznete na www.natura2000.cz.
- Hranice EVL je možné dohledat v mapovém podkladu v LPIS na Portálu farmáře.
- V případě jakýchkoliv pochybností kontaktujte orgány ochrany přírody.

Obr. Louka EVL s výskytem koniklece velkokvětého (*Pulsatilla grandis*) autor Zdeněk Papoušek

Obr. Koniklece luční (*Pulsatilla pratensis*) autor Zdeněk Papoušek

Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin PPH 3/1: NEDOCHÁZÍ V SOUVISLOSTI SE ZEMĚDĚLSKÝM HOSPODAŘENÍM K POŠKOZENÍ PŘEDMĚTU OCHRANY EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Bod y
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max počet
1	Škodlivý zásah na území o velikosti max. do 30 % rozlohy předpokládá něho výskytu předmětu ochrany. *	Škodlivý zásah na území o velikosti nad 30 % rozlohy předpokládá něho výskytu předmětu ochrany ale neeliminující jeho výskyt. *	Škodlivý zásah eliminující výskyt předmětu ochrany na příslušném území. *	Po eliminaci škodlivého o vlivu možný návrat do původního stavu samovolným vývojem.	K návratu do původního stavu je nezbytné provedení vhodných opatření.	Návrat do původního stavu není při použití běžných opatření možný.	Jednorázový a pomíjející škodlivý zásah.	Opakovaný či trvající škodlivý vliv.	

	3	6	10	3	6	10	1	5	25
--	---	---	----	---	---	----	---	---	----

* Postižená plocha se obecně vztahuje k rozloze chráněného prvku v rámci půdních bloků, které jsou kontrolovaným subjektem na daném místě obhospodařovány (tj. např. více než 50 % plochy s předpokládaným výskytem předmětu ochrany, která je součástí těchto půdních bloků). V případech, kdy je součástí obhospodařovaných půdních bloků chráněný prvek pouze okrajově (např. chráněný zájem tvoří méně než 1/10 plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je součástí těchto půdních bloků méně než 1/10 celkové rozlohy chráněného zájmu na daném území), posuzuje se případné poškození mírněji. V případech, kdy naopak chráněný zájem zaujímá většinu plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je v těchto blocích obsažen celý či jeho převážná část, posuzuje se případné poškození přísněji.

3.3. Téma: Bezpečnost potravin

PPH 4: Zásady a požadavky potravinového práva

Dosažení vysoké úrovně ochrany lidského života a zdraví je jedním ze základních cílů potravinového práva. Cílem zavedení těchto požadavků je zajištění bezpečnosti potravin a krmiv dle zásad potravinového práva, například zamezit uvádění na trh potravin, které nejsou bezpečné pro lidské zdraví, při uvádění krmiva na trh zajistit jeho bezpečnost pro produkci potravin a ke krmení zvířat nebo dodržování pravidel pro používání doplňkových látek, léčivých přípravků u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí.

Zásady a požadavky potravinového práva stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. Požadavky jsou prováděny zejména prostřednictvím navazujících nařízení:

- nařízením (EHS) č. 2377/90, kterým se stanoví postup Společenství pro stanovení maximálních limitů reziduí veterinárních léčivých přípravků v potravinách živočišného původu;
- nařízením (ES) č. 852/2004, o hygieně potravin;
- nařízením (ES) č. 853/2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu;
- nařízením (ES) č. 183/2005, kterým se stanoví požadavky na hygienu krmiv;
- nařízením (ES) č. 396/2005, o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS;
- nařízením (ES) č. 1831/2003, kterým se stanoví maximální limity některých kontaminujících látek.

Všechna uvedená evropská nařízení jsou přímo aplikovatelná v českém právním řádu a není tedy nutné jejich transponování do národních právních předpisů. Dané požadavky evropské legislativy jsou přímo závazné.

Týká se: Subjektů, které jsou provozovateli potravinářského podniku (PPP) nebo provozovateli krmivářského podniku nebo provozovateli podniku živočišné výroby, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontroluje: Na kontrole požadavků se podílí 3 dozorové organizace, každá v rámci své kompetence: Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) v oblasti kontrol provozovatelů potravinářských podniků (PPH 4/1-7), Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) v oblasti kontrol krmivářských podniků (PPH 4/8 -11) a Státní veterinární správa (SVS) v oblasti kontrol živočišné produkce (PPH 4/12 - 18).

Provozovatelé potravinářských podniků

Definice:

„potravinou“ se rozumí jakákoli látka nebo výrobek, zpracované, částečně zpracované nebo nezpracované, které jsou určeny ke konzumaci člověkem nebo u nichž lze důvodně předpokládat, že je člověk bude konzumovat. Rostliny před sklizní se za potraviny nepovažují (čl. 2 nařízení (ES) č. 178/2002),

„potravinovým právem“ se rozumí právní a správní předpisy použitelné ve Společenství nebo na vnitrostátní úrovni pro potraviny obecně, a zejména pro bezpečnost potravin; vztahuje se na všechny fáze výroby, zpracování a distribuce potravin a rovněž krmiv, která jsou vyrobena pro zvířata určená k produkci potravin nebo kterými se tato zvířata krmí (článek 3 odst. 1 nařízení (ES) č. 178/2002),

„potravinářským podnikem“ se rozumí veřejný nebo soukromý podnik, ziskový nebo neziskový, který vykonává činnost související s jakoukoli fází výroby, zpracování a distribuce potravin (čl. 2 odst. 2 nařízení (ES) č. 178/2002),

„provozovatelem potravinářského podniku“ (PPP) je fyzická nebo právnická osoba odpovědná za plnění požadavků potravinového práva v potravinářském podniku, který řídí (čl. 2 odst. 3 nařízení (ES) č. 178/2002),

„fázemi výroby, zpracování a distribuce“ se rozumí jakákoli fáze včetně dovozu od prvovýroby potravin až po jejich skladování, přepravu, prodej nebo dodání konečnému spotřebiteli (článek 3 odst. 16 nařízení (ES) č. 178/2002),

„prvovýroba“ je definována jako chov zvířat nebo pěstování plodin, včetně sklizně, dojení a chovu zvířat určených k produkci potravin před porážkou. Rovněž zahrnuje lov zvířat, rybolov a sběr volně rostoucích plodů (článek 3 odst. 17 nařízení (ES) č. 178/2002),

„kompetence SZPI“ – inspekce u fyzických a právnických osob kontroluje zemědělské výrobky a potraviny dle § 16 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

Obr. potraviny obecný

Kontrolovaný požadavek PPH 4/1:

Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?

Důvod:

Zamezit uvádění na trh potravin, které nejsou bezpečné z hlediska lidského zdraví.

Co bude zejména hodnoceno:

- neuvedení do oběhu potraviny jiné než bezpečné,

- odebráním vzorků a ověření laboratorními rozbory, zda potraviny určené k uvedení na trh neobsahovaly nebo neobsahují některou kontaminující látku uvedenou v příloze nařízení Komise (ES) č. 1831/2003 v množství, jež přesahuje maximální limit stanovený přílohou a zda neobsahují rezidua pesticidů vyšší než maximální reziduální limity stanovené v přílohách nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005.

Za bezpečnou potravinu se považuje taková potravina, která není škodlivá pro zdraví a není nevhodná k lidské spotřebě.

Potravina škodlivá pro zdraví vykazuje nepříznivé, případně kumulativní toxické účinky na lidské zdraví. Potravina není vhodná k lidské spotřebě z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými látkami nebo z důvodu kažení, hniloby nebo rozkladu.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Vzorek jablek Jonagold-Red o velikosti šarže 104 kg nevyhověl požadavkům uvedeným v nařízení (ES) č. 396/2005, jelikož laboratorní rozbor prokázal přítomnost cizorodé látky fenitrothion v množství 0,021 mg/kg (MLR 0,01 mg/kg). Potravina nebyla tudíž bezpečná, protože nebyla vhodná k lidské spotřebě (z důvodu kontaminace cizorodou látkou).

Při projednání výsledků rozborů bylo fyzickou kontrolou ve skladě zjištěno, že kontrolovaná osoba již neskladovala nevyhovující šarži potraviny jablka Jonagold-Red. Dle sdělení kontrolované osoby nebyla potravina jablka Jonagold-Red z tohoto skladu dodána žádnému stravovacímu zařízení ani nebyla vyvezena mimo území ČR. Veškerý prodej byl uskutečněn drobným odběratelům a 78 kg bylo zlikvidováno.

Hodnocení: Porušení bylo kvalifikováno jako porušení se středním rozsahem, střední závažností a odstranitelným účinkem.

Obr. Analytické stanovení reziduí pesticidů

Kontrolovaný požadavek PPH 4/2:

Je potravina prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísňě viditelné pouhým okem?

Důvod:

Zmezit uvádění na trh potravin, které nejsou bezpečné z hlediska lidského zdraví

Co bude zejména hodnoceno:

- neuvedení do oběhu potraviny jiné než bezpečné,
- případně odebrání vzorku na ověření přítomnosti toxinů plísní nebo bakteriální kontaminace potraviny.

Poznámka:

Požadavky na bezpečnost potraviny jsou uvedeny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, čl. 14 odst. 5. Přítomnost či překročení limitů např. pro salmonely a listerie jsou hodnoceny dle nařízení Komise (ES) č. 2073/2005.

Obr. Plíseň rodu *Aspergillus* na kukuřici (autor Ing. Eva Hrudová Ph.D.)

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole byl odebrán vzorek žita šarže 21,2 t na stanovení ochratoxinu A. Laboratorním rozbořem bylo zjištěno 11,4 µg/kg. Uvedený vzorek na základě výsledků laboratorních analýz

nevyhověl požadavkům stanoveným v oddílu 2 přílohy k nařízení Komise (ES) č. 1881/2006, kde je stanoven limit pro ochratoxin 5,0 µg/kg. Při projednání protokolu bylo zjištěno, že kontrolovaná šarže žita se již nenachází na provozovně, podle předložených dokladů byla vyexpedována, potravinářské žito pro mletí žitné mouky na provozovně již pochází od jiných prvovýrobců, než pocházela šarže, ze které byl odebrán nevyhovující vzorek. Kontrolované osobě bylo sice uloženo opatření informovat odběratele žita o výsledku rozboru vzorku, ale vzhledem k tomu, že potravinářské žito pro mletí žitné mouky se mísí s šaržemi i od jiných prvovýrobců a následným opatřením nebylo možno příslušnou šarži stáhnout z oběhu, proto byl kvalifikován trvalý účinek tohoto porušení. Hodnocení: Vzhledem k velikosti šarže byl rozsah kvalifikován jako velký a závažnost střední (s ohledem na překročení stanoveného limitu pro ochratoxin A) a s odstranitelným účinkem.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/3:

Je zabráněno kontaminaci potravin cizorodými látkami a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?

Důvod:

Splnění požadavků potravinového práva. Potravinovým právem se rozumí soubor právních norem, které stanovují požadavky na potraviny. Provozovatelé potravinářských podniků musí mít zavedený systém sledování skutečnosti, zda během výroby nedochází k ohrožení bezpečnosti potravin a surovin, především pokud jde o kontaminaci cizorodými látkami, kontaminaci způsobenou zvířaty a škůdci.

Kontrolní orgán dále ověří, zda PPP přijal vhodná opatření k tomu, aby skladoval odpady a nebezpečné látky a manipuloval s nimi tak, aby nedošlo ke kontaminaci potravin a zda přihlíží k výsledkům laboratorních rozborů.

Co bude zejména hodnoceno:

- zda potraviny ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce splňují požadavky potravinového práva.

Poznámka:

Povinnost PPP je uvedena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, čl. 17, odst. 1 a v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, čl. 4, odst. 1 a příloha I.

Obr. Bázlivec kukuřičný (*Diabrotica virgifera*) působí značné škody na kukuřici (autor Ing. Eva Hrudová Ph.D.)

Kontrolovaný požadavek PPH 4/4:

Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého dodavatele surovin a látek určených k přimísení do potravin?

Důvod:

Dodržování požadavku sledovatelnosti surovin dle potravinového práva.

Co bude zejména hodnoceno:

- zavedený systém identifikace každého dodavatele surovin a látek určených k přimísení do potravin a sdělení těchto informací na požádání příslušným orgánům.

Poznámka:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda má PPP zavedený systém identifikace přijímaných surovin např. pomocí dodacích listů a faktur. Tzn., zda při příjmu eviduje jednotlivé

dodavatele, druh dodané suroviny, jeho množství a šarží. Způsob naplnění požadavku je ponechán na PPP. Povinnost PPP je stanovena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 18 bod 2.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/5:

Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?

Důvod: Dodržování požadavku sledovatelnosti surovin dle potravinového práva.

Co bude zejména hodnoceno:

- zda provozovatel potravinářského podniku je schopen identifikovat podniky, kterým dodává svoje produkty – své odběratele.

Poznámka:

Kontrolní orgán bude kontrolovat kopie průvodních dokumentů, které provázejí expedovanou potravinu od PPP k odběrateli. Povinnost PPP je dána nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 18 bod 3.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/6:

Je zajištěno takové označení nebo identifikace produktu, které zajišťuje jeho sledovatelnost?

Důvod:

Dodržování požadavku sledovatelnosti surovin dle potravinového práva.

Co bude zejména hodnoceno:

- označení potravin odpovídajícím způsobem na spotřebitelských nebo skupinových obalech, případně v průvodních dokumentech (dodacích listech nebo fakturách), podle požadavků stanovených ve specifických předpisech, s cílem umožnit jejich sledovatelnost.

Poznámka:

V zájmu PPP je, aby jednotlivé produkty, ať již odebrané či dodávané, byly blíže specifikovány, neboť nedostatek informací v podnikovém „systému“ sledovatelnosti mohou vést k širšímu dopadu případných uložených opatření. Jedná se zejména o údaje: jméno, adresa a sídlo provozovatele potravinářského podniku, druh produktu, datum sklizně, popř. číslo šarže. Povinnost PPP je stanovena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 18 bod 4.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/7:

Pokud se provozovatel potravinářského podniku dozvěděl o tom, že jím vyprodukovaná a dodaná potravina či surovina nebyla bezpečná, informoval o tom všechny své odběratele a příslušný dozorový orgán a zajistil stažení nebezpečné potraviny z trhu?

Důvod: Kontrola provedených opatření PPP při výskytu jeho nebezpečné potraviny.

Co bude zejména hodnoceno:

- ověření, jak rychle a jakým způsobem PPP informoval odběratele a příslušný

kontrolní orgán o potravině uvedené na trh, která mohla být škodlivá pro lidské zdraví, - jaká opatření PPP přijal s cílem předejít riziku pro konečného spotřebitele, - zda nebylo zabráněno ostatním provozovatelům ve spolupráci s orgány dozoru.
--

Poznámka:

V zájmu PPP je uchovat pro účely dokladování plnění legislativních požadavků údaje o provedených úkonech navazujících na zjištění, že byla uvedena na trh potravina, která mohla být škodlivá pro lidské zdraví. Povinnost PPP je stanovena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 19.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Kontrolované osobě bylo uloženo nápravné opatření informovat odběratele o výsledcích rozborů a zajistit stažení nevyhovující šarže jablek, neboť potravina nevyhověla ve znaku captan požadavkům uvedeným v příloze II k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005, o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu. Následnou kontrolou bylo zjištěno, že předmětná šarže se již nenachází v tržní síti. Kontrolovanou osobou bylo doloženo, že informovala všechny své odběratele o výsledcích rozborů 3 dny po jejich obdržení.

Hodnocení: Porušení bylo kvalifikováno jako porušení se středním rozsahem, střední závažností a odstranitelným účinkem.

Zásady a požadavky potravinového práva Požadavky - potraviny

PPH 4/1: SPLŇUJE POTRAVINA LIMITY NA OBSAH CIZORODÝCH LÁTEK A REZIDUÍ PESTICIDŮ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
1	Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg.	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg.	Celostátní nebo nadnárodní působnost PPP nebo šarže nad 1000 kg.	PPP uvedl na trh potravinu nevhodnou k lidské spotřebě.	PPP uvedl na trh potravinu škodlivou pro zdraví, nehrozí však akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.	PPP uvedl na trh potravinu škodlivou pro zdraví, kterou lze považovat za akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.		x	
	4	6	8	4	6	8	1	x	17
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

PPH 4/2: JE POTRAVINA PROSTÁ ŠKŮDCŮ A BEZ ZNÁMEK MIKROBIÁLNÍHO KAŽENÍ ČI PLÍSNĚ VIDITELNÉ POUHÝM OKEM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

2	Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg.	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg.	Celostátní nebo nadnárodní působnost PPP nebo šarže nad 1000 kg.	PPP uvedl na trh potravinu nevhodnou k lidské spotřebě.	PPP uvedl na trh potravinu škodlivou pro zdraví, nehrozí však akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.	PPP uvedl na trh potravinu škodlivou pro zdraví, kterou lze považovat za akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.		x	
	4	6	8	4	6	8	1	x	17
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

PPH 4/3: JE ZABRÁNĚNO KONTAMINACI POTRAVINY CIZORODÝMI LÁTKAMI A JINÝMI LÁTKAMI A KONTAMINACI ZPŮSOBENÉ ZVÍŘATY A ŠKŮDCI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
3	Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg	Celostátní nebo nadnárodní působnost PPP nebo šarže nad 1000 kg.	PPP splňuje požadavky potravinového práva, avšak neprovádí pravidelnou kontrolu tohoto plnění.	PPP nedodržuje některé požadavky potravinového práva, avšak tato porušení nemají vliv na bezpečnost potravin.	Nedodržováním požadavků potravinového práva je přímo ohrožena bezpečnost potravin.	Nedostatky v dodržování potravinového práva byly odstraněny.	x	
	4	6	8	4	6	8	1	x	17

PPH 4/4: JE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU SCHOPEN IDENTIFIKOVAT KAŽDÉHO DODAVATELE SUROVIN A LÁTEK URČENÝCH K PŘIMÍSENÍ DO POTRAVIN?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

4	Nelze identifikovat dodavatele do 10 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat dodavatele 11 – 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat dodavatele než 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	PPP odebírá potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP odebírá potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP odebírá potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP zavedl nebo zlepšil systém evidence svých dodavatelů.	x	
	2	4	6	2	4	6	1	x	13

PPH 4/5: JE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU SCHOPEN IDENTIFIKOVAT KAŽDÉHO ODBĚRATELE SVÝCH PRODUKTŮ?

5	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	Nelze identifikovat odběratele do 10% hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat odběratele 11 – 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat odběratele více než 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP zavedl nebo zlepšil systém evidence svých odběratelů.	x	
	2	4	6	2	4	6	1	x	13

PPH 4/6: JE ZAJIŠTĚNO TAKOVÉ OZNAČENÍ NEBO IDENTIFIKACE PRODUKTU, KTERÉ ZAJIŠŤUJE JEHO SLEDOVATELNOST?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

6	Nelze identifikovat do 10 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat 11 – 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat více než 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP zavedl nebo zlepšil označování potravin, aby byla umožněna jejich sledovatelnost	x	
	2	4	6	2	4	6	1	x	13

PPH 4/7: POKUD SE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU DOZVĚDĚL O TOM, ŽE JÍM VYPRODUKOVANÁ A DODANÁ POTRAVINA ČI SUROVINA NEBYLA BEZPEČNÁ, INFORMOVAL O TOM VŠECHNY SVÉ ODBĚRATELE A PŘÍSLUŠNÝ DOZOROVÝ ORGÁN A ZAJISTIL STAŽENÍ NEBEZPEČNÉ POTRAVINY Z TRHU?

7	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	Prodleva od zjištění do splnění informačních povinností 1 až 2 dny.	Prodleva od zjištění do splnění informačních povinností 3 až 7 dní.	Prodleva od zjištění do splnění informačních povinností více než 7 dní.	PPP uvedl na trh potraviny nevhodnou k lidské spotřebě.	PPP uvedl na trh potraviny škodlivou pro zdraví, není však identifikován o akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.	PPP uvedl na trh potraviny škodlivou pro zdraví, kterou lze považovat za akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.	PPP bylo zajištěno stažení potravin z trhu.	PPP nebyly dodány relevantní informace příslušným orgánům a nebylo zajištěno stažení potravin z trhu.	
	8	10	12	8	10	14	1	26	52

Provozovatelé krmivářských podniků

Při uvádění krmiva na trh je nutné zajistit jeho bezpečnost pro produkci potravin a ke krmení zvířat. Provozovatelé krmivářských podniků ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce musí zajistit ve svých podnicích, aby potraviny a krmiva splňovaly požadavky potravinového

práva. Tyto povinné požadavky týkající se činností **krmivářských podniků kontroluje ÚKZÚZ** s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele s ohledem na bezpečnost potravin a krmiv.

Týká se: Provozovatelů krmivářských podniků ve všech stádiích od prvovýroby krmiv po uvádění krmiv na trh včetně krmení zvířat určených k produkci potravin. Subjektů, které jsou provozovateli krmivářských podniků, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontroluje: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kontrolovaný požadavek PPH 4/8:

Jsou krmiva odebírána jen z provozů, které jsou řádně registrovány?

Důvod:

Používání krmiv od registrovaných výrobců přispívá k udržení nezávadnosti krmiv, zajištění zdraví zvířat a bezpečnosti potravinového řetězce.

Co bude zejména hodnoceno:

- evidence odebíraných krmiv včetně jejich dodavatelů (např. doklad o příjmu krmiva),
- zda veškerá nakupovaná krmiva pocházejí z registrovaných provozů,
- v případě porušení tohoto požadavku bude zjištěno množství přijatého a skladovaného krmiva pro posouzení trvalosti porušení kontrolního bodu.

Poznámka:

Každý, kdo vyrábí a uvádí krmiva na trh, musí být řádně registrován. Kontrolovaný podnikatel je povinen se o registraci svého dodavatele přesvědčit. Platné registrace českého kontrolního úřadu jsou k dispozici na stránkách ÚKZÚZ: <http://eu183.ukzuz.cz>

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělec jednorázově nakoupil 5t krmné pšenice od jiného subjektu. Při kontrole bylo zjištěno, že dodavatel krmiva není řádně registrován. Ve skladu byly uloženy 3t krmiva, zbytek byl již zkrmen.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/9:

Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo také při jejich distribuci a manipulaci zabráněno kontaminaci či zkrmení zvířatům, kterým není krmivo určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?

Důvod:

Z důvodu ochrany zdraví lidí a zvířat je nutné zabránit kontaminaci krmiv různými látkami, které mohou ohrozit jejich zdraví. Rovněž je třeba zamezit znehodnocení krmiv jejich skladováním v nevhodných podmínkách.

Co bude zejména hodnoceno:

fyzickou kontrolou skladových prostor

- systém skladování krmiv, zda umožňuje jejich snadnou identifikaci a zabraňuje

- znehodnocení krmiv nebo jejich kontaminaci,
- sklady musí být snadno čistitelné a musí být zamezeno přístupu hlodavců, ptáků nebo vniku nepovolaných osob,
- skladové prostory a zařízení, která přijdou do styku s krmivy (krmné vozy, žlaby, přepravní prostředky a další zařízení) musí svým stavem odpovídat pravidelnému čištění, neobsahat staré zbytky krmiv a různé znečištění,
- použité desinfekční prostředky a prováděná deratizace musí být zaznamenána ve vedené evidenci, jejíž předložení bude při kontrole vyžadováno,
- látky, které neslouží ke krmení (přípravky na ochranu rostlin, biocidní produkty, geneticky modifikované osivo aj.), musí být skladovány od krmiv zcela odděleně,
- zvířatům nesmí být zkrmována krmiva určená pro jiná zvířata nebo krmiva kontaminovaná chemickými látkami, odpady, nebezpečnými a zakázanými látkami,
- kontaminace chemickými látkami, odpady, nebezpečnými a zakázanými látkami je kontrolována i u volně skladovaných krmiv (stohy slámy, balíky sena, siláže apod.),
- znehodnocení (kontaminace) volně skladovaných krmiv plísněmi či hnilobou není inspektory považována za porušení požadavku podmíněnosti, ale toto porušení bude řešeno v rámci národní kontroly.

Poznámka:

Pokud jsou v podniku současně chováni přežvýkavci a nepřežvýkavci, kteří jsou krmení krmivy s obsahem živočišných bílkovin, je nezbytně nutné skladovat tato krmiva odděleně od ostatních krmiv. Sklad krmiv s obsahem živočišných bílkovin by měl být co nejbližší stájím, kde jsou tato krmiva používána, v místě odděleném od skladu, kde jsou krmiva pro přežvýkavce. Krmiva s obsahem živočišných bílkovin musí být v podniku přepravována tak, aby nepřišla do kontaktu s krmivy pro přežvýkavce, vhodné je používání různých přepravních prostředků.

Obr. Nevhodné skladování surovin

Obr. Správné skladování siláže

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1) Zemědělský podnikatel umístil do skladu krmiv součásti strojů znečištěné zbytky paliv a technických olejů. Zde existuje reálné riziko znehodnocení skladovaných krmiv látkami nebezpečnými pro zdraví zvířat.

2) Zemědělský podnikatel skladoval ve skladu krmiv neoznačené chemické prostředky a medikovaná krmiva nebyla skladována odděleně od ostatních krmiv. V tomto případě hrozí kontaminace krmiva chemickými látkami ohrožujícími zdraví zvířat a zkrmení medikovaného krmiva necílovou kategorií zvířat.

3) Zemědělský podnikatel umístil do skladu s 12 tunami krmiv součásti strojů znečištěné zbytky paliv a technických olejů. Zde existuje reálné riziko znehodnocení skladovaných krmiv látkami nebezpečnými pro zdraví zvířat.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

4) Ve skladu krmiv se nacházel volně ložený sójový extrahovaný šrot, kontaminovaný plísní. Při bližším šetření bylo zjištěno zkrmení části závadného krmiva skotu v rozsahu 44 DJ.

Závadné krmivo bylo rovněž přítomno v krmném vozu.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – velká, trvalost – porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/10:

Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip dohledatelnosti použitého krmiva?

Důvod:

Dohledatelnost krmiv je nezbytná v případech, kdy je nutné stáhnout z trhu závadné krmivo nebo kdy existuje podezření, že krmivo může ohrozit bezpečnost potravinového řetězce.

Co bude zejména hodnoceno:

- vedení evidence krmiv, obsahující údaje o nákupu, výrobě, spotřebě a prodeji krmiv včetně jejich rámcového množství tak, aby byl zřejmý původ krmiva (vlastní výroba nebo od koho bylo krmivo nakoupeno), kterým druhům a kategoriím zvířat bylo krmivo zkrmeno, případně kterému odběrateli bylo dodáno,
- úplnost a správnost záznamů v evidenci krmiv a porovnávají tyto údaje s aktuálními skladovými zásobami.

POŽADOVANÉ ÚDAJE V RÁMCI KONTROLY EVIDENCE KRMIV:

Nákup a výroba

Název krmiva a množství

Původ (vlastní výroba nebo nákup)

Obchodní název dodavatele (v případě nákupu)

Místo uskladnění (např. označení zásobníku)

Spotřeba

Název krmiva a zkrmené množství

Krmené druhy a kategorie zvířat

Prodej

Název krmiva a dodané množství

Obchodní název odběratele

Záznamy do evidence krmiv lze nahradit jinými doklady (např. účetní doklady, jiné evidence provozu), pokud obsahují uvedené položky. Údaje do evidence krmiv je možné doplňovat průběžně nebo turnusově za uplynulý kalendářní měsíc, pouze záznamy o výrobě krmiv se vždy evidují průběžně. Spotřeba krmiva se uvádí pouze rámcově, na základě velikosti krmných dávek a početnosti zvířat. U všech záznamů je nutno uvádět datum jejich vzniku.

PŘÍKLADY Z PRAXE (porušení):

1) Kontrola zjistila zkrmování kukuřičné siláže vlastní výroby, v evidenci krmiv záznam chybí, evidence dalších krmiv je bez závad.

Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné

2) Zemědělec nevede evidenci krmiv, ve skladu je zjištěno krmivo, jehož původ nelze doložit.

Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek PPH 4/11:

Jsou vedeny záznamy o každém použití přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů, geneticky modifikovaného osiva a zohledňovány výsledky analýz vzorků krmiv zaměřených

na bezpečnost krmiva?

Důvod:

Vedení záznamů a zohledňování výsledků analýz zaměřených na bezpečnost krmiv snižuje riziko použití krmiva ohrožujícího zdraví zvířat a bezpečnost potravinového řetězce.

Co bude zejména hodnoceno:

- vedení záznamů o používání přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů a geneticky modifikovaného osiva,
- porovnání údajů v evidenci s doklady o nákupu těchto prostředků,
- dodržování opatření uložených příslušným orgánem v případě výskytu krmiv nesplňujících požadavky na bezpečnost (např. nadlimitní obsah reziduí pesticidů aj.).

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1) V účetních dokladech byl zjištěn nákup biocidního přípravku, přípravek již není k dispozici, avšak v záznamech není doložen způsob použití, další záznamy v evidenci jsou v pořádku. Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

2) Na základě výsledku analýzy vzorku krmiva

Ve vzorku krmiva odebraného při kontrole byl analýzou prokázán nadlimitní obsah pesticidů. Příslušným orgánem bylo uloženo opatření likvidace daného krmiva. Při následné kontrole zemědělec neprokázal likvidaci krmiva uloženou příslušným orgánem. Krmivo bylo znovu nalezeno v prostoru podniku.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Obr. Správné uskladnění přípravků na ochranu rostlin

Zásady a požadavky potravinového práva

Požadavky – krmiva

PPH 4/8: JSOU KRMIVA ODEBÍRÁNA JEN Z PROVOZŮ, KTERÉ JSOU ŘÁDNĚ REGISTROVÁNY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
8	x	Zjištěn jedno- rázový odběr.	Provozovatel opakovaně odebírá krmiva z neregistrovaných provozů.	x	Odebraná krmiva neobsahují doplňkové látky nebo zpracované živočišné bílkoviny.	Odebraná krmiva obsahují doplňkové látky nebo zpracované živočišné bílkoviny.	Krmivo z neregistrovaného pro- vozu nebylo zkrmeno.	Krmivo z neregistrovaného pro- vozu bylo zkrmeno.	
	x	8	10	x	8	14	1	26	50

PPH 4/9: JSOU KRMIVA SKLADOVÁNA ODDĚLENĚ OD CHEMICKÝCH LÁTEK,

ODPADŮ A DALŠÍCH NEBEZPEČNÝCH A ZAKÁZANÝCH LÁTEK, MEDIKOVANÝCH KRMIV, DOPLŇKOVÝCH A JINÝCH KRMIV TAK, ABY BYLO TAKÉ PŘI JEJICH DISTRIBUCI A MANIPULACI ZABRÁNĚNO KONTAMINACI ČI ZKRMENÍ ZVÍŘATŮM, KTERÝM NENÍ KRMIVO URČENO A SKLADY KRMIV JSOU UDRŽOVÁNY ČISTÉ A SUCHÉ A V PŘÍPADĚ POTŘEBY JSOU PŘIJATA VHODNÁ OPATŘENÍ K HUBENÍ ŠKŮDCŮ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
9	Nesprávné skladování krmiva o hmotnosti do 1 tuny nebo zkrmení kontaminovaného* nebo pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu do 10 DJ včetně.	Nesprávné skladování krmiva od 1 tuny do 10 tun nebo zkrmení kontaminovaného* nebo pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu od 10 do 50 DJ včetně.	Nesprávné skladování krmiva nad 10 tun nebo zkrmení kontaminovaného* nebo pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu nad 50 DJ.	Skladovací podmínky nezabraňují kontaminaci* krmiva.	Výskyt kontaminovaného krmiva.	V distribučních systémech jsou přítomna kontaminovaná* krmiva nebo krmiva určená jiným zvířatům.	Závadné krmivo nebylo zkrmeno.	Závadné krmivo bylo zkrmeno.	
8	10	12	8	10	14	1	26	52	
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení * Za kontaminaci je v tomto případě považována kontaminace krmiva chemickými látkami, odpady, nebezpečnými a zakázanými látkami									

PPH 4/10: JSOU VEDENY ZÁZNAMY O ZDROJI A MNOŽSTVÍ KRMIVA A JEHO SPOTŘEBĚ TAK, ABY BYL ZACHOVÁN PRINCIP DOHLEDATELNOSTI POUŽITÉHO KRMIVA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
10	Nedostatek v 1 záznamu.	Nedostatek ve více než 1 záznamu.	Záznamy nevedeny.	Nedostatek v záznamech, které nebrání dohledatelnosti krmiva.	Ze záznamů nelze krmivo dohledat.	Ze záznamů nelze krmivo identifikovat.	Doplnění nebo zavedení záznamů.	x	
1	3	5	1	3	5	1	x	11	

PPH 4/11: JSOU VEDENY ZÁZNAMY O KAŽDÉM POUŽITÍ PŘÍPRAVKŮ NA OCHRANU ROSTLIN, BIOCIDNÍCH PRODUKTŮ, GENETICKY MODIFIKOVANÉHO OSIVA A ZOHLEDŇOVÁNY VÝSLEDKY ANALÝZ VZORKŮ KRMIV ZAMĚŘENÝCH NA BEZPEČNOST KRMIVA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
11	Nedostatk y v 1 záznamu.	Nedostatk y ve 2 až 3 záznamec h nebo nezohledn ění výsledků analýz.	Nedostatk y ve 4 a více záznamec h nebo opakované nezohledn ění výsledků analýz v uplynulýc h 12 měsících.	Chybějící údaje v zázname ch.	Požadova né záznamy nevedeny.	Nejsou zohledněn y výsledky analýz nebo respektová ny doporučen é postupy pro nakládání s krmivem.	Doplnění nebo zavedení záznamu nebo zahájení uložených opatření.	Závadné krmivo bylo zkrmeno.	
	8	10	12	8	10	14	1	26	52

Provozovatelé podniků živočišné výroby

Požadavky jsou zaměřeny na kontrolu produkce živočišného původu. Jedná se o kontroly dodržování zákazu podávání zvířatům látek a přípravků, jejichž používání u hospodářských zvířat nebo u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, není povoleno. V případě použití povolených doplňkových látek, léčivých přípravků u těchto zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, je kontrolováno dodržení ochranných lhůt po podání přípravků. Širokou kapitolou v oblasti potravinového práva jsou hygienické požadavky dané legislativou k zabezpečení dodávek a nakládání se syrovým mlékem, mlezivem i vejci. Kontroly jsou zaměřeny na systém, který má chovatel zaveden pro kontrolu dodávek mléka od jednotlivých zvířat, jakým způsobem jsou vyřazena nemocná zvířata z dodávky a jak je zabezpečena její nezávadnost. Vejce počínaje výrobními prostorami musí být až do prodeje spotřebiteli udržována čistá, suchá, bez cizorodého zápachu, účinně chráněná proti otřesům a přímému slunečnímu světlu.

Týká se: Subjektů, které jsou provozovateli podniků živočišné výroby - chovatelé hospodářských zvířat, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontroluje: Státní veterinární správa (SVS)

Kontrolovaný požadavek PPH 4/12:

Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny A přílohy I směrnice Rady 96/23/ES?

Důvod:

Chovatel hospodářských zvířat nesmí podat zvířatům látky a přípravky, jejichž používání u hospodářských zvířat nebo u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, není povoleno. Zcela je zakázáno používání thyreostatik, stilbenů, derivátů stilbenů a jejich esterů a solí a 17-beta-estradiolu.

Co bude zejména hodnoceno:

- záznamy o veterinární léčbě vedené chovatelem i soukromým veterinárním lékařem na hospodářství (včetně používání medikovaných krmiv),
- záznamy o přesunech zvířat na jatky,
- používání a skladování léčiv,
- možná je i fyzická kontrola zvířat v hospodářství.

Poznámka:

Látky skupiny A přílohy I směrnice Rady č. 96/23/ES, o opatřeních k monitorování některých látek a jejich reziduí v živých zvířatech a v živočišných produktech:

1. Stilbeny, deriváty stilbenů, jejich soli a estery
2. Látky s thyreostatickým účinkem
3. Steroidy
4. Laktony kyseliny resorcylové včetně Zeranolu
5. Betamimetika
6. Látky s farmakologickým účinkem, pro které nemohou být stanoveny žádné maximální limity (dle nařízení EP a Rady č. 470/2009, kterým se stanoví postupy Společenství pro stanovení limitů reziduí farmakologicky účinných látek v potravinách živočišného původu)

Zakázané látky dle směrnice Rady č. 96/22/ES, o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo thyreostatickým účinkem a beta - sympatomimetik v chovech zvířat jsou vyjmenovány v příloze II a III této směrnice.

Zakázané látky dle Nařízení EP a Rady č. 470/2009 jsou vyjmenovány v tabulce 2, přílohy nařízení Komise č. 37/2010, o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu. Jsou jimi:

podražec a přípravky z něj, chloramfenikol, chlorpromazin, kolchicin, dapson, di- metridazol, metronidazol, nitrofurany (včetně furazolidonu) a ronidazol.

Kde můžete získat informace:

- Nařízení Komise č. 37/2010, o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu;
- Směrnice Rady č. 96/22/ES, o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo thyreostatickým účinkem a beta - sympatomimetik v chovech zvířat;
- Zákon č. 166/1999 Sb., veterinární zákon;
- Směrnice Rady č. 96/23/ES, o opatřeních k monitorování některých látek a jejich reziduí v živých zvířatech a v živočišných produktech;
- Vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech;
- Nařízení EP a Rady č. 470/2009, kterým se stanoví postupy Společenství pro stanovení limitů reziduí farmakologicky účinných látek v potravinách živočišného původu;
- Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/13:

Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady č. 96/23/ES nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?

Důvod:

Chovatel hospodářských zvířat smí podat a používat u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, pouze doplňkové látky, léčivé přípravky a další přípravky určené pro tato zvířata, které byly vyrobeny a uvedeny do oběhu v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Zvířata, jimž byly podány doplňkové látky, léčivé přípravky a další přípravky zanechávající nežádoucí rezidua v živočišných produktech, mohou být využívána k získávání nebo výrobě produktů určených k výživě lidí až po uplynutí ochranné lhůty.

Co bude zejména hodnoceno:

- záznamy o veterinární léčbě vedené chovatelem i soukromým veterinárním lékařem na hospodářství (včetně používání medikovaných krmiv),
- záznamy o přesunech zvířat na jatky,
- používání a skladování léčiv.

Poznámka:

Látky skupiny B1 a B2 přílohy I směrnice Rady č. 96/23/ES:

B1. Antibakteriální látky včetně sulfonamidů a chinolonů

B2. Ostatní veterinární léčivé přípravky:

- a) Antihelmintika
- b) Antikokcidika včetně nitroimidazolů
- c) Karbamáty a pyretroidy
- d) Sedativa
- e) Nesteroidní protizánětlivá léčiva
- f) Ostatní farmakologicky účinné látky

Kde můžete získat informace:

- Nařízení EP a Rady č. 470/2009, kterým se stanoví postupy Společenství pro stanovení limitů reziduí farmakologicky účinných látek v potravinách živočišného původu, kterým se zrušuje nařízení Rady (EHS) č. 2377/90 a kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/82/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004;
- Nařízení Komise č. 37/2010, o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu;
- Směrnice Rady č. 96/22/ES, o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo thyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat a o zrušení směrnic 81/602/EHS, 88/146/EHS a 88/299/EHS;
- Směrnice Rady č. 96/23/ES, o kontrolních opatřeních u některých látek a jejich reziduí v živých zvířatech a živočišných produktech a o zrušení směrnic č. 85/358/EHS a 86/469/EHS a rozhodnutí 89/187/EHS a 91/664/EHS;
- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon);
- Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech;
- Vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/14:

Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo

hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého brucelózy skotu nebo úředně prosté brucelózy ovcí a koz?

Důvod:

Brucelóza je bakteriální onemocnění přenosné na člověka i tepelně neošetřeným mlékem, resp. výrobky z něj. Proto v případě výskytu této nemoci na hospodářství je zákaz dodávek mléka do mlékárny mimo souhlasu příslušné krajské veterinární správy za stanovení konkrétních podmínek.

Co bude zejména hodnoceno:

v případě pozitivního nálezu brucelózy na hospodářství

- průběh dodávky mléka, resp. jeho uvádění na trh formou vedených záznamů na hospodářství,
- plnění opatření stanovených mimořádnými veterinárními opatřeními (MVO) vydanými příslušnou krajskou veterinární správou (KVS).

Pokud nákaza na hospodářství nebyla prokázána, chovatel musí dokladovat provedení zdravotních zkoušek na hospodářství dle Metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace. Povinnost uchovávat výsledky vyšetření je jeden rok.

V rámci tohoto kontrolního bodu se kontroluje zavedení systému identifikace a registrace na hospodářství, včetně vedení stájového registru a hlášení přesunů (namátková kontrola). V případě porušení se bude posuzovat množství mléka dodaného přes zákaz, a komu bylo mléko určeno (do mlékárny nebo přímo k prodeji).

Poznámka:

Metodika kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace: Ministerstvo zemědělství stanovuje povinné preventivní a diagnostické úkony k předcházení vzniku a šíření nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, jakož i k jejich zdolávání, které se provádějí v příslušném kalendářním roce, a určuje, které z nich a v jakém rozsahu se hradí z prostředků státního rozpočtu.

Kde můžete získat informace:

- Směrnice Rady č. 64/432/EHS ze dne 26. června 1964 o veterinárních otázkách obchodu se skotem a prasaty uvnitř Společenství;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka;
- Zákon č.166/1999 Sb., §18.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/15:

Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého tuberkulózy skotu?

Důvod:

Tuberkulóza je bakteriální onemocnění přenosné i na člověka a tepelně neošetřené kravské mléko je jedním z hlavních zdrojů nákazy pro konzumenta. Proto v případě výskytu této nemoci na hospodářství je zákaz dodávek mléka do mlékárny mimo souhlasu příslušné krajské veterinární správy za stanovení konkrétních podmínek.

Co bude zejména hodnoceno:

v případě pozitivního nálezu tuberkulózy na hospodářství

- průběh dodávky mléka, resp. jeho uvádění na trh formou vedených záznamů na hospodářství,
- plnění opatření stanovených MVO vydaných příslušnou KVS,

pokud nákaza na hospodářství nebyla prokázána

- doklady o provedení zdravotních zkoušek na hospodářství dle Metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace,
- povinnost uchovávat výsledky vyšetření je dle zákona č. 166/1999 Sb., jeden rok,
- zavedení systému identifikace a registrace na hospodářství, včetně vedení stájového registru a hlášení přesunů (namátková kontrola).

V případě porušení se bude posuzovat množství mléka dodaného přes zákaz, a komu bylo mléko určeno (do mlékárny nebo přímo k prodeji).

Poznámka:

Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u kozího do 100 litrů/den, ovčího 50 litrů za den (stanoveno v souladu s nařízením EP a Rady (ES) č. 853/2004 vyhláškou č. 128/2009 Sb.)

Kde můžete získat informace:

- Směrnice Rady (EU) ze dne 26. června 1964, o veterinárních otázkách obchodu se skotem a prasaty uvnitř Společenství;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka;
- Zákon č.166/1999 Sb., §18.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/16:

Nezařadil chovatel pro dodávku mléka mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku mléka?

Důvod:

Mléko je produktem živočišného původu a odráží zdravotní stav zvířat, která ho produkují. Špatný zdravotní stav zvířat se může projevit nejen sníženou kvalitou mléka, u kterého výživná hodnota klesá, ale může přímo ohrozit zdraví spotřebitele i vliv patogenů pocházejících od nemocných zvířat, které nemusí být ve všech případech eliminovány tepelným ošetřením mléka. Proto nemocná zvířata nemůžou být zařazena do dodávky mléka a chovatel musí mít vypracovaný systém, který tato zvířata hlídá.

Co bude zejména hodnoceno:

- systém zavedený pro kontrolu dodávek mléka od jednotlivých zvířat,
- jakým způsobem jsou vyřazena nemocná zvířata z dodávky,
- jak je zabezpečena nezávadnost dodávky,
- zavedení systému identifikace a registrace na hospodářství, včetně vedení stájového registru a hlášení přesunů (namátková kontrola).
- u záznamů a evidence vedených pomocí elektronických prostředků a výpočetní techniky, musí být údaje aktuální a správné, systém musí spolehlivě zajistit vyčlenění výše uvedených zvířat.

Předmětem kontroly bude, zda syrové mléko a mlezivo pochází od zvířat:

- která nevykazují žádný příznak nakažlivé choroby přenosné mlékem a mlezivem na

člověka;

- která jsou celkově v dobrém zdravotním stavu, nevykazují známky nákazy, která by mohla mít za následek kontaminaci mléka a mleziva, a zejména netrpí žádnou infekcí pohlavního ústrojí doprovázenou výtokem, ani enteritidou s průjmem, doprovázenou horečkou, nebo viditelným zánětem vemene;
- která nevykazují žádné zranění vemene, jež by mohlo mít vliv na mléko a mlezivo;
- kterým nebyly podány nepovolené látky či přípravky a která nebyla protiprávně ošetřena ve smyslu směrnice č. 96/23/ES;
- u nichž byla v případě podání povolených přípravků či látek dodržena ochranná lhůta stanovená pro tyto přípravky a látky.

V případě porušení se bude posuzovat, komu bylo mléko určeno (do mlékárny nebo přímo k prodeji).

Poznámka:

Požadavek se vztahuje i na dodávky mléka s nálezem reziduí inhibičních látek (antibiotika, pesticidy, konzervační, desinfekční a sanitační prostředky, toxiny produkované mikroorganismy v důsledku onemocnění dojníc atp.)

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Výsledky vyšetření mléka, které odebírá pouze mlékárna, na počet somatických buněk překračují povolený limit 400 000. Při kontrole na místě je zjištěno, že nejsou označeny kusy trpící zánětem vemene (mastitidou) a jejich mléko se dostává do nádoje spolu s mlékem zdravých dojníc. O těchto kusech jsou sice vedeny záznamy, ale dojič neví, že mléko kusu nesmí být použito k lidské výživě.

Hodnocení: Rozsah - střední, vzhledem k tomu, že mléko je určeno k mlékárenskému ošetření: závažnost - střední. Byla ihned zjednána náprava, kusy řádně doznačeny, situace hodnocena bez trvalého účinku.

Kde můžete získat informace:

- Směrnice Rady č. 64/432/EHS ze dne 26. června 1964 o veterinárních otázkách obchodu se skotem a prasaty uvnitř Společenství;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka;
- Zákon č. 166/1999 Sb., § 18;
- Nařízení EP a Rady č. 853/2004, příloha III, oddíl IX, kapitola I, část I odstavec 1.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/17:

Je s mlékem při jeho získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?

Důvod:

Mléko jako velmi citlivá a snadno se kazící surovina vyžaduje maximální hygienickou úroveň již ve fázi prvovýroby. Proto nařízení EP a Rady ES č. 853/2004, v příloze III oddíl IX kapitola I, část II stanovuje poměrně přesná kritéria jak na prostory určené pro zacházení a zařízení s mlékem, tak i na pracovní postupy.

Co bude zejména hodnoceno:

plnění požadavků na prostory:

- zařízení k dojení a prostory pro skladování a chlazení mléka a mleziva a pro

- manipulaci s nimi musí být umístěny a konstruovány tak, aby se omezilo riziko kontaminace mléka a mleziva,
- prostory pro skladování mléka a mleziva musí být chráněny proti škůdcům, musí být dostatečně odděleny od prostor, kde jsou zvířata ustájena a musí mít vhodné chladicí zařízení,
 - povrch zařízení, které má přijít do styku s mlékem a mlezivem (nástroje, nádoby, cisterny atd. určené k dojení, sběru nebo k přepravě), musí být snadno čistitelný a případně dezinfikovatelný a musí být udržován v řádném stavu. To vyžaduje použití hladkých, omyvatelných a netoxických materiálů. Po použití musí být takové povrchy vyčištěny a případně vydezinfikovány,
 - dojení se musí provádět hygienicky, a zejména je třeba zajistit, aby:
 - před zahájením dojení byly struky, vemeno a přilehlé části čisté;
 - v mléce a mlezivu od každého zvířete byly zkontrolovány organoleptické nebo fyzikálněchemické abnormality, a to dojičem nebo metodou poskytující podobné výsledky, a aby mléko vykazující takové abnormality nebylo použito k lidské spotřebě;
 - mléko a mlezivo zvířat, která vykazují klinické příznaky onemocnění vemene, nebyly použity k lidské spotřebě jinak než v souladu s pokyny veterinárního lékaře;
 - byla identifikována zvířata, která se podrobila léčbě, v jejímž důsledku může dojít k přenosu reziduí do mléka a mleziva, a aby mléko a mlezivo od takových zvířat nebylo do konce předepsané ochranné lhůty použito k lidské spotřebě a koupele nebo postřiky struku byly použity pouze po schválení nebo registraci v souladu s postupy podle směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 98/8/ES, o uvádění biocidních přípravků na trh mlezivo bylo dojeno odděleně a nebylo smícháno se syrovým mlékem;
 - bezprostředně po nadojení musí být mléko a mlezivo uchováno čistém místě, které je navrženo a vybaveno tak, aby se zamezilo kontaminaci;
 - mléko musí být v případě, že je sváženo každý den, ihned zchlazeno na teplotu nejvýše 8 °C, a v případě, že svoz není prováděn každý den, zchlazeno na teplotu nejvýše 6 °C;
 - mlezivo musí být skladováno odděleně a v případě, že je sváženo každý den, ihned zchlazeno na teplotu nejvýše 8 °C, a v případě, že svoz není prováděn každý den, zchlazeno na teplotu nejvýše 6 °C, nebo zmrazeno;
 - během přepravy musí být zachován chladicí řetězec a při dodání do cílového zařízení nesmí teplota mléka ani mleziva přesáhnout 10 °C.

Provozovatelé potravinářských podniků nemusí dodržet požadavky na teplotu uvedené v předchozích dvou bodech, pokud mléko splňuje kritéria v celkovém počtu mikroorganismů a počtu somatických buněk a buď:

- je mléko zpracováno do 2 hodin po nadojení nebo
- je z technologických důvodů souvisejících s výrobou některých mléčných výrobků nezbytná vyšší teplota a příslušný orgán ji povolí.

Poznámka:

Jestliže na příjmu zpracovatel zjistí inhibice, nesmí mléko nakoupit. Pokud záchyt reziduí inhibičních látek (RIL – rezidua antibiotik, pesticidů apod.) byl až v centrální laboratoři, tudíž v té době už mléko je zpracováno, potom je nakoupeno, započítáno do kvóty a zaplacená je smluvní cena. Pokud se najdou RIL i v úředně odebraném vzorku, je takový nález hodnocen. Pokud KVS obdrží oznámení od mlékárny o výskytu RIL v dodávce mléka, uskuteční KVS kontrolu u chovatele. Pouze oznámení z mlékárny ale není porušením požadavků CC.

Porušení požadavku je hodnoceno, pokud při kontrole u subjektu na základě oznámení z mlékárny, inspektor KVS zjistí porušení požadavků na hygienu dojení a skladování mléka. Geometrický průměr CPM (celkový počet mikroorganismů): je zjišťován z nejméně dvou vzorků za měsíc, vypočítává se jako klouzavý průměr za poslední dva měsíce a je stanoven na 100 000 v 1ml u kravského mléka, na 1 500 000 v 1ml mléka jiných druhů, pokud je mléko jiných druhů použito pro výrobu výrobků ze syrového mléka na 500 000 v 1ml; PSB se vypočítávají jako geometrický klouzavý průměr ze vzorků odebíraných nejméně jednou měsíčně po dobu tří měsíců. U mléka jiných druhů se PSB nestanovuje.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Výsledky vyšetření mléka, které odebírá mlékárna a které je rovněž prodáváno přímo spotřebitelům, jsou pozitivní na rezidua inhibičních látek. Při kontrole na místě bylo zjištěno, že není vedena evidence léčených kusů, léčené dojnice nejsou označeny. Podobný problém se vyskytl již před deseti měsíci.

Hodnocení: Rozsah i závažnost takového případu jsou hodnoceny jako vysoké, problém je označen jako odstranitelný.

Kde můžete získat informace:

- Informace mají pracoviště KVS,
- celý předpis je možné najít na stránkách <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>.

Kontrolovaný požadavek PPH 4/18:

Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?

Důvod:

Nešetrným a nesprávným zacházením může dojít k poškození vajec, ke snížení jakosti a v krajním případě i k ohrožení zdravotní nezávadnosti. Nařízení EP a Rady ES č. 853/2004, v příloze III, oddíl X kapitola I bod 1 stanovuje příslušná kritéria, která musí být dodržována.

Co bude zejména hodnoceno:

- vejce musí být počínaje výrobními prostorami až do prodeje spotřebiteli udržována čistá, suchá, bez cizorodého zápachu, účinně chráněná proti otřesům a přímému slunečnímu světlu;
- vejce musí být skladována a přepravována pokud možno při stálé teplotě, která nejlépe zaručuje jejich jakost z hygienického hlediska.

Kde můžete získat informace:

- Informace na pracovištích KVS,
- celý předpis je možné najít na stránkách <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>.

Zásady a požadavky potravinového práva Požadavky – živočišná výroba

PPH 4/12: NEBYLA DODÁNA NA JATKA ZVÍŘATA NEBO UVÁDĚNY DO OBĚHU PRODUKTY POCHÁZEJÍCÍ ZE ZVÍŘAT, KTERÝM BYLY PODÁNY LÁTKY SKUPINY A PŘÍLOHY I SMĚRNICE RADY 96/23/ES?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

12	x	x	V případě porušení jsou ohroženi spotřebitelé bez ohledu na to, kolik zvířat chovatel dodal.	x	x	V případě porušení je závažnost ohrožení spotřebitelů vždy velká.		x	
	x	x	8	x	x	8	1	x	17
Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat									

PPH 4/13: NEBYLA DODÁNA NA JATKA ZVÍŘATA NEBO UVEDENY DO OBĚHU PRODUKTY POCHÁZEJÍCÍ ZE ZVÍŘAT, U KTERÝCH NEBYLA DODRŽENA OCHRANNÁ LHŮTA U VETERINÁRNÍCH LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ SKUPINY B1 A B2 SMĚRNICE RADY 96/23/ES NEBO V JEJICHŽ PRODUKTECH BYLA ZJIŠTĚNA REZIDUA NAD STANOVENÝ MAXIMÁLNÍ REZIDUÁLNÍ LIMIT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
13	x	x	V případě porušení jsou ohroženi spotřebitelé bez ohledu na to, kolik zvířat dodal.	x	x	V případě porušení je závažnost ohrožení spotřebitelů vždy velká.		x	
	x	x	8	x	x	8	1	x	17
Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat									

PPH 4/14: NEBYLO DODÁNO MLÉKO DO MLÉKÁRNY BEZ SOUHLASU KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVY V DOBĚ, KDY MĚLO HOSPODÁŘSTVÍ POZASTAVENÝ NEBO ODEBRANÝ STATUS HOSPODÁŘSTVÍ ÚŘEDNĚ PROSTÉHO BRUCÉLÓZY SKOTU NEBO ÚŘEDNĚ PROSTÉ BRUCÉLÓZY OVCÍ A KOZ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
14	Dodávky malého množství* mléka.	Dodávky většího než malého množství* mléka.	x	x	Veškeré mléko je dodáváno k mlékárenskému ošetření.	Podnik dodává mléko také/pouze přímo konečnému spotřebiteli.		x	
	2	4	x	x	4	6	1	x	11
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u koziho do 100 litrů/den, ovčího 50 litrů za den (stanoveno v souladu s nařízením EP a R (ES) 853/2004 vyhláškou č. 128/2009 Sb.)

PPH 4/15: NEBYLO DODÁNO MLÉKO DO MLÉKÁRNY BEZ SOUHLASU KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVY V DOBĚ, KDY MĚLO HOSPODÁŘSTVÍ POZASTAVENÝ NEBO ODEBRANÝ STATUS HOSPODÁŘSTVÍ ÚŘEDNĚ PROSTÉHO TUBERKULÓZY SKOTU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
15	Dodávky malého množství*mléka.	Dodávky většího než malého množství*mléka.	x	x	Veškeré mléko je dodáváno k mlékárenskému ošetření.	Podnik dodává mléko také/pouze přímo konečnému spotřebiteli.		x	
	2	4	x	x	4	6	1	x	11
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u koziho do 100 litrů/den, ovčího 50 litrů za den (stanoveno v souladu s nařízením EP a R (ES) 853/2004 vyhláškou č. 128/2009 Sb.)

PPH 4/16: NEZAŘADIL CHOVATEL PRO DODÁVKU MLÉKA MLÉKO OD ZVÍŘAT, KTERÁ ZE ZDRAVOTNÍHO HLEDISKA NESPLŇUJÍ PODMÍNKY PRO DODÁVKU MLÉKA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
16	x	Chovatel vede záznamy o zvířatech nevhodných pro dodávku mléka -vyřazených z dojení; kontrolou byly zjištěny nesrovnalosti.	Chovatel nevede záznamy a dodal mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku.	x	Veškeré mléko je dodáváno k mlékárenskému ošetření.	Podnik dodává mléko také/pouze přímo konečnému spotřebiteli.		x	
	x	6	8	x	6	8	1	x	17
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení střední nebo velké									

PPH 4/17: JE S MLÉKEM PŘI JEHO ZÍSKÁVÁNÍ A SKLADOVÁNÍ ZACHÁZENO TAK, ABY SE VYLOUČILO OHROŽENÍ ZDRAVOTNÍ NEZÁVADNOSTI NEBO SNÍŽENÍ JEHO JAKOSTI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	An	Max

1 7	Prostory pro skladování nejsou dostatečně chráněny proti škůdcům, nebo nejsou odděleny od prostor se zvířaty nebo mají nedostatečné chladičí zařízení; prostory získávání a skladování mléka jsou nedostatečně čištěny a sanitovány; povrchy zařízení vykazují mírné poškození; jsou zjišťovány drobné nedostatky v čištění a sanitaci; před dojením nejsou vhodným způsobem očištěny struky.	Prostory jsou zcela nechráněny před vnikáním škůdců; mléko není chlazeno, přestože není zpracováno do 2 hodin, ani nebyl tento postup z technologických důvodů povolen KVS; zařízení vyazuje rozsáhlá poškození vylučující jeho řádnou sanitaci; je zjištěno nedostatečné čištění a sanitace v zařízení přicházející do styku s mlékem; vemena jsou špinavá, nebo jsou pro strukové koupele, či postřiky použity látky neschválené, nebo neregistrované; v mléce zjištěny nežádoucí příměsi.	V mléce určeném k lidské spotřebě zjištěna přítomnost škůdců nebo prokázána rezidua inhibičních látek, případně jiných nepovolených léčiv.	Malé množství* mléka, mléko není ihned po nadojení chlazeno na teplotu 8°C, resp. 6°C při obdenním svozu, pokud není zpracováno do 2 hodin, nebo pokud KVS nepovolila výjimku z technologických důvodů.	Větší než malé množství mléka, mléko není ihned po nadojení chlazeno na teplotu 8°C, resp. 6°C při obdenním svozu, pokud není zpracováno do 2 hodin, nebo pokud KVS nepovolila výjimku z technologických důvodů.	Byla prokázána rezidua inhibičních látek Provozovatel dodává mléko přímo konečnému spotřebiteli.		x	
2	4	6	2	4	6	1	x	13	
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

*Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u kozího do 100 litrů/den, ovčího 50 litrů za den (stanoveno v souladu s nařízením EP a R (ES) 853/2004 vyhláškou č. 128/2009

Sb.)

Geometrický průměr CPM (celkový počet mikroorganismů): je zjišťován z nejméně dvou vzorků za měsíc, vypočítává se jako klouzavý průměr za poslední dva měsíce a je stanoven na 100 000 v 1ml u kravského mléka, na 1 500 000 v 1ml mléka jiných druhů, pokud je mléko jiných druhů použito pro výrobu výrobků ze syrového mléka na 500 000 v 1ml; PSB se vypočítávají jako geometrický klouzavý průměr ze vzorků odebíraných nejméně jednou měsíčně po dobu tří měsíců. U mléka jiných druhů se PSB nestanovuje.

SMR 11/18: JE S VEJCI ZACHÁZENO TAK, ABY NEBYLA OHROŽENA JEJICH ZDRAVOTNÍ NEZÁVADNOST NEBO JAKOST?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	A	
1 8	V kontrolovaném množství se vyskytují vejce mírně znečištěná; při manipulaci nejsou chráněna proti otřesům a přímému slunečnímu světlu	V kontrolovaném množství se vyskytují vejce silně znečištěná *, anebo vejce na povrchu vlhká, například vlivem kolísání skladovací teploty	V kontrolovaném množství se vyskytují vejce zkažená, plesnivá nebo rozbitá	V kontrolovaném množství je znečištění vajec zjištěno pouze ojediněle**	V kontrolovaném množství vajec je znečištění zjištěno u více než 20% vajec	V kontrolovaném množství jsou zjištěna vejce silně znečištěná a vlhká anebo více než 5% vajec je zkažených nebo plesnivých či rozbitých		x	
2	4	6	2	4	6	1	x	13	
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

*více než 40 mm² souvislého, nebo 320 mm² rozptýleného znečištění

** více než 5, maximálně však do 20% z celkového počtu kontrolovaných vajec

3.3.2. PPH 5: Zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat

Záměrem vybraných požadavků je kontrola nad používáním zakázaných látek nebo nad jejich používáním nepovoleným způsobem v chovech zvířat a tím omezení bezprostředního ohrožení bezpečnosti potravin. Kontrolováno je, zda nedochází k přechovávání zakázaných látek nebo přípravků, jejichž přechovávání představuje velké riziko možného použití. Při použití zakázaných látek povoleným způsobem v případech, které legislativa umožňuje, musí být dodržována omezení, garantující jejich správné a oprávněné použití.

Týká se: Subjektů, které jsou provozovateli podniků živočišné výroby - chovatelé hospodářských zvířat, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontroluje: Státní veterinární správa (SVS)

Kontrolovaný požadavek PPH 5/1:

Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?

Důvod:

Používání zakázaných látek nebo jejich používání nepovoleným způsobem (u látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem) ohrožuje bezprostředně bezpečnost potravin a nemůže být tolerováno.

Co bude zejména hodnoceno:

- doklady o nákupu léčiv,
- záznamy o používání léčiv,
- kontrolou prostor pro skladování léčiv a přilehlých prostor nebo prostor podezřelých, kde by mohla být zakázaná léčiva skladována, bude ověřováno, zda se na hospodářství nevyskytují zakázané látky nebo přípravky.

Poznámka:

Některé látky jsou k používání u zvířat zakázány z důvodů jejich toxicity pro zvířata nebo z důvodu toxicity jejich reziduí, které zůstávají následně v potravinách živočišného původu pro člověka. U hospodářských zvířat lze používat pouze látky, pro něž byly posouzeny a stanoveny maximální reziduální limity. Používáním registrovaných veterinárních léčiv v souladu s podmínkami jejich registrace a podle pokynů veterinárního lékaře nemůže dojít k porušení tohoto požadavku.

Kde můžete získat informace:

- § 5 odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů;
- § 3 písm. b) vyhlášky č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech.
- Informace k vedení záznamů o používání léčiv musí být v souladu s vyhláškou č. 344/2008 Sb., o používání, předepisování a výdeji léčivých přípravků při poskytování veterinární péče a vyhláškou č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Používání zakázaných látek: Při kontrole bylo zjištěno, že byl použit registrovaný veterinární léčivý přípravek s obsahem účinné látky progesteron u krav s ovariální dysfuncí, které nejsou chovnými zvířaty, čímž došlo k bezprostřednímu ohrožení člověka rezidui v živočišných potravinách.

Hodnocení: Použití bylo zjištěno u 5 zvířat v chovu tj. do 5 % - rozsah-střední, závažnost - velká, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek PPH 5/2:

Nejsou v hospodářství přechovávány ani vlastněny zakázané látky nebo přípravky?

Důvod:

Přechovávání zakázaných látek nebo přípravků představuje velké riziko jejich možného použití a s ohledem na nebezpečnost těchto látek není přípustné, aby chovatel skladoval ve svých prostorách zakázané látky nebo přípravky. V reprodukčních chovech, kde je použití látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem povoleno, jejich množství musí odpovídat počtu ošetřovaných zvířat.

Co bude zejména hodnoceno:

- kontrolou prostor pro skladování léčiv a přilehlých prostor nebo prostor podezřelých, kde by mohla být zakázaná léčiva skladována, bude ověřováno, zda se na hospodářství nevyskytují zakázané látky nebo přípravky.

Poznámka:

U chovatelů, kteří se chovem hospodářských zvířat zabývají několik desetiletí, je možné, že existují historické zásoby léčiv s obsahem zakázaných látek z doby, kdy daná omezení nebyla zavedena. Použití léčivých přípravků s prošlou expirací, které obsahují zakázané látky je ohrožením bezpečnosti potravin živočišného původu i bezprostředním ohrožením života a zdraví zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

U chovatele byly zajištěny přípravky s obsahem zakázaných látek vyrobených více než před deseti lety, pocházející z doby, kdy takové látky bylo možné při léčbě hospodářských zvířat používat.

Hodnocení: Vzhledem k tomu, že v hospodářství, kde se zakázané látky nesmějí vyskytovat, bylo zjištěno přechovávání zakázaných látek, jedná se o rozsah – velký, závažnost velkou, porušení trvalé.

Hodnocení trvalosti u kontrolovaného požadavku PPH5/2:

Hodnocení porušení jako neodstranitelné (trvalost „ano“) se týká hospodářství, kde tyto zakázané látky se nesmějí vyskytovat, jako odstranitelné (trvalost „ne“) pak hospodářství, kde se estrogení a gestagení a androgení látky mohou používat, ale množství neodpovídá počtu zvířat a účelu ošetření během příštích tří-čtyř týdnů (doba, pro niž může veterinář léčiva vydat chovateli nebo pro něj napsat na toto množství veterinární předpis).

Kde můžete získat informace:

- § 19 odst. 3 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů;
- § 3 písm. a) a § 5 odst. 5 vyhlášky č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech.

Kontrolní požadavek PPH 5/3:

Jsou v souladu s právními předpisy dodržovány ochranné lhůty v případě ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek?

Důvod:

V případě některých látek (např. hormonální látky s estrogením, gestagením či androgením účinkem) je povoleno jejich použití u hospodářských zvířat v přesně stanovených důvodech, v takových případech je však potřeba striktně dodržovat stanovené ochranné lhůty.

Co bude zejména hodnoceno:

- předložení záznamů o používání léčiv vedených chovatelem nebo veterinárním lékařem. Tyto údaje jsou stanoveny v § 7 (§8) vyhlášky č. 344/2008 Sb., o používání, předepisování a výdeji léčivých přípravků při poskytování veterinární péče;
- zda záznamy vedené chovatelem, který jako podnikatel chová hospodářská zvířata, která produkují živočišné produkty určené k výživě člověka, o použití léčivého přípravku, jehož výdej je vázán na lékařský předpis, obsahují

- a) název použitého léčivého přípravku, popřípadě i šarže, je-li na léčivém přípravku uvedena,
- b) datum použití léčivého přípravku,
- c) druh a kategorii zvířat, pro která byl léčivý přípravek použit,
- d) počet a identifikaci zvířat, pro která byl léčivý přípravek použit,
- e) důvod použití léčivého přípravku,
- f) dávku, popřípadě množství použitého léčivého přípravku,
- g) stanovenou ochrannou lhůtu podle § 3 odst. 2 zákona,
- h) identifikaci hospodářství⁴), kde byl léčivý přípravek použit.

Poznámka:

Jedná se především o použití látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem např. v rozmnožovacích chovech. Zvíře ošetřené v rámci řízení reprodukce hormonálním přípravkem není možné odeslat v případě jeho např. zranění na jatka před uplynutím ochranné lhůty. Vedení evidence léčení je možné přímo ve webové aplikaci na Portálu farmáře (eAGRI) v části Registr zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 19 odst. 2 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů;
- § 8 vyhlášky č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech;
- § 7 (§8) vyhlášky č. 344/2008 Sb., o používání, předepisování a výdeji léčivých přípravků při poskytování veterinární péče.

Kontrolní požadavek PPH 5/4:

Jsou v souladu s právními předpisy dodržována omezení v souvislosti s použitím zakázaných látek?

Důvod: Při použití zakázaných látek povoleným způsobem (látky s estrogením, gestagením či androgením účinkem) v případech, které legislativa umožňuje, musí být dodržována omezení, garantující jejich správné a oprávněné použití a vedeny příslušné záznamy pro možnost následného ověření, že byly splněny podmínky stanovené legislativou v zájmu ochrany spotřebitele.

Co bude zejména hodnoceno:

- předložení záznamů o používání léčiv vedených chovatelem.

Poznámka:

Směrnice Rady č. 96/22/ES, o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo

tyreostatickým účinkem a beta - sympatomimetik v chovech zvířat striktně vymezuje případy, ve kterých je možné použít zakázané látky, především v případech řízení reprodukce zvířat. Při tomto použití však musí být pečlivě vedeny příslušné záznamy, náležitě identifikována zvířata, dodržována omezení ve vztahu k osobě, která přípravek aplikuje, vždy s vědomím ošetřujícího veterinárního lékaře.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Hormonální přípravky byly používány bez vědomí veterináře, nebyly vedeny záznamy umožňující identifikaci zvířete, bez informací o množství a názvu léčiva a osobě, která přípravek aplikovala.

Hodnocení: Použití hormonálních látek se týkalo 30 zvířat z 200 chovaných tj. 15% - rozsah velký, závažnost velká, porušení trvalé.

Kde můžete získat informace:

- § 19 odst. 3 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů;
- § 5 a § 6 vyhlášky č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech;
- nařízení Komise (EU) č. 37/2010, o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu.

Obr. PPH 5

Zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat

PPH5/1: JE DODRŽOVÁN ZÁKAZ PODÁVAT ZVÍŘATŮM PRODUKUJÍCÍM POTRAVINY ZAKÁZANÉ LÁTKY?

1	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	Jediné zvíře ošetřené v chovu.	Do 5% ošetřených zvířat v chovu.	Nad 5% ošetřených zvířat v chovu.	x	x	Pevně stanoveno.	x		
2	5	10	x	x	10	x	10	30	
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

PPH5/2: NEJSOU V HOSPODÁŘSTVÍ PŘECHOVÁVÁNY ANI VLASTNĚNY ZAKÁZANÉ LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKY?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střed	Velká	Ne	Ano	Max.

2	Množství přípravků s obsahem látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem, v chovech zvířat, u kterých mohou být takové přípravky podávány, převyšuje dávky pro ošetření daných zvířat v rámci příslušné léčebné kúry doložené úplnými záznamy.	Množství přípravků s obsahem látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem, v chovech zvířat, u kterých mohou být takové přípravky podávány, několikanásobně převyšuje dávky pro ošetření daných zvířat v rámci příslušné léčebné kúry doložené úplnými záznamy.	Přítomnost thyreostatik a stilbenů v hospodářství. Přítomnost přípravků s obsahem 17-beta estradiolu, beta agonistů, látek s androgením, gestagením či estrogením působením v hospodářství, kde není povoleno jejich použití.	x	x	Pevně stanoveno			
	2	5	8	x	x	10	4	8	26

PPH5/3: JSOU V SOULADU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY DODRŽOVÁNY OCHRANNÉ LHŮTY V PŘÍPADĚ OŠETŘENÍ PŘÍPRAVKEM S OBSAHEM ZAKÁZANÝCH LÁTEK?

3	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	Do 1% ošetřených zvířat v chovu.	Od 1% do 10% ošetřených zvířat v chovu.	Nad 10% ošetřených zvířat v chovu.	x	x	Pevně stanoveno.	x		
	2	4	6	x	x	8	x	5	19
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

PPH5/4: JSOU V SOULADU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY DODRŽOVÁNA OMEZENÍ V SOUVISLOSTI S POUŽITÍM ZAKÁZANÝCH LÁTEK?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

4	Do 1 % zvířat v chovu, jichž se problém týká.	Od 1 % do 10 % zvířat v chovu, jichž se problém týká.	Nad 10 % zvířat v chovu, jichž se problém týká.	Neúplné vedení záznamů, záznamy nedostupné na místě.	Aplikace přípravků zootechnikem v případě aplikace vyžadující veterináře (článek 4), nebo nedostatečná identifikace zvířat.	Ošetření bez vědomí veterináře, nebo absence záznamů.	x		
	1	3	5	1	3	5	x	5	15

3.4. Téma: Identifikace a evidence zvířat

PPH 6, 7 a 8: Označování a evidence hospodářských zvířat – prasata, skot, ovce a kozy

Cílem povinných požadavků²⁰ je zajistit přesnou evidenci o hospodářství a zvířatech. Při zjištění nákazy umožní správně a úplně vedená evidence zvířat vysledovat původce nákazy až na konkrétní hospodářství a na situaci optimálně reagovat. Je také podmínkou správně aplikovaných preventivních opatření v chovech i při porážce (např. při plošné vakcinaci, vyšetření BSE apod.).

Týká se: Subjektů, které jsou chovateli²¹ prasat nebo skotu nebo ovcí či koz, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4. Od roku 2006 se povinnosti spojené s označováním a evidencí zvířat vztahují na všechny chovatele s výjimkou toho, kdo chová pouze jedno prase určené pro domácí porážku.

Kontroluje: Česká plemenářská inspekce (ČPI)

bude zejména hodnoceno:

- předvedení zvířat tak, aby bylo možno zajistit jejich individuální kontrolu,
- inventura zvířat přítomných na hospodářství v den kontroly na základě aktuálního výpisu evidovaných zvířat z ústřední evidence.

V chovu prasat:

- inventura se neprovádí,
- kontroly označení zvířat se provádějí namátkově na zvoleném vzorku chované populace,
- chovatel je povinen předložit stájový registr (resp. registr prasat v hospodářství). Pokud jej vede v počítačovém programu, musí umožnit nahlížet do uložených dat o zvířatech a jejich pohybech.

Při kontrole skotu:

- chovatel je povinen předložit na každé zvíře vystavený průvodní list skotu,
- posuzuje se, zda byl průvodní list vystaven ústřední evidencí,

O výsledku kontroly se sepisuje protokol, s jehož obsahem je chovatel seznámen. Při zjištění nedostatků se ukládají opatření k nápravě. U skotu je možné uložit i zákaz přemísťování zvířat, pokud se nedostatky týkají konkrétních zvířat, která jsou v době kontroly přítomna v hospodářství. Uložená opatření se ruší po odstranění nedostatků. Plnění ostatních kontrolovaných požadavků, které nejsou součástí systému kontrol podmíněnosti a týkají se

povinností chovatele uvedených v plemenářském zákoně, je posuzováno z hlediska úplnosti, správnosti a rozsahu.

ČPI, přistupuje ke kontrole zvířat s maximálním ohledem na provozní podmínky, pohodu a zdraví zvířat i bezpečnost práce. V tomto ohledu vychází vždy chovateli vstřícně.

Kde můžete získat informace:

Vedení ústřední evidence a objednávání ušních známek – Českomoravská společnost chovatelů, a.s.

Přehled schválených počítačových programů k vedení stájových registrů jednotlivých druhů hospodářských zvířat – ČMSCH, a.s., www.cmsch.cz (Ústřední evidence).

Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě, označování a evidenci hospodářských zvířat (plemenářský zákon).

Prováděcí vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem (dále v textu „vyhláška“).

Obr. 1 Zjištění neoznačeného zvířete je porušením podmíněnosti

²⁰ Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě, označování a evidenci hospodářských zvířat (plemenářský zákon), v platném znění a jeho prováděcí vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem (dále v textu „vyhláška“).

²¹ Ve smyslu § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 154/2000 Sb. (plemenářský zákon).

3.4.1. PPH 6 – Identifikace a evidování prasat

Kontrolovaný požadavek PPH 6/1:

Je hospodářství s chovem prasat zaregistrované v ústředí evidenci?

Co bude zejména hodnoceno:

- u žadatelů, kteří chovají prasata a jsou ke kontrole vybráni pomocí analýzy rizika nebo na základě podnětu nebo jiného šetření,
- u žadatelů, u kterých bylo při jiném šetření zjištěno, že chovají prasata na neregistrovaném hospodářství, a nebo, mají hospodářství zaregistrované bez chovu prasat.

Kontrolovaný požadavek PPH 6/2:

Je založen a veden registr prasat v hospodářství?

Co bude zejména hodnoceno:

- založení, vedení a aktualizace údajů v registru prasat v hospodářství,
- samotná existence chyb* v registru prasat v hospodářství není hodnocena v rámci bodu podmíněnosti.

* Nehodnoceny jsou chyby jako například: překlepy, nezapsání důvodu odsunu nebo nevyplnění povinných údajů na titulní straně registru prasat.

Registr může být veden ručně (na formuláři, který chovateli poskytne pověřená osoba, která vede ústřední evidenci) nebo na počítači (používaný program musí být schválen pověřenou osobou). Další možností jak vést registr prasat v hospodářství je pomocí webové aplikace

Registr zvířat na internetových stránkách Ministerstva zemědělství eAGRI - Portálu farmáře. **Registr zvířat na Portálu farmáře kromě samotného prohlížení dat umožní i aktivně podávat hlášení změn.** Pro chovatele, kteří doposud nepoužívali pro vedení

stájového registru žádný počítačový program, nabízí Registr zvířat na Portálu farmáře jednoduchou aplikaci, která zabezpečuje základní funkce stájového registru přímo nad daty ústřední evidence.

Kontrolovaný požadavek PPH 6/3:

Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?

Co bude zejména hodnoceno:

- zda se na hospodářství nacházejí pouze zvířata označena způsobem stanoveným § 18 vyhlášky č. 136/2004 Sb. a jsou identifikovatelná,
- každé prase musí být před odstavením označeno tetováním anebo ušní známkou.

Kontrola označování bude probíhat vzorkovým systémem. Velikost vzorku je stanovena množstvím chovaných prasat na hospodářství. V každém chovu bude provedena kontrola náhodně vybraných prasat, na která se vztahuje povinnost označování. Pokud bude i jediné prase neoznačené, bude kontrola pokračovat a počet kontrolovaných prasat bude navýšen až na 100 % přítomných zvířat.

3.4.2. PPH 7 – Identifikace a evidování skotu

Kontrolovaný požadavek PPH 7/1:

Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?

Co bude zejména hodnoceno:

- zda se na hospodářství nacházejí pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval, tzn. zvířata označená dvěma, popřípadě jednou ušní známkou,
- při ztrátě dvou ušních známek je chovatel povinen doložit, že jsou zvířata identifikovatelná podle ostatních prvků pro identifikaci a evidenci turů (stájový registr, ústřední evidence, průvodní list skotu),
- a že na ně odeslal objednávku na duplikáty ušních známek před zahájením kontroly na místě v souladu s § 22 odst. 6 plemenářského zákona.

Obr. 2 Označování skotu

Kontrolovaný požadavek PPH 7/2:

Jsou na hospodářství zjištěna pouze zvířata, na která byly vydány průvodní listy skotu pověřenou osobou?

Co bude zejména hodnoceno:

- zda se na hospodářství nacházejí zvířata, kterým nebyl nikdy vydán průvodní list skotu (dále jen „PLS“),
- neposuzuje se obsah a úplnost PLS, pořadí duplikátů, případně ztráta ani zničení již vyžádaného PLS,
- každé zvíře bez předloženého PLS posuzuje inspektor zvlášť a přihlíží ke všem okolnostem, které je možné doložit.

Kontrolovaný požadavek PPH 7/3:

Je založen a veden stájový registr?

Co bude zejména hodnoceno:

- založení, vedení a aktualizace údajů ve stájovém registru,
- záznamy o všech fyzicky přítomných zvířatech a odsunech zvířat fyzicky nepřítomných,
- jako porušení požadavku podmíněnosti je hodnoceno i zjištění jednoho zvířete nezapsaného či zapsaného navíc ve stájovém registru,
- do porušení podmíněnosti nejsou zahrnována telata, na která se nevztahuje povinnost označení,
- samotná existence chyb* ve stájovém registru není hodnocena v rámci bodu podmíněnosti.

* Nehodnoceny jsou chyby jako například: překlepy, nezapsání důvodu odsunu, nezapsání matky zvířete, chybné zapsání matky nebo nevyplnění povinných údajů na titulní straně stájového registru, dále datum kastrace, plemenná příslušnost nebo barva, datum zmetání po 7 měsíci březosti nebo datum porodu mrtvě narozeného telete apod.

Registr může být veden ručně (na formuláři, který chovateli poskytne pověřená osoba, která vede ústřední evidenci) nebo na počítači (používaný program musí být schválen pověřenou osobou). Další možností jak vést stájový registr je pomocí webové aplikace **Registr zvířat** na internetových stránkách Ministerstva zemědělství eAGRI - Portálu farmáře. **Registr zvířat na Portálu farmáře kromě samotného prohlížení dat umožní i aktivně podávat hlášení změn.** Pro chovatele, kteří doposud nepoužívali pro vedení stájového registru žádný počítačový program, nabízí Registr zvířat na Portálu farmáře jednoduchou aplikaci, která zabezpečuje základní funkce stájového registru přímo nad daty ústřední evidence.

Poznámka:

Vyhláška č. 136/2004 Sb. dle § 10 odst. 1 stanoví, že každé **tele musí být do 20 dní po narození trvale označeno** a před označením nesmí opustit hospodářství, ve kterém se narodilo. Do doby označení musí chovatel zabezpečit, aby bylo možné zjistit jeho totožnost.

Obr. 3 Označené tele do 20 dní po narození

Obr. 4 Neoznačená telata

Kontrolovaný požadavek PPH 7/4:

Jsou všechna fyzicky přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství?

Co bude zejména hodnoceno:

- zda všechna fyzicky přítomná zvířata jsou evidována v ústřední evidenci u kontrolovaného hospodářství,
- do tohoto ukazatele se nezahrnují zvířata „na cestě“ (narozená mláďata nebo zvířata, přemístěná na hospodářství a splňující lhůtu pro nahlášení a zpracování), ani zvířata, která nebyla evidována z důvodu chybného hlášení, které není zaviněno chybou chovatele.

Kontrolovaný požadavek PPH 7/5:

Jsou všechna zvířata, která prošla kontrolovaným hospodářstvím v roce podání žádosti, nahlášena v ústřední evidenci do 14 dnů od události?

Co bude zejména hodnoceno:

- **včasnost hlášení přesunů v ústřední evidenci zvířat od 1. 1. kontrolovaného roku do data kontroly a to jak fyzicky přítomných zvířat, tak zvířat, která prošla hospodářstvím v daném roce kontroly,**
- **povinností chovatele je odeslat hlášení do 7 dnů od události (narození, přemístění, označení, úhyn), k této lhůtě se připočítává dalších 7 dní na doručení hlášení pověřené osobě,**
- **za pozdní hlášení jsou považována taková hlášení, která nebyla doručena pověřené osobě ke zpracování do 14 dnů od události.**

Hodnocené kategorie:

- **Pozdní hlášení:** hlášení kontrolovaného hospodářství, která nebyla počínaje 15. dnem od data události (narození, označení, přemístění, úhyn) přijata ke zpracování ústřední evidencí.
- **Pozdní hlášení nad 40 dnů:** hlášení kontrolovaného hospodářství, která nebyla počínaje 41. dnem od data události (narození, označení, přemístění, úhyn) přijata ke zpracování ústřední evidencí.

3.4.3. PPH 8 – Identifikace a evidování ovcí a koz

Kontrolovaný požadavek PPH 8/1:

Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?

Co bude zejména hodnoceno:

- **zda se na hospodářství nacházejí pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval, tzn. zvířata označená dvěma popřípadě jednou ušní známkou.**

Obr. 5 Označení koz

Obr. 6 Označení ovcí

Při ztrátě jedné ušní známky je chovatel povinen doložit, že toto zvíře je identifikovatelné podle ostatních prvků pro identifikaci a evidenci ovcí a koz a to podle prvního identifikačního prostředku podle čl. 4 odst. 2 písm. a) nařízení Komise (ES) č. 21/2004, o stanovení systému identifikace a evidence ovcí a koz a za předpokladu, že byly splněny všechny ostatní požadavky systému na identifikaci a evidenci ovcí a koz (stájový registr, ústřední evidence) v souladu s § 22 odst. 6 plemenářského zákona.

Poznámka:

Vyhláška č. 136/2004 Sb., v platném znění dle § 22 odst. 1 stanoví, že každá **ovce nebo koza** musí být označena **nejpozději do 6 měsíců od narození**, vždy však před tím, než opustí hospodářství, kde se narodila.

Obr. 7 Povinnosti při ztrátě ušní známky ukládá plemenářský zákon

Kontrolovaný požadavek PPH 8/2:

Je založen a veden stájový registr?

Co bude zejména hodnoceno:

- založení, vedení a aktualizace údajů ve stájovém registru,
- záznamy o všech fyzicky přítomných zvířatech a odsunech zvířat fyzicky nepřítomných,
- jako porušení požadavku podmíněnosti je hodnoceno i zjištění jednoho zvířete nezapsaného či zapsaného navíc ve stájovém registru,
- do porušení podmíněnosti nejsou zahrnována jehňata a kůzlata, na která se nevztahuje povinnost označení,
- samotná existence chyb* ve stájovém registru není hodnocena v rámci bodu podmíněnosti.

* Nehodnoceny jsou chyby jako například: překlepy, nezapsání důvodu odsunu, nezapsání matky zvířete, chybné zapsání matky nebo nevyplnění povinných údajů na titulní straně stájového registru, dále datum kastrace, plemenná příslušnost nebo barva, datum porodu mrtvě narozeného jehněte apod.

Registr může být veden ručně (na formuláři, který chovateli poskytne pověřená osoba, která vede ústřední evidenci) nebo na počítači (používaný program musí být schválen pověřenou osobou). Další možností jak vést stájový registr je pomocí webové aplikace **Registr zvířat** na internetových stránkách Ministerstva zemědělství eAGRI - Portálu farmáře. **Registr zvířat na Portálu farmáře kromě samotného prohlížení dat umožní i aktivně podávat hlášení změn.** Pro chovatele, kteří doposud nepoužívali pro vedení stájového registru žádný počítačový program, nabízí Registr zvířat na Portálu farmáře jednoduchou aplikaci, která zabezpečuje základní funkce stájového registru přímo nad daty ústřední evidence.

Kontrolovaný požadavek PPH 8/3:

Jsou všechna fyzicky přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství?

Co bude zejména hodnoceno:

- zda všechna fyzicky přítomná zvířata jsou evidována v ústřední evidenci u kontrolovaného hospodářství,
- do tohoto ukazatele se nezahrnují zvířata „na cestě“ (narozená mláďata nebo zvířata, přemístěná na hospodářství a splňující lhůtu pro nahlášení a zpracování), ani zvířata, která nebyla evidována z důvodu chybného hlášení, které není zaviněno chybou chovatele.

Kontrolovaný požadavek PPH 8/4:

Jsou všechna zvířata, která prošla kontrolovaným hospodářstvím v roce podání žádosti, nahlášena v ústřední evidenci do 14 dnů od události?

Co bude zejména hodnoceno:

- včasnost hlášení přesunů od 1. 1. kontrolovaného roku do data kontroly a to jak fyzicky přítomných zvířat, tak zvířat, která prošla hospodářstvím v daném roce kontroly,
- povinností chovatele je odeslat hlášení do 7 dnů od události (narození, přemístění, označení, úhyn), k této lhůtě se připočítává dalších 7 dní na doručení hlášení pověřené osobě,
- za pozdní hlášení jsou považována taková hlášení, která nebyla doručena pověřené osobě ke zpracování do 14 dnů od události.

Hodnocené kategorie:

- **Pozdní hlášení:** hlášení kontrolovaného hospodářství, která nebyla počínaje 15. dnem od data události (narození, označení, přemístění, úhyn) přijata ke zpracování ústřední evidencí.
- **Pozdní hlášení nad 40 dnů:** hlášení kontrolovaného hospodářství, která nebyla počínaje 41. dnem od data události (narození, označení, přemístění, úhyn) přijata ke zpracování ústřední evidencí.

Identifikace a evidence hospodářských zvířat – prasata

PPH 6/1: JE HOSPODÁŘSTVÍ S CHOVEM PRASAT ZAREGISTROVÁNE V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI?

1	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	x	x	x	x	x	x			
	x	x	6	x	x	9	1	x	16

PPH 6/2: JE ZALOŽEN A VEDEN REGISTR PRASAT V HOSPODÁŘSTVÍ?

2	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	x	x	x	x	x	x			
	x	x	6	x	x	9	1	x	16

PPH 6/3: JSOU NA KONTROLOVANÉM HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA POUZE ZVÍŘATA, KTERÁ CHOVATEL OZNAČIL A IDENTIFIKOVAL?

3	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	Menší než 20 % kontrolovaných zvířat.	20,1-50 % kontrolovaných zvířat.	Nad 50 % kontrolovaných zvířat.	Menší než 20 % kontrolovaných zvířat.	20,1-50 % kontrolovaných zvířat.	Nad 50 % kontrolovaných zvířat.			
	1	2	3	1	2	3	1	x	7

Identifikace a evidence hospodářských zvířat – skot

PPH 7/1: JSOU NA KONTROLOVANÉM HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA POUZE ZVÍŘATA, KTERÁ CHOVATEL OZNAČIL A IDENTIFIKOVAL?

1	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	Do 20 % zvířat.	20,01-50% zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,1-50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			

1	5	9	1	5	9	1	x	19
---	---	---	---	---	---	---	---	----

PPH 7/2: JSOU NA HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA POUZE ZVÍŘATA, NA KTERÁ BYLY VYDÁNY PRŮVODNÍ LISTY SKOTU POVĚŘENOU OSOBOU?

2	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	Do 20 % zvířat.	20,01-50% zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,1-50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			
	1	5	9	1	5	9	1	x	19

PPH 7/3: JE ZALOŽEN A VEDEN STÁJOVÝ REGISTR?

3	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	x	x	x	x	x	x			
	x	x	6	x	x	9	1	x	16

PPH 7/4: JSOU VŠECHNA FYZICKY PŘÍTOMNÁ ZVÍŘATA EVIDOVÁNA V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI KONTROLOVANÉHO HOSPODÁŘSTVÍ?

4	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	malý	střední	velký	malý	střední	velký	Ne	Ano	max. počet
	Do 20 % zvířat.	20,01 – 50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,01 – 50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			
	1	5	9	1	5	9	1	X	19

PPH 7/5: JSOU VŠECHNA ZVÍŘATA, KTERÁ PROŠLA KONTROLOVANÝM HOSPODÁŘSTVÍM V ROCE PODÁNÍ ŽÁDOSTI, NAHLÁŠENÁ V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI DO 14 DNŮ OD UDÁLOSTI?

5	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	Do 20 % zvířat.	20,01-50% zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,1-50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			
	1	5	9	1	5	9	1	x	19

Pozn.: Pokud je počet chovaných zvířat či počet hlášení menší než 10, jako jmenovatel pro stanovení podílu porušení se bere číslo 10.

Identifikace a evidence hospodářských zvířat – ovce a kozy

PPH 8/1: JSOU NA KONTROLOVANÉM HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA POUZE ZVÍŘATA, KTERÁ CHOVATEL OZNAČIL A IDENTIFIKOVAL?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

1	Do 20 % zvířat.	20,01-50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,1-50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			
	1	5	9	1	5	9	1	x	19

PPH 8/2: JE ZALOŽEN A VEDEN STÁJOVÝ REGISTR?

2	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	x	x	x	x	x	x			
	x	x	6	x	x	9	1	x	16

PPH 8/3: JSOU VŠECHNA FYZICKY PŘÍTOMNÁ ZVÍŘATA EVIDOVÁNA V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI KONTROLOVANÉHO HOSPODÁŘSTVÍ?

3	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	malý	střední	velký	malý	střední	velký	Ne	Ano	max. počet
	Do 20 % zvířat.	20,01 – 50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,01 – 50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			
	1	5	9	1	5	9	1	X	19

PPH 8/4: JSOU VŠECHNA ZVÍŘATA, KTERÁ PROŠLA KONTROLOVANÝM HOSPODÁŘSTVÍM V ROCE PODÁNÍ ŽÁDOSTI, NAHLÁŠENÁ V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI DO 14 DNŮ OD UDÁLOSTI?

4	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	Do 20 % zvířat.	20,01-50% zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,1-50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			
	1	5	9	1	5	9	1	x	19

Pozn.: Pokud je počet chovaných zvířat či počet hlášení menší než 10, jako jmenovatel pro stanovení podílu porušení se bere číslo 10.

3.5. Téma Nákazy zvířat

3.5.1. PPH 9: Pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií (TSE)

PPH 9: pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií (TSE)

Jako přenosné spongiformní encefalopatie (TSE) jsou označovány choroby, které vyvolávají neurodegenerativní onemocnění lidí i zvířat, způsobené nahromaděním patologicky změněného, odolného proteinu, tzv. prionu, v mozkové tkáni. Mají velmi dlouhou inkubační dobu a vždy končí smrtí postiženého jedince. Nemoc se může ve stádě objevit jen u jednoho

nebo několika kusů. Do této kategorie spadá bovinní spongiformní encefalopatie (BSE), onemocnění skotu, jehož první případ byl popsán ve Velké Británii již v roce 1985. Nemoc se rozšířila patrně díky zkrmování masokostních mouček a kafilerního tuku vyrobeného z nemocných zvířat. K těmto nemocem je řazeno také onemocnění ovcí a koz, podobné BSE, označované jako klusavka. Z důvodu minimalizace rizik přenosu spongiformní encefalopatie (TSE) u zvířat byly stanoveny určitá pravidla vymezující zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a důsledné dodržování odděleného skladování krmiv obsahující živočišné bílkoviny.

Kontroly jsou zaměřeny na:

- pravděpodobný původ onemocnění tj. na zkrmování živočišných bílkovin hospodářským zvířatům nebo na dodržování povinnosti ohlášení podezření z výskytu nebezpečné nákazy,
- v případě podezření z onemocnění jsou krajskou veterinární správou (KVS) vydána mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, která nařizují usmrcení zvířat podezřelých z nákazy a zaslání vzorků pro laboratorní vyšetření na potvrzení nebo vyloučení nákazy,
- dozorová organizace je pak povinna se zaměřit na dodržování stanovených postupů a opatření proti dalšímu možnému šíření onemocnění.

Týká se: Subjektů, které jsou provozovateli podniků živočišné výroby - chovatelé hospodářských zvířat nebo jsou provozovateli krmivářských podniků, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontrolní požadavky PPH 9/3 – PPH 9/11 se týkají chovatelů skotu, ovcí, koz nebo jelenovitých.

Kontroluje: V rámci svých působností se na kontrole požadavků stanovených uvedeným nařízením v rámci kontroly podmíněnosti podílí dvě dozorové organizace: požadavky PPH 9/1 – PPH 9/2 Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) a požadavky PPH 9/3 – PPH 9/11 Státní veterinární správa (SVS).

Kontrolovaný požadavek PPH9/1:

Dodržuje provozovatel zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a krmivy tyto bílkoviny obsahujícími?

Důvod:

Živočišné bílkoviny nejsou součástí přirozené potravy dospělých přežvýkavců, a proto je nutné zachovat zákaz jejich zkrmování, aby se zabránilo nebezpečí infekce TSE.

Zákaz zkrmování živočišnými bílkovinami je rozšířen i na jiná zvířata než přežvýkavce:

- krmení farmových zvířat, s výjimkou masožravých kožešinových zvířat těmito látkami (zpracovanými živočišnými bílkovinami, želatinou z přežvýkavců, krevními produkty, di- a tri-fosforečnan vápenatý živočišného původu...).

Zákaz krmení živočišnými bílkovinami se nevztahuje na:

- krmení farmových zvířat vejci, mlékem, mlezivem, želatinou získanou z nepřežvýkavců, hydrolyzovanými bílkovinami z nepřežvýkavců a z kůží přežvýkavců;
- krmení nepřežvýkavých farmových zvířat rybí moučkou nebo krevními produkty z nepřežvýkavců.

Produkty živočišného původu, které jsou dle nařízení ES č. 999/2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií pro některé druhy zvířat zakázané (x):

	Zpracované živočišné BK	Želatina		Krevní produkty		Hydrolyz. BK		Di- a tricalcium fosfát		Mléko, mléčné výrobky, vejce	Rybí moučka	Krevní moučka z nepřevýkavců
		z převýkavců	z nepřevýkavců	z převýkavců	z nepřevýkavců	z převýkavců	z nepřevýkavců	živočišného původu	jiný než živočišný původ			
Převýkavci	x	x	✓	x	x	x	✓	x	✓	✓	x	x
Neodstavení převýkavci	x	x	✓	x	x	x	✓	x	✓	✓	✓	x
Prasata	x	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x
Drůbež	x	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x
Ryby	x	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x
Kožešinová zvířata	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Domácí zvířata	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Co bude zejména hodnoceno:

- senzorické ověření, zda krmiva podávaná převýkavcům a dalším hospodářským zvířatům neobsahují živočišné bílkoviny,
- zda v podniku nejsou skladována zakázaná krmiva,
- pokud jsou v podniku skladována hnojiva na bázi masokostní moučky musí uskladněné množství odpovídat nakoupenému množství,
- při podezření, že jsou v podniku zkrmovány zakázané bílkoviny, je odebrán vzorek k mikroskopické analýze.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělský podnikatel zkrmoval dojnicím masokostní moučku určenou ke hnojení, což je zakázáno.

Hodnocení: Masokostní moučkou byla krmena skupina 15 dojníc – rozsah střední – závažnost velká – trvalost – porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek PPH 9/2:

Dodržuje provozovatel podmínky odděleného skladování živočišných bílkovin a krmiv tyto bílkoviny obsahujících?

Důvod: Zabránit kontaminaci krmiv živočišnými bílkovinami, které mohou vyvolat onemocnění TSE.

Co bude zejména hodnoceno:

- zda sklady umožňují oddělené skladování.

Poznámka:

Oddělení musí být nejen prostorové, ale i fyzické, například zdí. Sklad krmiv s obsahem živočišných bílkovin by měl být co nejbližší stájím, kde jsou tato krmiva používána, v jiném místě než kde jsou krmiva pro převýkavce.

Kontrolovaný požadavek PPH 9/3:

Byl nahlášen krajské veterinární správě výskyt transmisivní spongiformní encefalopatie (dále jen „TSE“), a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění TSE?

Důvod:

Chovatel je povinen uvědomit krajskou veterinární správu (nebo zajistit její uvědomění) při podezření nebo potvrzení výskytu nebezpečných nákaz.

Co bude zejména hodnoceno:

- zajištění ze strany chovatele, že zvířata podezřelá z nákazy a jejich produkty neopustily hospodářství;
- vedení evidence o léčbě, úhynech a přesunech (prodej, jatky);
- záznamy chovatele o léčbě prováděné veterinárním lékařem, případně chovatelem pod dohledem veterinárního lékaře;
- zejména důležité jsou záznamy o léčbě neúspěšné, končící porážkou nebo úhynem zvířete;
- k těmto záznamům budou požadovány i informace typu protokolu o vyšetření ze Státních veterinárních ústavů (SVÚ), případně jatek. Tyto informace lze získat i přímo ze strany SVÚ a v případě pozitivního výsledku je tento ihned hlášen krajské veterinární správě. Následně konané epizootologické šetření může prokázat nečinnost chovatele při příznacích onemocnění u zvířat;
- evidence a označování zvířat, na vedení související dokumentace a také na zdravotní stav zvířat.

Poznámka:

Při neohlášení nákazy resp. podezření z něj je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy.

Závažnost neohlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká.

Kde můžete získat informace:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií, článek 11;
- Veterinární zákon č. 166/1999 Sb., § 11 a 12.

Kontrolovaný požadavek PPH 9/4:

Nebyla přemísťována zvířata z hospodářství podezřelá z infekce TSE, která byla úředně omezena v pohybu do doby, kdy byly známy výsledky klinického vyšetření a epizootologického šetření provedené příslušnou krajskou veterinární správou?

Důvod:

Chovatel je povinen bránit vzniku a šíření nákaz a podrobit se opatřením, které vydává místně příslušná KVS.

Co bude zejména hodnoceno:

v případě výskytu TSE budou požadovány:

- záznamy chovatele o přesunech zvířat v určitém časovém úseku kontrolou veterinárních osvědčení, resp. osvědčení TRACES (při přemísťování do jiných ČS) a zároveň i údajů ústřední evidence (IZR), stájového registru zvířat na hospodářství;
- zdravotní stav zvířat.

V případě porušení bude posuzováno procento zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.

Poznámka:

V případě podezření z nákazy se vydávají mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, které zamezují přemístění podezřelých zvířat.

Přemísťování podezřelých zvířat a všech ostatních zvířat stejného druhu (vnímavých zvířat) může mít dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství.

Kde můžete získat informace:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií článek 12, odst. 1.

Kontrolovaný požadavek PPH 9/5:

Nebylo manipulováno se zvířaty podezřelými z infekce TSE, která měla být za úředního dohledu usmrcena pro laboratorní vyšetření?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavku PPH 9/4. V případě porušení bude počítáno procento zvířat - počet zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.

Kde můžete získat informace:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií, článek 12, odst. 2.

Kontrolovaný požadavek PPH 9/6:

Byly všechny části těla zvířete podezřelého z infekce TSE ponechány pod úředním dozorem do doby stanovení diagnózy nebo odstraněny v souladu s nařízením (ES) č.1069/2009?

Co bude zejména hodnoceno:

v případě výskytu TSE bude zkontrolováno:

- místo, kde byly části těla ponechány,
- zabezpečení místa jak proti vniknutí nepovolaných osob tak volně žijících živočichů.

V případě porušení bude posuzováno procento zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.

Poznámka:

V případě podezření z nákazy se vydávají mimořádná veterinární opatření (MVO), resp. opatření na místě, která nařizují usmrcení zvířat podezřelých z nákazy a zamezují manipulaci s jejich částí do doby potvrzení nákazy.

Kontrola se provádí kontrolou veterinárních osvědčení, zároveň i údajů ústřední evidence (IZR), stájového registru zvířat na hospodářství a záznamů jatek a asanačního podniku.

Kontroluje se dodržování nařízení MVO.

Přemísťování podezřelých zvířat může mít vliv na trvání restričních opatření i u jiných hospodářství.

Kde můžete získat informace:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií, článek 12, odst. 3;

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu).

Kontrolovaný požadavek PPH 9/7:

Nebyly přemísťovány části těla zvířete pozitivního na TSE, které se měly neškodně odstranit v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?

Důvod požadavku, způsob kontroly i zdroje informací jsou totožné jako u požadavku PPH 9/4, 9/6.

Co bude zejména hodnoceno:

- doklady o převzetí k neškodnému odstranění.

V případě porušení bude posuzováno procento zvířat přemísťovaných z podezřelých k datu přemísťování (resp. jejich části).

Poznámka:

V případě potvrzení nákazy TSE u zvířete na hospodářství je MVO nařízená likvidace všech částí těla pozitivního zvířete jako materiál kategorie 1 dle nařízení (ES) č. 1069/2009, které musí být do obdržení laboratorního vyšetření pozastaveny.

Kde můžete získat informace:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií, článek 13, odst. 1 písm. a);
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě.

Kontrolovaný požadavek PPH 9/8:

Nebyla přemísťována riziková zvířata a produkty z nich, která byla identifikována šetřením a měla být usmrcena a neškodně odstraněna v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavků PPH 9/4, 9/6 a 9/7.

V případě porušení bude posuzováno procento zvířat z rizikových, která se přemísťovala k datu přesunu.

Poznámka:

V případě potvrzení nákazy TSE u zvířete na hospodářství je na základě epizotologického šetření vybrána skupina zvířat (kohorta). V MVO je na tato zvířata vydán zákaz přemísťování a je nařízeno jejich utracení s cílem eradikace nákazy na hospodářství. V MVO je dále nařízená likvidace všech částí těl zvířat z kohorty jako materiál kategorie 1 dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009. Přemísťování podezřelých zvířat, zvířat určených k likvidaci z důvodu eradikace nákazy a produktů živočišného původu získaných z vnímavých zvířat může mít vliv na trvání restričních opatření i u jiných hospodářství.

Kde můžete získat informace:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 999/2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií, článek 13, odst. 1, písm. c);

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě.

Kontrolovaný požadavek PPH 9/9:

Nebyla přemísťována zvířata vnímavá k TSE a produkty živočišného původu, které z nich byly získány na hospodářství, na kterém bylo infikované zvíře přítomno přemísťování bylo jenom na základě schválení příslušné krajské veterinární správy?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavků PPH 9/4, 9/6 a 9/7.

V případě porušení bude posuzováno procento zvířat z vnímavých, která se přemístila k datu přesunu.

Poznámka:

V případě potvrzení nákazy na hospodářství se vydávají mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, které zamezují přemísťování všech vnímavých zvířat a produktů živočišného původu získaných z těchto zvířat až do ukončení epizotologického šetření na hospodářství. KVS může povolit přemístění vnímavých zvířat nebo produktů živočišného původu ještě před ukončením epizotologického šetření v případě, že hospodářství, kde bylo pozitivní zvíře zjištěno, není hospodářstvím, kde mohlo být zvíře vystaveno infekci TSE.

Kde můžete získat informace:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií, článek 13, odst. 2.

Kontrolovaný požadavek PPH 9/10:

Je uváděn na trh skot, mimo pozitivního zvířete a kohorty vytvořené na základě šetření, a jejich embrya a vajíčka doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?

Důvod:

Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství, proto i přesun jednoho zvířete z rizikové skupiny, resp. jejich genetického materiálu představuje velké riziko.

Co bude zejména hodnoceno:

- záznamy chovatele o přesunech zvířat včetně veterinárních osvědčení v určitém časovém úseku,
- evidence a označování zvířat,
- vedení související dokumentace.

Poznámka:

V případě podezření nebo potvrzení nákazy TSE se vydávají mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, které zakazují uvádění na trh první generaci potomstva, spermatu, embryí a vajíček zvířat podezřelých nebo zvířat s potvrzeným onemocněním TSE.

Jako kohorta jsou označovány:

- zvířata narozená ve stejném stádu jako postižený kus skotu do 12 měsíců před datem

narození postiženého kusu skotu nebo po něm, nebo
- zvířata, která v jakémkoliv období během prvního roku svého života byla chována spolu s postiženým kusem skotu během prvního roku jeho života.

Kde můžete získat informace:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 999/2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií, článek 15, odst. 1.

Kontrolovaný požadavek PPH 9/11:

Jsou uváděny na trh ovce s vyhovujícím genotypem a jejich embrya a vajíčka doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavků PPH 9/10.

Poznámka:

Za vhodný genotyp se považuje: berani – rizikové skupiny I a II, v případě rizikové skupiny III pouze pokud je beran nositelem alespoň jedné alely ARQ, ovce - genotyp bez alely VRQ.

Kde můžete získat informace:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 999/2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií, článek 15, odst. 1 - Prevence, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií (TSE).

PPH 9/1 DODRŽUJE PROVOZOVATEL ZÁKAZ KRMENÍ HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT ŽIVOČIŠNÝMI BÍLKOVINAMI A KRMIVY TYTO BÍLKOVINY OBSAHUJÍCÍMI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
1	Krmeno méně než 5 DJ.	Krmeno 5 – 20 DJ.	Krmeno více než 20 DJ.	x	Provozovatel krmí hospodářská zvířata zakázanými živočišnými bílkovinami.	Provozovatel krmí přežvýkavce živočišnými bílkovinami.	x		
	4	6	8	x	6	8	x	8	24
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

PPH 9/2 DODRŽUJE PROVOZOVATEL PODMÍNKY ODDĚLENÉHO SKLADOVÁNÍ ŽIVOČIŠNÝCH BÍLKOVIN A KRMIV TYTO BÍLKOVINY OBSAHUJÍCÍCH?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
2	Nedostatky zjištěny v jednom provozu.	Nedostatky zjištěny ve dvou provozech.	Nedostatky zjištěny u tří a více provozů.	x	x	Není zajištěno oddělené skladování.		x	

2	4	6	x	x	6	1	x	13
---	---	---	---	---	---	---	---	----

PPH 9/3: BYL NAHLÁŠEN KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVĚ VÝSKYT TRANSMISIVNÍ SPONGIFORMNÍ ENCEFALOPATIE (DÁLE JEN „TSE“), A TO NEPRODLENĚ PŘI ZÁVAŽNÉM PODEZŘENÍ NEBO POZITIVNÍM ZJIŠTĚNÍ TSE?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Středn	Velký	Malá	Středn	Velká	Ne	Ano	Max.
3	x	x	Při neohlášení nákazy resp. podezření z něj je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy.	x	x	Závažnost neohlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká.	x		
	x	x	6	x	x	6	x	8	20
	Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat								

PPH 9/4: NEBYLA PŘEMÍSTŮVÁNA ZVÍŘATA Z HOSPODÁŘSTVÍ PODEZŘELÁ Z INFEKCE TSE, KTERÁ BYLA ÚŘEDNĚ OMEZENA V POHYBU DO DOBY, KDY BYLY ZNÁMY VÝSLEDKY KLINICKÉHO VYŠETŘENÍ A EPIZOOTOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ PROVEDENÉ PŘÍSLUŠNOU KRAJSKOU VETERINÁRNÍ SPRÁVOU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
4	1-30% zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	31-70% zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	71-100% zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	x	x	Závažnost přemístování podezřelých zvířat má dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13
	Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy								

PPH 9/5: NEBYLO MANIPULOVÁNO SE ZVÍŘATY PODEZŘELÝMI Z INFEKCE TSE, KTERÁ MĚLA BÝT ZA ÚŘEDNÍHO DOHLEDU USMRCENA PRO LABORATORNÍ VYŠETŘENÍ?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

5	1-30% zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	31-70% zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	71-100% zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	x	x	Závažnost přemístování podezřelých zvířat má dlouhodobé následky na další restrikční opatření u jiných hospodářství.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

PPH 9/6: BYLY VŠECHNY ČÁSTI TĚLA ZVÍŘETE PODEZŘELÉHO Z INFEKCE TSE PONECHÁNY POD ÚŘEDNÍM DOZOREM DO DOBY STANOVENÍ DIAGNÓZY NEBO ODSTRANĚNY V SOULADU S NAŘÍZENÍM (ES) Č. 1069/2009 ?

6	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	1-30% zvířat, jejichž části byly pře- místěny z podezřelých zvířat k datu přemístění.	31-70% zvířat, jejichž části byly pře- místěny z podezřelých zvířat k datu přemístění.	71-100% zvířat, jejichž části byly pře- místěny z podezřelých zvířat k datu přemístění.	x	x	Závažnost přemístování podezřelých zvířat má dlouhodobé následky na další restrikční opatření u jiných hospodářství.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

PPH 9/7: NEBYLY PŘEMÍSTOVÁNY ČÁSTI TĚLA ZVÍŘETE POZITIVNÍHO NA TSE, KTERÉ SE MĚLY NEŠKODNĚ ODSTRANIT V SOULADU S NAŘÍZENÍM (ES) Č.1069/2009?

7	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	1-30% zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	31-70% zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	71-100% zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	x	x	Závažnost přemístování částí zvířat podezřelých může mít dlouhodobé následky na další restrikční opatření u jiných hospodářství.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy

PPH 9/8: NEBYLA PŘEMÍSTOVÁNA RIZIKOVÁ ZVÍŘATA A PRODUKTY Z NICH, KTERÁ BYLA IDENTIFIKOVÁNA ŠETŘENÍM A MĚLA BÝT USMRCENA A NEŠKODNĚ ODSTRANĚNA V SOULADU S NAŘÍZENÍM (ES) Č.1069/2009?

8	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	1-30% zvířat přemístěných z rizikových k datu přesunu.	31-70% zvířat přemístěných z rizikových k datu přesunu.	71-100% zvířat přemístěných z rizikových k datu přesunu.	x	x	Závažnost přemísťování zvířat rizikových má dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13
	Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy								

PPH 9/9: NEBYLA PŘEMÍSTOVÁNA ZVÍŘATA VNÍMAVÁ K TSE A PRODUKTY ŽIVOČIŠNÉHO PŮVODU, KTERÉ Z NICH BYLY ZÍSKÁNY NA HOSPODÁŘSTVÍ, NA KTERÉM BYLO INFIKOVANÉ ZVÍŘE PŘÍTOMNO, PŘEMÍSTOVÁNÍ BYLO JENOM NA ZÁKLADĚ SCHVÁLENÍ PŘÍSLUŠNÉ KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVY?

9	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	1-30% zvířat přemístěných z vnímavých k datu přesunu.	31-70% zvířat přemístěných z vnímavých k datu přesunu.	71-100% zvířat přemístěných z vnímavých k datu přesunu.	x	Závažnost přemísťování vnímavých zvířat z hospodářství pozitivního na TSE může mít vliv na trvání restričních opatření i u jiných hospodářství.	x		x	
	2	4	6	x	4	x	1	x	11
	Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy								

PPH 9/10: JE UVÁDĚN NA TRH SKOT, MIMO POZITIVNÍHO ZVÍŘETE A KOHORTY* VYTVOŘENÉ NA ZÁKLADĚ ŠETŘENÍ, A JEJICH EMBRYA A VAJÍČKA DOPROVÁZENA PŘÍSLUŠNÝM VETERINÁRNÍM OSVĚDČENÍM?

10	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

	x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství, proto i přesun jednoho zvířete z rizikové skupiny, resp. jejich genetického materiálu představuje velké riziko.	x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství.		x	
	x	x	5	x	x	5	1	x	11

a) zvířata narozená ve stejném stádu jako postižený kus skotu do 12 měsíců před datem narození postiženého kusu skotu nebo po něm, nebo

b) zvířata, která v jakémkoliv období během prvního roku svého života byla chována spolu s postiženým kusem skotu během prvního roku jeho života.

PPH 9/11: JSOU UVÁDĚNY NA TRH OVCE S VYHOVUJÍCÍM GENOTYPEM A JEJICH EMBRYA AVAJÍČKA DOPROVÁZENA PŘÍSLUŠNÝM VETERINÁRNÍM OSVĚDČENÍM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Středn	Velký	Malá	Středn	Velká	Ne	Ano	Max.
11	x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství, proto i přesun jednoho zvířete z rizikové skupiny, resp. jejich genetického materiálu představuje velké riziko.	x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství.		x	
	x	x	5	x	x	5	1	x	11

3.6. Téma: Přípravky na ochranu rostlin

3.6.1. PPH 10: Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh

Hlavní cíl požadavků souvisejících s používáním přípravků na ochranu rostlin (dále jen „POR“) je snížení rizika ohrožení zdraví lidí, zvířat a rostlin nejen při aplikaci POR, ale také po sklizni ošetřené plodiny, u níž se při nesprávném použití POR zvyšuje pravděpodobnost nadlimitního výskytu reziduí v konečném produktu určeného k potravinářským účelům nebo jako krmivo pro hospodářská zvířata. Nedodržení pokynů k ochraně vod může způsobit znehodnocení podzemního nebo povrchového zdroje pitné vody a v důsledku výskytu reziduí účinných látek použitých POR může poškodit zdraví lidí a zvířat. Pokud bude aplikace POR provedena formou služby a dojde k porušení zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, např. k zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace, bude vedeno správní řízení s tím subjektem, kterému bude prokázáno, že v souvislosti s jeho aplikací byly rostliny na sousedním pozemku zasaženy nebo došlo v souvislosti s aplikací POR k úhynu včel, zvěře, ryb. Před aplikací POR pro hubení hlodavců (rodenticidu) na pozemek subjektu, který si tuto službu objednal, je

důležité prokazatelně dohodnout (písemnou formou dohody, smlouvy), kdo zajistí oznámení aplikace POR nejpozději 3 dny předem ÚKZÚZ a oprávněnému uživateli honitby.

Týká se: Subjektů, které používají přípravky na ochranu rostlin, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontroluje: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ).

Obr. PPH 10 Používání přípravků na ochranu rostlin

Kontrolovaný požadavek PPH 10/1:

Byl aplikovaný přípravek použit v souladu se zásadami správné praxe v ochraně rostlin z hlediska jeho povoleného použití?

Důvod:

Vzhledem k tomu, že nebyl nepovolený (neregistrovaný) přípravek posouzen z hlediska ochrany zdraví Státním zdravotním ústavem (dále jen SZÚ) a ÚKZÚZ z hlediska vlivu na rostliny, životní prostředí a necílové organismy, představuje jeho použití v ochraně rostlin přímé nebezpečí pro zdraví lidí a zvířat, a proto je kontrola používání povolených přípravků jedním z nejdůležitějších požadavků, a to nejen u zemědělců žádajících o dotace.

Co bude zejména hodnoceno:

- použití v rámci podnikání pouze povolených přípravků,
- předložení dokladů o nákupu přípravků na ochranu rostlin a pomocných prostředků na ochranu rostlin, tzn. dodací listy, faktury,

při kontrole u subjektů, které POR skladují, bude vyžadováno:

- předložení evidence o příjmu a výdeji POR (skladová evidence),
- evidence o použitých POR,
- ověření fyzickou kontrolou skladu, zda údaje z předložených dokladů odpovídají skutečnosti.

Poznámka:

- Čl. 55, věta první a druhá nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 – „*Přípravky na ochranu rostlin se používají náležitým způsobem. Náležité použití zahrnuje uplatnění zásad správné praxe v ochraně rostlin a dodržení podmínek stanovených podle článku 31 a uvedených na označení.*“ znamená že, ošetření rostlin nebo rostlinných produktů pomocí přípravků na ochranu rostlin musí být provedeno v souladu s podmínkami jejich povoleného použití.

- § 3 odst. 1, písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči:
„Fyzická nebo právnická osoba, která pěstuje, vyrábí, zpracovává anebo uvádí na trh rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty, a vlastník pozemku nebo objektu nebo osoba, která je užívá z jiného právního důvodu, jsou povinni používat k ošetřování rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů proti škodlivým organismům pouze přípravky, další prostředky a mechanizační prostředky povolené k používání podle tohoto zákona, a to způsobem, který nepoškozuje okolní porost, zdraví lidí a zvířat nebo životní prostředí.“

Kde můžete získat informace:

- Čl. 55, věta první a druhá nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009, o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (dále jen „nařízení ES“),
- § 3 odst. 1, písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění,
- Informace o seznamu registrovaných resp. povolených přípravků je možné získat na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/> v „Registru přípravků na ochranu rostlin“, vyhledáváním v registru včetně seznamu souběžných přípravků povolených SRS (resp. po 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) nebo v tištěné formě ve věstníku – seznamu povolených POR a pomocných prostředků na ochranu rostlin, který je možno si stáhnout v elektronické podobě ve formátu pdf z webových stránek ÚKZÚZ. Vhodné je před aplikací POR také ověřit, zda nebylo na zakoupenou šarži přípravku vydáno nařízení o mimořádných rostlinolékařských opatřeních z hlediska zákazu uvádění na trh a používání, která je zveřejňována na úředních deskách Ministerstva zemědělství a ÚKZÚZ a také v Registru POR – Opatření ÚKZÚZ (omezení, zákazy)
<http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/Vyhledavani.aspx?type=4&stamp=1418811131769>

Kontrolovaný požadavek PPH 10/2:

Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?

Důvod:

Použitím přípravku v rozporu s návodem k použití uvedeného na obalu přípravku může být přímo ohroženo zdraví lidí a zvířat. Tzn., použití přípravku k ochraně plodiny, pro kterou nebylo v rámci žádosti o povolení (dříve používaný termín „registraci“), re-registraci nebo žádosti o rozšířené použití POR požádáno a nebylo použití do této plodiny posouzeno z hlediska maximálních limitů reziduí v konečném produktu a další hodnocení z hlediska ochrany zdraví lidí a zvířat, je toto použití POR rizikové.

Co bude zejména hodnoceno:

- použití aplikovaného přípravku v souladu s návodem k použití POR, a to k ochraně povolené plodiny proti škodlivému organismu, v povoleném rozsahu použití, tzn. do povolené plodiny proti danému škodlivému organismu (škůdce, choroba, plevele, jiný účel),
- předložení shodných dokladů uvedených u požadavku PPH 10/1:
- záznamy (evidence) o aplikovaných přípravcích,
- doklady o nákupu přípravků,
- údaje ve skladové evidenci,
- namátková kontrola návodu k použití (etikety) skladovaných balení POR,
- informace z povolení (dříve pojem „rozhodnutí o registraci POR“) kontrolovaných POR.

Poznámka:

Čl. 55, věta první a druhá nařízení ES – „*Přípravky na ochranu rostlin se používají náležitým způsobem. Náležité použití zahrnuje uplatnění zásad správné praxe v ochraně rostlin a dodržení podmínek stanovených podle článku 31 a uvedených na označení.*“

Podle § 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění nesmí být používány přípravky v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie a tímto zákonem s výjimkou rozšířeného povolení nebo použití pro účely výzkumu a vývoje nebo zkoušení.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení ES,
- ustanovení § 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči.
- Informace o povoleném rozsahu použití přípravků je možné získat na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/>
v Registru přípravků na ochranu rostlin, vyhledáváním v registru včetně seznamu souběžných přípravků povolených SRS (resp. po 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) nebo v tištěné formě ve věstníku – seznamu povolených POR a pomocných prostředků na ochranu rostlin, který je možno stáhnout v elektronické podobě ve formátu pdf z webových stránek ÚKZÚZ. V Registru POR na webu ÚKZÚZ je možné dohledat, zda bylo před 1. 1. 2014 SRS povoleno rozšíření použití dle § 37 zákona nebo je povoleno Nařízením SRS (resp. po 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) rozšíření povolení pro menšinová použití, která jsou vyvěšována na úřední desce ÚKZÚZ nebo lze také tato nařízení SRS (resp. po 1. 1. 2014 nařízení ÚKZÚZ) dohledat prostřednictvím Registru POR po zadání do řádku držitele povolení Státní rostlinolékařská správa nebo Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, ve vyfiltrovaném seznamu přípravků po kliknutí na konkrétní název POR najdete v záložce Dodatečné informace příslušný text nařízení SRS resp. ÚKZÚZ.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Na 35 ha řepky ozimé byl z celkové výměry 150 ha osevní plochy použit přípravek, který není do této plodiny povolen. To znamená, že na 23,3 % osevní plochy plodiny byla provedena nepovolená aplikace.

Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno nepovolené použití POR, pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které tuto nepovolenou aplikaci prokazují. Bude-li v evidenci používání POR uvedena aplikace registrovaného resp. povoleného POR, který však byl použit do nepovolené plodiny, bude vyhodnocen tento požadavek z hlediska jeho rozsahu, trvalosti a závažnosti, a to podle toho na jakém % výměry osevní plochy plodiny byla tato nepovolená aplikace provedena.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost - střední, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek PPH 10/3:

Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?

Důvod:

Použitím přípravku v dávce, která přesahuje nejvyšší povolenou dávku, je ohroženo nejen zdraví lidí, zvířat, ale také životní prostředí. Zvyšuje se riziko fyto toxicity, odrůdové citlivosti a další účinky na rostliny nebo rostlinné produkty.

Co bude zejména hodnoceno:

- použití aplikovaného přípravku v souladu s návodem k použití POR, a to k ochraně povolené plodiny proti škodlivému organismu v dávce, která nesmí překročit nejvyšší povolenou dávku stanovenou v povolení,
- předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR,
- záznamy (evidence) o aplikovaných přípravcích,
- doklady o nákupu přípravků,
- údaje ve skladové evidenci,
- namátková kontrola návodu k použití (etikety) skladovaných balení POR,
- použití v rámci podnikání přípravků v povoleném rozsahu použití, tzn. do povolené plodiny proti danému škodlivému organismu (škůdce, choroba, plevel, jiný účel)

- informace z povolení kontrolovaných POR (dříve pojem „rozhodnutí o registraci POR“).

Poznámka:

Čl. 55, věta první a druhá nařízení ES – „*Přípravky na ochranu rostlin se používají náležitým způsobem. Náležité použití zahrnuje uplatnění zásad správné praxe v ochraně rostlin a dodržení podmínek stanovených podle článku 31 a uvedených na označení.*“

Podle § 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění nesmí být používány přípravky v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie a tímto zákonem s výjimkou rozšířeného povolení nebo použití pro účely výzkumu a vývoje nebo zkoušení. Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno, že byl použit POR v dávce, která překročila nejvyšší povolenou dávku, pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které toto prokazují. Porušení bude vyhodnoceno z hlediska jeho rozsahu a závažnosti, a to podle toho o kolik procent byla povolená dávka překročena.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení ES,
- § 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči.
- Informace o povoleném rozsahu použití přípravků a dávkování je možné získat na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/> v Registru přípravků na ochranu rostlin, vyhledáváním v registru včetně seznamu souběžných přípravků povolených SRS (resp. po 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) nebo v tištěné formě ve věstníku – seznamu povolených POR a pomocných prostředků na ochranu rostlin, který je možno si stáhnout v elektronické podobě ve formátu pdf z webových stránek ÚKZÚZ.

Příklad z praxe:

Ze tří použitých přípravků na ochranu rostlin do máku setého v dávce, která překročila nejvyšší povolenou dávku, byl použit jeden přípravek, u kterého byla překročena nejvyšší povolená dávka o 100 %, což bylo největší překročení povolené dávky ze tří použitých přípravků.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost - velká, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek PPH 10/4:

Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s požadavky na ochranu vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?

Důvod: Použití přípravku v rozporu s pokyny k ochraně vod, tzn. použití přípravku, který je v rámci registrace klasifikován jako vyloučen z použití v II. stupni ochranného pásma vodního zdroje (OPVZ) na pozemku nacházejícím se v ochranném pásmu zdroje podzemních vod nebo vodárenských nádrží, může způsobit znehodnocení zdroje pitné vody a poškodit zdraví lidí i zvířat.

Co bude zejména hodnoceno:

- předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR,
- evidence používání POR,
- použití přípravků, které jsou v návodu nebo na etiketě vyloučeny z použití v pásmech ochrany vod,
- u vybraných pozemků (dílů půdních bloků – DPB) nacházejících se v ochranných pásmech podzemních vod nebo vodárenských nádrží bude kontrolován stav porostů s

ohledem na POR vykázaných v evidenci používání POR (stav plevelných rostlin v ochranném pásmu po aplikaci herbicidu a stav chorob nebo živočišných škůdců po aplikaci fungicidu nebo insekticidu),

pokud subjekt hospodaří v OPVZ:

- dle zákresů OPVZ a kontrolou záznamů (evidence) o aplikovaných POR bude ověřeno, zda na pozemcích v 2. stupni OPVZ nebyly použity přípravky, které mají omezení v používání v 2. stupni OPVZ.

Obr. PPH 10 Označení ochranného pásma vodního zdroje

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení ES,
- § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči v provedení dle § 13 odst. 1, 5, 6, 7 vyhlášky č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších nečlověkových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin.

- Využití seznamu POR s omezením použití v ochranných pásmech vodních zdrojů na webových stránkách ÚKZÚZ <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/> v Registru přípravků na ochranu rostlin, vyhledáváním v registru, výběr dle omezení pro použití – výběr z předdefinovaných filtrů např. zatrhnete „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody - vyfiltrování seznamu přípravků s omezením v použití v OPVZ nebo zadání konkrétního názvu POR a zadáte „Vyhledat“, pak kliknete na potvrzený název a dále pak na záložku „Hodnocené údaje“, kde je informace o klasifikaci daného POR z hlediska OPVZ.

Od roku 2012 je možné využít v on-line „Registru přípravků“ výběr z předdefinovatelných filtrů, a to:

- v případě hospodaření na **pozemcích nacházejících se v OPVZ nebo PHO podzemního zdroje vody** lze vyfiltrovat POR vyloučené pouze z ochranných pásem II. st. podzemního zdroje vody (ve výběru z předdefinovaných filtrů zatrhnete řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody“ a současně zatrhnete řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní vody“, potvrdíte zadání a následně lze ve filtru upřesnit výběr v řádku plodina a typ přípravku podle biologické funkce např. zvolíte herbicid a na závěr se zadáte Vyhledat) nebo

- v případě hospodaření na **pozemcích nacházejících se v OPVZ nebo PHO povrchového zdroje vody** lze vyfiltrovat POR vyloučené pouze z ochranných pásem II. st. povrchové zdroje vody (ve výběru z předdefinovaných filtrů zatrhnete řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody“ a současně zatrhnete řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů povrchové vody“, potvrdíte zadání a následně lze ve filtru upřesnit výběr v řádku plodina a typ přípravku podle biologické funkce např. se zvolíte herbicid a na závěr se zadáte Vyhledat).

Na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/pripravky-na-or/zarizeni-pro-aplikaci-por/minimalizace-uletu/> naleznete také informace ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Na 35 ha pšenice ozimé (23,3 % z celkové výměry zemědělské půdy v OPVZ - 150 ha) byl použit přípravek (např. Mustang), který je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody.

Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno, že byl použit POR v II. stupni ochranného pásma podzemního a povrchového zdroje vody, i když je tento POR vyloučen z použití v II. stupni OPVZ (PHO) podzemního a povrchového, pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které toto prokazují. Porušení bude vyhodnoceno z hlediska jeho rozsahu a závažnosti, a to podle toho kolik % z celkové obhospodařované výměry zemědělské půdy v OPVZ bylo ošetřeno POR, který je vyloučen z použití v II. stupni OPVZ (PHO).

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost – střední, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek PPH 10/5:

Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s požadavky k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?

Důvod:

Zamezit úhynům včel a zvěře v důsledku nedodržení opatření k jejich ochraně uvedených v návodu k použití a stanovených v § 51 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a vyhlášce č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin.

Co bude zejména hodnoceno:

- předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR,
- zaměření na přípravky klasifikované jako nebezpečné nebo zvlášť nebezpečné pro včely a suchozemské obratlovce,
- dodržení oznamovací povinnosti pro přípravky k hubení hlodavců (rodenticidy) nebo další povinnosti vyplývajících z § 51 zákona č. 326/2004 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 327/2012 Sb.

V případě konkrétního úhynu včel a zvěře v souvislosti s použitím přípravku na ochranu rostlin a kontrolovanému subjektu bude prokázáno nedodržení opatření k jejich ochraně, které mělo za následek úhyn, bude toto zjištění uvedeno v protokole z plánované kontroly CC včetně odkazu na zápis z místního šetření a protokol z národní kontroly.

Prokázaný úhyn včel a zvěře, který vyplývá z národní kontroly, bude hodnocen jako porušení požadavků podmíněnosti i v případě zjištění v rámci konání kontroly pouze předpisů národní legislativy nebo kontroly konané na podnět třetí osoby.

V rámci správního řízení a prokazování porušení pokynů k ochraně včel a zvěře vyplývajících ze zákona č. 326/2004 Sb. a vyhlášky č. 327/2012 Sb. využívá ÚKZÚZ jako jeden z hlavních podkladů laboratorní výsledky vzorků uhynulých včel a rostlin ošetřených POR odebraných pracovníky Krajské veterinární správy (KVS) a ÚKZÚZ. Odběru vzorků předchází místní šetření KVS a ÚKZÚZ a na jeho základě je vyhodnocena souvislost aplikace přípravku na ochranu rostlin s úhynem včel a posouzeno, zda v souladu s § 14 vyhlášky č. 327/2012 Sb. je účelné odebírat vzorky k vyšetření příčiny úhynu včel.

Poznámka:

Kontrolou tohoto požadavku bude ÚKZÚZ ověřovat pouze to, zda při aplikaci POR bylo

postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel a zvířete tak, aby nedošlo k jejich úhynu.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení ES,
- § 49 odst. 1 písm. a), § 49 odst. 6 a § 51 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a § 3, 4, 5, 11, 12 vyhlášky č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvířete, vodních organismů a dalších nečíslovaných organismů při použití přípravků na ochranu rostlin.

- Využití seznamu POR na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR> v „Registru přípravků na ochranu rostlin“, vyhledávání v registru, výběr dle omezení pro použití (vyfiltrování seznamu přípravků z hlediska rizika pro suchozemské obratlovce a/nebo včely) nebo zadání konkrétního názvu POR a kliknutí na Vyhledat, pak na podtržený název a dále pak záložku hodnocené údaje a získáte informaci o klasifikaci daného POR.

Na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/pripravky-na-or/zarizeni-pro-aplikaci-por/minimalizace-uletu>

naleznete také informace ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

Příklad z praxe:

Místním šetřením a následnou kontrolou ÚKZÚZ bylo prokázáno kontrolovanému subjektu v souvislosti s aplikací POR poškození 4 a více včelstev.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost – velká, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek PPH 10/6:

Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace?

Důvod: Zamezit zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se provádí aplikace, a to v důsledku nedodržení pokynů uvedených v návodu k použití.

Co bude zejména hodnoceno:

- prokázané zasažení nečíslovaných rostlin na sousedním pozemku při aplikaci POR.

Pokud bude ÚKZÚZ v daném roce řešit konkrétní případ zasažení nečíslovaných rostlin na pozemku v souvislosti s aplikací POR na sousedním pozemku a kontrolovanému subjektu bude na základě provedené kontroly prokázáno porušení § 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, bude toto zjištění uvedeno v protokolech z plánované kontroly CC u tohoto hodnoceného požadavku PPH 10/6 včetně odkazu na zápis z místního šetření a protokol z národní kontroly. Jako porušení požadavků podmíněnosti bude hodnoceno i prokázané zasažení nečíslovaných rostlin na sousedním pozemku zjištěné v rámci národní kontroly.

Poznámka:

Kontrolou tohoto požadavku bude ÚKZÚZ ověřovat pouze to, zda při aplikaci POR nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace. Nejčastěji se jedná o zasažení rostlin herbicidy s účinnou látkou glyphosate (např. Roundup Klasik, Glyfogan 480 SL, Barclay Gallup Hi-Aktiv atd.), diquat-dibromid (Reglone) a 2,4-D, florasulam (Mustang).

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení ES,
- Ustanovení § 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči.
- Využití seznamu POR na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR> v Registru přípravků na ochranu rostlin, vyhledávání v registru, vyfiltrování informací o POR před plánovanou aplikací z hlediska jeho potencionálního rizika pro necílové rostliny a pro následně ošetřované plodiny z důvodu nedostatečně vyčištěného zařízení pro aplikaci. Informace zde uvedené jsou nezávazné. Uživatel je povinen se řídit návodem k použití na obalu přípravku nebo dalšího prostředku na ochranu rostlin.
- Na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/pripravky-na-or/zarizeni-pro-aplikaci-por/minimalizace-uletu> naleznete také informace ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Místním šetřením a na základě provedené kontroly byl prokázán kontrolovanému subjektu v souvislosti s aplikací POR souvislý pásový úlet postřikové kapaliny na sousední pozemek. Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost - velká, porušení trvalého charakteru.

Kontrolovaný požadavek PPH 10/7:

Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s požadavky k ochraně vodních organismů z hlediska ochranné vzdálenosti od povrchové vody?

Důvod: Použití přípravku v rozporu s pokyny k ochraně vodních organismů stanovené na základě hodnocení rizik v rámci povolovacího řízení přípravku a uvedené v označení POR, tzn. nedodržení ochranných vzdáleností na pozemcích sousedících s povrchovou vodou, může být při kontaminaci vody pro vodní organismy rizikové.

Co bude zejména hodnoceno:

- použití přípravků v souladu s pokyny k ochraně vodních organismů,
- použití POR ve skladu z hlediska omezujících vět,
- předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR,
- doklady o nákupu POR,
- v případě skladu POR skladová evidence,
- dle podkladů z LPIS o pozemcích – dílech půdních bloků (DPB), které kontrolovaný subjekt obhospodařuje a sousedí s povrchovou vodou.
- dle údajů z Registru POR, v němž jsou uvedeny údaje o omezeních pro konkrétní kontrolovaný přípravek,
- u vybraných pozemků (půdních bloků – PB sousedících s povrchovou vodou, na nichž byl použit přípravek s omezením z důvodu ochrany vodních organismů, bude kontrolován stav porostů s ohledem na POR vykázané v evidenci používání POR (stav plevelných rostlin v ochranném pásmu po aplikaci herbicidu a stav chorob nebo živočišných škůdců po aplikaci fungicidu nebo insekticidu).

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení ES,

- § 49 odst. 1 písm. a) a odst. 6 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči v provedení dle § 13 odst. 1, 5, 6, 7 vyhlášky č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin.

- Využití seznamu POR s omezením použití z důvodu ochrany povrchových vod (SPe věty) na webových stránkách ÚKZÚZ <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/>

v Registru přípravků na ochranu rostlin, vyhledávání v registru, výběr dle omezení pro použití – výběr z předdefinovaných filtrů, kde lze současně zadat více, jak jednu podmínku pro filtrování a dát potvrdit - vyfiltrování seznamu přípravků s omezením v použití z hlediska ochrany vodních organismů nebo zadání konkrétního názvu POR a zadáte „Vyhledat“, pak kliknete na podtržený název a dále pak na záložku „Hodnocené údaje“, kde je informace o klasifikaci daného POR z hlediska vlivu na vodní organismy – SP věty – vodní organismy.

Na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/pripravky-na-or/zarizeni-pro-aplikaci-por/minimalizace-uletu/>

naleznete také informace ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Na 3 DPB byly použity přípravky na ochranu rostlin v rozporu s požadavky na ochranu vodních organismů z hlediska ochranné vzdálenosti od povrchové vody.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost – velká, porušení trvalé.

Používání přípravků na ochranu rostlin

PPH 10/1: BYL APLIKOVANÝ PŘÍPRAVEK POUŽIT V SOULADU SE ZÁSADAMI SPRÁVNÉ PRAXE V OCHRANĚ ROSTLIN Z HLEDISKA JEHO POVOLENÉHO POUŽITÍ?

1	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		
	x	x	15	x	x	15	x	12	42
Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat.									

PPH 10/2: BYL APLIKOVANÝ PŘÍPRAVEK POUŽIT K OCHRANĚ PLODINY PROTI ŠKODLIVÉMU ORGANISMU V SOULADU S ÚDAJI, JIMIŽ JE OZNAČEN NA OBALU?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

2	x	Pevně stanoveno.	x	Nedodržení povoleného použití POR do 10% výměry osevní plochy plodiny/kultury.	Nedodržení povoleného použití POR od 10,01 do 30% výměry osevní plochy plodiny/kultury.	Nedodržení povoleného použití POR nad 30 % a více výměry osevní plochy plodiny/kultury.	x		
	x	10	x	8	10	12	x	8	30
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.									

PPH 10/3: BYL APLIKOVANÝ PŘÍPRAVEK POUŽIT V MNOŽSTVÍ, KTERÉ NEPŘESÁHLO NEJVYŠŠÍ POVOLENOU DÁVKU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
3	x	Pevně stanoveno.	x	Překročení povolené dávky od 1 do 10 %.	Překročení povolené dávky od 10,01 do 30 %.	Překročení povolené dávky nad 30 % a více.	x		
	x	10	x	3	8	10	x	10	30
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.									

PPH 10/4: BYLO PŘI APLIKACI PŘÍPRAVKU NA OCHRANU ROSTLIN POSTUPOVÁNO V SOULADU S POŽADAVKY K OCHRANĚ VOD A BYLO DODRŽENO OMEZENÍ PRO POUŽITÍ PŘÍPRAVKU NA OCHRANU ROSTLIN V PÁSMU OCHRANY ZDROJŮ PODZEMNÍCH VOD NEBO VODÁRENSKÝCH NÁDRŽÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
4		Pevně stanoveno.		Použití přípravku do 10 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	Použití přípravku od 10,01 % do 25 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	Použití přípravku nad 25 % a více obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	x		
	x	10	x	5	10	19	x	13	42
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.									

PPH 10/5: BYLO PŘI APLIKACI PŘÍPRAVKU POSTUPOVÁNO V SOULADU S POŽADAVKY K OCHRANĚ VČEL A ZVĚŘE TAK, ABY NEDOŠLO K JEJICH ÚHYNU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
	x	Pevně stanoveno.	x	x	Místním šetřením a kontrolou bylo prokázáno poškození 3 a méně včelstev, nebo otravy 3 a méně ks suchozemských obratlovců.	Místním šetřením a kontrolou bylo prokázáno poškození 4 a více včelstev nebo otravy 4 a více ks suchozemských obratlovců.	x	Včely nebo suchozemští obratlovci uhynuli.	
	x	10	x	x	9	12	x	8	30
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.									

PPH 10/6: BYL PŘÍPRAVEK APLIKOVÁN TAK, ABY NEDOŠLO K PROKAZATELNÉMU ZASAŽENÍ ROSTLIN MIMO POZEMEK, NA NĚMŽ SE PROVÁDĚLA APLIKACE?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
6	x	Pevně stanoveno.	x	x	Místním šetřením a kontrolou byl prokázán ojedinělý okrajový úlet přípravku na sousední pozemek/DPB.	Místním šetřením a kontrolou byl prokázán souvislý pásový úlet přípravku na sousední pozemek/DPB	x	K zasažení sousedního pozemku došlo.	
	x	10	x	x	9	12	x	8	30
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.									

PPH 10/7: BYLO PŘI APLIKACI PŘÍPRAVKU POSTUPOVÁNO V SOULADU S POŽADAVKY K OCHRANĚ VODNÍCH ORGANISMŮ Z HLEDISKA OCHRANNÉ VZDÁLENOSTI OD POVRCHOVÉ VODY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
7	Počet DPB, kde došlo k porušení je 1.	Počet DPB, kde došlo k porušení je 2 až 3.	Počet DPB, kde došlo k porušení je 4 a více.	x	x	Přípravek nebyl použit v souladu s požadavky na ochranu vodních organismů z hlediska ochranné vzdálenosti od povrchové vody.	x		
	2	6	14	x	x	20	x	8	42
Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat při porušení vždy.									

3.7. Téma: Dobré životní podmínky zvířat

3.7.1. PPH 11: Minimální požadavky pro ochranu telat

Od počátku narození je nezbytné telatům zajistit správnou výživu, především včasným podáním mleziva nebo jeho náhražky, zajistit dostatek napájecí vody, krmiva, pravidelnou a pečlivou kontrolu zdravotního stavu, včasné ošetření v případě poranění a mimo jiné i vhodné ustájovací prostory a vybavení. Jakékoliv zanedbání nebo nedodržení těchto požadavků může vést ke zpomalení vývoje telat, k poškození jejich zdraví či utrpení a často pak již nemůže být kompenzováno v dospělosti. Je potřeba mít na paměti, že budoucností každého stáda skotu jsou zdravě odchovaná telata.

Jaké minimální požadavky musí být splněny, aby byla zajištěna péče o pohodu telat, upravuje

- Evropská směrnice Rady č. 2008/119/ES, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu telat transponovaná do národní legislativy,
- zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,
- a vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Týká se: Subjektů, které provozují podniky živočišné výroby, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Veškeré kontrolované požadavky pro ochranu telat budou posuzovány a hodnoceny úředním veterinárním lékařem v době kontroly. Teletem se rozumí mládě tura domácího do 6 měsíců stáří.

Kontroluje: Státní veterinární správa (SVS)

Kontrolovaný požadavek PPH 11/1:

Jsou telata ve stájích kontrolována alespoň dvakrát denně, a telata chovaná venku alespoň jednou denně?

Důvod:

Každodenní kontrolou telat je možné včas zjistit případné poranění, narušení zdravotního stavu nebo onemocnění a zajistit následné ošetření chovatelem nebo veterinárním lékařem.

Co bude zejména hodnoceno:

- **zdravotní stav telat,**
- **poranění či narušení zdravotního stavu telete trvající déle než 2 dny,**
- **záznamy o lékařském ošetření telete, o přivolání veterinárního lékaře.**

Kde můžete získat informace:

- § 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,
- § 2 odst. 1 písm. l) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Kontrolovaný požadavek PPH 11/2:

Je dodržen zákaz uvazování telat, s výjimkou skupinového ustájení po dobu krmení (nejdéle 1 hodinu) a zákaz používání náhubku u telat?

Důvod:

Zákaz uvazování telat a zákaz používání náhubku u telat je legislativně stanoven a to z důvodu zachování přirozených reflexů telat (např. zívání, olizování apod.) a i s ohledem na jejich přirozený pohyb, postoj a ležení.

Co bude zejména hodnoceno:

- **stav telat přímo na místě v chovu,**
- **zda v době kontroly nebyla telata uvázaná** (vyjma případů skupinově ustájených zvířat, pokud byla v době kontroly krmena (maximálně však jednu hodinu),
- **uvazovací postroje,** pokud jsou používány, aby nezpůsobovaly poranění telat.

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,
- § 2 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Archiv SVS – Příklad porušení požadavku – uvázané tele

Kontrolovaný požadavek PPH11/3:

Odpovídají rozměry individuálního kotce pro telata stanoveným požadavkům a kotce mají stěny s otvory, které umožňují vizuální a hmatový kontakt mezi telaty?

Důvod:

Dodržovat stanovené rozměry kotců a zajistit přítomnost otvorů pro vizuální a hmatový kontakt mezi telaty je důležité z hlediska etologických a fyziologických potřeb telat, a rovněž z hlediska dostatečného prostoru pro pohyb telat tak, aby nedocházelo k poškozování jejich zdraví.

Co bude zejména hodnoceno:

- **rozměry namátkově vybraných kotců** (v případě namátkových kontrol znamená nejméně 5 % kotců),
- **minimální rozměry ve vztahu ke zvířatům**

- **vizuální a hmatový kontakt mezi telaty** - celá stěna mezi jednotlivými kotci nesmí být do výše hlavy telete celistvá a musí mít požadované otvory pro možnost kontaktu mezi telaty.

Poznámka:

Namátková kontrola v množství 5 % kotců je běžnou a zavedenou praxí v chovech. Tento požadavek nebude kontrolován v provozech, kde je méně než šest telat nebo v provozech, kde jsou telata chována společně se svými matkami z důvodu kojení.

Kde můžete získat informace:

- § 2 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělský podnikatel choval všechna telata na hospodářství v individuálních kotcích, které rozměrově neodpovídaly legislativě.

Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Obr. Archiv SVS – venkovní ustájení telat

Kontrolovaný požadavek PPH 11/4:

Je zajištěno, že telata starší 8 týdnů nejsou držena v individuálním kotci a vyměřený prostor pro každé tele při chovu ve skupinách odpovídá stanoveným požadavkům?

Důvod:

Nedržet telata starší 8 týdnů v individuálních kotcích je důležité z hlediska jejich anatomického, fyziologického vývoje a navázání sociálních kontaktů. Je potřeba přizpůsobit ustájení telat z individuálního na přechodné skupinové ustájení a vytvořit tak postupně sociální skupinu v návaznosti na používanou technologii ustájení v daném chovu.

Co bude zejména hodnoceno:

- údaje ve stájovém registru zvířat,
- u namátkově vybraných kotců, zda telata starší 8 týdnů nejsou držena v době kontroly v individuálním kotci,
- požadované rozměry prostor ve vztahu ke zvířatům.

Poznámka:

Tento požadavek nebude kontrolován v provozech, kde je méně než šest telat nebo v provozech, kde jsou telata chována společně se svými matkami z důvodu kojení.

Kde můžete získat informace:

- § 2 odst. 1 písm. g) a h) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Úřední veterinární lékař zjistil při kontrole v chovu, že chovatel držel dvě telata ve stáří 17 týdnů v individuálních kotcích. Bylo zjištěno a potvrzeno soukromým veterinárním lékařem, který se stará pravidelně o chov, že jejich zdravotní stav ani chování nevyžadovalo individuální ustájení.

Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek PPH 11/5:

Jsou podlahy hladké (nikoliv však kluzké), vytváří pevný, rovný a stabilní povrch a prostor pro ustájení telat je pohodlný, čistý a s řádným odtokem?

Důvod:

Zamezit poranění a poškození zdraví telat. Vytvořit všem telatům vhodný prostor pro ustájení tak, aby každé tele mohlo bez obtíží uléhat, odpočívat, postavit se a čistit se.

Co bude zejména hodnoceno:

ve všech ustájecích zastřešených prostorách, kde jsou zvířata chována

- **stavební řešení povrchu podlah,**
- **stavební řešení odtoku tekutin,**
- **na znečištění podlah včetně ucpání odtoku**

V případě chovu na hluboké podestýlce: - nebude se kontrolovat odtok, ale při odstranění podestýlky podlaha musí splňovat dané požadavky.

V přístřešku na pastvině: - nebude se posuzovat stavební materiál podlahy, ale povrch, po kterém se zvířata mohou pohybovat tak, aniž by docházelo k poškození jejich zdraví (neměla by být přítomna například souvislá vrstva ledu).

Poznámka:

Řádným odtokem se rozumí odtok, který zajišťuje dostatečné odtékání vody a jiných odpadů tak, aby nedocházelo k jejich rozlévání po podlaze a tak způsobovat kluzkost podlah s případným zraněním zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,
- § 1b odst. 4 a § 2 odst. 1 písm. n) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že v prostoru pro ustájení telat chyběla podestýlka např. ze slámy. Telata ležela z části ve vlastních výkalech a byla značně znečištěná. Dále bylo zjištěno, že chovatel neprovádí pravidelný úklid ve stájích.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Obr. Archiv SVS – skupinové ustájení telat

Kontrolovaný požadavek PPH 11/6:

Dostávají telata po narození co nejdříve mlezivo, nejpozději však do 6 hodin?

Důvod:

Včasný příjem mleziva, který je legislativně stanoven podáním do 6 hodin po narození telete, je nezbytný pro nastartování imunitního systému telete, které se rodí fyziologicky zcela bez protilátek. Tele by opakovaným napojením mělo přijmout mlezivo během prvních 24 hodin, neboť mlezivo je důležitým zdrojem imunoglobulinů a střevní stěna telete propouští imunoglobuliny do krevního řečiště pouze po dobu prvních 24 hodin po narození.

Co bude zejména hodnoceno:

- v době kontroly chovatelem zajištěné prostředky k podání mleziva v teletnicích, kde jsou telata odstavována od matek po porodu,
- v případě, že nepoužívá mlezivo přímo od matky, proběhne kontrola zásob uskladněného mleziva.

Poznámka:

V rámci tohoto kontrolovaného požadavku nebude po chovateli požadována evidence.

Kde můžete získat informace:

- § 2 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Kontrolovaný požadavek PPH 11/7:

Je zajištěno krmení, které obsahuje stanovené množství vlákniny a železa, nejméně dvakrát denně a všechna telata ve skupině mají přístup ke krmivu?

Důvod:

Zajistit zdravý odchov a průměrné přírůstky telat, jejich dobrý zdravotní a výživný stav. Předcházet vzniku anémie a oslabení imunity telat v důsledku podávání nevyvážené dávky krmiva s nedostatečným obsahem železa a vlákniny.

Co bude zejména hodnoceno:

- v době kontroly přístup ke krmivu a ke žlabům u telat, která jsou krmena ve skupinách bez matek,
- u namátkově vybraných telat klinická kontrola sliznic s případným odběrem krve.

Poznámka:

Všetchna telata musí být krmena alespoň dvakrát denně, pro všechna telata ustájená ve skupině, která nejsou krmena do nasycení podle vlastní potřeby zvířete nebo pomocí automatického krmného systému, musí být zajištěn přístup ke krmivu ve stejné době, jako mají ostatní telata ve skupině. Při horkém počasí nebo nemocným telatům se čerstvá voda poskytuje neustále. Strava pro telata musí obsahovat tolik železa, aby byla zajištěna průměrná hladina krevního hemoglobinu, minimálně však 4,5 mmol/litr, každé tele starší dvou týdnů musí dostávat stravu obsahující vlákninu v minimálním množství zvyšujícím se postupně od 50 g do 250 g pro telata ve stáří 8 až 20 týdnů.

Krevní rozbor se provede až v případě podezření na nedostatečnou hladinu železa u telat, po provedené klinické kontrole sliznic u namátkově vybraných telat v chovu.

Kde můžete získat informace:

- § 2 odst. 1 písm. d) a e) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Telata byla v době kontroly ve špatném výživném stavu, měla vystouplá žebra, kyčelní klouby i páteř a nebylo hmatatelné téměř žádné osvalení na těchto partiích těla. Telata byla apatická a nejevila zájem o okolí.

Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek PPH 11/8:

Mají telata starší 2 týdnů přístup k dostatečnému množství napájecí vody, případně jiných nápojů?

Důvod:

Zajistit telatům vodu, případně jiné nápoje patří k základním požadavkům na ochranu zvířat a je předpokladem zdravého odchovu telat.

Co bude zejména hodnoceno:

- funkčnost napájecího zařízení,
- přístup k vodě u všech telat starších 2 týdnů
- existence zdroje vody na pastvině.

Nápojem se rozumí voda nebo rehydratační roztoky, nerozumí se tím mléko a mléčné náhražky.

Archiv SVS – individuální ustájení telat umožňující vizuální i hmatový kontakt mezi telaty

Kde můžete získat informace:

- § 12b písm. b) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

Minimální požadavky pro ochranu telat

PPH 11/1: JSOU TELATA VE STÁJÍCH KONTROLOVÁNA ALESPŮŇ DVAKRÁT DENNĚ, A TELATA CHOVANÁ VENKU ALESPŮŇ JEDNOU DENNĚ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
1	Kontrola není prováděna ve stanovené míře.	x	x	Pevně stanoveno.	x	x		x	
	1	x	x	2	x	x	1	x	4

PPH 11/2: JE DODRŽEN ZÁKAZ UVAZOVÁNÍ TELAT, S VÝJIMKOU SKUPINOVÉHO USTÁJENÍ PO DOBU KRMENÍ (NEJDÉLE 1 HODINU) A ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ NÁHUBKU U TELAT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
2	Dlouhodobě uvázáno a/nebo s náhubkem bylo zjištěno ≤ 20 % zvířat.	Dlouhodobě uvázáno a/nebo s náhubkem bylo zjištěno 20 - 50 % zvířat.	Dlouhodobě uvázáno a/nebo s náhubkem bylo zjištěno ≥ 50 % zvířat.	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	1	3	5	x	4	x	1	x	10

PPH 11/3: ODPOVÍDAJÍ ROZMĚRY INDIVIDUÁLNÍHO KOTCE PRO TELATA STANOVENÝM POŽADAVKŮM A KOTCE MAJÍ STĚNY S OTVORY, KTERÉ UMOŽŇUJÍ VIZUÁLNÍ A HMATOVÝ KONTAKT MEZI TELATY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	An	Max.
3	Počet zvířat v nevyhovujících kotcích je do 20 % zvířat.	Počet zvířat v nevyhovujících kotcích je 20 - 50 % zvířat.	Počet zvířat v nevyhovujících kotcích je nad 50 % zvířat.	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	1	3	5	x	4	x	1	x	10

PPH 11/4: JE ZAJIŠTĚNO, ŽE TELATA STARŠÍ 8 TÝDNŮ NEJSOU DRŽENA V INDIVIDUÁLNÍM KOTCI A VYMĚŘENÝ PROSTOR PRO KAŽDÉ TELE PŘI CHOVU VE SKUPINÁCH ODPOVÍDÁ STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
4	V nevyhovujícím držení bylo zjištěno do 20 % zvířat.	V nevyhovujícím držení bylo zjištěno 20 - 50 % zvířat.	V nevyhovujícím držení bylo zjištěno nad 50 % zvířat.	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	1	3	5	x	4	x	1	x	10

PPH 11/5: JSOU PODLAHY HLADKÉ (NIKOLIV VŠAK KLUZKÉ), VYTVÁŘÍ PEVNÝ, ROVNÝ A STABILNÍ POVRCH A PROSTOR PRO USTÁJENÍ TELAT JE POHODLNÝ, ČISTÝ A S ŘÁDNÝM ODTOKEM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
5	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	x	3	x	x	4	x	1	x	8

PPH 11/6: DOSTÁVAJÍ TELATA PO NAROZENÍ CO NEJDŘÍVE MLEZIVO, NEJPOZDĚJI VŠAK DO 6 HODIN?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
6	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

PPH 11/7: JE ZAJIŠTĚNO KRMENÍ, KTERÉ OBSAHUJE STANOVENÉ MNOŽSTVÍ VLÁKNINY A ŽELEZA, NEJMÉNĚ DVAKRÁT DENNĚ A VŠECHNA TELATA VE SKUPINĚ MAJÍ PŘÍSTUP KE KRMIVU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
6	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

PPH 11/8: MAJÍ TELATA STARŠÍ 2 TÝDNŮ PŘÍSTUP K DOSTATEČNÉMU MNOŽSTVÍ NAPÁJECÍ VODY, PŘÍPADNĚ JINÝCH NÁPOJŮ?

6	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Středn	Velký	Malá	Středn	Velká	Ne	Ano	Max.
	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

3.7.2. PPH 12: Minimální požadavky pro ochranu prasat

Základním cílem stanovených požadavků je vytvoření dostatečného a vhodného životního prostoru pro všechna prasata, uspokojení jejich přirozených potřeb, např. přítomností manipulovatelného materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity. Přístup k napájecí vodě a krmivu, pohodlné místo k odpočinku, chov ve stanovených skupinách a mimo jiné i důležitá preventivní péče o jejich zdraví, to vše je nejen stanoveno evropskou i národní legislativou, ale především je důležité z hlediska zajištění pohody ustájeným prasatům, která je předpokladem maximální užitkovosti každého chovu.

Týká se: Subjektů, které provozují podniky živočišné výroby, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontroluje: Státní veterinární správa (SVS)

Veškeré kontrolované požadavky pro ochranu prasat budou posuzovány a hodnoceny úředním veterinárním lékařem v době kontroly.

Kontrolovaný požadavek PPH 12/1:

Jsou prasata agresivní, napadená, poraněná nebo nemocná ustájena dočasně v samostatných kotcích, kde se mohou snadno otočit?

Důvod:

Agresivní prasata je nutné izolovat z hlediska zabránění útokům na ostatní prasata. Prasatům, která byla napadena jinými prasaty, dále všem nemocným nebo jinak poraněným prasatům, je potřeba vytvořit vhodný prostor a čas k rekonvalescenci, vyléčení a zahojení případných ran. Chovateli umožňuje ustájení v samostatných kotcích lepší individuální přístup k jednotlivým prasatům (např. podávání případných léků) bez vzniku nadměrného stresu u ostatních prasat.

Co bude zejména hodnoceno:

- dispozice izolačního boxu a jeho umístění,
- stav zvířat umístěných v izolačním boxu v době kontroly,
- zda tento box odpovídá stanoveným kategoriím zvířat,
- namátkově stav ostatních zvířat v kotcích.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 5 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že několik prasat má viditelné poranění na těle způsobené vzájemnými souboji mezi prasaty. Jedno prase mělo zranění na zadních končetinách a nemohlo se postavit. Chovatel nezajistil umístění agresivních prasat ani poraněných do samostatného kotce.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Obr. Archiv SVS – poranění způsobené vzájemnými souboji mezi prasaty

Kontrolovaný požadavek PPH 12/2:

Odpovídá využitelná volná podlahová plocha pro každou skupinu prasat a roštové podlahy stanoveným požadavkům?

Důvod:

Vytvořit jednotlivým kategoriím prasat ustájených pro odchov a výkrm ve všech hospodářství stejné podmínky tak, aby byla zajištěna opatření k ochraně jejich zdraví a pohody.

Co bude zejména hodnoceno:

- rozměry namátkově vybraných kotců (v případě namátkových kontrol znamená nejméně 5 % kotců),
- požadované minimální rozměry ve vztahu k počtu zvířat ve vybraných kategoriích.

Poznámka:

Pojmem volná plocha se rozumí pouze čistá plocha pro ležení prasete, nepočítá se do toho žádná část chodby, krmišť, napájení a jiné překážky. Jedná se pouze o plochu, kterou má prase k dispozici pro ležení, stání a pohyb.

Kde můžete získat informace:

- § 1b odst. 4 a § 3 odst. 2 a 3, § 3 odst. 4 písm. c) a d) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Kontrolovaný požadavek PPH 12/3:

Je prasatům zajištěn trvalý přístup k materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity?

Důvod:

Je prokázáno, že prasata ve svém přirozeném prostředí tráví až 75 % dne rytím, hledáním potravy a zkoumáním svého okolí. Z vědeckých výzkumů vyplývá, že pokud nemají prasata k dispozici vhodné materiály k manipulaci, nemají tak ničím obohacené prostředí a dochází u nich ke vzájemnému okusování ocásků a uší. Proto je nutné zajistit i v chovech v rámci ustájení přítomnost manipulovatelného materiálu a tak prasatům částečně zajistit podobnost přirozeného prostředí.

Co bude zejména hodnoceno:

u namátkové kontroly kotců (minimálně 5 % kotců),

- **dispozice manipulovatelného materiálu pro prasata v době kontroly** - připouští se i jiný než ve vyhlášce vyjmenovaný manipulovatelný materiál.
- **v době kontroly nebude přímo posuzována zdravotní nezávadnost manipulovatelného materiálu**, ale v případě podezření v době kontroly nebo nálezu z jatek o přítomnosti cizorodých látek v mase, mléce, mohou být odebrány vzorky na zjištění cizorodých látek.

Obr. Archiv SVS – příklad manipulovatelného materiálu (řetízky)

Obr. Archiv SVS – příklad manipulovatelného materiálu (dřevěný špalek)

Poznámka:

Prasata musí mít trvalý přístup k materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity, jako je např. sláma, seno, dřevo, piliny, houbový kompost, rašelina nebo směs takových materiálů, které neohrožují zdraví zvířat. Je povinností chovatele zajistit zdravotní nezávadnost předmětů a pomůcek.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 9, odst. 15 písm. d) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole nebyly nalezeny ani v jednom kotci žádné manipulovatelné materiály, i přesto, že chovatel byl upozorňován, že se jako vhodný materiál bude připouštět i jiný než ve vyhlášce vyjmenovaný manipulovatelný materiál.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek PPH 12/4:

Dostávají prasata alespoň jedenkrát denně krmivo a mají stálý přístup k napájecí vodě a mají zaprahle prasnice a prasničky dostatečné množství vlákniny?

Důvod:

Zajistit všem chovaným prasatům vyváženou potravu a dostatek napájecí vody patří k základním požadavkům na ochranu zvířat.

Co bude zejména hodnoceno:

- krmné žlaby v kotci,
- zásoby krmiva,
- v případě automatického napájení funkčnost napájecího zařízení.

Pokud nejsou k dispozici samostatné napáječky, tak pouze s výjimkou po dobu krmení prasat, musí být zajištěna stálá přítomnost vody.

- krmná směs se posuzuje pro danou kategorii prasat,
- krmná dávka pro prasata se posuzuje konkrétně pro každou kategorii zvlášť,
- správné složení krmné směsi garantuje výrobce, případně sám chovatel, pokud si směsi tvoří sám.

Obr. Archiv SVS – automatické krmení prasnic

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 10 a 11, odst. 15 písm. e) a f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole v chovu bylo zjištěno, že ne všechna prasata starší dvou týdnů mají zajištěn přístup k napáječkám a některé napáječky, které byly prasatům k dispozici, byly nefunkční.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

obr. Archiv SVS – nedostatečná výživa prasat – viditelná kachexie
obr. Archiv SVS – prasata musí mít stálý přístup k napájecí vodě

Kontrolovaný požadavek PPH 12/5:

Nepoužívá se vazné ustájení prasnic nebo prasniček nebo postroje pro jejich uvazování?

Důvod:

Neomezovat přirozený pohyb prasnic a prasniček (např. při obranných reflexech) a tak předcházet poškozování jejich zdraví.

Co bude zejména hodnoceno:

fyzickou kontrolou všech ustájovacích prostor, kde jsou chovány prasnice a prasničky
- žádný kotec s vazným ustájením, ani žádné postroje pro uvázání prasnic a prasniček.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 15 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Kontrolovaný požadavek PPH 12/6:

Jsou prasnice a prasničky ustájeny v období 4 týdny po zapaštění až do doby 1 týden před porodem ve skupinách a kotec, ve kterém je skupina chována, odpovídá stanoveným požadavkům?

Důvod:

Dodržet stanovené legislativní požadavky tak, aby byla zajištěna opatření k ochraně zdraví a pohody všech prasnic a prasniček.

Co bude zejména hodnoceno:

namátková kontrola vybraných kotců (v případě namátkových kontrol znamená nejméně 5 % kotců)

- **ustájení v době kontroly zaprahých březích prasnic a prasniček v provozech nad 10 ks v uvedeném období ve skupinách,**
- **požadované minimální rozměry kotců ve vztahu ke zvířatům.**

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 15 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Obr. Archiv SVS – porodní kotec se selaty

Poznámka:

Požadavek na rozměry kotců je uveden ve vyhlášce č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů. Požadavek se nevztahuje na chovatele s méně než 10 prasničkami/prasnicemi, ty mohou být ustájeny jednotlivě v uvedeném období za předpokladu, že se mohou snadno otočit.

Kontrolovaný požadavek PPH 12/7:

Jsou prasata chována v prostředí, kde hladina hluku a intenzita světla odpovídá stanoveným požadavkům?

Důvod:

Ochrana zdraví prasat před nepříznivými účinky hluku, jehož hladina je legislativně stanovena a vytvoření vhodných ustájovacích podmínek s odpovídající intenzitou světla.

Co bude zejména hodnoceno:

v době kontroly ve vybrané stáji, kde jsou chována prasata

- ověření intenzity světla v úrovni očí prasat,
- kontrola hladiny hluku v chovu bude posuzována pouze v případech, kdy je využíváno neustálé nucené větrání a kdy je v době kontroly v provozu slyšitelný nadměrný hluk,
- hladina hluku se posoudí ve vztahu k chování prasat (stres),
- v opodstatněných případech bude přistoupeno k odbornému změření hluku v ustájovacím zařízení.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 6 a 7 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Poznámka:

V budovách, kde jsou prasata chována, nesmí být překročena hladina nepřetržitého hluku 85 dB a intenzita světla musí být alespoň 40 luxů po dobu minimálně 8 hodin denně. Pokud chovatel využívá automatický systém rozsvěcování a zhasínání, zkontroluje se časový harmonogram nastavení světla.

Kontrolovaný požadavek PPH 12/8:

Jsou podlahy hladké (nikoliv však kluzké), aby se předešlo poranění prasat?

Důvod:

Legislativně stanovený požadavek, aby se zabránilo poškození zdraví prasat v chovu (např. podklouznutí, poranění končetin)

Co bude zejména hodnoceno:

fyzickou kontrolou ve všech ustájovacích zastřešených prostorech, kde jsou zvířata chována

- stavební řešení povrchu podlah,
- stavební řešení odtoku tekutin,
- znečištění podlah včetně ucpání odtoku.

V případě chovu na hluboké podestýlce: - nebude se kontrolovat odtok, ale při odstranění podestýlky podlaha musí splňovat dané požadavky.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Poznámka:

Nezáleží na použitém materiálu podlahy, ale na konečných vlastnostech podlahy. Kluzkost podlah se posuzuje v době kontroly a zkontroluje se, zda nedochází k poranění zvířat (podkluzování).

Kontrolovaný požadavek PPH 12/9:

Zajišťuje ustájení pro prasata fyzicky a tepelně pohodlný a čistý prostor, vybavený odtokem

tak, aby prasata mohla uléhat, vstávat a odpočívat a vidět na ostatní prasata?

Důvod:

Vytvořit vhodný životní prostor pro všechna prasata, uspokojit jejich přirozené, fyziologické a biologické potřeby.

Co bude zejména hodnoceno:

fyzickou kontrolou přímo v ustájovacích prostorech

- stavební řešení povrchu podlah,
- stavební řešení odtoku tekutin,
- znečištění podlah včetně ucpání odtoku, což bývá zjištěna jako častá závada (dočasná).

V případě chovu na hluboké podestýlce: - nebude se kontrolovat odtok.

Poznámka:

Kontrola bude provedena namátkově u všech kategorií prasat, s výjimkou prasníc 1 týden před porodem a v jeho průběhu, pokud jde o požadavek vidění na jiná zvířata.

Bude posuzováno podle aktuálního klimatického období a pro každou kategorii prasat.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 8 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že zemědělský podnikatel chová prasata v nevhodných podmínkách, neboť v kotcích, kde byla zvířata chována, bylo velké množství výkalů, staré zbytky potravy a nepořádek. Prasata neměla v žádné části kotce čistý prostor pro ležení. Hodnocení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Obr. Archiv SVS – ekologický volný chov prasat

Kontrolovaný požadavek PPH 12/10:

Jsou všechny zákroky a postupy prováděné pro jiné než terapeutické a diagnostické účely nebo pro identifikaci prasat prováděny v souladu se stanovenými požadavky?

Důvod:

Zamezit neodborně provedeným zákrokům na prasatech, předejít poškození jejich zdraví a způsobení jejich utrpení.

Co bude zejména hodnoceno:

- neprovádění rutinního krácení ocásků a snižování špičáků u selat,
- zdůvodnění těchto zásahů,
- písemné doložení, jaká jsou přijata opatření k zabránění okusování ocásků,
- v případě kastrace provedení do 7 dnů života selat.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 12 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Poznámka:

Krácení ocasu a snižování špičáků se nesmí provádět rutinně, pouze při poranění struků, ocasu a uší prasnic a ostatních prasat. Je nutné přijmout vhodná opatření před těmito zákroky. Tyto postupy provádí osoba odborně způsobilá podle veterinárního zákona.

Obr. Archiv SVS – volný chov prasat

Minimální požadavky pro ochranu prasat

PPH 12/1: JSOU PRASATA AGRESIVNÍ, NAPADENÁ, PORANĚNÁ NEBO NEMOCNÁ USTÁJENA DOČASNĚ V SAMOSTATNÝCH KOTCÍCH, KDE SE MOHOU SNADNO OTOČIT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
1	Pevně stanoveno.	x	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	1	x	x	x	4	x	1	x	6

PPH 12/2: ODPOVÍDÁ VYUŽITELNÁ VOLNÁ PODLAHOVÁ PLOCHA PRO KAŽDOU SKUPINU PRASAT A ROŠTOVÉ PODLAHY STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
2	Na neodpovídající podlah. ploše a/nebo neodpovídající roštové podlaze je chováno do 20 % zvířat.	Na neodpovídající podlah. ploše a/nebo neodpovídající roštové podlaze je chováno 20 - 50 % zvířat.	Na neodpovídající podlah. ploše a/nebo neodpovídající roštové podlaze je chováno nad 50 % zvířat.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	1	3	5	x	x	6	1	x	12

PPH 12/3: JE PRASATŮM ZAJIŠTĚN TRVALÝ PŘÍSTUP K MATERIÁLU, KTERÝ JIM UMOŽŇUJE ETOLOGICKÉ AKTIVITY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
3	Etologické aktivity nejsou umožněny do 20 % zvířat.	Etologické aktivity nejsou umožněny 20 - 50 % zvířat.	Etologické aktivity nejsou umožněny nad 50 % zvířat.	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	1	3	5	x	4	x	1	x	10

PPH 12/4: DOSTÁVAJÍ PRASATA ALESPŮ JEDENKRÁT DENNĚ KRMIVO A MAJÍ STÁLÝ PŘÍSTUP K NAPÁJECÍ VODĚ A MAJÍ ZAPRAHLÉ PRASNICE A PRASNIČKY DOSTATEČNÉ MNOŽSTVÍ VLÁKNINY?

4	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Středn	Velký	Malá	Středn	Velká	Ne	Ano	Max.
	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

PPH 12/5: NEPOUŽÍVÁ SE VAZNÉ USTÁJENÍ PRASNIC NEBO PRASNIČEK NEBO POSTROJE PRO JEJICH UVAZOVÁNÍ?

5	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Středn	Velká	Ne	Ano	Max.
	Vazné ustájení nebo postroje jsou používány ≤ 20 % zvířat.	Vazné ustájení nebo postroje jsou používány 20 - 50 % zvířat.	Vazné ustájení nebo postroje jsou používány ≥ 50 % zvířat.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	1	3	5	x	x	6	1	x	12

PPH 12/6: JSOU PRASNICE A PRASNIČKY USTÁJENY V OBDOBÍ 4 TÝDNY PO ZAPUŠTĚNÍ AŽ DO DOBY 1 TÝDEN PŘED PORODEM VE SKUPINÁCH A KOTEC, VE KTERÉM JE SKUPINA CHOVÁNA, ODPOVÍDÁ STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

6	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Středn	Velká	Ne	An	Max.
	Neodpovídající m způsobem a/nebo v neodpovídajícím kotci je chováno ≤ 20 % zvířat.	Neodpovídající m způsobem a/nebo v neodpovídajícím kotci je chováno 20 - 50 % zvířat.	Neodpovídající m způsobem a/nebo v neodpovídajícím kotci je chováno ≥ 50 % zvířat.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	1	3	5	x	x	6	1	x	12

PPH 12/7: JSOU PRASATA CHOVÁNA V PROSTŘEDÍ, KDE HLADINA HLUKU A INTENZITA SVĚTLA ODPOVÍDÁ STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

7	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	An	Max.
	Nedostatky zjištěny pouze buď u limitů hluku anebo světla.	Nedostatky zjištěny u limitů hluku i u limitů světla.	x	x	Hladina hluku /nebo intenzita světla neodpovídá požadavkům.	x		x	
	1	3	x	x	4	x	1	x	8

PPH 12/8: JSOU PODLAHY HLADKÉ (NIKOLIV VŠAK KLUZKÉ), ABY SE PŘEDEŠLO PORANĚNÍ PRASAT?

8	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	An	Max.
	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	x	3	x	x	4	x	1	x	8

PPH 12/9: ZAJIŠŤUJE USTÁJENÍ PRO PRASATA FYZICKY A TEPELNĚ POHODLNÝ A ČISTÝ PROSTOR, VYBAVENÝ ODTOKEM TAK, ABY PRASATA MOHLA ULÉHAT, VSTÁVAT A ODPOČÍVAT A VIDĚT NA OSTATNÍ PRASATA?

9	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	An	Max.
	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	x	3	x	x	4	x	1	x	8

PPH 12/10: JSOU VŠECHNY ZÁKROKY A POSTUPY PROVÁDĚNÉ PRO JINÉ NEŽ TERAPEUTICKÉ A DIAGNOSTICKÉ ÚČELY NEBO PRO IDENTIFIKACI PRASAT PROVÁDĚNÝ V SOULADU SE STANOVENÝMI POŽADAVKY?

10	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	An	Max.
	x	x	Prováděné zákroky a postupy nejsou v souladu s požadavky.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

3.7.3. PPH 13: Požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely

Hlavním cílem zavedení požadavků pro ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely je vytvořit vhodné podmínky odpovídající jejich etologickým a fyziologickým potřebám. Zvířata musí být chována s ohledem na druh, věkovou kategorii a hmotnost. Zdraví a pohoda zvířat je odrazem jejich správného a důsledného ošetřování, veterinární péče, podávání zdravotně nezávadného krmiva a vody, chovu ve vhodném prostředí, kde je zajištěn dostatečný prostor pro pohyb a kde jsou zvířata chráněna před nepříznivými vlivy počasí a jinými riziky.

Týká se: Subjektů, které provozují podniky živočišné výroby, a žádají o některou ze zemědělských dotací uvedených v kapitole 1.4.

Kontroluje: Státní veterinární správa (SVS)

Poznámka:

Veškeré kontrolované požadavky pro ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely budou posuzovány a hodnoceny úředním veterinárním lékařem v době kontroly.

Obr. Archiv SVS – skot na pastvě

Kontrolovaný požadavek PPH 13/1:

Je zajištěn dostatečný počet odborně způsobilých zaměstnanců k péči o zvířata?

Důvod:

Zajistit všem zvířatům chovaným pro hospodářské účely vhodné podmínky pro ochranu jejich zdraví a pohody tak, aby nedocházelo k poškozování jejich zdraví a utrpení.

Co bude zejména hodnoceno:

- v případě péče o zvířata v hospodářství prostřednictvím i jiných pracovníků kromě majitele a chovatele předložení dokumentu o proškolení těchto osob z problematiky ochrany zdraví a pohody zvířat.

Poznámka:

Forma zápisu školení je na chovateli. (Může být doloženo např. osvědčení o absolvování školení, formulář v rámci školení o bezpečnosti práce, interní záznam chovatele o proškolení apod.) Neposuzuje se počet zaměstnanců k počtu chovaných zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)
- § 12 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,
- Nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat.

Poznámka:

Související směrnice Rady o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely č. 98/58/ES nestanovuje žádnou frekvenci školení. Pokud není jinou legislativou stanoveno jinak (jako např. vyhláškou č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, která stanovuje podmínky kurzu odborné přípravy k péči o kuřata), nebude frekvence školení posuzována.

Kontrolovaný požadavek PPH 13/2:

Je prováděna kontrola hospodářských zvířat v chovech nejméně jedenkrát denně?

Důvod:

Chovatel musí mít přehled o aktuální situaci v chovu, zda nedošlo k novému výskytu onemocnění u zvířat, poranění či náhlému úhynu zvířat, aby mohl v návaznosti na zjištěné nedostatky a závady včas podniknout nápravu a poskytnout zvířatům potřebnou péči a ošetření.

Co bude zejména hodnoceno:

- zdravotní stav zvířat.
- případné poranění či narušení zdravotního stavu zvířete trvající déle než 2 dny,
- záznam o lékařském ošetření zvířete a o přivolání veterinárního lékaře.

Kde můžete získat informace:

- § 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

Poznámka:

Po chovateli nebude požadována evidence provádění kontrol.

PŘÍKLAD č. 1 Z PRAXE:

Při kontrole v chovu hospodářských zvířat bylo zjištěno, že jalovice má viditelné zranění na zadní končetině. Končetina byla značně nateklá a jalovice se velmi špatně pohybovala. Po přivolání soukromého veterinárního lékaře bylo potvrzeno, že zranění je již dlouhodobějšího charakteru a jalovice ošetřena nebyla. K tomuto zranění zřejmě došlo v prostoru pastviny, kde byla zvířata chována, neboť se zde nacházelo mnoho zemědělské techniky, o která se mohla zvířata kdykoliv poranit.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

PŘÍKLAD č. 2 Z PRAXE:

Při kontrole úřední veterinární lékař zjistil, že v horní části pastviny asi 15 m vpravo pod napajedlem byla nalezena uhynulá ovce, která se zde nacházela podle stavu rozkladu již delší dobu (oční jamky byly prázdné, kadáver byl pokryt množstvím červů, část tkání byla již macerovaná a část mumifikovaná). Chovatel zajistil odvoz kadáveru k likvidaci až po veterinární kontrole. V případě, že by byl řádně sledován stav stáda, nemohlo by chovateli tak dlouho unikát, že se v blízkosti napajedla nachází uhynulá ovce.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek PPH 13/3:

Jsou zvířata, včetně telat, s příznaky onemocnění nebo zranění bezodkladně ošetřena, vede chovatel záznamy o těchto lékařských ošetřeních a o počtu uhynulých zvířat?

Důvod:

Zajistit včasné ošetření nemocných nebo zraněných zvířat chovatelem, případně veterinárním lékařem, aby nedocházelo k utrpení zvířat.

Co bude zejména hodnoceno:

- dispozice izolačního boxu pro nemocná a poraněná zvířata a jeho umístění,
- existence pomůcek pro první pomoc, pomoc při porodu, pro přemístění nepohyblivých zvířat a pro nezbytné usmrcení zvířete,
- stav zvířat umístěných v izolačním boxu,
- namátkově stav ostatních zvířat v kotcích,
- záznamy o lékařském ošetření zvířat a o přivolání veterinárního lékaře,
- záznamy o odeslání kadáverů do asanačního podniku ve vztahu k počtu uhynulých zvířat, v rozsahu minimálně 1 měsíc zpět. V případě, že se zjistí nedostatky, provede se kontrola záznamů za delší časové období.

Kde můžete získat informace:

- § 11 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole v chovu skotu bylo zjištěno, že kráva holštýnského plemene měla na pravé straně trupu viditelný rozsáhlý otok. Po konzultaci s přivolaným soukromým veterinárním lékařem byl tento útvar diagnostikován jako kýla, absces (patologicky vzniklá dutina vyplněná hnisem), či otok po zhmoždění. Na základě tohoto zjištění byl chovatel vyzván, aby doložil doklad, ze kterého vyplývá, jakým způsobem, kdy a kým byla skotu poskytnuta odborná veterinární péče. Chovatelem nebyl žádný takový doklad doložen.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek PPH 13/4:

Není omezena volnost pohybu zvířat s ohledem na jeho druh, která by vedla k jeho poškození?

Důvod:

Volnost pohybu hospodářského zvířete nesmí být omezována způsobem, který by mu způsobil utrpení. Ustájení musí umožnit hospodářským zvířatům bez obtíží uléhat, odpočívat, vstávat a pečovat o povrch těla a vidět na ostatní zvířata.

Co bude zejména hodnoceno:

- přímo v chovu zvířat (namátkově u 5 %), zda mají zvířata v době kontroly k dispozici celý prostor stanovený v souladu s danou technologií chovu dle minimálních standardů.

Obr. Archiv SVS – omezování volnosti pohybu skotu na pastvě řetězy, které způsobují zařezávání do kůže v oblasti krku

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,
- § 1c písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole v chovu skotu bylo zjištěno, že jsou zvířata přivázaná za řetěz okolo krku, který je značně omezoval v pohybu a který jim způsoboval zranění, neboť docházelo k zařezávání části řetězu do kůže v oblasti krku.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek PPH 13/5:

Nepoužívají se způsoby chovu, které by měly za následek poškození zdraví zvířat, a nejsou podávány léčivé přípravky a další látky v rozporu s právními předpisy a pravidly pro jejich používání a nejsou prováděny úpravy vzhledu zvířat v rozporu s právními předpisy?

Důvod:

Vytvořit všem zvířatům chovaným pro hospodářské účely odpovídající podmínky v chovu tak, aby byla zajištěna veškerá opatření k ochraně jejich zdraví a pohody.

Co bude zejména hodnoceno:

- technologie chovu,
- veškeré pomůcky používané v souvislosti se zvířaty, jako pomůcky k uvazování zvířat, používání náhubku u telat, podávání zakázaných a nepovolených látek zvířatům,
- stav prostoru ustájení pro zvířata,
- kondice zvířat a případná poranění zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)
- § 12a odst. 1 a 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,
- § 2 odst. 1 písm. c), § 3 odst. 15 písm. a), § 9 odst. 3 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Kontrolovaný požadavek PPH 13/6:

Umožňují stavby a ustájení pro zvířata, včetně telat, dodržení mikroklimatických podmínek?

Důvod:

Zajistit všem zvířatům vhodné podmínky ustájení.

Co bude zejména hodnoceno:

ve stájích, kde není přirozené větrání

- režim nuceného větrání a jeho funkčnost,
- zvýšený úhyn zvířat v důsledku nevhodného nebo závadného mikroklimatu (např. udušení kuřat),
- zdravotní stav zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 1b odst. 1 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat,
- § 50 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.

Poznámka:

Cirkulace vzduchu, prašnost, teplota a relativní vlhkost vzduchu, koncentrace plynů, osvětlení a hluchost musí být udrženy v mezích, které nejsou pro zvířata škodlivé (např. u brojlerů je měření mikroklimatu konkrétně stanoveno vyhláškou při dané hustotě osazení).

Kontrolovaný požadavek PPH 13/7:

Je ve stájích zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení tak, aby zvířata, včetně telat, nebyla držena ve tmě?

Důvod:

Vytvořit hospodářským zvířatům vhodné podmínky ustájení s odpovídající intenzitou světla pro uspokojení jejich fyziologických a etologických potřeb.

Co bude zejména hodnoceno:

ve stájích, kde není denní osvětlení a kde zvířata nemají možnost využívat venkovní výběh

- světelný režim a jeho funkčnost,
- dispozice mobilního nebo stabilního funkčního osvětlení pro provedení detailní kontroly zvířat v kteroukoli dobu,
- u kategorií zvířat jako jsou brojeři, nosnice a prasata, kde jsou stanoveny číselné limity - intenzita světla,
- u prasat alespoň 40 luxů minimálně 8 hod denně,
- u brojlerů a nosnic musí intenzita a doba trvání osvětlení, včetně doby stmívání odpovídat minimálním standardům pro ochranu hospodářských zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 9 odst. 1 písm. c) a § 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,
- § 2 odst. 1 písm. i) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Poznámka:

Ve stájích s telaty musí být zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení. Při použití umělého osvětlení nejméně po dobu od 9 do 17 hodin v intenzitě odpovídající přirozenému světlu.

Obr. Archiv SVS – nevhodný chov skotu za nedostatku světla ve stáji bez oken

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole úřední veterinární lékař zjistil, že prasata jsou chována v budově, kde denní světlo pronikalo pouze malými okenními otvory ve stěnách, které byly navíc velmi znečištěné, plné pavučin a zaschlé špíny, a proto příliš světla nepropouštěly. Prasata neměla žádnou možnost výběhu a nebylo zjištěno žádné jiné umělé osvětlení. Úřední veterinární lékař provedl měření intenzity světla pomocí luxmetru a výsledkem měření byla značně neodpovídající intenzita světla.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek PPH 13/8:

Je materiál použitý k ustájení zvířat, včetně telat, snadno čistitelný a dezinfikovatelný a nemá ostré okraje a výčnělky, o které by se zvířata mohla poranit?

Důvod:

Vytvořit hospodářským zvířatům vhodné podmínky ustájení a předcházet případnému zranění a poškození zdraví zvířat.

Co bude zejména hodnoceno:

- bezpečný stav zařízení a prostor, kde jsou chována zvířata,
- bez výskytu okrajů a výčnělků, o které by se mohla zvířata zranit.
- účinnost dezinfekce se bude kontrolovat jen v případech, kdy je předepsaná (např. turnusové chovy, kde dochází k vyskladnění a naskladnění zvířat, následnému čištění a dezinfekci prostor a zařízení), nebude se kontrolovat v případě chovu na hluboké podestýlce.

Kde můžete získat informace:

- § 1b odst. 6 a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Obr. Archiv SVS – příklad nevhodného použití ostnatého drátu k oplocení

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že na pozemku, kde probíhala pastva zvířat, se nacházejí nevhodné ostré předměty, konkrétně se jednalo např. o zbytek drátěného pletiva, ostnatý drát a torzo plechového kbelíku. Tyto předměty se mohly kdykoliv stát příčinou poranění zvířat a způsobit tak poškození jejich zdraví. Chovateli bylo závazným pokynem uloženo odstranění těchto nevhodných předmětů, ale chovatel nevhodné předměty přesto neodstranil.

Hodnocení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek PPH 13/9:

Je poskytována hospodářským zvířatům, která nejsou chována v budovách, přiměřená ochrana před nepříznivými povětrnostními podmínkami, predátory a dalšími riziky ohrožujícími jejich zdraví?

Důvod:

Ochránit hospodářská zvířata před nepříznivými klimatickými podmínkami, predátory a jinými dalšími riziky, které by mohly způsobit narušení pohody a zdravotního stavu.

Co bude zejména hodnoceno:

- možnost úkrytu v době kontroly pro zvířata,
- možnost přístřešku nebo přístupu do stáje nebo přirozeného úkrytu,
- velikost přístřešku, úkrytu musí odpovídat počtu zvířat, tak aby všem zvířatům byla zajištěna ochrana před sluncem, deštěm a jinými nepříznivými podmínkami a nedocházelo tak k poškození jejich zdraví.

Poznámka:

Záleží na způsobu chovu, počtu a kategorii zvířat, klimatických podmínkách v době kontroly. V případě chovu masného skotu (např. horská plemena Highland), kdy tato zvířata byla na tento způsob chovu v daných klimatických podmínkách navykána a nedochází při tomto chovu k poškození jejich zdraví, se přístřešek požadovat nebude.

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že chovatel chová 3 kusy holštýnského skotu na pozemku, který byl v době kontroly pod vysokou vrstvou sněhu, a již po dobu cca 2 týdnů trvalo mrazivé počasí. Plechový přístřešek byl značně zničený a zvířata ho tak nemohla zcela využít k úkrytu před nepříznivým počasím. U dvou kusů skotu byl během kontroly pozorován obtížný pohyb. Zvířata nebyla schopna odolávat nepříznivým životním podmínkám, kterým byla vystavena během trvalého pobytu ve venkovním prostředí bez možnosti úkrytu.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

Obr. Archiv SVS – příklad ustájení skotu

Kontrolovaný požadavek PPH 13/10:

Jsou jedenkrát denně kontrolována veškerá dispoziční, technická a provozní řešení stájí pro zvířata, včetně telat, v případě nuceného větrání i větrací a poplašný systém a dále je zabezpečeno odstranění případné závady nebo zajištěno zdraví a dobré životní podmínky zvířat do doby odstranění závady?

Důvod:

Zajistit funkčnost, pravidelnou kontrolu a odstranění závad veškerých automatických a mechanických vybavení, které jsou hlavní součástí staveb, kde jsou chována hospodářská zvířata a která se podílí na vytváření vhodných podmínek ustájení.

Co bude zejména hodnoceno:

- funkčnost veškerých automatických a mechanických zařízení (např. dle provozního řádu) v době kontroly,
- v případě chovů, kde jsou zvířata odkázána na nucené větrání (např. prasata, drůbež) přítomnost a funkčnost náhradního zdroje a poplašného systému.
- systém alarmu (zprávy na mobilní telefon o závadě systému apod.).

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 1b odst. 2 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Byla provedena kontrola v chovu brojlerů z důvodu nahlášení zvýšeného úhynu v ranních hodinách, kdy došlo k úhynu cca 2 tis. kusů. Venkovní teploty se pohybovali přes den okolo 30° C (tropické dny). Během noci přišla silná bouřka a došlo k výpadku elektrické energie a následně k úhynu brojlerů. Při kontrole bylo zjištěno, že v hale zcela chybí funkční alarmní systém i náhradní zdroj elektrické energie.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek PPH 13/11:

Dostávají zvířata v intervalech odpovídajících jejich fyziologickým potřebám dostatečné množství nezávadné potravy a napájecí vody?

Důvod:

Zajistit hospodářským zvířatům nezávadnou potravu a dostatek napájecí vody patří k základním požadavkům na ochranu zvířat.

Obr. Archiv SVS – viditelná kachexie u skotu na pastvě

Co bude zejména hodnoceno:

- krmné žlaby v kotci,
- zásoby krmiva,
- v případě automatického napájení funkčnost napájecího zařízení. Pokud nejsou k dispozici samostatné napáječky, tak pouze s výjimkou po dobu krmení, musí být zajištěna stálá přítomnost vody.
- zdravotní stav zvířat- zejména kondice a výživný stav zvířat,
- krmná dávka,
- v době kontroly nebude přímo posuzována zdravotní nezávadnost krmiva a vody, ale v případě podezření v době kontroly nebo nálezu z jatek o přítomnosti cizorodých látek v mase, mléce, může odebrat vzorky na zjištění cizorodých látek.

Kde můžete získat informace:

- § 12b písm. a) a b) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD č. 1 Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že chovatel v prostoru, který využíval k chovu 450 ks nosnic nezajistil dostatečně dlouhý napájecí ani krmný prostor (žlábkové či kruhové krmítko a

žlábkovou nebo kruhovou napáječku), které by poskytovaly legislativně stanovený prostor pro každou nosnici.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

PŘÍKLAD č. 2 Z PRAXE:

Kontrolou podmínek chovu ovcí a koz chovaných na pastvině u břehu řeky bylo zjištěno, že dospělé ovce byly ve špatném výživném stavu, všechna žebra byla viditelná, sedací hrboly, výběžku lumbálních obratlů a páteř zřetelně prominovaly, měly silně vykasané břicho. Bylo zjištěno, že chovatel nezajistil kojícím matkám zvýšenou potřebu energeticky a dieteticky výživné dávky.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek PPH 13/12:

Je u napájecích a krmných systémů pro zvířata, včetně telat, zajištěno omezení znečištění vody a krmiv?

Důvod:

Zajistit zvířatům chovaným pro hospodářské účely zdravotně nezávadné krmivo a napájecí vodu.

Co bude zejména hodnoceno:

- v době kontroly namátkově funkčnost, čistota, počet a rozmístění krmných žlabů a napájecích zařízení.

Kde můžete získat informace:

- § 12b písm. c) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,
- § 1b odst. 2 písm. d) a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.

Požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely

PPH 13/1: JE ZAJIŠTĚN DOSTATEČNÝ POČET ODBORNĚ ZPŮSOBILÝCH ZAMĚSTNANCŮ K PÉČI O ZVÍŘATA?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
1	x	x	Pevně stanoveno.	x	x		x	
1	x	x	2	x	x	1	x	4

PPH 13/2: JE PROVÁDĚNA KONTROLA HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT V CHOVECH NEJMÉNĚ JEDENKRÁT DENNĚ?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

	Kontrola není prováděna ve stanovené míře.	x	x	Pevně stanoveno.	x	x		x	
2	1	x	x	2	x	x	1	x	4

PPH 13/3: JSOU ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, S PŘÍZNAKY ONEMOCNĚNÍ NEBO ZRANĚNÍ BEZODKLADNĚ OŠETŘENA, VEDE CHOVATEL ZÁZNAMY O TĚCHTO LÉKAŘSKÝCH OŠETŘENÍCH A O POČTU UHYNULÝCH ZVÍŘAT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

PPH 13/4: NENÍ OMEZENAVOLNOST POHYBU ZVÍŘAT S OHLEDEM NA JEHO DRUH, KTERÁ BY VEDLA K JEHO POŠKOZENÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
4	Volnost pohybu zvířat je omezena nedovoleným	x	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	1	x	x	x	4	x	1	x	6

PPH 13/5: NEPOUŽÍVAJÍ SE ZPŮSOBY CHOVU, KTERÉ BY MĚLY ZA NÁSLEDEK POŠKOZENÍ ZDRAVÍ ZVÍŘAT A NEJSOU PODÁVÁNY LÉČIVÉ PŘÍPRAVKY A DALŠÍ LÁTKY V ROZPORU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY A PRAVIDLY PRO JEJICH POUŽÍVÁNÍ A NEJSOU PROVÁDĚNY ÚPRAVY VZHLEDU ZVÍŘAT V ROZPORU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
5	x	x	Jsou používány nedovolené způsoby chovu.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

PPH 13/6: UMOŽŇUJÍ STAVBY A USTÁJENÍ PRO ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, DODRŽENÍ MIKROKLIMATICKÝCH PODMÍNEK?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
6	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	x	3	x	x	4	x	1	x	8

PPH 13/7: JE VE STÁJÍCH ZAJIŠTĚNO PŘIROZENÉ NEBO UMĚLÉ OSVĚTLENÍ TAK, ABY ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, NEBYLA DRŽENA VE TMĚ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
7	x	x	Držení zvířat v nedostatečných světelných podmínkách je závažným porušením podmínek ochrany zvířat.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

PPH 13/8: JE MATERIÁL POUŽITÝ K USTÁJENÍ ZVÍŘAT, VČETNĚ TELAT, SNADNO ČISTITELNÝ A DEZINFIKOVATELNÝ A NEMÁ OSTRÉ OKRAJE A VÝČNĚLKY, O KTERÉ BY SE ZVÍŘATA MOHLA PORANIT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
8	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	x	3	x	x	4	x	1	x	8

PPH 13/9: JE POSKYTOVÁNA HOSPODÁŘSKÝM ZVÍŘATŮM, KTERÁ NEJSOU CHOVÁNA V BUDOVÁCH, PŘÍMĚŘENÁ OCHRANA PŘED NEPŘÍZNIVÝMI POVĚTRNOSTNÍMI PODMÍNKAMI, PREDÁTORY A DALŠÍMI RIZIKY OHROŽUJÍCÍMI JEJICH ZDRAVÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
9	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x	x		x	
	1	x	x	2	x	x	1	x	4

PPH 13/10: JSOU JEDENKRÁT DENNĚ KONTROLOVÁNA VEŠKERÁ DISPOZIČNÍ, TECHNICKÁ A PROVOZNÍ ŘEŠENÍ STÁJÍ PRO ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, V PŘÍPADĚ NUCENÉHO VĚTRÁNÍ I VĚTRACÍ A POPLAŠNÝ SYSTÉM A DÁLE JE ZABEZPEČENO ODSTRANĚNÍ PŘÍPADNÉ ZÁVADY NEBO ZAJIŠTĚNO ZDRAVÍ A DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT DO DOBY ODSTRANĚNÍ ZÁVADY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
10	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

PPH 13/11: DOSTÁVAJÍ ZVÍŘATA V INTERVALECH ODPOVÍDAJÍCÍCH JEJICH FYZIOLOGICKÝM POTŘEBÁM DOSTATEČNÉ MNOŽSTVÍ NEZÁVADNÉ POTRAVY A NAPÁJECÍ VODY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.

11	x	x	Zajistit zvířatům potravu a vodu patří k základním požadavkům na ochranu zvířat.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

PPH 13/12: JE U NAPÁJECÍCH A KRMNÝCH SYSTÉMŮ PRO ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, ZAJIŠTĚNO OMEZENÍ ZNEČIŠTĚNÍ VODY A KRMIV?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.
12	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	x	3	x	x	4	x	1	x	8

4. KONTROLA A HODNOCENÍ V ROCE 2015

Způsob vyhodnocování zjištění dozorových organizací z kontrol podmíněnosti je legislativně ukotven nařízením vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor.

Zohledňuje veškerá zjištěná porušení ze všech zpráv o kontrole příslušného aktu nebo standardu za daný kalendářní rok u kontrolovaného subjektu.

4.1. VÝBĚR SUBJEKTŮ KE KONTROLE, POČET KONTROL

Kontrole podmíněnosti podléhají všichni žadatelé, kteří žádají o přímé platby, některé podpory z Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem – viz přehled podpor v roce 2015 uvedený v kapitole 1.4.

Výběr subjektů

Počet subjektů vybraných ke Kontrole podmíněnosti musí dosáhnout nejméně 1 % ze všech žadatelů, kteří podali žádost o některou z uvedených dotací v daném roce. Tato minimální míra kontrol musí být dosažena na úrovni každé dozorové organizace.

Minimálně 20 - 25 % subjektů je vybráno náhodným výběrem, větší část z vybraných subjektů ke kontrole, cca 75 %, je vybrána na základě rizikové analýzy. Rizikové faktory jsou navrženy pro každý akt povinných požadavků na hospodaření (PPH) a standard DZES.

Žadatel, který v předchozích obdobích nedodržel některý z kontrolovaných požadavků, je v dalších letech posuzován jako rizikovější a pravděpodobnost, že bude vybrán znovu, se zvyšuje. Vliv na výběr ke kontrole má také výše a průběh čerpání podpor u žadatele v minulosti. Tento rizikový faktor je použit ve všech rizikových analýzách.

Vztah porušení národní legislativy a požadavků podmíněnosti

Zjištění porušení některého z požadavků podmíněnosti v rámci kontroly plnění národních právních předpisů dozorovou organizací, k jehož kontrole je pověřena, je také hodnoceno jako porušení Kontroly podmíněnosti. Znamená to tedy, že na základě kontroly národní legislativy může dojít ke snížení podpor i u zemědělských subjektů, původně nevybraných pro Kontrolu podmíněnosti, pokud u nich bude zjištěno porušení požadavků podmíněnosti.

Tím, že Kontrolu podmíněnosti provádí dozorová organizace společně s kontrolou národních právních předpisů, není počet kontrol u vybraných subjektů navýšen. To se však nevztahuje na kontroly prováděné na podnět třetí osoby a kontroly plnění nápravných opatření.

Hodnocení zanedbatelných porušení

U zjištění některých porušení hodnocených jako zanedbatelná může dozorová organizace uložit nápravná opatření (viz dále Systém včasného varování **na str. 17**). Pokud jsou tato opatření splněna v určeném termínu, nepromítnou se do snížení plateb.

4.2. ZPŮSOB A PRŮBĚH KONTROLY

Možné způsoby provedení kontroly:

- administrativní – kontroly a ověřování elektronických informací, materiálů a dokumentů, které se týkají kontrolované oblasti a žadatele;

- kontroly na místě (KNM) – ověřování originálních dokladů, chovatelských a pěstebních technologií a postupů a přímých dopadů těchto činností v terénu; pro potřeby kontrol je možno využívat i dálkového průzkumu Země (DPZ).

Za provádění kontrol zodpovídají jednotlivé dozorové organizace. Působnost každé této organizace je upravena příslušným zákonem, nebo přímo použitelným evropským předpisem, na jehož základě je organizace pověřena kontroly provádět.

Oznámení o kontrole

Kontrola může být předem ohlášená, pokud tím nebude narušen její účel. Ohlášení může být učiněno v minimální nezbytné lhůtě, která nesmí překročit 14 dní²⁵⁾. U kontrol na místě týkajících se žádosti o podporu „na zvířata“ a kontrol používání přípravků na ochranu rostlin se obvykle provádějí kontroly neohlášené. V případě potřeby lze i zde kontrolu ohlásit, zpravidla však ne dříve než 48 hodin předem.

Přehled maximálních možných lhůt pro ohlášení kontroly

Kontrolovaná oblast	Kontrolní orgán	Maximální možná lhůta ohlášení předem
DZES	SZIF/ÚKZÚZ	14 dní
PPH 1	ÚKZÚZ	14 dní
PPH 2	ČIŽP	14 dní
PPH 3	ČIŽP	14 dní
PPH 4	SZPI + ÚKZÚZ + SVS	14 dní
PPH 5	SVS/ÚSKVBL	48 hodin
PPH 6	ČPI	48 hodin
PPH 7	ČPI	48 hodin
PPH 8	ČPI	48 hodin
PPH 9	ÚKZÚZ + SVS	48 hodin
PPH 10	ÚKZÚZ	48 hodin
PPH 11	SVS	48 hodin
PPH 12	SVS	48 hodin
PPH 13	SVS	48 hodin

²⁵⁾ Čl. 25 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014.

Zahájení plánované kontroly podmíněnosti na místě

Kontrola je zahájena prvním kontrolním úkonem, jímž je

- předložení pověření ke kontrole kontrolovanému subjektu nebo jiné povinné osobě, jež je přítomna na místě kontroly nebo
- doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolovanému subjektu, jehož součástí oznámení

musí být pověřeni ke kontrole, anebo seznam kontrolujících, nebo
- provedení prvního z kontrolních úkonů bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole kontrolovanému subjektu nebo povinné osobě, jež je přítomna na místě kontroly, pokud je provedení takových kontrolních úkonů k výkonu kontroly třeba.

U kontroly na místě kontrolní pracovník, který se prokáže pověřením ke kontrole ve formě písemného pověření nebo průkazem, je povinen oznámit kontrolovanému subjektu zahájení kontroly, zejména jej upozornit, že součástí kontroly je i Kontrola podmíněnosti a seznámit subjekt s předmětem kontroly.

Zmaření kontroly

Pokud kontrolovaný subjekt neumožní provést kontrolu, například nevpuštěním kontrolního orgánu do kontrolovaných objektů, **kontrola je považována za zmařenou** a podpora se neposkytne. Neumožnění i části kontroly ze strany kontrolovaného subjektu nebo povinné osoby (např. zabráněním kontrole i jen jednoho kontrolního orgánu, pokud je u subjektu prováděna kontrola více orgány, nevpuštěním do objektů nebo nesoučinností, která má za následek nemožnost provedení kontroly) je posuzováno za zmaření celé kontroly.

Dozorová organizace může provádět před zahájením kontroly úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu.

V případě, že kontrola zahájena není, je o těchto úkonech pořízen záznam.

Navazuje-li však na tyto úkony kontrola, mohou sloužit skutečnosti takto získané jako podklad pro kontrolní zjištění, které je následně zaznamenáno do Protokolu o kontrole.

4.3. VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Protokol o kontrole

V průběhu kontroly se pořizuje protokol o kontrole. Každý protokol musí obsahovat kontrolní zjištění, obsahující zjištěný stav věci s uvedením nedostatků a označení právních předpisů, které byly porušeny, včetně uvedení podkladů, z kterých tato kontrolní zjištění vycházejí. V protokole je dále také uvedeno označení dozorové organizace a kontrolujícího, označení ustanovení právního předpisu vymezujícího pravomoc dozorové organizace k výkonu kontroly, označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání, označení kontrolovaného subjektu, označení předmětu kontroly, kontrolní úkon, jímž byla kontrola zahájena, a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden, poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden, poučení o možnosti podat proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole námitky s uvedením lhůty pro jejich podání a komu se podávají, datum vyhotovení, podpis kontrolujícího.

Protokol o kontrole se vyhotoví ve lhůtě 30 dnů ode dne provedení posledního kontrolního úkonu, ve zvláště složitých případech do 60 dnů.

Stejnopis protokolu o kontrole předá nebo doručí dozorová organizace kontrolovanému subjektu.

Uložení nápravných opatření

Při kontrole je kontrolující inspektor oprávněn ukládat **opatření k odstranění nebo prevenci nedostatků** zjištěných kontrolou. Toto opatření se uvede v protokolu o kontrole.

V případě uložení nápravných opatření v rámci Kontroly podmíněnosti je v protokole uvedeno o jaké opatření se jedná a termín pro jeho splnění. Součástí je také informace o postupu pro možné neuložení snížení nebo vyloučení podpory podle tzv. systému včasného varování.

Oprava nesprávností

Nesprávnosti v protokolu o kontrole opraví dozorová organizace z moci úřední formou dodatku k protokolu o kontrole, jehož stejnopis se doručí kontrolovanému subjektu a přiloží k protokolu o kontrole.

Je-li to na základě podaných námitek nebo k opravě zjištěných nesprávností v protokolu o kontrole zapotřebí, provede kontrolující došetření věci. Výsledek došetření věci se zaznamená v dodatku k protokolu o kontrole, jehož stejnopis se doručí kontrolovanému subjektu a přiloží k protokolu o kontrole.

Námítky proti protokolu

Kontrolovaný subjekt může proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole podat námítky²⁶⁾, které se podávají písemně, musí z nich být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním. Námítky lze podat dozorové organizaci ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole, není-li stanovena v protokolu o kontrole lhůta delší.

Řízení o námitkách

Nevyhoví-li námitkám dozorová organizace tj. vedoucí kontrolní skupiny nebo kontrolující inspektor ve lhůtě 7 dnů ode dne jejich doručení, vyřídí je nadřízená osoba kontrolujícího inspektora ve lhůtě 30 dnů ode dne jejich doručení tak, že jim vyhoví, částečně vyhoví, nebo je zamítne²⁷⁾. Ve zvlášť složitém případě se lhůta pro vyřízení námitek nadřízenou osobou kontrolujícího prodlužuje o 30 dnů. O tomto prodloužení lhůty nadřízená osoba kontrolujícího kontrolovaný subjekt předem vyrozumí.

Námítky, z nichž není zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, nebo námítky, u nichž chybí odůvodnění, nadřízená osoba kontrolujícího zamítne jako nedůvodné. Nadřízená osoba kontrolujícího zamítne také námítky podané opožděně nebo neoprávněnou osobou.

Námítky podané výše uvedeným způsobem lze vyřídit také v rámci správního řízení, pokud je toto s kontrolovaným subjektem zahájeno a týká se sankce nebo opatření k nápravě v přímé souvislosti se skutečností obsaženou v protokolu o kontrole.

Pokud správní řízení koná správní orgán jiný, než který vykonal kontrolu, podané námítky mu lze předat. O předání námitek kontrolní orgán kontrolovanou osobu vyrozumí.

Vyřízení námitek se uvede v odůvodnění rozhodnutí vydaného v rámci tohoto správního řízení.

Ukončení kontroly

Kontrola je ukončena, pokud uplyne lhůta pro podání námitek nebo se kontrolovaný subjekt vzdá práva podat námítky, dnem doručení vyřízení námitek kontrolovanému subjektu, nebo dnem, ve kterém byly námítky předány k vyřízení správnímu orgánu.

²⁶⁾ Podle § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

²⁷⁾ § 14 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

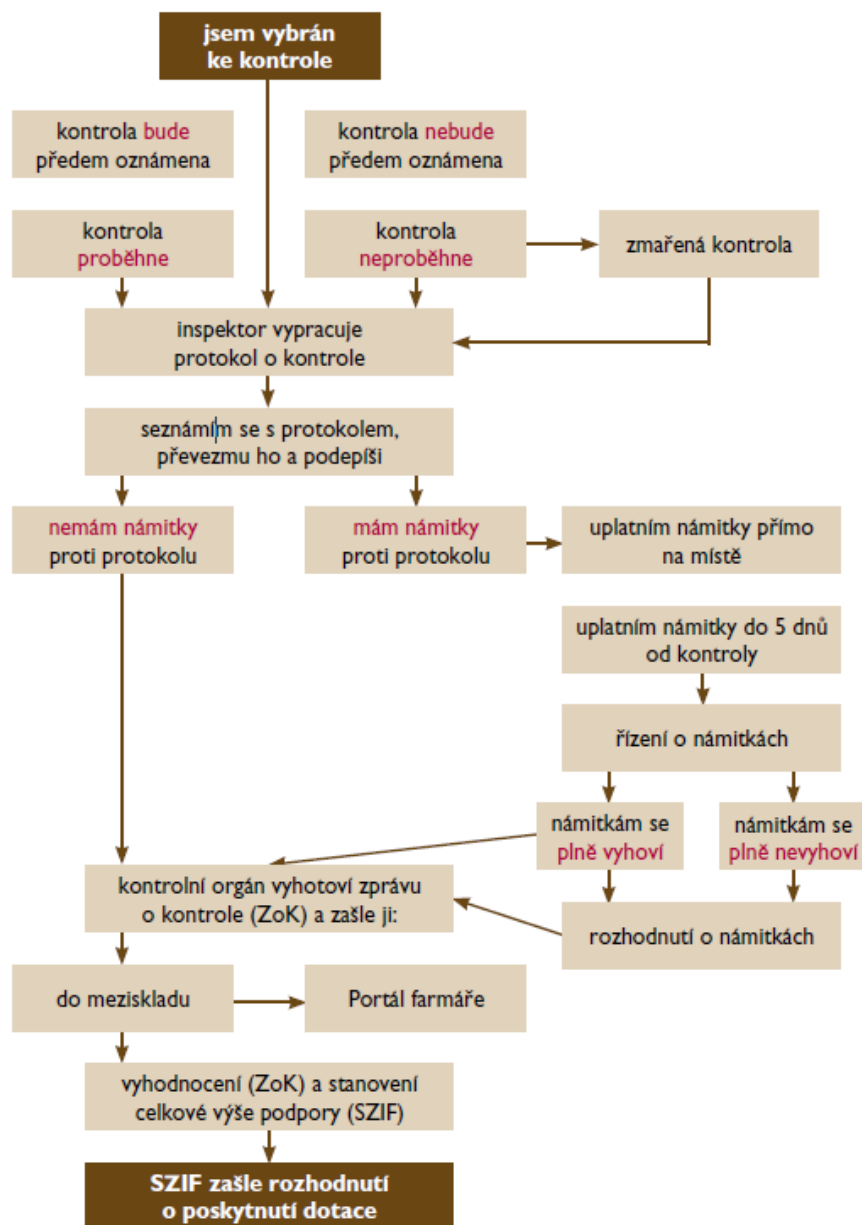
Zpráva o kontrole

Po provedení každé kontroly a jejím uzavření na úrovni dozorové organizace (po ukončení případného řízení o námitkách) je odpovědnou dozorovou organizací zpracována zpráva o kontrole (ZoK).

ZoK obsahuje kromě obecné části s uvedením totožnosti kontrolovaného subjektu, přítomné

osoby a údaje, zda kontrolovaný subjekt obdržel oznámení o kontrole také část, v níž jsou popsána jednotlivá kontrolní zjištění a skutečnosti ve vztahu ke kontrolovaným požadavkům nebo standardům DZES a bylo-li zjištěno jejich porušení, pak hodnocení míry porušení. ZoK s uvedením hodnocení zjištění je poté odeslána do tzv. „meziskladu zpráv o kontrole“ (MZK), který je součástí společného informačního systému Ministerstva zemědělství. Současně je ZoK zpřístupněna kontrolovanému subjektu na Portálu farmáře.

PROCES KONTROLY A VYHODNOCENÍ KONTROLY PODMÍNĚNOSTI

POZN. PRO GRAFIKY - v pevném grafu je nutné v grafické přípravě textu změnit údaj „uplatním námitky **do 15 dnů** od kontroly“

POSTUP PŘI HODNOCENÍ KONTROL PODMÍNĚNOSTI

Celkový výpočet snížení podpory probíhá v následujících 6 krocích:

- 1. Bodové ohodnocení míry porušení kontrolovaných požadavků nebo standardů DZES (provádí dozorová organizace/SZIF) – uvedeno ve zprávě o kontrole (ZoK)**
- 2. Stanovení celkové míry porušení za každý akt nebo standard DZES (provádí SZIF)**
- 3. Převedení bodového ohodnocení na slovní – zanedbatelné, malé, střední, velké (provádí SZIF)**
- 4. Převedení slovního ohodnocení na procentní snížení (provádí SZIF)**
- 5. Stanovení souhrnného procentního snížení dotace za každou oblast pravidel podmíněnosti (provádí SZIF)**
- 6. Součet souhrnných procentních snížení za všechny oblasti pravidel podmíněnosti (provádí SZIF)**

Ad 1) Bodové ohodnocení míry porušení kontrolovaných požadavků popř. standardů DZES

Ke každému kontrolovanému požadavku nebo standardu DZES je v případě porušení nejprve inspektorem příslušné dozorové organizace přiřazeno bodové hodnocení zvlášť na základě následujících hledisek:

Rozsah – určuje se zejména s přihlédnutím k šíři porušení resp. míry, které se porušení požadavku dotklo. Zhodnoceno také je, zda má porušení dalekosáhlý dopad nebo zda se omezuje na samotné hospodářství. Hodnotí se ve třech stupních jako malý, střední nebo velký.

Závažnost – hodnotí se, jak významné jsou důsledky daného porušení s ohledem na cíle kontrolovaného požadavku či směrnice nebo nařízení, a to opět ve stupních malá, střední a velká závažnost.

Trvalost – hodnotí se, zda porušení požadavku je možné prostřednictvím nápravných opatření odstranit nebo zda má porušení trvalý charakter.

Ad 2) Stanovení celkové míry porušení za každý akt nebo standard DZES

SZIF stanovuje celkovou míru porušení za každý akt nebo standard DZES postupem uvedeným v § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 309/2014 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor.

SZIF nejprve sčítá míru porušení každého kontrolovaného požadavku a dále sčítá míru porušení za všechny zprávy o kontrole příslušného aktu nebo standardu DZES.

Je-li v příslušném kalendářním roce v rámci aktu nebo standardu DZES více zpráv o kontrole s porušením stejného požadavku, pro stanovení celkové míry porušení za akt nebo standard DZES zohlední SZIF pouze porušení s nejvyšší mírou.

Ad 3) Převedení bodového ohodnocení na slovní – zanedbatelné, malé, střední, velké

Přehled maximálních bodových ztrát za jednotlivé akty/standarty

Oblasti/jednotlivé akty/standarty	Počet kontrolovaných požadavků	Maximální možný počet bodů
Oblast Životní prostředí, změna klimatu a dobrý zemědělský a environmentální stav půdy		
PPH 1 (nitrátová směrnice)	8	212
DZES 1 (ochranné pásy podél vod)	3	100
DZES 2 (zavlažování)	1	100
DZES 3 (ochrana podzemních vod)	5	100
DZES 4 (minimální pokryv půdy)	1	100
DZES 5 (eroze půdy)	1	100
DZES 6 (pálení, organ. hmota v půdě)	2	100
PPH 2 (ochrana ptáků)	3	75
PPH 3 (ochrana EVL)	1	25
DZES 7 (ochrana krajinných prvků)	3	100
Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin		
PPH 4 (potrav. právo)	18	406
PPH 5 (zakáz. látky)	4	90
PPH 6 (evidence a označování prasat)	3	39
PPH 7 (evidence a označování skotu)	5	92
PPH 8 (evidence a označování ovcí, koz)	4	73
PPH 9 (TSE)	11	155
PPH 10 (přípravky na ochranu rostlin)	7	246
Dobré životní podmínky zvířat		
PPH 11 (ochrana telat)	8	78
PPH 12 (ochrana prasat)	10	100
PPH 13 (ochrana hosp. zvířat)	12	114

Převedení bodového hodnocení na slovní

Zisk bodů z maximálního možného porušení	Celková míra porušení kontrolovaného aktu nebo standardu DZES
do 10 % včetně	zanedbatelné porušení
vyšší než 10 % do 40 % včetně	malé porušení
vyšší než 40 % do 80 % včetně	střední porušení
nad 80 %	velké porušení

Ad 4) Převedení slovního ohodnocení na procentní snížení

Celková míra porušení u kontrolovaného aktu/standardu DZES	Procentuální snížení
zanedbatelné porušení	0 %
malé porušení	1 %
střední porušení	3 %
velké porušení	5 %

Ad 5) Stanovení souhrnného procentního snížení dotace za každou oblast pravidel podmíněnosti

SZIF pro stanovení celkového procentního snížení celkové částky požadované dotace použije (podle § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 309/2014 Sb.) za každou oblast pravidel podmíněnosti snížení s nejvyšším procentním ohodnocením v rámci příslušného aktu nebo standardu v dané oblasti.

Ad 6) Součet souhrnných procentních snížení za všechny oblasti pravidel podmíněnosti

SZIF stanoví konečné snížení celkové částky požadované dotace jako součet souhrnných procentních snížení za jednotlivé oblasti pravidel podmíněnosti.

4.4. PŘÍKLAD HODNOCENÍ A VÝPOČTU SNÍŽENÍ

OBLAST ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZMĚNA KLIMATU A DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV PŮDY

1) Zemědělec byl vybrán dozorovou organizací SZIF ke kontrole plnění podmínek standardů DZES. Při řádné (plánované) kontrole bylo zjištěno porušení podmínek standardu na ochranu krajinných prvků DZES 7 a to podmínky standardu DZES 7/aa (Nebyl proveden řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11.?) a podmínky standardu DZES 7/b (Nevyskytují se na plochách DPB neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?).

Protože se u podmínky DZES 7/aa (zákaz řezu dřevin) jednalo o porušení malého rozsahu, velké závažnosti a porušení má trvalý charakter, bylo bodové ohodnocení stanoveno takto:
1 bod (za malý rozsah) + 8 bodů (za velkou závažnost) + 1 bod (za trvalost) = 10 bodů.

A u podmínky DZES 7/aa (zákaz řezu dřevin) se jednalo o porušení středního rozsahu, velké závažnosti a porušení nemá trvalý charakter, bylo bodové ohodnocení následovné:
6 bodů (za střední rozsah) + 26 bodů (za velkou závažnost) + 1 bod (za trvalost) = 33 bodů.

DZES 7/aa: NEBYL PROVEDEN ŘEZ DŘEVIN V DOBĚ OD 31. 3. DO 1. 11.?

7/aa	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
	Řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11. zjištěn u 1 krajinného prvku.	Řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11. zjištěn u 2 krajinných prvků.	Řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11. Zjištěn u 3 a více krajinných prvků.	x	x	Řez dřevin zjištěn v době od 31. 3. do 1. 11.			
	1	2	8	x	x	8	x	1	17

DZES 7/b: NEVYSKYTUJÍ SE NA PLOCHÁCH DPB NEREGULOVANÉ INVAZNÍ ROSTLINY NETÝKAVKA ŽLÁZNATÁ A BOLŠEVNÍK VELKOLEPÝ?

7/b	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
	Počet všech neregulovaných rostlin nepřesáhl 15 jedinců.	Počet všech neregulovaných rostlin dosáhl 15-30 jedinců.	Počet všech neregulovaných rostlin přesáhl 30 jedinců.	Neregulované rostliny se vyskytovaly na méně než 10 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly.	Neregulované rostliny se vyskytovaly na 10 – 30 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly.	Neregulované rostliny se vyskytovaly na více než 30 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly.			
	1	6	14	1	10	26	1	x	41

Maximální počet bodů, který je za porušení **podmínek pro ochranu krajinných prvků DZES 7** možno udělit, je celkem 100 (viz tabulka **str.7**). Při převedení na procenta tvoří 10 bodů za porušení podmínky DZES 7/aa a 33 udělených bodů za porušení podmínky DZES 7/b 43 bodů ze 100 možných za tento standard tj. 43 %. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 40 % do 80 % včetně“, a je proto hodnocena jako „střední porušení“, což odpovídá **snížení dotace o 3 %** (viz výše uvedené tabulky převedení bodového hodnocení na slovní

a slovní na procentní snížení **str. 8**).

2) V průběhu kalendářního roku provedl SZIF u tohoto zemědělce též mimořádnou **kontrolu na podnět**, při které bylo zjištěno porušení podmínky standardu **DZES 6/a** (*Nebyly na plochách DPB páleny bylinné zbytky?*) Protože se jednalo o porušení středního rozsahu, střední závažnosti a porušení má trvalý charakter, bylo bodové ohodnocení následovné:
6 bodů (za střední rozsah) + 10 bodů (za střední závažnost) + 2 body (za trvalost) = 18 bodů.

DZES 6/a: NEBYLY NA PLOCHÁCH DPB PÁLENY BYLINNÉ ZBYTKY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
6/a	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), nepřesáhl 1ha.	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), je 1-2ha.	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), je nad 2 ha.	Pálení bylo prováděno pouze na orné půdě.	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom pozemku s kulturou travní porost, sad či vinice, a nebylo prováděno plošně.	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom pozemku s kulturou travní porost, sad či vinice, a to plošně.			
	2	6	14	2	10	26	x	2	42

Maximální počet bodů, který je za porušení **podmínek standardu DZES 6 (zákaz pálení a zachování organické hmoty v půdě)** možno udělit, je celkem 100 (viz **tabulka str.7**). Po převedení na procenta tvoří 18 udělených bodů ze 100 možných za tento standard 18 %. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 10 % do 40 % včetně“, a je proto hodnocena jako „malé porušení“, což odpovídá **snížení dotace o 1 %** (viz výše uvedené tabulky převedení bodového hodnocení na slovní a slovní na procentuální snížení **str. 8**).

3) Zemědělec byl současně vybrán ke kontrole také další dozorovou organizací ÚKZÚZ ke kontrole požadavků **nitratové směrnice PPH 1**. Při této řádné (plánované) kontrole bylo zjištěno porušení požadavku PPH 1/1 (*Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?*).

U požadavku se jednalo o porušení malého rozsahu, malé závažnosti, porušení má trvalý charakter a bodové ohodnocení za zjištěné porušení bylo stanoveno takto:

6 bodů (za malý rozsah) + 6 bodů (za malou závažnost) + 10 bodů (za trvalost) = 22 bodů.

PPH 1/1: BYL DODRŽEN ZÁKAZ POUŽITÍ DUSÍKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK V OBDOBÍ ZÁKAZU HNOJENÍ?

1	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
									Max. počet

Nedodržení do 5 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení 5-10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení nad 10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.			
6	8	10	6	8	10	x	10	30

Maximální počet bodů, který je za porušení **požadavků PPH 1 (nitrátová směrnice)** možno udělit, je celkem 212 (viz tabulka **str. 7**). Po převedení na procenta tvoří 22 udělených bodů z 212 možných za tento standard 10,37 %. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 10 % do 40 % včetně“, a je proto hodnocena jako „malé porušení“, což odpovídá **snížení dotace o 1 %** (viz výše uvedené tabulky převedení bodového hodnocení na slovní a slovní na procentuální snížení **str. 8**).

V souladu s § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 309/2014 Sb., použije SZIF pro stanovení celkového procentního snížení dotace **za oblast Životní prostředí, změna klimatu a dobrý zemědělský a environmentální stav půdy snížení s nejvyšším procentuálním hodnocením tzn. 3 %**.

Přehled provedených kontrol v oblasti Životní prostředí, změna klimatu a dobrý zemědělský a environmentální stav půdy u dotčeného zemědělce a jejich vyhodnocení

Akty/standardsy za oblast	ZoK z řádné kontroly	ZoK z kontroly na podnět	ZoK z administrativní kontroly	Vyhodnocení míry porušení za oblast
PPH 1	1 %	x	x	1 %
DZES 1	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
DZES 2	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
DZES 3	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
DZES 4	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
DZES 5	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
DZES 6	Neporušeno	1 %	x	1 %
PPH 2	Nekontrolováno	x	x	Nehodnoceno
PPH 3	Nekontrolováno	x	x	Nehodnoceno
DZES 7	3 %	Neporušeno	x	3 %

OBLAST VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN

Zemědělec byl dále vybrán kontrolními orgány (SZPI, ÚKZÚZ a SVS) ke **kontrole PPH 4: Zásady a požadavky potravinového práva.**

Při řádné (plánované) kontrole požadavků PPH 4/1 až 4/7 zjistila SZPI porušení požadavků **PPH 4/3** (*Je zabráněno kontaminaci potravin cizorodými látkami a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?*) a **PPH 4/5** (*Je provozovatel potravinářského*

podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?). Protože se v obou případech jednalo o porušení středního rozsahu, velké závažnosti a porušení bylo odstranitelné, bylo bodové ohodnocení následovné:

PPH 4/3: 8 bodů (za velký rozsah) + 8 bodů (za velkou závažnost) + 1 bod (za trvalost)
= 17 bodů;

PPH 4/5: 6 bodů (za velký rozsah) + 6 bodů (za velkou závažnost) + 1 bod (za trvalost)
= 13 bodů.

PPH 4/3: JE ZABRÁNĚNO KONTAMINACI POTRAVINY CIZORODÝMI LÁTKAMI A JINÝMI LÁTKAMI A KONTAMINACI ZPŮSOBENÉ ZVÍŘATY A ŠKŮDCI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
3	Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg.	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg.	Celostátní nebo nadnárodní působnost PPP nebo šarže nad 1000 kg.	PPP splňuje požadavky potravinového práva, avšak neprovádí pravidelnou kontrolu tohoto plnění.	PPP nedodržuje některé požadavky potravinového práva, avšak tato porušení nemají vliv na bezpečnost potravin.	Nedodržováním požadavků potravinového práva je přímo ohrožena bezpečnost potravin.			
	4	6	8	4	6	8	1	x	17

PPH 4/5: JE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU SCHOPEN IDENTIFIKOVAT KAŽDÉHO ODBĚRATELE SVÝCH PRODUKTŮ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	

5	Nelze identifikovat odběratele do 10% hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat odběratele 11-50 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat odběratele více než 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.			
	2	4	6	2	4	6	1	x	13

Při kontrole požadavků PPH 4/8 až 4/11 zjistil ÚKZÚZ porušení pouze u požadavku **PPH 4/10** (Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip dohledatelnosti použitého krmiva?). Protože se jednalo o porušení velkého rozsahu, velké závažnosti a porušení nebylo trvalé, bylo bodové ohodnocení následovné:

5 bodů (za velký rozsah) + 5 bodů (za velkou závažnost) +1 bod (za trvalost) = 11 bodů.

PPH 4/10: JSOU VEDENY ZÁZNAMY O ZDROJI A MNOŽSTVÍ KRMIVA A JEHO SPOTŘEBĚ TAK, ABY BYL ZACHOVÁN PRINCIP DOHLEDATELNOSTI POUŽITÉHO KRMIVA?

10	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
	Nedostatky v záznamu.	Nedostatky 1 ve více než 1 záznamu.	Záznamy nevedeny.	Nedostatky v záznamech, které nebrání dohledatelnosti krmiva.	Ze záznamů nelze krmivo dohledat.	Ze záznamů nelze krmivo identifikovat.			
	1	3	5	1	3	5	1	x	11

Při kontrole požadavků PPH 4/12 až PPH 4/18 nezjistila SVS porušení žádného z nich.

Požadavek	SZPI	ÚKZÚZ	SVS	Míra porušení
PPH 4/1	neporušeno	x	x	neporušeno
PPH 4/2	neporušeno	x	x	neporušeno
PPH 4/3	17 bodů	x	x	17 bodů
PPH 4/4	neporušeno	x	x	neporušeno
PPH 4/5	13 bodů	x	x	13 bodů

PPH 4/6	neporušeno	x	x	neporušeno
PPH 4/7	neporušeno	x	x	neporušeno
PPH 4/8	x	neporušeno	x	neporušeno
PPH 4/9	x	neporušeno	x	neporušeno
PPH 4/10	x	11 bodů	x	11 bodů
PPH 4/11	x	neporušeno	x	neporušeno
PPH 4/12	x	x	neporušeno	neporušeno
PPH 4/13	x	x	neporušeno	neporušeno
PPH 4/14	x	x	neporušeno	neporušeno
PPH 4/15	x	x	neporušeno	neporušeno
PPH 4/16	x	x	neporušeno	neporušeno
PPH 4/17	x	x	neporušeno	neporušeno
PPH 4/18	x	x	neporušeno	neporušeno
				41 bodů

Maximální počet bodů, který je **za akt PPH 4 možno udělit, je celkem 406** (viz **tabulka str. 7**). Po převedení na procenta tvoří 41 získaných bodů ze 406 možných za tento akt 11 %. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 10 % do 40 % včetně“, a je proto **hodnocena jako „malé porušení“**, což odpovídá **snížení dotace o 1 %** (viz výše uvedené tabulky převedení bodového hodnocení na slovní a slovní na procentní snížení **str. 8**).

U kontrolovaného zemědělce nebylo v daném roce zjištěno žádné další porušení **v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin** a SZIF tak stanoví v souladu s § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 309/2014 Sb., celkové procentní **snížení dotace za tuto oblast pravidel podmíněnosti 1 %**.

CELKOVÉ VYHODNOCENÍ ZA OBLASTI PRAVIDEL PODMÍNĚNOSTI

Celkové snížení SZIF stanoví jako součet souhrnných procentních snížení za jednotlivé oblasti. V uvedeném konkrétním případě tedy: **za oblast Životní prostředí, změna klimatu a dobrý zemědělský a environmentální stav půdy 3 % + za oblast Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin 1 % = souhrnně 4 %** z požadované výše všech dotací kontrolovaného zemědělce v daném roce.

Dalšími kritérii pro celkové vyhodnocení mohou být:

Opakování – hodnotí se, zda došlo ke stejnému porušení více než jednou v průběhu tří po sobě jdoucích let, pokud byl žadatel o předchozím porušení informován, a měl tedy i možnost zajistit nápravu.

Úmysl – hodnotí se, zda kontrolovaný požadavek byl porušen úmyslně nebo z nedbalosti. Úmyslné porušení je hodnoceno přísněji, a to minimálním snížením o 15 %.

Opakování a úmysl zaznamenává kontrolní orgán do Zprávy o kontrole (ZoK).

Pozor! **Zpráva o kontrole (ZoK)** hodnotí pouze míru porušení za právě kontrolované nařízení, směrnice nebo standardy. Protože subjekt může být vybrán ke kontrole i jinou dozorovou organizací, nebo může být v příslušném kalendářním roce kontrolován vícekrát, neobsahuje ZoK výsledné procento snížení podpor.

Stanovení celkového snížení podpor provádí platební agentura (SZIF) z hodnocení kontrol ve všech ZoK v daném roce u žadatele.

4.5. SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ ZPRÁV O KONTROLE A STANOVENÍ VÝŠE PODPORY

SZIF vyhodnotí všechny obdržené zprávy o kontrole na základě postupů definovaných nařízením vlády č. 309/2014 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor.²⁸⁾

Z údajů všech zpráv o kontrole kontrolovaného subjektu stanoví celkovou míru porušení za každý akt nebo standard DZES a to postupem uvedeným v § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 309/2014 Sb. Nejprve sčítá míru porušení každého kontrolovaného požadavku a standardu a dále sčítá míru porušení za všechny zprávy o kontrole příslušného aktu nebo standardu DZES. Je-li v příslušném kalendářním roce v rámci aktu více zpráv o kontrole s porušením stejného požadavku, pro stanovení celkové míry porušení za akt zohlední SZIF pouze porušení s nejvyšší mírou.

Dále stanoví souhrnné procentní snížení dotace za každou oblast pravidel podmíněnosti (3 oblasti) a dle § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 309/2014 Sb. pro vyhodnocení souhrnného procentního snížení dotace použije za každou oblast pravidel podmíněnosti snížení s nejvyšším procentním hodnocením v rámci příslušného aktu nebo standardu.

Stanovení celkového snížení dotace za všechny oblasti pravidel podmíněnosti znamená pak součet souhrnných procentuálních snížení v jednotlivých oblastech pravidel podmíněnosti.

²⁸⁾ nařízení vlády č. 309/2014 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor

Opakování porušení

V případě, že je v průběhu tří po sobě jdoucích kalendářních let zjištěno **opakované porušení** kontrolovaného požadavku, procentní snížení dotace za příslušný akt se při prvním opakování násobí koeficientem 3. V případě dalších opakování se násobící koeficient 3 použije pokaždé na výsledek snížení stanovený pro předchozí opakované porušení. Maximální snížení však nepřekročí 15 %.

V případě dosažení maximálního procentního snížení ve výši 15 % sdělí platební agentura (SZIF) dotčenému zemědělci, že pokud bude totéž porušení zjištěno znovu, bude považováno za úmyslné (tzv. „úmysl z opakování“). Jestliže poté dojde ke zjištění dalšího porušení, použije se procentní podíl snížení, který se stanoví tak, že se výsledek předchozího násobení před případným omezením na 15 % vynásobí koeficientem 3.

Porušení a snížení v roce N:	3%;
první opakované porušení a snížení v roce N+1:	3% x koeficient 3 = 9%;
další opakované porušení a snížení v roce N+2:	9% x koeficient 3 = 27% → po
omezení 15%;	
další opakované porušení (považované za úmyslné!)	27% x koeficient 3 = 81%.

Úmyslné porušení

Při prokázání úmyslného porušení se SZIF při stanovování celkového procentního snížení dotace bude řídit přímo použitelnými předpisy EU, tj. čl. 99 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, čl. 40 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014, čl. 75 prováděcího nařízení Komise (ES) č.809/2014 a pravidly uvedenými v následující hodnotící tabulce.

Hodnotící tabulka úmyslných porušení kontrolovaných požadavků CC

Rozsah	Závažnost	Trvalost	Snížení dotace [%]
malý	malá	ne	15
malý	malá	ano	20
střední	malá	ne	25
malý	střední	ne	25
malý	střední	ano	30
střední	malá	ano	30
střední	střední	ne	35
velký	malá	ne	35
malý	velká	ne	40
velký	malá	ano	40
malý	velká	ano	50
střední	střední	ano	50
střední	velká	ne	60
velký	střední	ne	60
velký	střední	ano	70
střední	velká	ano	80
velký	velká	ne	90
velký	velká	ano	100

PŘÍKLAD: Pokud by zemědělec porušil standard DZES 6/a (*pálání rostl. zbytků*) a toto porušení by bylo zjištěno v rozsahu středním, závažnosti velké (viz hodnotící tabulka pro standard **na str.x**), tak v případě, že by zemědělcům bylo prokázáno, že se porušení dopustil úmyslně, SZIF by stanovil míru snížení celkové sumy všech požadovaných dotací ve výši 80 %.

Maximální výše snížení podpory podle typu porušení

Typ porušení	Míra snížení
neopakované nedbalostní	max. 5 %
opakované nedbalostní	max. 15 %
úmyslné porušení	15 % - 100 %
zmaření kontroly	100 %

Pozor! Kontrola podmíněnosti nenahrazuje kontrolu národních právních předpisů. Zjištění porušení požadavků zařazených do Kontroly podmíněnosti může znamenat snížení přímých plateb, některých plateb Programu venkova a společné organizace trhu s vínem. Toto snížení plateb ale v žádném případě nenahrazuje správní pokutu ani jakoukoliv jinou sankci, která může být udělena příslušným kontrolním orgánem za porušení národních právních předpisů.

Systém včasného varování

Pokud je zjištěný případ nedodržení kontrolovaného požadavku

1) s charakterem odstranitelného porušení a

2) s ohledem na rozsah, závažnost a trvalost vyhodnocen jako „zanedbatelný“,

je zemědělcí příslušnou dozorovou organizací uloženo nápravné opatření (toto nápravné opatření může zemědělec učinit okamžitě nebo ve stanovené lhůtě). Na zjištěné nedostatky a na povinnost přijmout nápravná opatření dozorová organizace zemědělce písemně upozorní informací v protokole o kontrole.

Je-li toto nápravné opatření v určeném termínu splněno, porušení se nepromítne do snížení plateb. V případě, že nápravné opatření splněno není, nelze porušení považovat za „zanedbatelné“ a uplatní se snížení dle závažnosti a rozsahu porušení alespoň 1 %.

Pozor! V souladu s čl. 99 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2014, který upravuje systém včasného varování, však nelze tento postup uplatnit u požadavků, jež představují přímé nebezpečí pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat. Seznam těchto požadavků je uveden v příloze č. 6.5. této příručky.

Také v případech, kdy konkrétní výše snížení nebo vyloučení z plateb nepřesáhne u zemědělce v příslušném kalendářním roce částku 100 €, je zemědělcí příslušným kontrolním orgánem uloženo nápravné opatření. Pokud je toto nápravné opatření v určeném termínu splněno, snížení nebo vyloučení se neuplatní. V opačném případě, kdy nápravné opatření splněno není, snížení nebo vyloučení je uplatněno.

Souhrnné stanovení výše podpor

V případě, že bude vydáno rozhodnutí o poskytnutí podpory před ukončením kontrol podmíněnosti, budou případná zjištění vedoucí ke snížení této podpory řešena následně řízením o vrácení podpory (tzv. „vratka“). Proti rozhodnutí o poskytnutí podpory je možné se odvolat dle pokynů, které jsou uvedeny v **rozhodnutí o poskytnutí podpory** zasílaném SZIF.

Obr. tématický

4.6. PRÁVA A POVINNOSTI KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU A KONTROLNÍCH PRACOVNÍKŮ

Práva a povinnosti kontrolovaného subjektu a kontrolních pracovníků (inspektorů dozorové organizace) upravuje zejména zákon o kontrole č. 255/2012 Sb..

Obecné zásady kontrol jsou upraveny nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky. Úprava kontrol na místě systému podmíněnosti je dále stanovena prováděcím nařízením Komise (EU) č. 809/2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost.

Pokud se kontroly účastní i přizvané osoby platí také vůči nim přiměřené práva a povinnosti kontrolovaného subjektu a povinného subjektu.

<u>Práva</u> kontrolovaného subjektu a povinné osoby	<u>Povinnosti</u> kontrolních organizací a kontrolních pracovníků
---	--

Být seznámen s tím, že je zahájena kontrola a vidět pověření ke kontrole. Případně požádat též o další dokument, který dokládá, že se jedná o osobu uvedenou v pověření ke kontrole.	Předložit kontrolovanému subjektu nebo povinné osobě pověření ke kontrole, případně též další dokument, který dokládá, že se jedná o osobu uvedenou v pověření ke kontrole.
Namítat podjatost kontrolujícího nebo přizvané osoby.	Zjistit stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly a v závislosti na povaze kontroly doložit kontrolní zjištění potřebnými podklady.
Seznámit se s obsahem protokolu o kontrole.	Šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolovaného subjektu, povinné osoby a třetí osoby.
Podávat námitky proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole.	Vydat potvrzení o zajištěných originálních podkladech, a pominou-li důvody jejich zajištění, neprodleně je vrátit.
	Umožnit kontrolované osobě účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly na místě, nebrání-li to splnění účelu nebo provedení kontroly
.	Vyhotovit protokol o kontrole a doručit jeho stejnopis kontrolovanému subjektu.
	Za odebraný vzorek zaplatit osobě, jíž byl vzorek odebrán, náhradu ve výši ceny, za kterou tato osoba věc v době jejího odebrání běžně na trhu prodává; nelze-li tuto cenu určit, pak náhradu ve výši ceny, za kterou věc pořídila, případně náhradu ve výši účelně vynaložených nákladů.
	Kontrolující nebo přizvaná osoba má povinnost zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděla v souvislosti s kontrolou nebo s úkony předcházejícími kontrole, a nezneužívat takto získaných informací. Povinnost mlčenlivosti kontrolujícího nebo přizvané osoby trvá i po skončení jejich pracovněprávního nebo jiného vztahu.
	Zveřejnit pravidelně, alespoň jednou ročně, způsobem umožňujícím dálkový přístup obecné informace o výsledcích kontrol.

POVINNOSTI KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU A OPRÁVNĚNÍ KONTROLNÍCH PRACOVNÍKŮ

<u>Povinnosti</u> kontrolovaného subjektu	<u>Oprávnění</u> kontrolních pracovníků
Umožnit kontrolujícímu vstup do prostor, kterých jsou vlastníci nebo uživateli, v souvislosti s výkonem kontroly.	V souvislosti s výkonem kontroly vstupovat do staveb, dopravních prostředků, na pozemky a do dalších prostor s výjimkou obydlí, jež vlastní nebo užívá kontrolovaný subjekt anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné k výkonu kontroly. Do obydlí vstoupit jen tehdy, je-li obydlí užívané k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti nebo v případě, kdy se mají prostřednictvím kontroly odstranit pochybnosti o tom, zda je obydlí užívané k těmto účelům a nelze-li dosáhnout splnění účelu kontroly jinak.
Vytvořit podmínky pro výkon kontroly.	Požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby, jež je přítomna na místě kontroly, jde-li o osobu, která plní úkoly kontrolovaného subjektu, nebo osobu, která může přispět ke splnění účelu kontroly.
Umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených zákonem.	Provádět kontrolní nákupy, odebírat vzorky, provádět potřebná měření, sledování, prohlídky a zkoušky.
Poskytovat k tomu potřebnou součinnost.	Požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolovaného subjektu; v odůvodněných případech může kontrolující zajišťovat originální podklady.
Podat ve lhůtě určené kontrolujícímu písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá.	Pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy.
Povinná osoba je povinna poskytnout kontrolujícímu součinnost potřebnou k výkonu kontroly, nelze-li tuto součinnost zajistit prostřednictvím kontrolovaného subjektu.	V míře nezbytné pro průběh kontroly užívat technických prostředků kontrolovaného subjektu, a to po předchozím projednání s kontrolovaným subjektem.
	Odebírat pouze nezbytně nutné množství vzorku; o odběru vzorku vydá potvrzení. Kontrolní orgán odebraný vzorek vrátí, je-li to možné.
	Vyžadovat od kontrolované osoby a povinné osoby další součinnost potřebnou k výkonu kontroly.

	Požadovat, aby kontrolované subjekty podaly ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků.
	V případech stanovených zákonem ukládat pořádkové pokuty.
	Požadovat po kontrolovaných subjektech předvedení vyjmenovaných hospodářských zvířat, označovaných zvířat nebo evidovaných zvířat nebo vyžadovat jiný způsob umožňující individuální kontrolu zvířat.
	K odstranění zjištěných nedostatků ukládat opatření k odstranění nebo prevenci nedostatků nebo zvláštní opatření.

5. PŘÍLOHY

5.1. SEZNAM KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ PODLE AKTŮ PRO OBLASTI PRAVIDEL PODMÍNĚNOSTI

Poř. číslo aktu	Poř. číslo požadavku	Znění požadavku	Vymezení požadavku v právním předpise EU	Vymezení požadavku v právním předpise ČR
Oblast ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZMĚNA KLIMATU, DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV PŮDY Téma VODA				
1	1	Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?	Článek 4 a 5 směrnice Rady 91/676/EHS	§ 6 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
1	2	Byly při hnojení jednotlivých plodin dodrženy limity stanovené v příloze č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb.?	Článek 5 směrnice Rady 91/676/EHS	§ 7 odst. 1 a příloha č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
1	3	Byl dodržen maximální limit 170 kg N/ha/rok v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech v průměru zemědělského podniku?	Článek 5 směrnice Rady 91/676/EHS	§ 8 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
1	4	Jsou kapacity skladovacích prostor pro statková hnojiva dostatečné pro potřebu jejich uskladnění?	Článek 4 a 5 směrnice Rady 91/676/EHS	§ 9 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
1	5	Byl dodržen zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a širok) na pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod?	Článek 4 a 5 směrnice Rady 91/676/EHS	§ 11 odst. 2 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
1	6	Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásky v šířce 3 m od břehové čáry?	Článek 4 a 5 směrnice Rady 91/676/EHS	§ 12 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
1	7	Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek na půdu zaplavenou, přesycenou vodou, promrzlou nebo pokrytou sněhem?	Článek 4 a 5 směrnice Rady 91/676/EHS	§ 7 odst. 6 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
1	8	Splňují skladovací kapacity statkových hnojiv kvalitativní požadavky z hlediska ochrany vod?	Článek 4 a 5 směrnice Rady 91/676/EHS	§ 39 odst. 4 písm. b) a c) zákona č. 254/2001 Sb. a § 9 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb.
Oblast ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZMĚNA KLIMATU, DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV PŮDY Téma BIOLOGICKÁ ROZMANITOST				

2	1	Nedošlo v souvislosti se zemědělským hospodařením k poškození nebo zničení významného krajinného prvku vodní tok nebo údolní niva?	Článek 3 odst. 1, článek 3 odst. 2 písm. b), článek 4 odst. 1, 2 a 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES	§ 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.
2	2	Nedošlo v souvislosti se zemědělským hospodařením k poškození nebo zničení dřevin rostoucích mimo les v rozporu se zákonem?	Článek 3 odst. 1, článek 3 odst. 2 písm. b), článek 4 odst. 1, 2 a 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES	§ 8 zákona č. 114/1992 Sb.
2	3	Nedošlo v souvislosti se zemědělským hospodařením k závažnému rušení (zejména během rozmnožování a odchovu mláďat) nebo jinému škodlivému zásahu do přirozeného vývoje (včetně usmrcení nebo zničení vývojových stadií) vybraných druhů ptáků nebo poškozování obývaných stanovišť s negativním dopadem na populaci těchto druhů, zejména při hospodaření na plochách určených k jejich rozmnožování?	Článek 3 odst. 1, článek 3 odst. 2 písm. b), článek 4 odst. 1, 2 a 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES	§ 5a zákona č. 114/1992 Sb.
3	1	Nedošlo v souvislosti se zemědělským hospodařením k poškození předmětu ochrany evropsky významné lokality?	Článek 6 odst. 1 a 2 směrnice Rady 92/43/EHS	§ 45b a 45c zákona č. 114/1992 Sb.
Oblast VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN Téma BEZPEČNOST POTRAVIN				
4	1	Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?	Článek 14 a článek 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 v návaznosti na článek 1 nařízení Komise (ES) č. 1881/2006, na článek 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005	x
4	2	Je potravina prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísňě viditelné pouhým okem?	Článek 14 a článek 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 v návaznosti na článek 3 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 2073/2005, na	x

			článek 1 nařízení Komise (ES) č. 1881/2006	
4	3	Je zabráněno kontaminaci potravin cizorodými a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?	Článek 14 a článek 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
4	4	Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého dodavatele surovin a látek určených k přimísení do potravin?	Článek 18 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
4	5	Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?	Článek 18 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
4	6	Je zajištěno takové označení nebo identifikace produktu, které zajišťuje jeho sledovatelnost?	Článek 18 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
4	7	Pokud se provozovatel potravinářského podniku dozvěděl o tom, že jím vyprodukovaná a dodaná potravina nebo surovina nebyla bezpečná, informoval o tom všechny své odběratele a příslušné dozorové orgány a zajistil stažení nebezpečné potravin z trhu?	Článek 19 odst. 1, 2 a 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
4	8	Jsou krmiva odebírána jen z provozů, které jsou registrovány?	Článek 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, článek 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 v návaznosti na článek 5 odst. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005	x
4	9	Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo také při jejich distribuci a manipulaci zabráněno kontaminaci nebo zkrmení zvířatům, kterým není krmivo	Článek 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 v návaznosti na článek 5 odst. 1 a přílohu I část A kap. I bod 4 písm. e) a článek 5 odst. 5 a přílohu III bod 1, 2	x

		určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?	nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005	
4	10	Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip dohledatelnosti použitého krmiva?	Článek 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, článek 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 v návaznosti na článek 5 odst. 1 a přílohu I část A kap. II bod 2 písm. e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005	x
4	11	Jsou vedeny záznamy o každém použití přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů, geneticky modifikovaného osiva a jsou zohledňovány výsledky analýz vzorků krmiv zaměřených na bezpečnost krmiva?	Článek 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 v návaznosti na článek 5 odst. 1 a přílohu I část A kap. I bod 4 písm. g), kap. II bod 2 písm. a), b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005, článek 20 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 a článek 18 nařízení	x
4	12	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny A přílohy I směrnice Rady 96/23/ES?	Článek 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
4	13	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady 96/23/ES nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?	Článek 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
4	14	Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární	Článek 14 nařízení Evropského parlamentu	x

		správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého brucelózy skotu nebo úředně prosté brucelózy ovcí a koz?	a Rady (ES) č. 178/2002	
4	15	Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého tuberkulózy skotu?	Článek 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
4	16	Nezařadil chovatel pro dodávku mléka mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku mléka?	Článek 14 a článek 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
4	17	Je s mlékem při jeho získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?	Článek 14 a článek 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
4	18	Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?	Článek 14 a článek 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002	x
5	1	Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?	Článek 3 písm. a), b), d) a e) směrnice Rady (ES) 96/22/ES	§ 5 odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb. a § 3 písm. b) vyhlášky č. 291/2003 Sb.
5	2	Nejsou v hospodářství přechovávány ani vlastněny zakázané látky nebo přípravky?	Článek 4 směrnice Rady 96/22/ES	§ 19 odst. 3 zákona č. 166/1999 Sb., § 3 písm. a) a § 5 odst. 5 vyhlášky č. 291/2003 Sb.
5	3	Jsou v souladu s právními předpisy dodržovány ochranné lhůty v případě ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek?	Článek 4, 5 a 7 směrnice Rady 96/22/ES	§ 19 odst. 2 zákona č. 166/1999 Sb., § 8 vyhlášky č. 291/2003 Sb.
5	4	Jsou v souladu s právními předpisy dodržována omezení v souvislosti s použitím zakázaných látek?	Článek 4, 5 a 7 směrnice Rady 96/22/ES	§ 19 odst. 3 zákona č. 166/1999 Sb., § 5 a 6 vyhlášky č. 291/2003 Sb.
Oblast VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN Téma IDENTIFIKACE A EVIDENCE ZVÍŘAT				

6	1	Je hospodářství s chovem prasat zaregistrované v ústřední evidenci?	Článek 3 a 5 směrnice Rady 2008/71/ES	§ 23 odst. 1 písm. a) zákona č. 154/2000 Sb. a § 28 a 29 vyhlášky č. 136/2004 Sb.
6	2	Je založen a veden registr prasat v hospodářství?	Článek 4 a 5 směrnice Rady 2008/71/ES	§ 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 154/2000 Sb. a § 52 vyhlášky č. 136/2004 Sb.
6	3	Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?	Článek 5 směrnice Rady 2008/71/ES	§ 22 odst. 1 zákona č. 154/2000 Sb. a § 18 vyhlášky č. 136/2004 Sb.
7	1	Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?	Článek 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000	§ 22 odst. 1 zákona č. 154/2000 Sb. a § 18 vyhlášky č. 136/2004 Sb.
7	2	Jsou na hospodářství zjištěna pouze zvířata, na která byly vydány průvodní listy skotu pověřenou osobou?	Článek 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000	§ 23 odst. 4 zákona č. 154/2000 Sb. a § 39 a příloha č. 7 k vyhlášce č. 136/2004 Sb.
7	3	Je založen a veden stájový registr?	Článek 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000	§ 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 154/2000 Sb. a § 34 a příloha č. 7 k vyhlášce č. 136/2004 Sb.
7	4	Jsou všechna fyzicky přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství?	Článek 4 a 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000	§ 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 154/2000 Sb. a § 35 odst. 3 vyhlášky č. 136/2004 Sb.
7	5	Jsou všechna zvířata, která prošla kontrolovaným hospodářstvím v roce podání žádosti, nahlášená v ústřední evidenci do 14 dnů od události?	Článek 4 a 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000	§ 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 154/2000 Sb. a § 35 odst. 3 vyhlášky č. 136/2004 Sb.
8	1	Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?	Článek 4 nařízení Rady (ES) č. 21/2004	§ 22 odst. 1 zákona č. 154/2000 Sb. a § 22 vyhlášky č. 136/2004 Sb.
8	2	Je založen a veden stájový registr?	Článek 5 nařízení Rady (ES) č. 21/2004	§ 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 154/2000 Sb. a § 34 a příloha č. 7 k vyhlášce č.

				136/2004 Sb.
8	3	Jsou všechna fyzicky přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství?	Článek 3 nařízení Rady (ES) č. 21/2004	§ 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 154/2000 Sb. a § 35 odst. 3 vyhlášky č. 136/2004 Sb.
8	4	Jsou všechna zvířata, která prošla kontrolovaným hospodářstvím v roce podání žádosti, nahlášená v ústřední evidenci do 14 dnů od události?	Článek 3 nařízení Rady (ES) č. 21/2004	§ 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 154/2000 Sb. a § 35 odst. 3 vyhlášky č. 136/2004 Sb.
Oblast VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN Téma NÁKAZY ZVÍŘAT				
9	1	Dodržuje provozovatel zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a krmivy obsahujícími tyto bílkoviny?	Článek 7 odst. 1 a 2 a Příloha IV nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x
9	2	Dodržuje provozovatel podmínky odděleného skladování živočišných bílkovin a krmiv obsahujících tyto bílkoviny?	Článek 7 odst. 1 a 2 a příloha IV nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x
9	3	Byl nahlášen krajské veterinární správě výskyt transmisivní spongiformní encefalopatie (dále jen „TSE“), a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění TSE?	Článek 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x
9	4	Nebyla přemísťována zvířata z hospodářství podezřelá z infekce TSE, která byla úředně omezena v pohybu do doby, kdy byly známy výsledky klinického vyšetření a epizootologického šetření provedené příslušnou krajskou veterinární správou?	Článek 12 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x
9	5	Nebylo manipulováno se zvířaty podezřelými z infekce TSE, která měla být za úředního dohledu usmrcena pro laboratorní vyšetření?	Článek 12 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x
9	6	Byly všechny části těla zvířete podezřelého z infekce TSE ponechány pod úředním dozorem do doby stanovení diagnózy nebo odstraněny v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	Článek 12 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x

9	7	Nebyly přemísťovány části těla zvířete pozitivního na TSE, které se měly neškodně odstranit v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	Článek 13 odst. 1 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x
9	8	Nebyla přemísťována riziková zvířata a produkty z nich, která byla identifikována šetřením a měla být usmrcena a neškodně odstraněna v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	Článek 13 odst. 1 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x
9	9	Nebyla přemísťována zvířata vnímavá k TSE a produkty živočišného původu, které z nich byly získány na hospodářství, na kterém bylo infikované zvíře přítomno; přemísťování bylo jenom na základě schválení příslušné krajské veterinární správy?	Článek 13 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x
9	10	Je uváděn na trh skot, mimo pozitivního zvířete a kohorty vytvořené na základě šetření, a jejich embrya a vajíčka doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?	Článek 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x
9	11	Jsou uváděny na trh ovce s vyhovujícím genotypem a jejich embrya a vajíčka doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?	Článek 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001	x
Oblast VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN				
Téma PŘÍPRAVKY NA OCHRANU ROSTLIN				
10	1	Byl aplikovaný přípravek použit v souladu se zásadami správné praxe v ochraně rostlin z hlediska jeho povoleného použití?	Článek 55 věta první a druhá nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009	§ 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/2004 Sb.
10	2	Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?	Článek 55 věta první a druhá nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009	§ 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb.
10	3	Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?	Článek 55 věta první a druhá nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009	§ 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb.
10	4	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s požadavky na ochranu vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu	Článek 55 věta první a druhá nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009	§ 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/2004 Sb. a § 13 odst. 1, 5, 6 a 7 vyhlášky č.

		roślin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?		327/2012 Sb.
10	5	Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s požadavky k ochraně včel a zvěře tak, aby nedošlo k jejich úhynu?	Článek 55 věta první a druhá nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009	§ 49 odst. 1 písm. a) a odst. 6 a § 51 zákona č. 326/2004 Sb. a § 3, 4, 5, 11, 12 vyhlášky č. 327/2012 Sb.
10	6	Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek/půdní blok, na němž se prováděla aplikace?	Článek 55 věta první a druhá nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009	§ 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/2004 Sb.
10	7	Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s požadavky k ochraně vodních organismů z hlediska ochranné vzdálenosti od povrchové vody?	Článek 55 věta první a druhá nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009	§ 49 odst. 1 písm. a) a odst. 6 zákona č. 326/2004 Sb. a § 13 odst. 1, 5, 6 a 7 vyhlášky č. 327/2012 Sb.
Oblast DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT				
Téma DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT				
11	1	Jsou telata ve stájích kontrolována alespoň dvakrát denně, a telata chovaná venku alespoň jednou denně?	Článek 4 příloha I odst. 6 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb. a § 2 odst. 1 písm. l), vyhlášky č. 208/2004 Sb.
11	2	Je dodržen zákaz uvazování telat, s výjimkou skupinového ustájení po dobu krmení (nejdéle 1 hodinu) a zákaz používání náhubku u telat?	Článek 4 příloha I odst. 8 a 11 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb. a § 2 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
11	3	Odpovídají rozměry individuálního kotce pro telata stanoveným požadavkům a kotce mají stěny s otvory, které umožňují vizuální a hmatový kontakt mezi telaty?	Článek 3 odst. 1 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 2 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
11	4	Je zajištěno, že telata starší 8 týdnů nejsou držena v individuálním kotci a vyměřený prostor pro každé tele při chovu ve skupinách odpovídá stanoveným požadavkům?	Článek 3 odst. 1, článek 4 příloha I odst. 7 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 2 odst. 1 písm. g) a h) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
11	5	Jsou podlahy hladké (nikoliv však kluzké), vytváří pevný, rovný a stabilní povrch a prostor pro ustájení telat je pohodlný, čistý a s řádným odtokem?	Článek 4 příloha I odst. 10 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb. a § 1b odst. 4 a § 2 odst. 1 písm. n) vyhlášky

				č. 208/2004 Sb.
11	6	Dostávají telata po narození co nejdříve mlezivo, nejpozději však do 6 hodin?	Článek 4 příloha I odst. 15 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 2 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
11	7	Je zajištěno krmení, které obsahuje stanovené množství vlákniny a železa, nejméně dvakrát denně a všechna telata ve skupině mají přístup ke krmivu?	Článek 4 příloha I odst. 11 a 12 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 2 odst. 1 písm. d) a e) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
11	8	Mají telata starší 2 týdnů přístup k dostatečnému množství napájecí vody, případně jiných nápojů?	Článek 4 příloha I odst. 13 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 12b písm. b) zákona č. 246/1992 Sb.
12	1	Jsou prasata agresivní, napadená, poraněná nebo nemocná ustájena dočasně v samostatných kotech, kde se mohou snadno otočit?	Článek 3 odst. 8 směrnice Rady 2008/120/ES	§ 3 odst. 5 vyhlášky č. 208/2004 Sb.
12	2	Odpovídá využitelná volná podlahová plocha pro každou skupinu prasat a roštové podlahy stanoveným požadavkům?	Článek 3 odst. 1 a 2 směrnice Rady 2008/120/ES	§ 1b odst. 4, § 3 odst. 2 a 3 a § 3 odst. 4 písm. c) a d) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
12	3	Je prasatům zajištěn trvalý přístup k materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity?	Článek 3 odst. 5 a čl. 4 příloha I odst. 4 směrnice Rady 2008/120/ES	§ 3 odst. 9, odst. 15 písm. d) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
12	4	Dostávají prasata alespoň jedenkrát denně krmivo a mají stálý přístup k napájecí vodě a mají zaprahle prasnice a prasničky dostatečné množství vlákniny?	Článek 3 odst. 6 a 7 a článek 4 příloha I odst. 6 a 7 směrnice Rady 2008/120/ES	§ 3 odst. 10 a 11 a § 3 odst. 15 písm. e) a f) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
12	5	Nepoužívá se vazné ustájení prasnic nebo prasniček nebo postroje pro jejich uvazování?	Článek 3 odst. 3 směrnice Rady 2008/120/ES	§ 3 odst. 15 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
12	6	Jsou prasnice a prasničky ustájeny v období 4 týdny po zapaštění až do doby 1 týden před porodem ve skupinách a kotec, ve kterém je skupina chována, odpovídá stanoveným požadavkům?	Článek 3 odst. 4 směrnice Rady 2008/120/ES	§ 3 odst. 15 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
12	7	Jsou prasata chována v prostředí, kde hladina hluku a intenzita světla odpovídá stanoveným požadavkům?	Článek 4 příloha I odst. 1 a 2 směrnice Rady 2008/120/ES	§ 3 odst. 6 a 7 vyhlášky č. 208/2004 Sb.
12	8	Jsou podlahy hladké (nikoliv však kluzké), aby se předešlo poranění prasat?	Článek 4 příloha I odst. 5 směrnice Rady 2008/120/ES	§ 3 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
12	9	Zajišťuje ustájení pro prasata fyzicky a tepelně pohodlný a čistý prostor, vybavený odtokem tak,	Článek 4 příloha I odst. 3 směrnice Rady 2008/120/ES	§ 3 odst. 8 vyhlášky č. 208/2004 Sb.

		aby prasata mohla uléhat, vstávat a odpočívat a vidět na ostatní prasata?		
12	10	Jsou všechny zákroky a postupy prováděné pro jiné než terapeutické a diagnostické účely nebo pro identifikaci prasat prováděny v souladu se stanovenými požadavky?	Článek 4 příloha I odst. 8 směrnice Rady 2008/120/ES	§ 3 odst. 12 vyhlášky č. 208/2004 Sb.
13	1	Je zajištěn dostatečný počet odborně způsobilých zaměstnanců k péči o zvířata?	Článek 4 příloha odst. 1 směrnice Rady 98/58/ES	§ 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb. a § 12 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb.
13	2	Je prováděna kontrola hospodářských zvířat v chovech nejméně jedenkrát denně?	Článek 4 příloha odst. 2 směrnice Rady 98/58/ES	§ 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb.
13	3	Jsou zvířata, včetně telat, s příznaky onemocnění nebo zranění bezodkladně ošetřena, vede chovatel záznamy o těchto lékařských ošetřeních a o počtu uhynulých zvířat?	Článek 4 příloha odst. 4 až 6 směrnice Rady 98/58/ES a článek 4 příloha I odst. 6 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 11 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb.
13	4	Není omezena volnost pohybu zvířat s ohledem na jeho druh, která by vedla k jeho poškození?	Článek 4 příloha odst. 7 směrnice Rady 98/58/ES	§ 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb. a § 1c písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
13	5	Nepoužívají se způsoby chovu, které by měly za následek poškození zdraví zvířat, a nejsou podávány léčivé přípravky a další látky v rozporu s právními předpisy a pravidly pro jejich používání a nejsou prováděny úpravy vzhledu zvířat v rozporu s právními předpisy?	Článek 4 příloha odst. 18 až 21 směrnice Rady 98/58/ES	§ 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 166/1999 Sb., § 12a odst. 1 a 2 zákona č. 246/1992 Sb. a § 2 odst. 1 písm. c), § 3 odst. 15 písm. a), § 9 odst. 3 vyhlášky č. 208/2004 Sb.
13	6	Umožňují stavby a ustájení pro zvířata, včetně telat, dodržení mikroklimatických podmínek?	Článek 4 příloha odst. 10 směrnice Rady 98/58/ES a článek 4 příloha I odst. 2 a 3 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 1b odst. 1 vyhlášky č. 208/2004 Sb. a § 50 vyhlášky č. 268/2009 Sb.
13	7	Je ve stájích zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení tak, aby zvířata, včetně telat, nebyla držena ve tmě?	Článek 4 příloha odst. 11 směrnice Rady 98/58/ES a článek 4 příloha I	§ 9 odst. 1 písm. c) a § 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb. a §

			odst. 5 směrnice Rady 2008/119/ES	2odst. 1 písm. i) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
13	8	Je materiál použitý k ustájení zvířat, včetně telat, snadno čistitelný a dezinfikovatelný a nemá ostré okraje a výčnělky, o které by se zvířata mohla poranit?	Článek 4 příloha odst. 8 a 9 směrnice Rady 98/58/ES a článek 4 příloha I odst. 1 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 1b odst. 6 a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb.
13	9	Je poskytována hospodářským zvířatům, která nejsou chována v budovách, přiměřená ochrana před nepříznivými povětrnostními podmínkami, predátory a dalšími riziky ohrožujícími jejich zdraví?	Článek 4 příloha odst. 12 směrnice Rady 98/58/ES	§ 12a odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb.
13	10	Jsou jedenkrát denně kontrolována veškerá dispoziční, technická a provozní řešení stájí pro zvířata, včetně telat, v případě nuceného větrání i větrací a poplašný systém a dále je zabezpečeno odstranění případné závady nebo zajištěno zdraví a dobré životní podmínky zvířat do doby odstranění závady?	Článek 4 příloha odst. 13 směrnice Rady 98/58/ES a článek 4 příloha I odst. 4 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 12a odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb. a § 1b odst. 2 vyhlášky č. 208/2004 Sb.
13	11	Dostávají zvířata v intervalech odpovídajících jejich fyziologickým potřebám dostatečné množství nezávadné potravy a napájecí vody?	Článek 4 příloha odst. 14 až 16 směrnice Rady 98/58/ES	§ 12b písm. a) a b) zákona č. 246/1992 Sb.
13	12	Je u napájecích a krmných systémů pro zvířata, včetně telat, zajištěno omezení znečištění vody a krmiv?	Článek 4 příloha odst. 17 směrnice Rady 98/58/ES a článek 4 příloha I odst. 9 a 14 směrnice Rady 2008/119/ES	§ 12b písm. c) zákona č. 246/1992 Sb. a § 1b odst. 2 písm. d) a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb.

5.2. KONTROLNÍ DOTAZY PRO STANDARDY DOBRÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO A ENVIRONMENTÁLNÍHO STAVU (DZES) PŮDY

Číslo standardu	Znění standardu
Oblast ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZMĚNA KLIMATU, DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV PŮDY Téma VODA	
DZES 1	a) Jsou v blízkosti útvarů povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?
	aa) Jsou v blízkosti povrchových vod u DPB s průměrnou sklonitostí převyšující 7 stupňů udržovány ochranné pásy v šířce 25 m od břehové čáry, v nichž nebudou použita tekutá hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem?
	b) Jsou v blízkosti povrchových vod dodržovány ochranné vzdálenosti od břehové čáry při aplikaci přípravků na ochranu rostlin za účelem ochrany vodních organismů?
DZES 2	Bylo předloženo platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami?
DZES 3	a) Nedošlo při manipulaci s nebezpečnými látkami k jejich vniknutí do povrchových či podzemních vod nebo k ohrožení blízkého okolí a životního prostředí?
	aa) Došlo k vypouštění odpadních vod bez platného povolení?
	b) Jsou závadné látky skladovány tak, aby nedošlo k jejich úniku, popřípadě k jejich nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami a zároveň je zajištěn technický stav skladovacích zařízení závadných látek tak, aby splňoval kvalitativní požadavky vodního zákona?
	c) Jsou nejméně jednu za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, prováděny zkoušky těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování ropných látek?
	d) Je vybudován a provozován odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku skladovaných ropných látek?
Oblast ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZMĚNA KLIMATU, DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV PŮDY Téma PŮDA A ZÁSOBA UHLÍKU	
DZES 4	Byly na DPB s průměrnou sklonitostí nad 5 stupňů dodrženy předepsané zásady pro minimální pokryv půdy?
DZES 5	a, b) Byly na plochách DPB, označených jako silně nebo mírně erozně ohrožené, dodrženy předepsané zásady hospodaření?
DZES 6	a) Nebyly na plochách DPB páleny bylinné zbytky?
	a, b) Byla na předepsané ploše DPB použita nařízená opatření vedoucí k zachování úrovně organických složek půdy?
Oblast ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZMĚNA KLIMATU, DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV PŮDY Téma KRAJINA, MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PÉČE	
DZES 7	a) Nebyly rušeny, případně poškozovány definované krajinné prvky a druh zemědělská kultura rybník?

	aa)	Nebyl proveden řez dřevin v době od 31. 3. do 1. 11.?
	b)	Nevyskytují se na plochách DPB neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?

5.3. DODATEK KE STANDARDU DZES 5

Podklad Zjištění erozně ohrožených pozemků a export hranic do GPS

Podklad obsahuje následující postupy získání podkladů týkající se erozní ohroženosti v LPIS:

1. Tisk přehledu erozně ohrožených pozemků
2. Změření vzdálenosti (šíře) erozně ohrožených pozemků pro ruční odměření pozemku v terénu
3. Zakreslení dílčího erozně ohroženého pozemku a jeho identifikace skrz GPS souřadnice

1) Tisk přehledu erozně ohrožených pozemků

Tisk a následné zjištění erozně ohrožených pozemků proveďte následovně:

1. Na **základním uživatelském postavení** (tj. zobrazení údajů celého podniku) na záložce „Tisky“ vyberte tisk erozně ohrožených pozemků, tj. odkaz č. 10 „Erozní ohroženost DPB“. Zvolte formát, ve kterém budete tisky vyžadovat (formát typu Excel, PDF a Word). Po prokliku formátu, který budete vyžadovat, se vygeneruje soubor všech PB uživatele. Přednastaven je aktuální rok.

Na záložce „Tisky“ vyberete variantu č. 10 „Erozní ohroženost DPB“. Stiskněte tlačítko „Tisknout“

Pro možnost tisku se musím pohybovat na úrovni zobrazení údajů o celém podniku.

2. Ve vygenerovaném souboru se soustředíte na půdní bloky dotčené erozní ohrožeností půdou s kódem erozní ohroženosti pro období od 1.7.2012 – 31.12.2012 uvedených ve sloupci „L“ zobrazené sestavy a pro období od 1.1.2014 – 31.12.2014 jsou kódy uvedeny ve sloupci „Q“ zobrazené sestavy.).

*Textový podklad pro příručku Průvodce zemědělce kontrolou podmíněnosti
- Pracovní verze bez textové korektury*

LPIS: Informativní výpis z evidence půdy dle uživatelských vztahů

Druh výpisu: **Erozní ohroženost PB/DPB**
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vyhovitel: ALEŠ KOPECKÝ 02.12.2014 14:37

Evidované údaje o uživateli:

Registrační číslo: **41734**
Obchodní jméno: **ZOS Kačina, a.s.**
Příjmení a jméno:
Adresa: **Svatý Mikuláš, Svatý Mikuláš, 139**
Jednotný identifikátor pro dotace: **1000019349**
IČ: **25767712**

Evidované údaje o půdních blocích/dílech:

Výsledky hodnocení a posouzení bloků kultury																	
Poř. č.	Číslo	Kód bloku/dílu	Kultura	Průměrná sklonitost [°]	Kategorie PB/DPB z hlediska vhodnosti k použití PT seřazení po vřstevnici	Největší délka odstupové linie [m]	Celková výměra bloku [ha]	Pro osevy v období 01.07.2012 - 31.12.2013						Pro osevy v období 01.01.2014 - 31.12.2014			
								Vým. silně ohrožené půdy [ha]	Vým. mírně ohrožené půdy [ha]	Vým. nepohrožené půdy [ha]	Uplatňované opatření	Vým. silně ohrožené půdy [ha]	Vým. mírně ohrožené půdy [ha]	Vým. nepohrožené půdy [ha]	Uplatňované opatření		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	
1	670-1050	7701/1	R	3,80	rizikové	86,81	7,36	0,78	1,67	4,91	A2B2	P2,Z0,S0,V4,K, LOS,R	0,78	1,67	4,91	A2B2	
2	670-1060	2105/2	R	9,10	méně vhodné	68,67	0,92	0,38	0,54	0,00	A2B2	dosud nestanoveno	0,38	0,54	0,00	A2B2	
3	670-1060	9904/1	R	2,60	rizikové	508,88	38,26	0,23	3,46	34,57	A2B2	dosud nestanoveno	0,23	3,46	34,57	A2B2	
4	670-1060	9905/1	R	2,50	rizikové	62,94	3,82	0,08	0,48	3,26	A2B2	dosud nestanoveno	0,08	0,48	3,26	A2B2	
5	670-1050	3903/3	R	1,70	rizikové	103,95	24,00	0,00	0,65	23,35	B2	dosud nestanoveno	0,00	0,65	23,35	B2	
6	670-1050	6705/3	R	3,20	rizikové	26,65	0,81	0,00	0,22	0,59	B2	dosud nestanoveno	0,00	0,22	0,59	B2	
7	670-1050	7701/3	R	3,00	nehodné	21,74	1,20	0,00	0,08	1,12	B2	dosud nestanoveno	0,00	0,08	1,12	B2	
8	670-1060	3001	R	3,60	rizikové	144,15	8,90	0,00	2,89	6,01	B2	P2,Z0,S0,V4,K, LOS,R	0,00	2,89	6,01	B2	
9	670-1060	3002/2	R	5,20	rizikové	113,75	12,69	0,00	7,58	5,11	B2	dosud nestanoveno	0,00	7,58	5,11	B2	
10	670-1060	9903/1	R	4,10	rizikové	45,33	5,08	0,00	0,40	4,68	B2	P2,Z0,S0,V4,K, LOS,R	0,00	0,40	4,68	B2	
11	680-1060	0905	T	1,50	rizikové	-	0,69	0,00	0,11	0,58	A0	P1,Z0,S0,V4,K, LOS,R	0,00	0,11	0,58	B2	
12	680-1060	1510	R	1,40	rizikové	90,65	5,42	0,00	0,32	5,10	B2	dosud nestanoveno	0,00	0,32	5,10	B2	
13	680-1060	1902/3	R	2,50	rizikové	117,62	44,43	0,00	1,97	42,46	B2	P1,Z0,S0,V0,K, LOS,R	0,00	1,97	42,46	B2	

Stránka č. 1 z 10

Sloupce „L“ a „Q“ značí opatření v rámci erozní ohroženosti jednotlivých pozemků

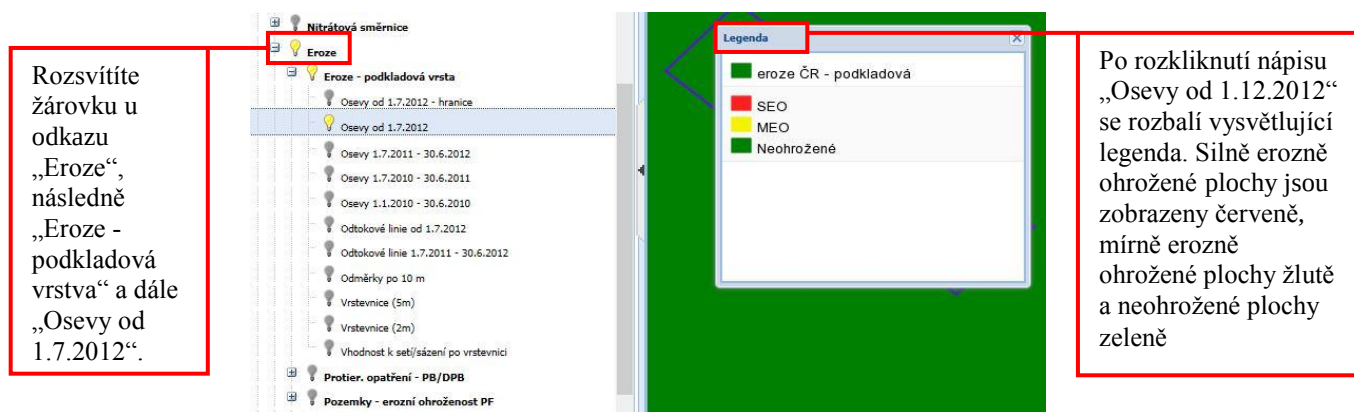
2) Vyhledání DPB s erozní ohrožeností v mapě a zobrazení erozně ohrožených ploch

1. K tomu, abyste si mohli v mapě prohlédnout, které části daného pozemku jsou silně (nebo mírně) erozně ohrožené, musíte daný pozemek nejprve vyhledat v mapě, tj. klikněte na **ikonku lupy na detailu bloku** nebo v přehledu všech půdních bloků a následně **zapněte vrstvu „Eroze“** ve stromečku (tj. kliknu na žárovku odkazu **Eroze**).

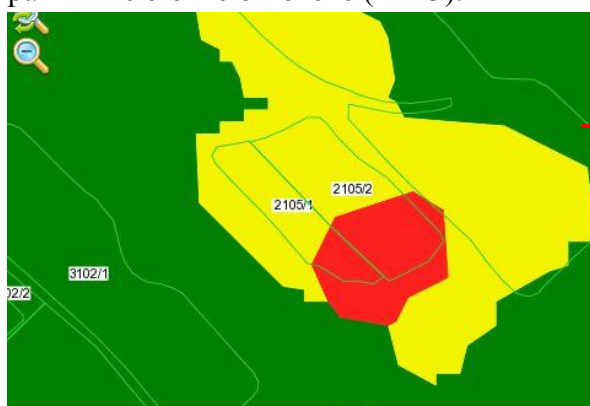
U vyhledaného PB/DPB stiskněte ikonku lupy pro vyhledávání pozemku na mapě.

2. Pro úplnost si ve stromečku můžete zobrazit legendu k erozní mapě. K tomu musíte kliknout (pacičkou) na slovo **„Eroze“**, čímž rozbalíte podstrom a následně zapnete vrstvu (rozsvícená žárovka) u odkazu **„Podkladová vrstva“** a dále **„Osevy od 1.7. 2012“**. Po kliknutí pacičkou na tento výraz se dále rozbalí legenda znázorňující barevnou škálu jednotlivých stupňů erozní ohroženosti.

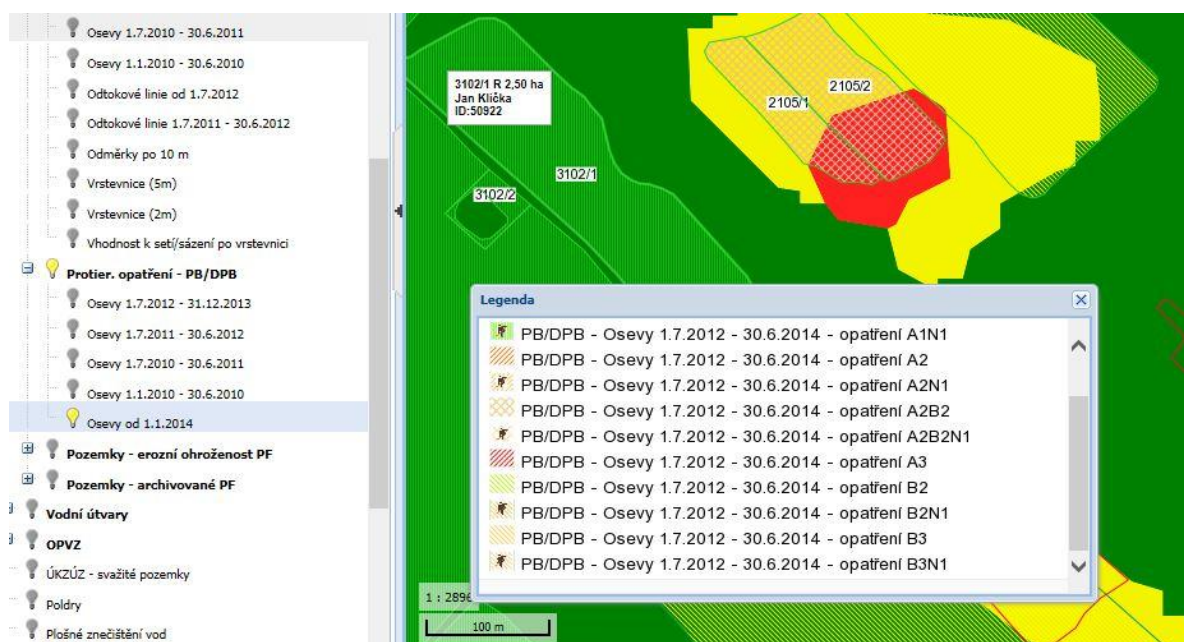

3. Jako výsledek výše uvedeného postupu se zobrazí v mapě u půdního bloku červená plocha (oblast), která značí území evidované jako silně erozně ohrožené (SEO) a žlutě pak mírně erozně ohrožené (MEO).

Příklad zobrazení silně erozně ohrožené plochy na PB/DPB číslo 2105/1 a 2105/2. Zelené čáry jsou hranice PB/DPB. Červené území je SEO plocha, žluté území MEO plocha.

4. Pro detailnější informace o použitých osevech lze ve stroměčku rozkliknout nadpis „Protierozní opatření - DPB“ a dále pak „Osevy od 1. 7. 2012 – 31. 12. 2013 až po Osevy od 1.1.2014“, kde jsou zaznamenány kódy uplatňovaných opatření na DPB:

Příklad zobrazení opatření na PB č. 2105/1 a 2105/2. Na těch to PB je uplatňováno

opatření podle kódu **A2B2 a B3**: Na části půdního bloku se vyskytuje plocha silně erozně ohrožené půdy a na části plocha mírně erozně ohrožené půdy.

- Na půdních blocích s jinou kulturou než orná půda (s výjimkou kultury rybník) je nově od 1. 1. 2014 nastaveno standardní opatření eroze jako na orné půdě. To znamená, že na všech kulturách evidovaných v LPIS (kromě kultury rybník), musí zemědělec - v případě výskytu silně erozně ohrožené a/nebo mírně erozně ohrožené půdy - dodržovat protierozní opatření stanovená standardem DZES 5.

3) Měření vzdálenosti silně erozně ohrožené plochy od hranic pozemku

Pro účely ručního odměření erozně ohrožených ploch od hranic pozemků, máte v LPIS možnost použít nástroje pro ad hoc měření vzdálenosti.

Postup:

- Pod mapou stiskněte ikonku pro měření vzdálenosti.
- Pohybujte kurzorem myši nad mapou pozemku. Levé tlačítko myši stiskněte v místě, kde chcete začít s měřením vzdálenosti (tedy např. na hranici pozemku). Stále držte stisknuté levé tlačítko myši a táhněte kurzorem myši až do bodu, kde na pozemku končí silně erozně ohrožená plocha (růžová barva). V důsledku tohoto postupu se u kurzoru myši na obrazovce objeví v metrech údaj o naměřené vzdálenosti – v popisovaném případě jde o vzdálenost od okraje pozemku po místo konce růžové plochy (tedy úsek, kdy držím levé tlačítko myši).

4) Zakreslení erozně ohroženého pozemku v mapě a export do GPS

Aplikace LPIS umožňuje zakreslit erozně ohrožený pozemek a následně tuto plochu jako polygon exportovat do přístroje GPS pro účely přesnějšího zaměření v terénu.

Níže uvedený postup je dostupný v rámci internetového prohlížeče MS Explorer (tedy nikoli v prostředí prohlížeče Mozilla Firefox).

Výchozím stavem je situace, kdy je v mapě vyhledaný DPB s kódem erozně ohrožené plochy a zapnuta vrstva pro zobrazení erozních opatření (viz výše postup v bodě 2). Další postup je následující:

- Dole pod mapou půdních bloků si zvolte v rozbalovacím políčku variantu „export GPS souřadnic vybraného objektu“.
- Nalevo od rozbalovacího okna stiskněte ikonku pro provádění zákresů v mapě

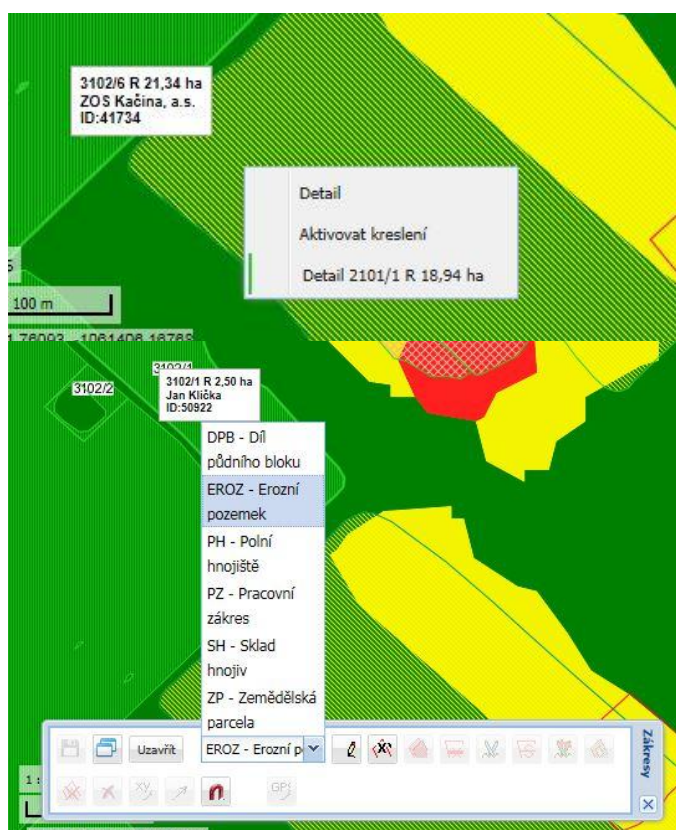
Ikonka pro provádění zákresů v mapě.

- Najedťte myši do mapy nad místo, kde se silně erozně ohrožená plocha (růžové území) překrývá s plochou DPB.
- Následně pomocí myši obtáhněte plochu, kde silně erozně ohrožená plocha zasahuje do pozemku. Postupujte tak, že stiskněte levé tlačítko myši v místě, kde se kříží hranice pozemku a růžové plochy a táhněte myši ve směru růžové plochy. Na tzv. lomovém bodu stiskněte levé tlačítko myši a znovu jedťte myši po další hraně, až obtáhněte celou plochu překryvu.

5. **Pozor:** na závěr nedotahujte myši až k úvodnímu bodu, ale skončete před ním (aby se obě čáry nepřekřížily). Kreslení zakončete **tzv. dvojklikem levým tlačítkem myši**.

DOPORUČENÍ č. 1: Doporučuje se uvnitř bloku obtáhnout plochu o něco větší než je vlastní překryv pozemku a erozně ohrožené plochy – vytvoří se tak určitá rezerva a vyhnete se tak případným sankcím v důsledku nepřesnosti vlastního osevu v terénu.

DOPORUČENÍ č. 2: Mimo hranice pozemku nemusíte provádět zákres přesně (přímo po hranici pozemku), ale můžete jet myši i mimo pozemek. Při uložení se zákres „ořízne“ podle hranice půdního bloku. Výsledek provedeného zákresu pomocí myši je vidět na následujícím obrázku:

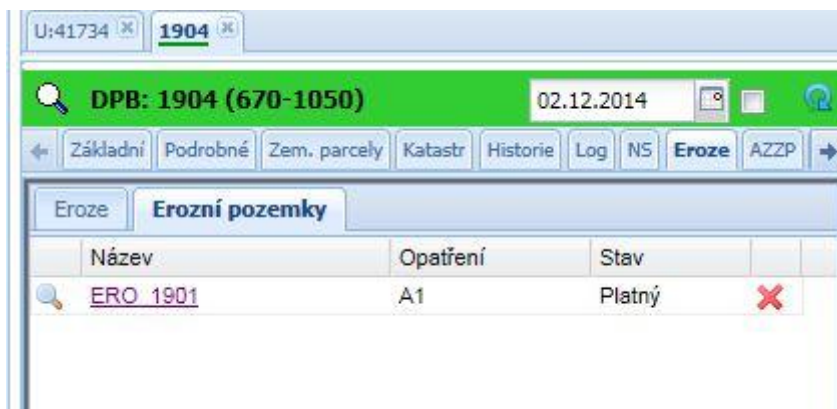
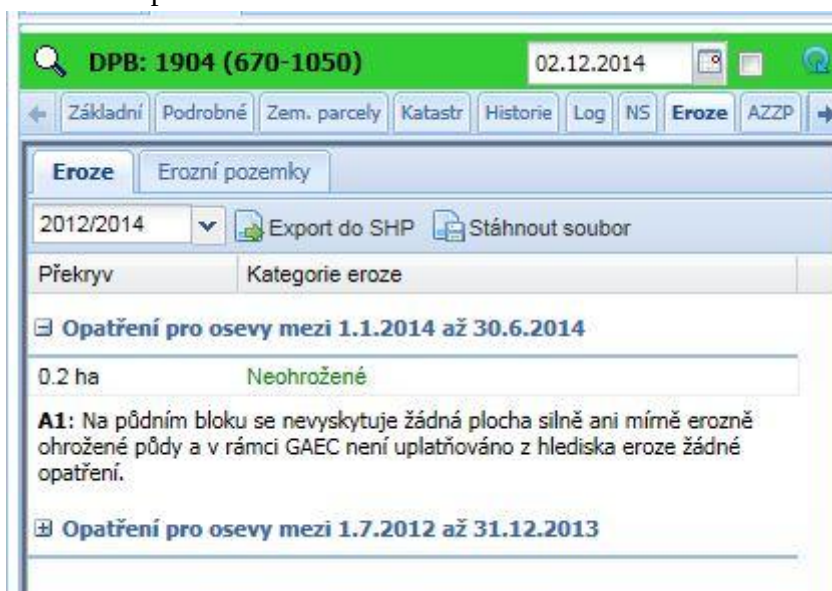

6. Na závěr provádění zákresu stisknu pod mapou tlačítko „Uložit“. V důsledku toho se uloží vytvořený zákres (hranice se upraví podle hranic DPB).

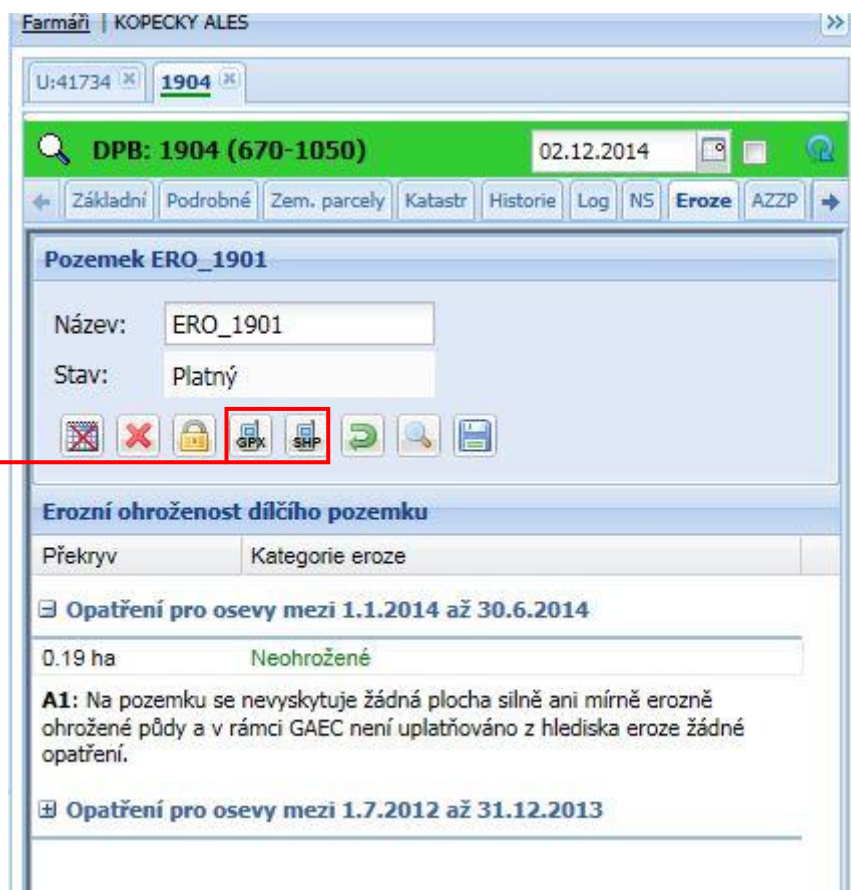
Příklad zákresu erozně ohroženého pozemku po uložení. Hranice zákresu mimo PB/DPB jsou upraveny dle hranic PB.

- Po uložení zákresu si v detailu PB/DPB zobrazte záložku „Eroze“ a následně podzáložku „Erozní pozemky“. Obsahuje údaje o uloženém zakresleném pozemku.

- Podstatným přínosem je možnost exportu provedeného zákresu do přístroje GPS za účelem zaměření v terénu. K tomu slouží ikony   pod názvem pozemku. Uložený zákres lze přenést do formátu GPX (formát běžného souřadnicového systému WGS 84) nebo do formátu SHP (alternativní souřadnicový systém JTSK).

- Exportovaný soubor uložte na PC a následně nahrajte do GPS přístroje. K exportu všech erozních pozemků můžete také využít cestu ze základního uživatelského postavení (zobrazení údajů celého podniku) pomocí ikonky mobilu:

Ikonky sloužící pro možnost exportu provedeného zákresu do přístroje GPS za účelem zaměření v terénu.

5.4. DODATEK K PPH 1

Kontrolovaný požadavek č. 1 (PPH 1/1)

Období zákazu používání dusíkatých hnojivých látek na zemědělské půdě jsou rozlišena podle klimatického regionu stanoveného první číslicí kódu bonitované půdně ekologické jednotky BPEJ³⁰, podle hnojené kultury nebo plodiny a podle typu dusíkaté hnojivé látky.

Aplikační termíny jsou upraveny nařízením vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programem.

Období zákazu používání dusíkatých hnojivých látek na zemědělské půdě

Klimatický region ³¹	Minerální dusíkatá hnojiva	Hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem	Hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem ³²
---------------------------------	----------------------------	---------------------------------------	---

0 - 5	1. 11. - 31. 1. (pro ozimé plodiny) 15. 10. – 15.2. (pro ostatní plodiny a kultury)	15. 11. - 31. 1. (pro ozimé plodiny) 15. 11. – 15.2. (pro ostatní plodiny a kultury)	1. 6. – 31.7. Pokud nedojde k následnému pěstování ozimých plodin nebo meziplodin. 15. 12. – 15.2.
6 - 9	15. 10. – 15.2. (pro ozimé plodiny) 1.10. - 28. 2. (pro ostatní plodiny a kultury)	5. 11. - 15. 2. (pro ozimé plodiny) 5. 11. – 28.2. (pro ostatní plodiny a kultury)	1. 6. – 31.7. Pokud nedojde k následnému pěstování ozimých plodin nebo meziplodin. 15. 12. – 28.2.

Dusíkaté hnojivé látky obsahují v účinném množství dusík pro výživu rostlin, nemusí však být hnojivem ve smyslu zákona o hnojivech.

Dělí se na:

- minerální dusíkatá hnojiva; a to minerální jednosložková dusíkatá hnojiva a minerální vícesložková hnojiva s obsahem dusíku;
- hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem, a to statková hnojiva jako je kejda a tekutý podíl po její mechanické separaci (fugát), hnojůvka, močůvka, silážní šťávy, trus drůbeže a drobných hospodářských zvířat s podestýlkou nebo bez podestýlky, výkaly popřípadě moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jiném pobytu na zemědělském pozemku a organická nebo organominerální hnojiva, v nichž je poměr uhlíku k dusíku (C:N) nižší než 10;
- hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem, a to statková hnojiva, jako je hnůj nebo tuhý podíl kejdy po její mechanické separaci (separát) a organická nebo organominerální hnojiva, v nichž je poměr uhlíku k dusíku roven 10 nebo je vyšší;
- sklíditelné rostlinné zbytky (jako např. sláma, chrást, plodina na zelené hnojení a tráva);
- upravené kaly.

³⁰ Vyhláška č. 327/1998 Sb., charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek.

³¹ 1. číslice kódu bonitované půdně ekologické jednotky.

³² Platí i pro upravené kaly.

Příkladem hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem jsou statková hnojiva se zbytky steliva (např. hnůj skotu či prasat).

Pokud jsou však místo slámy přidávány obtížně rozložitelné uhlíkaté látky (např. piliny či dřevěné hobliny), může se i z těchto látek rychle uvolňovat minerální dusík. Taková statková hnojiva (z podestýlky z pilin či hoblin) či organická hnojiva (např. kompost na bázi drůbežího trusu a pilin) mohou mít poměr C:N pod 10 a při jejich používání je nutno se řídit opatřeními

pro hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem. Typickými představiteli hnojiv s rychle uvolnitelným dusíkem jsou kejda a tekutý podíl po její mechanické separaci (fugát), hnojůvka, močůvka, silážní šťávy, trus drůbeže a drobných hospodářských zvířat s podestýlkou nebo bez podestýlky, výkaly, popřípadě moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě.

Zařazování hnojiv do skupin dle rychlosti uvolňování dusíku:

Statková hnojiva jsou do skupin (pomalu nebo rychle uvolnitelným N) zařazena přímo, tedy taxativně.

Organická, organominerální hnojiva dle poměru C:N, který je zjišťován laboratorním rozbořem, současně se stanovením obsahu živin. Digestáty z bioplynových stanic řadíme mezi hnojiva s rychle uvolnitelným N. Separát, který je při mechanické separaci oddělen, je hnojivem s pomalu uvolnitelným N.

Údaj o poměru C : N získaný na základě výpočtu (vážený průměr) nebo rozboru akreditovanou laboratoří lze využít rovněž při zařazení směsi statkových hnojiv, skladovaných a aplikovaných společně. V případě zanedbatelného podílu (do 20 %) hnojiv z jiné skupiny, se zařazení převažujícího hnojiva do kategorií (hnojiva s rychle a hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem) nemění.

U schválených organických a organominerálních hnojiv zanesených v registru ÚKZÚZ³³⁾ je uveden obsah spalitelných látek a celkového dusíku v procentech sušiny hnojiva³⁴⁾. Obsah uhlíku (C) v organických (spalitelných) látkách se pohybuje mezi 40-60 %. Pro orientační výpočet obsahu C lze použít hodnotu 50 %. Pokud není u hnojiva přímo uveden poměr C:N, je snadné jej vypočítat z uvedeného obsahu spalitelných látek a dusíku.

Výpočet poměru C:N u registrovaného organického hnojiva s obsahem 72 % spalitelných látek a 3 % celkového N v sušině: $C:N = (72 / 2) / 3 = 12$.

Pro používání tohoto hnojiva platí stejná pravidla jako pro používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem.

Kde můžete získat informace:

Obsah dusíku ve statkových hnojivech živočišného původu může být zjištěn vlastními rozborů nebo z přílohy č. 3 vyhlášky č. 377/2013 Sb.

Vedle standardní papírové evidence o hnojivech a komerčních SW programů je také možno využívat bezplatnou základní Evidenci o hnojivech na Portálu farmáře.

³³⁾ Ústřední kontrola a zkušební ústav zemědělský.

³⁴⁾ Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech; vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva.

Kontrolovaný požadavek č. 2 (PPH 1/2)

Limity hnojení stanovené nařízením vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programem jsou pro jednotlivé plodiny uvedeny v následující tabulce³⁵⁾:

Plodina	Limit hnojení [kg N/ha]	Výnos hlavního produktu (t) stanovený dle koeficientu	Plodina	Limit hnojení [kg N/ha]	Výnos hlavního produktu (t) stanovený dle koeficientu
pšenice	190	7,7	zelí	250	70,0

ozimá					
pšenice jarní	120	5,5	květák	220	27,0
žito ozimé	120	6,0	brokolice, mrkev	200	13,0; 50,0
ječmen ozimý	140	6,7	kapusta hlávková, celer bulvový, kapusta růžičková	180	28,0; 35,0; 6,0
ječmen jarní	110	6,0	kedluben, zeli pekingské, rajčata	150	30,0; 55,0; 55,0
oves	120	4,8	cibule kuchyňská	135	45,0
triticale	140	6,1	pór pravý, pažitka pravá, okurky salátové, petržel zahradní naťová	120	43,0; 30,0; 70,0; 17,0
kukuřice na zrno	230	11,0	okurky nakládačky, špenát setý, salát, pastiňák setý, paprika zeleninová, kukuřice cukrová	100	60,0; 20,0; 43,0; 30,0; 37,0; 9,0
luskoviny	30	5,0	řepa salátová	95	30,0
brambory sadbové	140	30,0	ředkvička, petržel zahradní kořenová	80	32,0; 37,0;
brambory ostatní	180	40,0	kopr vonný, hrách zahradní, fazol obecný	60	12,0; 7,0; 6,0
brambory rané	120	25,0	česnek	30	11,0
cukrovka	210	70,0	trvalé travní porosty	160	8,0
krmná řepa	150	70,0			
řepka ozimá	230	4,5			
slunečnice	140	2,9			
mák	85	1,2			
len	80	2,0			
hořčice bílá	80	1,2			
kukuřice na siláž	230	60,0			
jetel	40	10,0			
vojtěška	40	10,0			
trávy na orné půdě	200	10,0			

35) Limity jsou stanovené v § 7 odst. 1 a v příloze 3 nařízení vlády č. 262/2012 Sb. v aktuálním znění.

V limitu hnojení je započítán celkový dusík z minerálních hnojiv a podíl dusíku využitelného pěstovanou plodinou ze statkových hnojiv živočišného původu a z organických a organominerálních hnojiv, popř. z upravených kalů.

U hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem a upravených kalů se započítává 30 % přívodu a u hnojiv s rychle uvolnitelným dusíkem 60 % přívodu celkového dusíku v hnojivu s výjimkou kejdy prasat a digestátu z bioplynové stanice (příp. jejich tekutých podílů po mechanické separaci), kde se započítává 70%.

U jetele a vojtěšky se limit vztahuje k celkové dávce za všechny roky pěstování. Do uvedeného limitu (40 kg N/ha) se nezapočítává případné hnojení krycí plodiny do doby její sklizně. Dusík použitý k podpoře rozkladu slámy nebo k meziplodině se nezapočítává do limitu přívodu dusíku pro následně pěstovanou plodinu.

Pro účely hodnocení limitu hnojení se tedy zohledňuje pouze přímé působení dusíku v prvním roce po použití uvedených statkových, organických a organominerálních hnojiv, popřípadě upravených kalů. V dalších letech se dusík z těchto hnojiv do limitu už nezapočítává. Také dusík použitý k podpoře rozkladu slámy předplodiny se do limitu přívodu dusíku pro následně pěstovanou plodinu nezapočítává.

Limity uvedené v tabulce je nutné dodržet na jednotlivých zemědělských pozemcích. Při pěstování plodin ve směsích je limit určen nejvyšším limitem plodiny ve směsi. Plodiny v tabulce neuvedené limit nemají, hnojí se podle jejich potřeby na konkrétních stanovištích a podle pěstitelských podmínek.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Výpočet přívodu dusíku:

Plodina: druh (odrůda) = brambory (Lenka), užitkový směr – konzum

Na podzim (konec října) – 40 t hnoje/ha.

Hnůj dojených krav obsahuje 6,9 kg N/t, tj. $40 \times 6,9 = 276$ kg N/ha.

Přívod celkového dusíku je 276 kg N/ha (uvádí se v evidenci o hnojivech).

Do limitu se započte 30 %, tj. 82,8 kg N/ha (jde o hnojivo s pomalu uvolnitelným dusíkem).

Na jaře před sázením 200 kg/ha ledku amonného s vápencem (LAV 27).

Přívod celkového dusíku je $200 \times 0,27 = 54$ kg N/ha (uvádí se v evidenci o hnojivech).

Celkový přívod dusíku k uvedené plodině je $82,8 + 54 = 136,8$ kg N/ha.

Závěr: Limit pro hnojení konzumních brambor (180 kg N/ha) nebyl překročen.

Kontrolovaný požadavek č. 6 (PPH 1/6)

Existence třímetrového nehnojeného pásma od břehové čáry

V případě ponechání nehnojeného pásu v šířce alespoň tři metry od břehové čáry platí zásady:

- Třímetrové pásmo se počítá od „břehové čáry“, tj. místa odkud se vodní tok v případě zvýšení hladiny rozlévá do volné krajiny.
- Zákaz hnojení se vztahuje na aplikaci všech hnojiv (tedy i nedusíkatých) a čistírenských kalů.
- Zákaz se netýká pastvy hospodářských zvířat, tj. pastva je v tomto pásmu povolena. Musí však být zabráněno vstupu zvířat do vody (optimálně za pomoci ohradníků).
- Omezení rovněž neplatí pro aplikaci tzv. pomocných látek a logicky rostlinných zbytků.
- Kontrola dodržení podmínky je ověřována v terénu (ve formě kontroly výskytu hnojiv ve třímetrovém pásmu). Není tedy povinnost zaznamenávat tuto skutečnost v evidenci hnojení a provádět tak odpočty v rámci aplikované plochy.

VYBRANÉ OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ S EVIDENCÍ HNOJENÍ

Evidence hnojení při pobytu hospodářských zvířat na zemědělské půdě v zimním období a výpočet produkce statkových hnojiv na tzv. zimovišti

Pobyt hospodářských zvířat v zimním období na tzv. zimovišti s sebou z hlediska evidence hnojení nese dva aspekty:

- a) Pobývají-li zvířata během zimování na zemědělských pozemcích, musí být přívod živin ve formě přísunu výkalů a moči zanesen do evidence hnojení na těchto pozemcích (dle vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv).
- b) Je-li ze zimoviště odvezen po skončení zimování zvířat hnůj, musí být z evidencí zemědělce dohledatelná jeho aplikace na zemědělský pozemek nebo prodej jinému subjektu.

Pro správné zapsání do evidence hnojení platí následující zásady:

- Hnůj ze zimoviště se považuje za hnůj z hluboké podestýlky s průměrným obsahem dusíku 0,56 % N (5,6 kg N v 1 t hnoje) u všech kategorií skotu bez tržní produkce mléka.
- Množství takto vyprodukovaného hnoje v zásadě odpovídá konkrétní situaci na farmě dle poměru skutečného pobytu zvířat na zimovišti a případné pastvy či jiného pobytu na přilehlých zemědělských pozemcích v zimním období.

Mohou tak nastat různé situace:

- Zvířata se pohybují v malém zimovišti (jež ani není vedeno jako půdní blok). Výsledkem je pouze produkce hnoje z hluboké podestýlky (24 hodin) a neeviduje se žádná pastva ani jiný pobyt zvířat na zemědělské půdě.
- Zvířata se pohybují částečně po zimovišti a současně se pohybují i po přilehlé pastvině. V takovém případě je výsledkem jednak produkce hnoje z hluboké podestýlky a jednak je do evidence hnojení nutné zaevidovat přívod živin z pobytu zvířat na pastvině. Podle reálné situace pak může jít o poměr ustájení/pastva ve variantě 12 hodin/12 hodin nebo 6/18 či naopak 18/6 apod. Tomu by tedy návazně měla odpovídat produkce hnoje z hluboké podestýlky. V 1 t hnoje u skotu bez tržní produkce mléka je průměrně obsaženo 5,6 kg N. (včetně následné evidence jeho aplikace na zemědělské půdě nebo prodeje) či naopak evidence pobytu na zemědělské půdě při pastvě.
- Může existovat rovněž situace, kdy neexistuje klasické zimoviště, ale zvířata se „intenzivně“ pohybují po celém pozemku. Nevzniká tak žádný hnůj, který by byl z pozemku odvezen a z hlediska evidence hnojení (a přísunu živin) by mělo být zaznamenáno jako 24 hodinový pobyt zvířat na pastvině.

Dále platí, že zimoviště není považováno za složiště statkových hnojiv a jako takové nemusí být schváleno v havarijním plánu (havarijní plán – viz § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách). Toto však neplatí v případě, kdy hnůj ze zimoviště zůstává uložen na daném pozemku i po přesunu zvířat zpět na běžnou pastvu, tj. není odvezen ihned po ukončení pobytu zvířat v zimovišti. V takovém případě se jedná o uložení tuhých statkových hnojiv na zemědělské půdě a jako takové musí být součástí schváleného havarijního plánu (v souladu s § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách).

Povinnost evidence použití rostlinných zbytků ke hnojení

Do evidence hnojení se zaznamenává i použití vedlejších produktů při pěstování kulturních rostlin (tzv. sklíditelné rostlinné zbytky), a to jen s datem použití a případného zapravení do půdy, bez uvedení množství zbytků a přívodu živin. Dle § 9 odst. 6 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech se tato povinnost vztahuje od roku 2009 pouze na slámu.

Použití ostatních rostlinných zbytků (jako např. chrást, nat', plodiny na zelené hnojení, nedopasky či mulčování) vede v evidenci hnojení zemědělec dobrovolně, a to zejména za účelem splnění předepsané podmínky DZES č. 6 pro zachování úrovně organických složek půdy (kapitola 2.2.3.).

Záznam o přívodu živin pastvou zvířat

V případě pastvy hospodářských zvířat (výkaly, moč) nebo jejich jiného pobytu na zemědělské půdě se do evidence hnojení zaznamenává přívod živin pouze v rozsahu N, P a K (dle koeficientů v přílohách č. 3B) vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv. Pro výpočet přívodu živin pastvou zvířat se použijí koeficienty v příloze 3B vyhlášky č. 377/2013 Sb.

Z hlediska kontroly náležitostí evidence hnojení platí, že zásadní pro posouzení splnění podmínek pro obdržení dotací či naopak uplatnění případných sankcí je skutečnost, zda se z evidence hnojení dá zjistit množství přívodu dusíku. Nedostatky u zaevidování ostatních živin mohou vést k uložení nápravného opatření podle zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ne však ke snížení dotací.

Skladovací kapacity pro statková hnojiva upravuje dále nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu.

5.5. TABULKA KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ, JEJICHŽ PORUŠENÍ PŘEDSTAVUJE PŘÍMÉ NEBEZPEČÍ PRO LIDSKÉ ZDRAVÍ NEBO ZDRAVÍ ZVÍŘAT

Poznámka: U těchto vymezených požadavků nelze uplatnit uložení nápravných opatření v tzv. systému včasného varování a v případě zjištěného porušení se uplatní sankce vždy.

Dozorová organizace	Číslo aktu/požadavku	Znění požadavku	Hodnocení
SZPI	4/1	Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?	při porušení velké závažnosti
	4/2	Je potravina prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísňě viditelné pouhým okem?	při porušení velké závažnosti
ÚKZÚZ	10/1	Byl aplikovaný přípravek použit v souladu se zásadami správné praxe v ochraně rostlin z hlediska jeho povoleného použití?	při porušení vždy
	10/2	Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?	při porušení střední nebo velké závažnosti

	10/3	Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?	při porušení střední nebo velké závažnosti
	10/4	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?	při porušení vždy
	10/5	Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s požadavky k ochraně včel a zvíře tak, aby nedošlo k jejich úhynu?	při porušení vždy
	10/6	Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek/půdní blok, na němž se prováděla aplikace?	při porušení vždy
	10/7	Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s požadavky k ochraně vodních organismů z hlediska ochranné vzdálenosti od povrchové vody?	při porušení vždy
ÚKZÚZ	4/9	Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo také při jejich distribuci a manipulaci zabráněno kontaminaci či zkrmení zvířatům, kterým není krmivo určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?	při porušení velké závažnosti
	9/1	Dodržuje provozovatel zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a krmivy obsahujícími tyto bílkoviny?	při porušení velké závažnosti

SVS	4/12	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny A přílohy I směrnice Rady 96/23/ES?	při porušení vždy
	4/13	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady 96/23/ES nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?	při porušení vždy
	4/16	Nezařadil chovatel pro dodávku mléka mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku mléka?	při porušení velké závažnosti
	4/17	Je s mlékem při jeho získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?	při porušení velké závažnosti
	4/18	Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?	při porušení velké závažnosti
	5/1	Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?	při porušení vždy
	5/3	Jsou v souladu s právními předpisy dodržovány ochranné lhůty v případě ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek?	při porušení vždy
	9/3	Byl nahlášen krajské veterinární správě výskyt TSE, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění TSE?	při porušení vždy

	9/4	Nebyla přemísťována zvířata z hospodářství podezřelá z infekce TSE, která byla úředně omezena v pohybu do doby, kdy byly známy výsledky klinického vyšetření a epizootologického šetření provedené příslušnou krajskou veterinární správou?	při porušení vždy
	9/5	Nebylo manipulováno se zvířaty podezřelými z infekce TSE, která měla být za úředního dohledu usmrcena pro laboratorní vyšetření?	při porušení vždy
	9/6	Byly všechny části těla zvířete podezřelého z infekce TSE ponechány pod úředním dozorem do doby stanovení diagnózy nebo odstraněny v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	při porušení vždy
	9/7	Nebyly přemísťovány části těla zvířete pozitivního na TSE, které se měly neškodně odstranit v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	při porušení vždy
	9/8	Nebyla přemísťována riziková zvířata a produkty z nich, která byla identifikována šetřením a měla být usmrcena a neškodně odstraněna v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	při porušení vždy
	9/9	Nebyla přemísťována zvířata vnímavá k TSE a produkty živočišného původu, které z nich byly získány na hospodářství, na kterém bylo infikované zvíře přítomno, přemísťování bylo jenom na základě schválení příslušné krajské veterinární správy?	při porušení vždy

5.6. SEZNAM ZKRATEK

Zkratka	Význam, popřípadě překlad nebo anglický ekvivalent
AEKO	Agroenvironmentálně - klimatické opatření (opatření v rámci PRV)
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
AZZP	agrochemické zkoušení zemědělských půd
BPEJ	Bonitované půdně-ekologické jednotky
BSE	Bovinní (hovězí) spongiformní encefalopatie
CC	Cross Compliance

CPM	Celkový počet mikroorganismů
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČMSCH	Českomoravská společnost chovatelů
ČPI	Česká plemenářská inspekce
ČR	Česká republika
ČS	Členské státy
ČSN	Označení pro české technické normy
DJ	Dobytčí jednotka
DPZ	Dálkový průzkum Země
DZES	Dobry Zemědělský a Environmentální Stav
EAGF	Evropský zemědělský garanční fond (European Agricultural Guarantee Fund)
EFA	Ekologicky významné plochy (Ecological Focus Area)
EHS	Evropské hospodářské společenství
EP	Energetické plodiny
EPaR	Evropského parlamentu a Rady
ES	Evropská společenství
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
EZFR (EAFRD)	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (European Agricultural Fund for Rural Development)
FAQ	Často kladené dotazy (Frequently asked questions)
FKNM	Fyzická kontrola na místě
GPS	Vojenský globální družicový polohový systém (Global positioning system)
HPJ	Hlavní půdní jednotky (2. a 3. číslice kódu BPEJ)
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IZR	Stájový registr
K	Odkameňování
KNM	Kontrola na místě
KP	Krajinný prvek
KTJ	Kolonie tvořící jednotku
KVS	Krajská veterinární správa
LFA	Méně příznivé oblasti (Less favoured areas)
LPIS	Systém evidence využití půdy (Land parcel identification system)
MEO	Mírně erozně ohrožená půda
MP	Mechanizační prostředky
MVO	Mimořádné veterinární opatření
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Natura	Ekologická síť chráněných území Evropské unie
NK	Nařízení Komise
NP	Národní park
NV	Nařízení vlády
OOP	Orgán ochrany přírody

OPT	Obecná půdoochranná technologie
OPVZ	Ochranné pásmo vodních zdrojů
OR	Ochrana rostlin
P	Přerušovací pás
DPB	Díl půdního bloku
PC	Osobní počítač (Personal computer)
PHO	Pásmo hygienické ochrany
PLS	Průvodní list skotu
POR	Přípravky na ochranu rostlin
PPD	Platby na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka
PPH	Povinné požadavky na hospodaření
PPP	Provozovatel potravinářského podniku
PRV	Program rozvoje venkova
PSB	Počet somatických buněk
RIL	Rezidua inhibičních látek
RRD	Rychle rostoucí dřeviny
S	Osetí souvratí
SAPS	Systém jednotné platby na plochu (Single Area Payment Scheme)
Sb.	Sbírka zákonů
SEO	Silně erozně ohrožená půda
SOT	Společná organizace trhu
SPT	Speciální půdoochranná technologie
SRS	Státní rostlinolékařská správa
SSP	Oddělená platba za cukr (Separate sugar payment)
STP	Oddělená platba za rajčata (Separate tomato payment)
SVS	Státní veterinární správa
SVÚ	Státní veterinární ústav
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TOU	Třída omezení úletu
TSE	Transmisivní (přenosná) spongiformní encefalopatie
TTP	Trvalé travní porosty
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ÚSKVBL	Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
V	Setí/sázení po vrstevnici
VKP	Významný krajinný prvek
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.
VÚRV	Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.
Z	Zasakovací pás
ZoK	Zpráva o kontrole

5.7. DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Ministerstva

Ministerstvo zemědělství (MZe)

Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1

Tel.: 221 811 111

Fax: 224 810 478

Informace pro veřejnost: 221 812 425, 221 812 184, 221 811 111

e-mail: info@mze.cz

www.eagri.cz

Ministerstvo životního prostředí (MŽP)

Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

Tel.: 267 121 111

Fax: 267 310 308

e-mail: info@mzp.cz www.mzp.cz

Kontrolní orgány

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)

Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

Tel.: 222 871 871

Fax: 222 871 765

e-mail: info@szif.cz

www.szif.cz

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)

Na Břehu 267, 190 00 Praha 9

Tel.: 283 891 564

Fax: 283 892 662

Zelená linka: 800 011 011

e-mail: Public_rdt@cizp.cz

www.cizp.cz

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Hroznová 63/2, 656 06 Brno

Tel.: 543 548 111

Fax: 543 211 148

e-mail: podatelna@ukzuz.cz , ukzuz@ukzuz.cz,

www.ukzuz.cz

Česká plemenářská inspekce (ČPI)

Štěpánská 626/63, 110 00 Praha 1

Tel.: 296 326 221

Fax: 296 326 222

e-mail: podatelnacpi@cpinsp.cz

www.cpinsp.cz

Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)

Ústřední inspektorát Květná 504/15, 603 00 Brno
Tel.: 542 426 625
Fax: 543 540 202
e-mail: epodatelna@szpi.gov.cz
www.szpi.gov.cz

Státní veterinární správa České republiky (SVS ČR) Slezská 100/7, 120 56 Praha 2
Tel.: 227 010 142 – sekretariát ústředního ředitele
Fax: 227 010 191
E-mail: epodatelna@svscr.cz
www.svscr.cz

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL)
Hudcova 56a, 621 00 Brno-Medlánky
Tel.: 541 518 211
Fax: 541 210 026
E-mail: uskvbl@uskvbl.cz
www.uskvbl.cz

Další informační zdroje

www.agronavigator.cz www.nitrat.cz
www.agroporadenstvi.cz www.infovenkov.cz

Odborné instituce

Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i. (VÚMOP)
Žabovřeská 250, 156 27 Praha 5 – Zbraslav
Tel.: 257 027 111
e-mail: info@vumop.cz
www.vumop.cz

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, v.v.i.
(ÚZEI)
Mánesova 1453/75, 120 00 Praha 2
e-mail: jiraskova.hana@uzei.cz
www.uzei.cz

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. (VÚRV)
Drnovská 507/73, 161 06 Praha 6 – Ruzyně
Tel.: 233 022 111
Fax: 233 311 591
e-mail: cropsceince@vurv.cz
www.vurv.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny (AOPK)
Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 - Chodov
Tel.: 283 069 242
Fax: 283 069 241

e-mail: aopkcr@nature.cz
www.ochranaprirody.cz

Asociace a svazy

Svaz vlastníků půdy České republiky (SVP ČR)
Dělnická 30, 170 00 Praha 7
Tel./Fax: 266 710 414
e-mail: info@svazvlastnikupudy.cz
www.svazvlastnikupudy.cz
Společnost mladých agrárníků České republiky
Plaská 622/3, 150 00, Praha – Malá Strana
Tel.: 724 506 933
e-mail: smacr@smacr.cz hoskova@smacr.cz
www.smacr.cz

Agrární komora ČR
Blanická 383/3, 772 00 Olomouc
Tel.: 585 228 530
Fax: 585 222 517
nekvasilova@akcr.cz
www.agrocr.cz

Agrární komora ČR
pracoviště Praha
Počernická 272/96, 110 00 Praha 1
Tel.: 296 411 180
Fax: 296 411 181
e-mail: sekretariat@akcr.cz www.apic-ak.cz

Svaz marginálních oblastí
Horní Police čp. 1, 471 06 Česká Lípa
Tel./fax: 487 861 368
e-mail: lfa@lfa.cz www.lfa.cz

Asociace soukromého zemědělství ČR
Samcova 1, Praha 1, 110 00
Tel.: 266 710 413, 266 710 414
Fax: 266 710 713
e-mail: kancelar@asz.cz www.asz.cz

Zemědělský svaz České republiky
Hybernská 38, 110 00 Praha 1
Tel.: 226 211 000
Fax: 224 225 521
e-mail: info@zscr.cz www.zscr.cz

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců
Nemocniční 1852/53, 787 01 Šumperk
Tel.: 583 216 609

e-mail: pro-bio@pro-bio.cz www.pro-bio.cz

Regionální odbory SZIF
(Dříve Agentury pro zemědělství a venkov, od 1. 1. 2013 jejich činnost řídí SZIF)

SZIF Praha
Slezská 7, 120 56 Praha 2
Tel.: 227 010 460
Fax: 227 010 536
e-mail: ro.ph@szif.cz www.szif.cz

SZIF České Budějovice
Rudolfovská 493/80, 370 01 České Budějovice
Tel.: 387 004 801
Fax: 387 004 808
e-mail: ro.cb@szif.cz

SZIF Ústí nad Labem
Masarykova 19/275, 400 01 Ústí n. Labem - Bukov
Tel.: 475 651 152
Fax: 475 651 149
e-mail: ro.ul@szif.cz

SZIF Hradec Králové
Ulrichovo nám. 810/4, 500 02 Hradec Králové
Tel.: 495 070 300
Fax: 495 070 330
e-mail: ro.hk@szif.cz

SZIF Brno
Kotlářská 902/53, 602 00 Brno - Veveří
Tel.: 541 614 112
Fax: 541 614 115
e-mail: ro.br@szif.cz

SZIF Olomouc
Blanická 383/1, 779 00 Olomouc - Hodolany
Tel.: 585 526 511
Fax: 585 244 539
e-mail: ro.ol@szif.cz

SZIF Opava
Krnovská 2861/, 746 57 Opava
Tel.: 553 696 135
Fax: 553 696 143
e-mail: ro.op@szif.cz

Krajská informační střediska
(poskytování informací, zajištění spolupráce s cílovými skupinami a s krajskou reprezentací)

Karlovarský

Hlavní 27, Dalovice, 362 63

Tel.: 607 103 244

e-mail: kis-karlovarskykraj@seznam.cz, perlinger@volny.cz

www.kis-karlovarskykraj.cz

Jihočeský

Rudolfovská tř. 493/80, České Budějovice, 370 01

Tel.: 724 525 873

Fax: 387 411 710

e-mail: oakcb@wvgroup.cz, lhryzbilova@wvgroup.cz

www.kisjk.cz

Královéhradecký

Nerudova 37/32, Hradec Králové, 500 02

Tel.: 495 535 997, 777 602 127

e-mail: kishk@quick.cz www.apickhk.cz

Plzeňský

Nerudova 2672/35, Plzeň, 301 00

Tel.: 377 220 578, 724 253 602

e-mail: agentura.venkova@iol.cz www.kispk.cz

Moravskoslezský

Horní nám. 103/2, Opava, 746 01

Tel.: 553 696 139; 775 590 465;

e-mail: mskis@opava.cz; oakop@opava.cz; www.mskis.cz

Jihomoravský

Kotlářská 53, Brno, 602 00

Tel.: 549 216 864, 607 612 772

e-mail: kis@kisjm.cz www.kisjm.cz

Vysočina

Fritzova 4260/4, Jihlava, 586 01

Tel.: 567 308 764

e-mail: zs.jihlava@seznam.cz www.kis-vysocina.cz

Ústecký

Dělnická 33, Most-Velebudice, 434 01

Tel.: 476 700 658, 602 341 689

e-mail: oakmo@oakmo.cz www.kisuk.cz

Středočeský

Poštovní 4, Příbram, 261 01

Tel.: 318 476 222, 721 315 260

e-mail: kis.stredocesky@atlas.cz www.kis-stredocesky.cz

Pardubický

Poděbradova 842, Chrudim, 537 01

Tel.: 465 524 214, 739 055 928, 731 471 711
e-mail: agrovenkov.uo@tiscali.cz
www.agrovenkov.cz

Olomoucký
Blanická 383/3, Hodolany, Olomouc, 779 00
Tel.: 585 230 670, 724 202 889
e-mail: redakce@kis-olomoucky.cz www.kis-olomoucky.cz

Zlínský
Smetanova 1484, Vsetín, 755 01
Tel.: 571 418 014, 604 481 296
e-mail: akv.vsetin@quick.cz www.kis-zvzk.cz

Liberecký
U Nisy 745/6a, Liberec, 460 07
Tel.: 485 108 040, 482 779 001
e-mail: info@apic.cz www.apic.cz